

# Finansutskottets betänkande 2021/22:FiU21

## Vårändringsbudget för 2022 samt extra ändringsbudget om stöd till Ukraina

---

### Sammanfattning

Utskottet ställer sig med undantag för regeringens förslag om garantitillägg i bostadstillägget bakom de båda propositioner som behandlas i betänkandet, dvs. regeringens förslag till vårändringsbudget och en extra ändringsbudget om stöd till Ukraina.

Utskottet lägger vidare med stöd av sin initiativrätt fram förslag om ändringar av statens budget 2022. Utskottets förslag innebär ökat stöd till Polismyndigheten, ytterligare stöd till Ukraina, höjda beställningsbemyndiganden inom försvarsområdet samt förstärkningar av pensionärernas ekonomi. Förslaget i utskottsinitiativet om ytterligare stöd till Ukraina innebär att utskottet föreslår att anslaget 1:3 Anskaffning av materiel och anläggningar ökar med 1 miljard kronor utöver regeringens förslag i proposition 2021/22:255 om stöd till Ukraina.

Utskottet föreslår att riksdagen bemyndigar regeringen att för investeringar i anläggningstillgångar som används i statens verksamhet öka låneramen för staten för 2022 med 150 miljoner kronor. Regeringen kan därefter öka Polismyndighetens låneram med motsvarande belopp. Vidare föreslår utskottet ett tillkännagivande om åtgärder för att minska passköerna.

Utskottet föreslår lagändringar som förstärker pensionärernas ekonomi. Dessa lagändringar träder i kraft den 1 september 2022 och den 1 oktober 2022.

Vidare föreslår utskottet två tillkännagivanden om sänkt skatt för pensionärer fr.o.m. den 1 januari 2023 och om införandet av en s.k. gas i pensionssystemet.

Utskottet föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till lagändringar utom när det gäller garantitillägg i bostadstillägget, som alltså avstyrks. De lagändringar som tillstyrks gäller

- sänkt skatt på diesel inom jord-, skogs- och vattenbruk (ikraftträdande den 1 juli 2022)
- utbetalning av garantipension inom EES och i Schweiz samt i Förenade kungariket (ikraftträdande den 1 oktober 2022)
- tillfälligt tilläggsbidrag till barnfamiljer inom bostadsbidraget med anledning av ökade levnadsomkostnader (ikraftträdande den 1 juli 2022).

När det gäller proposition 2021/22:255 Extra ändringsbudget för 2022 – Stöd till Ukraina ställer sig utskottet bakom regeringens förslag som innebär att Sverige bistår Ukraina med ekonomiskt stöd och utrustning till följd av Rysslands invasion av landet. Utskottet tillstyrker bemyndiganden att skänka försvarsmateriel i form av pansarskott, robotar av typen sjömålsrobot 17, automatgevär och ammunition till automatgevär, som kan avvaras av Försvarsmakten under en begränsad tid. Utskottet tillstyrker också regeringens förslag om att ytterligare medel ska anvisas för ekonomiskt stöd till Ukraina och för återanskaffning av materiel. Som framgått ovan föreslår utskottet ytterligare stöd till Ukraina utöver regeringens förslag.

Utskottets förslag innebär att anslagen på statens budget ökar med netto 30,9 miljarder kronor, dvs. med 1,06 miljarder kronor mindre än vad regeringen föreslår.

Med anledning av att utskottet avstyrker propositionens förslag om garantitillägg i bostadstillägget tillstyrks ett motionsyrkande medan övriga motionsyrkanden avstyrks.

Utskottet föreslår att ärendet avgörs trots att det har varit tillgängligt kortare tid än två vardagar före den dag då det behandlas.

I betänkandet finns tre reservationer (S, C, V, MP) och femton särskilda yttranden (S, M, C, V, KD, L, MP).

### *Behandlade förslag*

Proposition 2021/22:99 Vårändringsbudget för 2022.

Fyra yrkanden i följdmotioner väckta med anledning av proposition 2021/22:99.

Proposition 2021/22:255 Extra ändringsbudget för 2022 – Stöd till Ukraina.

Utskottsinitiativ om justering av vårändringsbudgeten för 2022.

# Innehållsförteckning

|                                                                                                                                                                                              |    |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....                                                                                                                                                  | 5  |
| Redogörelse för ärendet.....                                                                                                                                                                 | 11 |
| Ärendet och dess beredning.....                                                                                                                                                              | 11 |
| Utskottets överväganden.....                                                                                                                                                                 | 14 |
| Vårändringsbudget för 2022 samt extra ändringsbudget om stöd till<br>Ukraina.....                                                                                                            | 14 |
| Proposition 2021/22:99 Vårändringsbudget för 2022 .....                                                                                                                                      | 14 |
| Motionerna.....                                                                                                                                                                              | 50 |
| Förslag om utskottsinitiativ.....                                                                                                                                                            | 52 |
| Yttranden från andra utskott.....                                                                                                                                                            | 55 |
| Proposition 2021/22:255 Extra ändringsbudget för 2022 – Stöd till<br>Ukraina.....                                                                                                            | 61 |
| Kompletterande information .....                                                                                                                                                             | 63 |
| Finansutskottets ställningstagande .....                                                                                                                                                     | 64 |
| Reservationer .....                                                                                                                                                                          | 70 |
| 1. Vårändringsbudget för 2022 samt extra ändringsbudget om stöd till<br>Ukraina, punkt 1 (S, V, MP).....                                                                                     | 70 |
| 2. Vårändringsbudget för 2022 samt extra ändringsbudget om stöd till<br>Ukraina, punkt 1 (C).....                                                                                            | 75 |
| 3. Skatt för pensionärer fr.o.m. den 1 januari 2023, punkt 2 (S, V,<br>MP).....                                                                                                              | 80 |
| Särskilda yttranden .....                                                                                                                                                                    | 81 |
| 1. Vårändringsbudget för 2022 samt extra ändringsbudget om stöd<br>till Ukraina, punkt 1 (S, V, MP) – gällande utskottsmajoritetens<br>beslut att inte tillåta ny gemensam reservation ..... | 81 |
| 2. Vårändringsbudget för 2022 samt extra ändringsbudget om stöd<br>till Ukraina, punkt 1 (C) – gällande utskottsmajoritetens beslut<br>att inte tillåta ny gemensam reservation .....        | 82 |
| 3. Vårändringsbudget för 2022 samt extra ändringsbudget om stöd<br>till Ukraina, punkt 1 (V) .....                                                                                           | 83 |
| 4. Vårändringsbudget för 2022 samt extra ändringsbudget – stöd<br>till Ukraina, punkt 1 (MP) – när det gäller Polismyndigheten.....                                                          | 84 |
| 5. Vårändringsbudget för 2022 samt extra ändringsbudget om stöd<br>till Ukraina, punkt 1 (MP) – när det gäller sänkt skatt på diesel.....                                                    | 84 |
| 6. Skatt för pensionärer fr.o.m. den 1 januari 2023, punkt 2 (S,<br>MP).....                                                                                                                 | 85 |
| 7. Skatt för pensionärer fr.o.m. den 1 januari 2023, punkt 2 (C) .....                                                                                                                       | 85 |
| 8. Skatt för pensionärer fr.o.m. den 1 januari 2023, punkt 2 (V) .....                                                                                                                       | 86 |
| 9. Införandet av en s.k. gas i pensionssystemet, punkt 3 (S) .....                                                                                                                           | 86 |
| 10. Införandet av en s.k. gas i pensionssystemet, punkt 3 (C) .....                                                                                                                          | 87 |
| 11. Införandet av en s.k. gas i pensionssystemet, punkt 3 (V) .....                                                                                                                          | 87 |
| 12. Införandet av en s.k. gas i pensionssystemet, punkt 3 (MP) .....                                                                                                                         | 87 |
| 13. Avräkningar från biståndsramen (C, V, KD, L, MP).....                                                                                                                                    | 88 |
| 14. Avräkningar från biståndsramen (M) .....                                                                                                                                                 | 88 |
| 15. Vårändringsbudget för 2022 (MP).....                                                                                                                                                     | 89 |
| <i>Bilaga 1</i>                                                                                                                                                                              |    |
| Förteckning över behandlade förslag.....                                                                                                                                                     | 93 |
| Proposition 2021/22:99 .....                                                                                                                                                                 | 93 |

|                                                                                                                           |     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Följdmotionerna .....                                                                                                     | 95  |
| Proposition 2021/22:255 .....                                                                                             | 96  |
| <i>Bilaga 2</i>                                                                                                           |     |
| Regeringens förslag till ändrade ramar för utgiftsområden och<br>ändrade och nya anslag för 2022 (prop. 2021/22:99) ..... | 97  |
| <i>Bilaga 3</i>                                                                                                           |     |
| Motionärernas förslag till ändrade ramar för utgiftsområden och<br>ändrade anslag för 2022 .....                          | 102 |
| <i>Bilaga 4</i>                                                                                                           |     |
| Regeringens förslag till ändrade ramar för utgiftsområden och<br>ändrade anslag för 2022 (prop. 2021/22:255) .....        | 103 |
| <i>Bilaga 5</i>                                                                                                           |     |
| Utskottets förslag till ändrade ramar för utgiftsområden och ändrade<br>och nya anslag för 2022 .....                     | 104 |
| <i>Bilaga 6</i>                                                                                                           |     |
| Reservanternas (S, V, MP) förslag till ändrade ramar för<br>utgiftsområden och ändrade och nya anslag för 2022 .....      | 109 |
| <i>Bilaga 7</i>                                                                                                           |     |
| Reservantens (C) förslag till ändrade ramar för utgiftsområden och<br>ändrade och nya anslag för 2022 .....               | 114 |
| <i>Bilaga 8</i>                                                                                                           |     |
| Regeringens förslag till ändrade beställningsbemyndiganden för 2022<br>(prop. 2021/22:99) .....                           | 119 |
| <i>Bilaga 9</i>                                                                                                           |     |
| Utskottets förslag till ändrade beställningsbemyndiganden för 2022 .....                                                  | 120 |
| <i>Bilaga 10</i>                                                                                                          |     |
| Regeringens förslag till ändrad beräkning av inkomster för 2022<br>(prop. 2021/22:99) .....                               | 121 |
| <i>Bilaga 11</i>                                                                                                          |     |
| Utskottets förslag till ändrad beräkning av inkomster för 2022 .....                                                      | 122 |
| <i>Bilaga 12</i>                                                                                                          |     |
| Regeringens lagförslag (prop. 2021/22:99) .....                                                                           | 123 |
| <i>Bilaga 13</i>                                                                                                          |     |
| Utskottets lagförslag .....                                                                                               | 155 |
| <i>Bilaga 14</i>                                                                                                          |     |
| Reservanternas lagförslag .....                                                                                           | 163 |
| <i>Bilaga 15</i>                                                                                                          |     |
| Skatteutskottets yttrande 2021/22:SkU7y .....                                                                             | 164 |
| <i>Bilaga 16</i>                                                                                                          |     |
| Justitieutskottets yttrande 2021/22:JuU8y .....                                                                           | 175 |
| <i>Bilaga 17</i>                                                                                                          |     |
| Utrikesutskottets yttrande 2021/22:UU5y .....                                                                             | 181 |
| <i>Bilaga 18</i>                                                                                                          |     |
| Försvarsutskottets yttrande 2021/22:FöU4y .....                                                                           | 189 |
| <i>Bilaga 19</i>                                                                                                          |     |
| Socialförsäkringsutskottets yttrande 2021/22:SfU5y .....                                                                  | 199 |
| <i>Bilaga 20</i>                                                                                                          |     |
| Socialutskottets yttrande 2021/22:SoU6y .....                                                                             | 214 |



# Utskottets förslag till riksdagsbeslut

## 1. Vårändringsbudget för 2022 samt extra ändringsbudget om stöd till Ukraina

*Ändrad inkomstberäkning, ändrade utgiftsramar, ändrade och nya anslag samt ändrade beställningsbemyndiganden*

Riksdagen

a) godkänner utskottets förslag till ändrad beräkning av inkomster i statens budget för 2022 i bilaga 11,

b) godkänner ändrade ramar för utgiftsområden och anvisar ändrade och nya anslag enligt utskottets förslag i bilaga 5,

c) bemyndigar regeringen att under 2022 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst de belopp och inom de tidsperioder som utskottet föreslår i bilaga 9.

Därmed bifaller riksdagen propositionerna 2021/22:99 punkterna 33 och 38 samt 2021/22:255 punkt 3, bifaller delvis proposition 2021/22:99 punkterna 34 och 35 samt avslår motionerna 2021/22:4713 av Oscar Sjöstedt m.fl. (SD) yrkandena 1 och 2 samt 2021/22:4721 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 2.

*Lån för myndigheternas investeringar i anläggningstillgångar*

Riksdagen bemyndigar regeringen att för 2022 besluta om lån i Riksgäldskontoret för investeringar i anläggningstillgångar som används i statens verksamhet som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 51 380 000 000 kronor.

*Sänkt skatt på diesel inom jord-, skogs- och vattenbruk*

Riksdagen antar regeringens förslag till

a) lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi,

b) lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi,

c) lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2021/22:99 punkterna 1–3.

*Garantitillägg i bostadstillägget*

Riksdagen avslår regeringens förslag till

a) lag om ändring i socialförsäkringsbalken,

b) lag om ändring i socialförsäkringsbalken,

c) lag om ändring i socialförsäkringsbalken,

d) lag om ändring i lagen (2022:000) om ändring i socialförsäkringsbalken,

e) lag om ändring i lagen (2022:000) om ändring i socialförsäkringsbalken.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:4721 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 1 och  
avslår proposition 2021/22:99 punkterna 4–8.

*Grundskydd för pensionärer*

Riksdagen antar utskottets förslag i bilaga 13 till

- a) lag om ändring i socialförsäkringsbalken,
- b) lag om ändring i lagen (2022:000) om ändring i socialförsäkringsbalken,
- c) lag om ändring i lagen (2022:000) om ändring i socialförsäkringsbalken,
- d) lag om ändring i socialtjänstlagen (2001:453).

*Utbetalning av garantipension inom EES och i Schweiz samt i  
Förenade kungariket*

Riksdagen antar regeringens förslag till

- a) lag om ändring i lagen (2021:1246) om ändring i lagen (2019:646) om ändring i socialförsäkringsbalken,
- b) lag om ändring i lagen (2019:646) om ändring i socialförsäkringsbalken,
- c) lag om ändring i socialförsäkringsbalken,
- d) lag om ändring i lagen (2021:1248) om ändring i lagen (2019:168) om sociala trygghetsförmåner efter det att Förenade kungariket har lämnat Europeiska unionen,
- e) lag om ändring i lagen (2019:168) om sociala trygghetsförmåner efter det att Förenade kungariket har lämnat Europeiska unionen,
- f) lag om ändring i lagen (2019:168) om sociala trygghetsförmåner efter det att Förenade kungariket har lämnat Europeiska unionen.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2021/22:99 punkterna 9–14.

*Tillfälligt tilläggsbidrag till barnfamiljer inom bostadsbidraget med  
anledning av ökade levnadsomkostnader*

Riksdagen antar regeringens förslag till

- a) lag om ändring i socialförsäkringsbalken (avsnitt 2.15 i propositionen),
- b) lag om ändring i socialförsäkringsbalken (avsnitt 2.16 i propositionen) med den ändringen att 93 kap. 4 § och 110 kap. 6 § ska ha den lydelse som utskottet föreslår i bilaga 13.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2021/22:99 punkt 15 och  
bifaller delvis proposition 2021/22:99 punkt 16.

*Utgiftsområde 1 Rikets styrelse*

Riksdagen

- a) godkänner att Riksdagsförvaltningen får finansiera förvärvet av fastigheten Cephalus 11 i dess helhet med anslag,
- b) godkänner investeringsplanen för 2022–2024 för anslaget 2:3 Riksdagens fastighetsanslag som en riktlinje för Riksdagsförvaltningens fastighetsinvesteringar.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2021/22:99 punkterna 36 och 37.

*Utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning*

Riksdagen godkänner att regeringen under 2022 förvärvar fastigheterna Solna Ulriksdal 2:1 och Sollentuna Helenelund 7:1 för sammanlagt 1 810 000 000 kronor.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2021/22:99 punkt 17.

*Utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution*

Riksdagen godkänner den föreslagna användningen av anslaget 1:1 Skatteverket inom utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2021/22:99 punkt 18.

*Utgiftsområde 4 Rättsväsendet*

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om åtgärder för att minska passköerna och tillkännager detta för regeringen.

*Utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap*

Riksdagen bemyndigar regeringen

a) att under 2022 för anslaget 1:1 Förbandsverksamhet och beredskap inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap besluta att till Ukraina skänka försvarsmateriel i form av robotar av typen sjömålsrobot 17 och ammunition till automatgevär, som kan avvaras av Försvarsmakten under en begränsad tid, till ett värde om högst 97 300 000 kronor,

b) att under 2022 för anslaget 1:3 Anskaffning av materiel och anläggningar inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap besluta att till Ukraina skänka försvarsmateriel i form av automatgevär och pansarskott, som kan avvaras av Försvarsmakten under en begränsad tid, till ett värde om högst 165 000 000 kronor,

c) att under 2022 för anslaget 1:3 Anskaffning av materiel och anläggningar inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap besluta att till Ukraina skänka försvarsmateriel, som kan avvaras av Försvarsmakten under en begränsad tid, till ett värde om högst 1 000 000 000 kronor.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2021/22:255 punkterna 1 och 2.

*Utgiftsområde 7 Internationellt bistånd*

Riksdagen godkänner att regeringen under 2022 beslutar om att Sverige ska delta i det gemensamma företag som bildats enligt rådets förordning (EU) 2021/2085 av den 19 november 2021 om bildande av gemensamma företag inom ramen för Horisont Europa, som genomförandestruktur för det tredje programmet för partnerskap mellan Europa och utvecklingsländer inom området klinisk prövning och global hälsa

European and Developing Countries Clinical Trials Partnership 3 (Global Health EDCTP3).

Därmed bifaller riksdagen proposition 2021/22:99 punkt 19.

*Utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom*

Riksdagen avslår regeringens förslag om användning av anslaget 1:3 Bostadstillägg till pensionärer inom utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom.

Därmed avslår riksdagen proposition 2021/22:99 punkt 20.

*Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn*

Riksdagen godkänner den föreslagna användningen av anslaget 1:1 Barnbidrag inom utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2021/22:99 punkt 21.

*Utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv*

Riksdagen godkänner den föreslagna användningen av anslaget 2:1 Arbetsmiljöverket inom utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2021/22:99 punkt 22.

*Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning*

Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2022 för anslaget 3:1 Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation inom utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning besluta om bidrag på högst 1 200 000 000 kronor till European Spallation Source Eric (ESS).

Därmed bifaller riksdagen proposition 2021/22:99 punkt 23.

*Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid*

Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2022 besluta att Stiftelsen Tekniska museet får ta upp lån i Riksgäldskontoret för investeringar i byggnationen av en ny visualiseringsdom som inklusive tidigare upplåning för andra investeringar uppgår till högst 40 000 000 kronor.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2021/22:99 punkt 24.

*Utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik*

Riksdagen godkänner att regeringen under 2022 beslutar om medlemskap i European Regional Policy Research Consortium och bemyndigar regeringen att under 2022–2024 för anslaget 1:1 Regionala utvecklingsåtgärder inom utgiftsområde 19 Regional utveckling besluta om en årlig medlemsavgift på högst 400 000 kronor.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2021/22:99 punkt 25.

*Utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård*

Riksdagen godkänner investeringsplanen för fastigheter och markanläggningar för 2022–2024 som en riktlinje för Naturvårdsverkets investeringar.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2021/22:99 punkt 26.

*Utgiftsområde 22 Kommunikationer*

Riksdagen godkänner den föreslagna användningen av anslaget 1:1 Utveckling av statens transportinfrastruktur inom utgiftsområde 22 Kommunikationer.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2021/22:99 punkt 27.

*Utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel*

Riksdagen

a) bemyndigar regeringen att disponera de avgifter som tas ut med stöd av växtskyddslagen (2022:000) för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet inom växtskyddsområdet,

b) godkänner den föreslagna användningen av anslaget 1:17 Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur inom utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2021/22:99 punkterna 28 och 29.

*Utgiftsområde 24 Näringsliv*

Riksdagen

a) godkänner att regeringen under 2022 beslutar om medlemskap i det europeiska partnerskapet för metrologi och bemyndigar regeringen att under 2022–2027 för anslaget 1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling inom utgiftsområde 24 Näringsliv besluta om bidrag på totalt högst 250 000 000 kronor,

b) bemyndigar regeringen att under 2022–2026 för anslaget 1:17 Kapitalinsatser i statligt ägda företag inom utgiftsområde 24 Näringsliv besluta om kapitaltillskott på totalt högst 880 000 000 kronor till Svenska rymdaktiebolaget för omställning av verksamheten i enlighet med strategin för svensk rymdverksamhet,

c) bemyndigar regeringen att under 2022 ställa ut kreditgarantier som uppgår till högst 3 000 000 000 kronor för att säkra tillgången av råvaror.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2021/22:99 punkterna 30–32.

*Reservation 1 (S, V, MP)*

*Reservation 2 (C)*

## **2. Skatt för pensionärer fr.o.m. den 1 januari 2023**

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om sänkt skatt för pensionärer och tillkännager detta för regeringen.

*Reservation 3 (S, V, MP)*

### 3. **Införandet av en s.k. gas i pensionssystemet**

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om den s.k.gasen i pensionssystemet och tillkännager detta för regeringen.

Utskottet föreslår att ärendet avgörs trots att det har varit tillgängligt kortare tid än två vardagar före den dag då det behandlas.

Stockholm den 13 juni 2022

På finansutskottets vägnar

*Åsa Westlund*

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Åsa Westlund (S), Elisabeth Svantesson (M), Gunilla Carlsson (S), Edward Riedl (M), Oscar Sjöstedt (SD), Martin Ådahl (C), Dennis Dioukarev (SD), Jakob Forssmed (KD), Mats Persson (L), Janine Alm Ericson (MP), Sofia Westergren (M), Eva Lindh (S), Ilona Szatmari Waldau (V), Ida Drougge (M), Ann-Christin Ahlberg (S), Mattias Vepsä (S) och David Perez (SD).

# Redogörelse för ärendet

## Ärendet och dess beredning

### Vårändringsbudget för 2022

Med stöd av 9 kap. 4 § regeringsformen kan riksdagen under budgetperioden besluta om en ny beräkning av statens inkomster och om nya eller ändrade anslag. Enligt 7 kap. 9 § riksdagsordningen (RO) är det finansutskottet som bereder förslag om ändringar i statens budget. Av 11 kap. 18 § RO framgår att huvudregeln är att ändringar i statens budget beslutas av riksdagen genom ett enda beslut.

I vårändringsbudgeten för 2022 (prop. 2021/22:99) föreslår regeringen ändringar i statens budget för 2022. Riksdagsstyrelsen föreslår bl.a. att riksdagen anvisar 60 miljoner kronor till anslaget 2:3 Riksdagens fastighetsanslag (punkterna 36–38 i propositionen).

I propositionen föreslås ändringar i 86 anslag inom 23 utgiftsområden. Bland det som föreslås i övrigt finns ändrade beställningsbemyndiganden och ändrade lagar.

Det finns tre förslag till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi i propositionen. Regeringen bedömer att de nu aktuella förslagen är författningstekniskt och även i övrigt av sådan beskaffenhet att Lagrådets hörande skulle sakna betydelse. Regeringen har därför inte inhämtat Lagrådets yttrande över förslagen (prop. 2021/22:99 s. 49).

Två följdmotioner har väckts med anledning av propositionen.

En förteckning över de behandlade förslagen finns i bilaga 1. I bilaga 2 redovisas regeringens förslag till ändrade utgiftsramar och ändrade och nya anslag för 2022 i proposition 2021/22:99. I bilaga 3 redovisas förslagen i följdmotionerna på proposition 2021/22:99 till ändrade utgiftsramar och ändrade anslag. I bilaga 4 återfinns redovisas regeringens förslag till ändrade utgiftsramar och ändrade anslag för 2022 i proposition 2021/22:255. I bilaga 5 finns utskottets förslag till ändrade utgiftsramar och ändrade anslag. I bilagorna 6 och 7 finns reservanternas förslag till ändrade utgiftsramar och ändrade anslag. I bilaga 8 redovisas regeringens förslag till ändrade beställningsbemyndiganden i proposition 2021/22:99. I bilaga 9 finns utskottets förslag till ändrade beställningsbemyndiganden. I bilaga 10 finns regeringens förslag till ändrad beräkning av inkomster för 2022. I bilaga 11 finns utskottets förslag till ändrad beräkning av inkomster för 2022. I bilaga 12 finns regeringens lagförslag. I bilaga 13 finns utskottets lagförslag. I bilaga 14 finns reservanternas lagförslag.

Lagförslagen i utskottsinitiativet berör delvis samma bestämmelser som behandlas i betänkande 2021/22:SfU26, som beslutas i kammaren den 14 juni. För att samordna förslagen i detta betänkande och dem i betänkande 2021/22:SfU26 föreslås vissa konsekvensändringar i socialförsäkringsbalken

i detta betänkande. När det gäller lagförslagen i proposition 2021/22:99 har vissa smärre felaktigheter rättats genom förslagen i reservation 1 (S, V, MP), där propositionen tillstyrks i aktuella delar.

Under beredningen i finansutskottet har företrädare för Moderaterna, Sverigedemokraterna, Kristdemokraterna och Liberalerna lagt ett förslag med justering av vårandringsbudgeten för 2022. Förslaget redovisas nedan i betänkandet på s. 52.

Flera av förslagen i ändringsbudgeten rör övriga utskotts ämnesområden. Finansutskottet beslutade den 21 april 2022 om att ge samtliga övriga utskott tillfälle att yttra sig över proposition 2021/22:99 och följdmotioner. Den 12 maj beslutade finansutskottet att ge skatteutskottet, justitieutskottet, utrikesutskottet, försvarsutskottet, socialförsäkringsutskottet och socialutskottet tillfälle att yttra sig över förslaget till utskottsinitiativ. Dessa sex utskott har yttrat sig. Yttrandena finns i bilaga 15–20. Övriga utskott har avstått från att yttra sig.

### **Extra ändringsbudget för 2022 – Stöd till Ukraina**

I proposition 2021/22:255 lämnar regeringen förslag som innebär att Sverige bistår Ukraina med ekonomiskt stöd och utrustning till följd av Rysslands invasion av landet. Förslag lämnas om bemyndiganden att skänka försvarsmateriel i form av pansarskott, robotar av typen sjömålsrobot 17, automatgevär och ammunition till automatgevär, som kan avvaras av Försvarsmakten under en begränsad tid. Förslag lämnas även om att ytterligare medel ska anvisas för ekonomiskt stöd till Ukraina och för återanskaffning av materiel.

Det har inte väckts några följdmotioner på proposition 2021/22:255.

Utskottet har till följd av den korta beredningstiden inte gett andra utskott tillfälle att yttra sig om förslagen i den extra ändringsbudgeten.

I bilaga 1 finns en förteckning över förslagen i propositionen. I bilaga 4 redovisas regeringens förslag till ändrade utgiftsramar och ändrade anslag för 2022.

I propositionen anføres att eftersom situationen i Ukraina är fortsatt mycket allvarlig är det av avgörande betydelse att materiel och annat stöd kan lämnas så snart som möjligt. Regeringen anser därför att det finns särskilda skäl för att lämna förslag till ändringar i statens budget för 2022. Regeringen anser vidare mot bakgrund av det som anføres ovan att det finns synnerliga skäl för riksdagen att besluta om förkortad motionstid. Regeringen föreslår att motionstiden förkortas till fem dagar. Riksdagen beslutade i enlighet med detta den 2 juni 2022 (prot. 2021/22:123 § 15).

### **Ändringar i statens budget under 2022**

Riksdagen har vid följande tillfällen 2022 beslutat om ändringar i statens budget för 2022:



- Extra ändringsbudget för 2022 – Ersättningar på sjukförsäkringsområdet, stöd till företag, medel för testning och smittspårning samt andra åtgärder med anledning av coronaviruset (prop. 2021/22:86, bet. 2021/22:FiU16, rskr. 2021/22:137–142)
- Extra ändringsbudget för 2022 – Fler åtgärder på skatteområdet med anledning av coronaviruset (prop. 2021/22:89, bet. 2021/22:FiU16, rskr. 2021/22:137–142)
- Extra ändringsbudget för 2022 – Slopad karenstid för stöd vid korttidsarbete, förstärkt evenemangsstöd och andra åtgärder med anledning av coronaviruset samt kompensation till hushållen för höga elpriser (prop. 2021/22:113, bet. 2021/22:FiU44, rskr. 2021/22:169–173)
- Ändringar i statens budget för 2022 – Ekonomiskt stöd och utrustning till Ukraina (utskottsinitiativ, bet. 2021/22:FiU40, rskr. 2021/22:174–175)
- Extra ändringsbudget för 2022 – Garanti till Internationella återuppbyggnads- och utvecklingsbanken för lån till Ukraina (prop. 2021/22:152, bet. 2021/22:FiU45, rskr. 2021/22:190)
- Ändringar i statens budget för 2022 – Stöd till Ukraina med efterfrågad försvarsmateriel (utskottsinitiativ, bet. 2021/22:FiU46, rskr. 2021/22:204).
- Extra ändringsbudget för 2022 – Åtgärder för att stärka rikets militära försvar och kompensation till hushållen för höga elpriser (prop. 2021/22:199, bet. 2021/22:FiU47, rskr. 2021/22:226–228)
- Extra ändringsbudget för 2022 – Tillfälligt sänkt skatt på bensin och diesel samt hantering av överskott av vaccindoser (prop. 2021/22:221, bet. 2021/22:FiU39, rskr. 2021/22:248–250).

Vidare har regeringen beslutat om ytterligare tre propositioner med extra ändringsbudget, utöver proposition 2021/22:255 som behandlas i detta betänkande:

- proposition 2021/22:252 Extra ändringsbudget för 2022 – Stöd till jordbruket och fiskerinäringen samt kompensation för höga energipriser,
- proposition 2021/22:253 Extra ändringsbudget för 2022 – Retroaktivt sänkt skatt på diesel inom jord-, skogs- och vattenbruk,
- proposition 2021/22:258 Extra ändringsbudget för 2022 – Åtgärder i samband med rekapitalisering av SAS AB.

Dessa propositioner behandlas i betänkande 2021/22:FiU48.

## Utskottets överväganden

### Vårändringsbudget för 2022 samt extra ändringsbudget om stöd till Ukraina

#### Utskottets förslag i korthet

Riksdagen ställer sig bakom förslagen i de båda propositionerna med undantag för förslaget om garantitillägg i bostadstillägget. Riksdagen ställer sig vidare bakom utskottets förslag om ökat stöd till Polismyndigheten, ytterligare stöd till Ukraina utöver regeringens förslag, höjda beställningsbemyndiganden inom försvarsområdet samt förstärkningar av pensionärernas ekonomi.

Riksdagen bemyndigar regeringen att för investeringar i anläggningstillgångar som används i statens verksamhet öka låneramen för staten för 2022 med 150 miljoner kronor. Regeringen kan därefter öka Polismyndighetens låneram med motsvarande belopp.

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om åtgärder för att minska passköerna och tillkännager detta för regeringen.

Riksdagen antar de lagar som utskottet föreslår som förstärker pensionärernas ekonomi.

Vidare gör riksdagen tillkännagivanden om sänkt skatt för pensionärer fr.o.m. den 1 januari 2023 och om införandet av en s.k. gas i pensionssystemet.

Riksdagen antar regeringens förslag till lagändringar utom när det gäller garantitillägg i bostadstillägget.

Med anledning av att utskottet avstyrker propositionens förslag om garantitillägg i bostadstillägget tillstyrks ett motionsyrkande medan övriga motionsyrkanden avstyrks.

Jämför reservation 1 (S, V, MP), 2 (C), 3 (S, V, MP), 4 (C) och 5 (C) samt särskilt yttrande 1 (S), 2 (V), 3 (MP), 4 (MP), 5 (S, MP), 6 (V), 7 (S), 8 (C), 9 (V), 10 (MP), 11 (C, V, KD, L, MP), 12 (M) och 13 (MP).

### Proposition 2021/22:99 Vårändringsbudget för 2022

#### *Inledning*

Regeringen anför att sedan riksdagens behandling och beslut om statens budget för 2022 har en rad händelser påverkat Sverige. Spridningen av sjukdomen covid-19 ökade återigen i slutet av november 2021 och en rad smittskyddsåtgärder och ekonomiska stödåtgärder behövde vidtas. Vidare ledde situationen på elmarknaden vintern 2021/22 till exceptionellt höga

elpriser och behov av ett snabbt ekonomiskt stöd till hushåll med hög elförbrukning. Den 24 februari 2022 inledde Ryssland ett storskaligt väpnat angrepp mot Ukraina som har krävt skyndsamma åtgärder för att bl.a. stötta Ukraina och stärka Sveriges försvarsförmåga.

Mot denna bakgrund har regeringen vid fem tillfällen lämnat extra propositioner med förslag till ändringar i budgeten för 2022 som riksdagen har fattat beslut om. Vidare har riksdagen beslutat om ändringar i statens budget för 2022 som har avsett ekonomiskt stöd och utrustning till Ukraina. (Riksdagens beslut om ändringsbudgetar under 2022 redovisas ovan under Ärendet och dess beredning.)

I den aktuella propositionen lämnar regeringen förslag på ytterligare åtgärder som är nödvändiga för att hantera effekterna för Sverige av Rysslands invasion av Ukraina. Det handlar bl.a. om insatser för ett ordnat mottagande av personer som söker skydd i Sverige till följd av den ryska invasionen, förstärkningar av Sveriges civila försvar och ekonomiskt stöd till jordbruk och hushåll samt sänkt skatt på diesel inom jord-, skogs- och vattenbruk. Propositionen innehåller även förslag om införande av en ny förmån för pensionärer med låga inkomster, eftersom det finns ett stort behov av att så snart som möjligt genomföra ekonomiska förbättringar för de pensionärer som har den lägsta allmänna pensionen. Vidare innehåller propositionen förslag om ett tillfälligt tilläggsbidrag till barnfamiljer som har rätt till bostadsbidrag. I övrigt innehåller propositionen förslag som är föranledda av nya beräkningar eller ändrade förutsättningar för olika verksamheter som inte kunde förutses hösten 2021.

I propositionen behandlas ett tillkännagivande från riksdagen om att regeringen senast den 1 oktober 2022 ska återkomma till riksdagen med ett förslag till beslut som träder i kraft den 1 januari 2023 som undantar Kommuninvest från riskskatt för kreditinstitut, och snarast med ett förslag om att kompensera kommun- och regionsektorn för de ökade kostnaderna till följd av riskskatten (bet. 2021/22:SkU11 punkt 2, rskr. 2021/22:101). Regeringens åtgärder med anledning av tillkännagivandet redovisas nedan under rubriken utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner. Tillkännagivandet är inte slutbehandlat.

### *Konsekvenser för statens budget*

De förslag som lämnas i propositionen innebär att anvisade medel ökar med 31,0 miljarder kronor. Anslagsökningarna uppgår till 31,5 miljarder kronor och anslagsminskningarna till 0,5 miljarder kronor. Av nettoeffekten hänförs 16,7 miljarder kronor till förändringar av regelstyrda anslag och direkta effekter av ändrade makroekonomiska förutsättningar. Ytterligare 14,3 miljarder kronor avser oförutsedda utgiftsökningar och omständigheter som ställer krav på ändringar av budgeten.

De största utgiftsökningarna avser

- ersättningar och bostadskostnader på migrationsområdet, med 9,8 miljarder kronor,
- ersättning för höga sjuklönekostnader, med 5,8 miljarder kronor,
- garantitillägg till pensionärer, med 4,0 miljarder kronor,
- förstärkning av klimatbonusen, med 3,9 miljarder kronor,
- ersättning till regionerna för fortsatt vaccinering, med 1,2 miljarder kronor,
- ökade kostnader för föräldraförsäkringen, med 1,1 miljarder kronor.

På inkomstsidan av statens budget lämnas förslag som beräknas minska statens inkomster med 0,4 miljarder kronor.

Statens budgetsaldo och den offentliga sektorns finansiella sparande försämras med 31,4 miljarder kronor till följd av förslagen i propositionen.

Vissa av förslagen beräknas påverka statens budget även kommande år. Statens budgetsaldo och statens finansiella sparande beräknas försämras med 9,6 miljarder kronor 2023, 9,2 miljarder kronor 2024 och 9,1 miljarder kronor 2025.

De ändringar av beställningsbemyndiganden som föreslås uppgår sammantaget till 13,3 miljarder kronor. De största ökningarna gäller utveckling av statens infrastruktur med 7,4 miljarder kronor och till stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet med 3,0 miljarder kronor.

I 2022 års ekonomiska vårproposition redovisas budgeteffekterna t.o.m. 2025 (prop. 2021/22:100 avsnitt 6.5 tabell 6.16). I samma proposition redovisas även budgeteffekterna för den offentliga sektorns finansiella sparande (prop. 2021/22:100 avsnitt 8.2 tabell 8.6).

De anslagsförändringar som föreslås i proposition 2021/22:99 Vårändringsbudget för 2022 har beaktats i de prognoser som redovisas i 2022 års ekonomiska vårproposition.

### *Sänkt skatt på diesel inom jord-, skogs- och vattenbruk*

I propositionen anförs att det är viktigt med konkurrenskraftiga och hållbara areella näringar. Under det senaste året har priset på flera viktiga insatsvaror inom jord- och skogsbruket ökat kraftigt, inte minst efter Rysslands invasion av Ukraina. Det handlar om att såväl energi och drivmedel som gödsel och foder har ökat i pris, i vissa fall betydligt mer i Sverige än i andra jämförbara länder. Samtidigt är de areella näringarna konkurrensutsatta sektorer som inte fullt ut kan kompensera ökade kostnader med högre produktpriser. Regeringen anser därför att det är rimligt att införa en tillfällig åtgärd för att kompensera jord- och skogsbruket för de ökade kostnaderna. Att tillfälligt utöka nedsättningen av punktskatten på diesel som används i yrkesmässig jord-, skogs- och vattenbruksverksamhet har tidigare genomförts, exempelvis 2016 vid en kris i mjölksektorn och i samband med torkan 2018. Regeringen bedömer att åtgärden även denna gång kan vara ett träffsäkert sätt att stödja jordbruket och kan också införas relativt snabbt.

I syfte att kompensera jordbruket, skogsbruket och vattenbruket för ökade kostnader på olika insatsvaror och värna konkurrenskraften bör därför

skattenedsättningen tillfälligt utökas för diesel som används i yrkesmässig jord-, skogs- och vattenbruksverksamhet, anser regeringen.

Nedsättningen av koldioxidskatt för diesel i arbetsmaskiner och i skepp och vissa båtar i yrkesmässig jordbruks-, skogsbruks- och vattenbruksverksamhet ska under tiden den 1 juli 2022–30 juni 2023 utökas till 2 292 kronor per kubikmeter. För samma användningsområden under samma tidsperiod ska det även medges en nedsättning av energiskatten med 2 111 kronor. Under perioden den 1 juli–30 september 2022 ska dock skattebefrielsen i fråga om energiskatt uppgå till 1 061 kronor. Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2022 och upphöra att gälla vid utgången av juni 2023. Äldre bestämmelser ska dock fortfarande gälla i fråga om förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

Med antagande om en oförändrad dieselanvändning skulle den offentligfinansiella nettokostnaden för en utökad skattenedsättning uppgå till ca 800 miljoner kronor. I avsnittet Ändrad beräkning av inkomsterna i statens budget nedan redovisas hur statens inkomster för 2022 påverkas av förslaget.

### *Garantitillägg i bostadstillägget*

Regeringen anför att det under de senaste åren har skett ett antal förändringar på pensionsområdet som har medfört att inkomsterna höjts för pensionärer. Det återstår dock fortfarande behov av ytterligare ekonomiska förbättringar för de pensionärer som har den lägsta allmänna pensionen. För de flesta hushåll utgörs de största utgiftsposterna av kostnader relaterade till boende och andra nödvändiga hushållsutgifter. För många med låga pensioner saknas det utrymme för plötsliga förändringar i sådana utgifter. Därför föreslår regeringen i propositionen att ett kompletterande bidrag till boendekostnader och hushållskostnader för pensionärer med låg eller ingen inkomstgrundad pension införs som en ny bostadstilläggsförmån. Det övergripande syftet är att långsiktigt förbättra den ekonomiska situationen för pensionärer som har låg allmän ålderspension.

Regeringens bedömning är att varken en höjning av det ordinarie bostadstillägget eller av garantipensionen fullt ut hade träffat den grupp pensionärer som kommer att beröras av den nya förmånen. Vidare är den nya förmånen, till skillnad från både garantipensionen och de befintliga bostadstilläggsförmånerna, en helt individualiserad grundskyddsförmån som inte gör skillnad på om en person är gift/sammanboende eller ogift/ensamboende. Förmånen är också, i likhet med bostadstillägget men inte garantipensionen, skattefri. Sammantaget har den nya förmånen fördelar som de befintliga bostadstilläggsförmånerna eller garantipensionen inte har. Mot denna bakgrund är det enligt regeringen befogat att införa en ny förmån inom ramen för pensionssystemet. Garantitillägget föreslås vara ett tillägg om högst 1 000 kronor i 2022 års penningvärde per månad.

I likhet med de nuvarande bostadstilläggsförmånerna ska förmånen finansieras med medel från statens budget samt vara skattefri.

Garantitillägg i bostadstillägget ska kunna lämnas till en försäkrad som har rätt till garantipension och som tar ut allmän ålderspension i form av inkomstpension, tilläggspension eller garantipension. Förmånen ska lämnas enligt fyra förmånsnivåer, beroende på i vilken omfattning den försäkrade tar ut allmän ålderspension i form av inkomstpension, tilläggspension eller garantipension: hel, tre fjärdedels, halv och en fjärdedels förmån. Garantitillägg i bostadstillägget ska kunna lämnas tidigast fr.o.m. den månad då den försäkrade fyller 65 år. Åldersgränsen ska höjas från 65 till 66 år från och med 2023 och från och med 2026 utgöras av riktåldern för pension.

Garantitillägg i bostadstillägget ska beräknas på ett underlag som fastställs utifrån vissa inkomster för det aktuella året (beräkningsunderlaget). För en försäkrad som är född 1938 eller senare ska garantitillägg i bostadstillägget beräknas på ett underlag som motsvarar underlaget för beräkning av garantipension.

I beräkningsunderlaget för en försäkrad som är född 1937 eller tidigare ska följande inkomster ingå:

1. inkomstgrundad ålderspension i form av tilläggspension som den försäkrade har rätt till före samordning med yrkesskadelivränta
2. sådan allmän obligatorisk ålderspension enligt utländsk lagstiftning som inte är att likställa med garantipension enligt socialförsäkringsbalken
3. änkepension efter samordning med yrkesskadelivränta till efterlevand
4. efterlevandepension enligt utländsk lagstiftning
5. sådana förmåner som lämnas till den försäkrade enligt utländsk lagstiftning och som motsvarar sjukersättning eller aktivitetsersättning eller som utgör pension vid invaliditet.

Garantitillägg i bostadstillägget ska för kalenderåret 2022 lämnas med belopp per år enligt följande

- Om den försäkrades beräkningsunderlag inte överstiger 142 153 kronor, ska förmånen lämnas med 12 000 kronor.
- Om den försäkrades beräkningsunderlag överstiger 142 153 kronor men inte 172 153 kronor, ska följande gälla. Garantitillägg i bostadstillägget lämnas med 12 000 kronor minskat med 38 procent av den del av beräkningsunderlaget som överstiger 142 153 kronor. Förmånen lämnas dock alltid med minst 600 kronor.
- Om den försäkrades beräkningsunderlag överstiger 172 153 kronor, ska inget garantitillägg i bostadstillägget lämnas.

För kalenderåret 2023 och följande år ska inkomstgränserna och det högsta förmånsbeloppet räknas om vid varje årsskifte enligt följande. Inkomstgränserna ska räknas om genom indexering. Vidare ska en del av det högsta förmånsbeloppet räknas om genom indexering. Det nya högsta förmånsbeloppet ska utgöra den indexerade delen av förmånsbeloppet med tillägg för 600 kronor.

Den försäkrades högsta möjliga förmånsbelopp ska avkortas utifrån dennes försäkringstid inom ramen för garantipensionen.

För en försäkrad som är född 1938 eller senare och som inte kan tillgodosäkras 40 års försäkringstid för garantipension ska den försäkrades högsta möjliga förmånsbelopp avkortas till så stor andel som svarar mot kvoten mellan

- försäkringstiden för garantipension, och
- talet 40.

För en försäkrad som är född 1937 eller tidigare och som inte skulle ha tillgodosäkrats oavkortad folkpension enligt vissa bestämmelser i den upphävda lagen om allmän försäkring i lydelsen före den 1 januari 2003 ska därmed följande gälla. Den försäkrades högsta möjliga förmånsbelopp avkortas till så stor andel som svarar mot kvoten mellan

- det antal år som pensionspoäng eller bosättningstid skulle ha tillgodosäkrats för enligt de aktuella bestämmelserna i nämnda lag, och
- talet 30 när det gäller pensionspoäng respektive talet 40 när det gäller bosättningstid.

Regeringen föreslår att garantitillägget ska kunna lämnas på fyra olika förmånsnivåer, beroende på i vilken omfattning den försäkrade tar ut allmän ålderspension: helt, tre fjärdedels, halvt respektive en fjärdedels garantitillägg.

Garantitillägg i bostadstillägget bör betalas ut månadsvis och ska omprövas när något förhållande som påverkar rätten till tillägget eller tilläggets storlek har ändrats. Det ska lämnas utan ansökan.

Lagändringarna som avser införandet av garantitillägg i bostadstillägget ska träda i kraft den 15 juli 2022 men i vissa delar tillämpas första gången i fråga om förmåner som avser augusti 2022. Lagändringarna som avser en höjning av vissa åldersgränser inom regleringen om bostadstillägg till 66 års ålder och en ändring av en hänvisning till vissa paragrafer som avser garantipension ska träda i kraft den 1 december 2022 och tillämpas första gången för förmåner som avser januari 2023. Lagändringarna som innebär att vissa åldersgränser inom regleringen om bostadstillägg knyts till riktåldern för pension ska träda i kraft den 1 december 2025 och tillämpas första gången för förmåner som avser januari 2026.

Garantitillägget beräknas öka de statliga utgifterna med knappt 3,6 miljarder kronor 2022. Eftersom garantitillägget reducerar det ordinarie bostadstillägget samtidigt som fribeloppen höjs kommer även utgifterna för bostadstillägg för pensionärer att höjas. Sammantaget beräknas utgiftsökningen för anslaget 1:3 Bostadstillägg till pensionärer inom utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom bli 4 miljarder kronor 2022. Garantitillägget beaktas även vid beräkning av äldreförsörjningsstöd, vilket medför en minskning med 10 miljoner kronor av det anslaget. Anslaget för Pensionsmyndigheten ökas med 165 miljoner kronor. Förslagen om

ändrade anslag återfinns i propositionens avsnitt om utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom.

För 2023 beräknas de statliga utgifterna sammantaget öka med knappt 9,3 miljarder kronor.

*Utbetalning av garantipension inom EES och i Schweiz samt i Förenade kungariket*

**Möjligheten att i vissa fall betala ut garantipension och garantipension till omställningspension i EES-länder och Schweiz ska förlängas**

Giltighetstiden för den tillfälliga reglering i socialförsäkringsbalken som möjliggör utbetalning av garantipension och garantipension till omställningspension (nedan används samlingsnamnet garantipension) till personer som är bosatta i ett annat land inom EES eller i Schweiz har förlängts vid flera tillfällen, senast till utgången av september 2022 (prop. 2021/22:1 utg.omr. 11, bet. 2021/22:SfU2, rskr. 2021/22:104). Syftet med den tillfälliga regleringen har varit att säkerställa att enskilda personer inom EES eller i Schweiz ska fortsätta få garantipension utbetald till dess att regeringen tagit ställning till nästa steg i hanteringen av garantipensionen, framför allt förslagen från Garantipensionsutredningen. Någon förändring av den nuvarande regleringen om garantipension bedöms emellertid inte kunna genomföras i närtid, varken utifrån Garantipensionsutredningens förslag eller på annat sätt. Bedömningen är därför att möjligheten till utbetalning av garantipension i ett annat land inom EES eller i Schweiz i dess nuvarande utformning bör upphöra vid utgången av september 2022, i enlighet med nu gällande reglering. Avsikten har hela tiden varit att den regleringen ska vara tillfällig, och det bedöms inte finnas skäl för att låta en generell möjlighet till utbetalning i EES eller i Schweiz kvarstå enligt nationell rätt om inte en permanent ändring av regleringen av grundskyddet i den allmänna pensionen är i sikte.

De personer som omfattas av rätten att få garantipension utbetald i ett annat land inom EES eller i Schweiz enligt nu gällande reglering bör dock få något mer tid för att anpassa sig till en eventuell situation utan garantipension. Det föreslås därför att de personer som har rätt att få garantipension utbetald i dessa länder för september 2022 ska kunna fortsätta få förmånen där i ytterligare tre månader, dvs. till utgången av december 2022.

**Rätten till utbetalning av garantipension och garantipension till omställningspension i Förenade kungariket ska förlängas**

Förenade kungarikets utträde ur EU innebär att personer bosatta i Förenade kungariket inte omfattas av den svenska lagstiftning som möjliggör utbetalning av garantipension och garantipension till omställningspension (nedan används samlingsnamnet garantipension) till personer bosatta inom EES eller i Schweiz. Fortsatt utbetalning av sådana förmåner till personer i Förenade kungariket möjliggörs i stället genom en tillfällig reglering i 4 a § lagen (2019:168) om sociala trygghetsförmåner efter det att Förenade



kungariket har lämnat Europeiska unionen. Giltighetstiden för denna reglering har förlängts vid flera tillfällen, senast till utgången av september 2022 (prop. 2021/22:1 utg.omr. 11, bet. 2021/22:SfU2, rskr. 2021/22:104).

Bestämmelsen i 4 a § lagen om sociala trygghetsförmåner efter det att Förenade kungariket har lämnat Europeiska unionen innebär att det endast är personer som vid utträdestidpunkten den 31 januari 2020 hade rätt att få eller fick garantipension i Förenade kungariket som har en förlängd rätt att fortsätta få förmånerna utbetalda till Förenade kungariket. Regeringen angav i budgetpropositionen för 2021 (prop. 2020/21:1 utg.omr. 11 s. 102) att bedömningen av vilken tid som förlängningen ska avse när det gäller garantipensionärer bosatta i Förenade kungariket måste göras i förhållande till de villkor som gäller specifikt för personer i en gränsöverskridande situation med det landet. Det innebär att övervägandena vad gäller den tidsmässiga begränsningen bör göras i jämförelse med de rättigheter som främst följer av utträdesavtalet. Regeringen vidhöll denna inställning i budgetpropositionen för 2022 (prop. 2021/22:1 utg.omr. 11 s. 35). Det finns inte skäl att nu göra en annan bedömning i denna fråga.

Med hänvisning till utträdesavtalets konstruktion, att vissa personer genom avtalet har fått en förlängd rätt att få sociala trygghetsförmåner utbetalda, bedömde regeringen i budgetpropositionen för 2021 (prop. 2020/21:1 utg.omr. 11 s. 102–103) det lämpligt att även förlänga giltigheten av 4 a § lagen om sociala trygghetsförmåner efter det att Förenade kungariket har lämnat Europeiska unionen. Även denna bedömning vidhölls i budgetpropositionen för 2022 (prop. 2021/22:1 utg.omr. 11 s. 36). Grunderna för bedömningen är fortfarande relevanta och talar för ytterligare en förlängning.

Den tidsmässiga förlängning som föreslås för dem som är bosatta inom EES eller i Schweiz bör även gälla för fortsatt utbetalning av garantipension till personer bosatta i Förenade kungariket, dvs. till utgången av 2022. Det innebär att även personer som är bosatta i Förenade kungariket och som vid utträdestidpunkten hade rätt att få eller fick garantipension i det landet bör kunna få förmånen utbetalda även i fortsättningen, på motsvarande sätt som personer bosatta inom EES eller i Schweiz som för september 2022 har rätt att få förmånen i något av de länderna.

Förslagen att de tillfälliga bestämmelser som möjliggör fortsatt utbetalning av garantipension och garantipension till omställningspension till personer bosatta inom EES, i Schweiz eller i Förenade kungariket förlängs i tre månader, fr.o.m. oktober t.o.m. december 2022 innebär ökade utgifter. Anslaget 1:1 Garantipension till ålderspension inom utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom föreslås därför ökas med 118 miljoner kronor.

### *Tillfälligt tilläggsbidrag till barnfamiljer inom bostadsbidraget med anledning av ökade levnadsomkostnader*

Med anledning av den ekonomiska situation som barnfamiljer riskerade att hamna i till följd av coronapandemin som startade våren 2020 infördes under perioden juli t.o.m. december 2020 ett tillfälligt tilläggsbidrag till barnfamiljer inom bostadsbidraget. Det tillfälliga tilläggsbidraget infördes på nytt under perioden juli t.o.m. december 2021 med anledning av den fortsatta spridningen av covid-19. Bidraget hanterades av Försäkringskassan och hade samma konstruktion, målgrupp och omfattning som det bidrag som föreslås nu.

Den ekonomiska situation som har uppstått med anledning av händelserna i Sveriges närområde har bidragit till att många hushåll fått, eller riskerar att få, kraftigt höjda utgifter. Särskilt har priserna ökat för el, drivmedel och livsmedel. De negativa ekonomiska konsekvenserna för många hushåll av höjda priser med anledning av händelserna i Sveriges närområde uppstår efter en långdragen pandemi som har drabbat stora grupper i samhället, däribland barnhushåll.

Mot bakgrund av den försämrade ekonomiska situation som barnhushåll med låga inkomster har fått eller riskerar att få på grund av ökade levnadsomkostnader till följd av händelserna i Sveriges närområde föreslår regeringen att ett tillfälligt tilläggsbidrag till barnfamiljer med bostadsbidrag åter ska lämnas.

Bostadsbidraget är en träffsäker förmån för att nå hushåll med svag ekonomi. Av den anledningen är bostadsbidraget en lämplig förmån att använda för att ge ekonomiskt utsatta barnhushåll extra resurser. Boendekostnaden är den största enskilda utgiftsposten för många hushåll och för att minska risken att barnfamiljer inte kan betala sina boendekostnader är det lämpligt att under en begränsad tid åter förstärka bostadsbidraget till barnfamiljer med ett tilläggsbidrag. Förstärkningen ökar inte risken för skuldsättning inom bostadsbidragssystemet eftersom tilläggsbidraget inte ska omfattas av den slutliga avstämningen.

Även om bostadsbidraget är en inkomstprövad förmån som är fördelningsekonomiskt träffsäker, sett till vilka hushåll som är mottagare av bidraget, så är det ändå inte en förmån som når alla som har låga inkomster och som kan ha behov av ett ekonomiskt stöd på grund av kraftigt ökade levnadsomkostnader. För barnhushåll beror detta till stor del på de individuella inkomstgränserna som innebär att det är svårt för sammanboendehushåll att uppfylla villkoren och därmed kunna vara mottagare av bostadsbidrag. Villkoren för förmånen innebär också att hushåll utan barn där de vuxna är 29 år eller äldre inte har tillgång till bostadsbidraget.

Bostadsbidraget är en komplex förmån med många olika kvalifikationskrav och villkor som påverkar både rätten till förmånen och dess storlek. Förändringar som vidgar målgruppen eller omfattningen på bidraget för att göra det än mer träffsäkert har inte varit möjliga att genomföra under 2020 och 2021, och sådana förändringar bedöms inte heller vara möjliga att genomföra nu under 2022. Samtidigt är det angeläget att i närtid kunna ge ett extra

ekonomiskt stöd till de barnhushåll som har de lägsta inkomsterna och små möjligheter att kortsiktigt minska sina utgifter eller öka sina inkomster.

Det bedöms som lämpligt att inom bostadsbidraget åter införa ett tidsbegränsat tilläggsbidrag för barnfamiljer som har låga inkomster. Tilläggsbidraget föreslås likt tidigare att lämnas som ett separat bidrag utanför beräkningen av det ordinära bostadsbidraget. Det innebär att tilläggsbidraget inte ska beräknas efter en bidragsgrundande inkomst utan i stället ska betalas ut löpande med ett belopp som bestäms av en beräkningsfaktor kopplad till storleken på det ordinarie framräknade preliminära bostadsbidraget. Tilläggsbidraget beräknas således utifrån storleken på det preliminära bostadsbidraget som lämnas till barnfamiljen. Förslaget innebär att någon ansökan för att få tilläggsbidraget därmed inte behövs.

Tilläggsbidraget till barnfamiljer ska lämnas månadsvis med ett belopp som motsvarar 25 procent av det preliminära bostadsbidrag som lämnas för samma månad. Tilläggsbidraget ska inte ingå i den slutliga avstämningen av bostadsbidraget som görs efter det att beslut om slutlig skatt har meddelats för kalenderåret.

Bestämmelserna om tilläggsbidrag till barnfamiljer ska träda i kraft den 1 juli 2022 och gälla t.o.m. december 2022. Lagändringar som innebär att de nuvarande bestämmelserna om bostadsbidrag återinförs ska träda i kraft den 1 januari 2023.

Kostnaden beräknas bli ca 513 miljoner kronor. Anslaget 1:8 Bostadsbidrag inom utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn föreslås således öka med 513 miljoner kronor.

### *Ändrad beräkning av inkomsterna i statens budget*

Regeringen föreslår att riksdagen godkänner en ändrad beräkning av inkomster i statens budget för 2022. Det är förslaget i propositionen om sänkt skatt på diesel inom jord-, skogs- och vattenbruk som påverkar två inkomsttitlar. Det är inkomsttitel 1433 Energiskatt oljeprodukter och inkomsttitel 1442 Koldioxidskatt oljeprodukter, båda under inkomsttitelgrupp 1430–1460 Skatt på energi och miljö. De båda inkomsttitlarna revideras ned med 220 miljoner kronor vardera till följd av förslaget om sänkt skatt på diesel inom jord-, skogs- och vattenbruk.

### *Ändringar avseende statens utgifter*

Nedan redovisas propositionens förslag per utgiftsområde. I propositionen finns förslag om ändringar av anslagens nivå för 86 anslag inom 23 utgiftsområden. Vidare lämnas förslag om ändrade bemyndiganden m.m.

#### **Utgiftsområde 1 Rikets styrelse**

Ramen för utgiftsområde 1 Rikets styrelse ökas med 172 miljoner kronor 2022, enligt förslaget i propositionen.

Anslaget 1:1 Kungliga hov- och slottsstaten bör ökas med 38 miljoner kronor. Bakgrunden är att spridningen av sjukdomen covid-19 har inneburit att intäkterna från visningar av de kungliga slotten har minskat. För att mildra de ekonomiska konsekvenserna behövs ett stöd för uteblivna intäkter.

Anslaget 2:3 Riksdagens fastighetsanslag används bl.a. för kostnader för fastighetsförvärv i samband med Framtidens riksdagshus. Enligt vad som framgår av budgetpropositionen för 2022 visar planeringen för Framtidens riksdagshus att riksdagens fastigheter inte täcker behovet av lokaler och att det, som ett led i att säkra lokalbehovet, kan bli aktuellt med fastighetsförvärv (prop. 2021/22:1 utg.omr. 1 avsnitt 4.4.3). Anslagsändamålet ändrades till att även möjliggöra fastighetsförvärv i samband med Framtidens riksdagshus (prop. 2021/22:1 utg.omr. 1, bet. 2021/22:KU1, rskr. 2021/22:70). Riksdagsstyrelsen beslutade vid ett styrelsemöte den 15 december 2021 att uppdrå åt riksdagsdirektören att genomföra förvärv i enlighet med Framtidens riksdagshus. Förvärvet förutsätter att riksdagsstyrelsens förslag till ändringsbudget godkänns av riksdagen. Det nu aktuella förvärvet avser fastigheten Cephalus 11 och planeras göras senast i september 2022.

Enligt lagen (2016:1091) om budget och ekonomiadministration för riksdagens myndigheter, förkortad BEA-lagen, ska anläggningstillgångar som används i verksamheten finansieras med lån medan mark ska finansieras med anslag. Riksdagen kan enligt BEA-lagen besluta att finansiering ska ske på annat sätt. Markvärdet utgör den större delen av kostnaden för det nu aktuella förvärvet och mark ska enligt BEA-lagen anslagsfinansieras. Fastigheten är i gott skick och behovet av verksamhetsanpassningar är i dagsläget oklart. Med anledning av detta och för att uppnå en enhetlig finansiering av fastigheten föreslår riksdagsstyrelsen att riksdagen godkänner att Riksdagsförvaltningen får finansiera förvärvet av fastigheten Cephalus 11 i dess helhet med anslag.

Köpeskillingen uppgår till 115 625 000 kronor. En större del av det redovisade anslagssparandet från 2021 beräknas tas i anspråk för förvärvet. För den del av förvärvet som inte finansieras med anslagssparande bör ytterligare medel tillföras. Anslaget bör därför ökas med 60 miljoner kronor.

Riksdagsförvaltningens investeringsplan för åren 2022–2024 godkändes av riksdagen i samband med behandlingen av budgetpropositionen för 2022 (prop. 2021/22:1 utg.omr. 1, bet. 2021/22:KU1, rskr. 2021/22:70). Prognosen för 2022 avseende vidmakthållande av befintliga investeringar har inte ändrats jämfört med budgeten för 2022. Riksdagsstyrelsen återkommer med en ny prognos i budgetpropositionen för 2023. Med anledning av förvärvet av fastigheten Cephalus 11 enligt ovan behöver investeringsplanen ändras. Ändringen innebär att prognosen för 2022 justeras när det gäller anskaffning och utveckling av nya investeringar. Mot denna bakgrund bör investeringsplanen för anslaget 2:3 Riksdagens fastighetsanslag godkännas som en riktlinje för Riksdagsförvaltningens fastighetsinvesteringar. Investeringsplanen finns i den aktuella propositionen (prop. 2021/22:99 s. 160, tabell 9.1).

Regeringen föreslår att anslaget 5:1 Länsstyrelserna m.m. ökas med sammanlagt 76,5 miljoner kronor. Som en följd av att covid-19-lagen upphörde att gälla den 1 april 2022 och att något beslut om omsättningsstöd för mars 2022 inte har fattats kommer 50 miljoner kronor av redan beslutade medlen inte att behöva användas för länsstyrelsernas arbete med tillsyn samt hantering och kontroll av omsättningsstöden. Med anledning av den ryska invasionen av Ukraina, och dess påverkan på det svenska samhället, bedöms länsstyrelserna emellertid få ökade kostnader för samordning av inhämtning och förmedling av information samt för redovisning av lägesbilder till regeringen. Medlen kommer därför i stället att användas för detta.

Den säkerhetspolitiska utvecklingen i Sveriges närområde har medfört behov av att vidta åtgärder för att stärka det civila försvaret. Regeringen avser mot denna bakgrund att besluta om en ny struktur för samhällets krisberedskap och civilt försvar. För arbetet med dessa uppgifter bör anslaget 5:1 Länsstyrelserna m.m. tillföras 33 miljoner kronor. Vidare medför det drastiskt försämrade säkerhetspolitiska läget i Sveriges närområde behov av att förstärka länsstyrelsernas stöd till kommunernas arbete med civilt försvar. Anslaget bör därför ökas med 30 miljoner kronor. Regeringen avser att införa ett tillfälligt stöd riktat till företag som bedriver växthusodling samt till gris- och fjäderfäsektorerna. Regeringen avser vidare att ge länsstyrelserna i uppgift att hantera stödet. Anslaget bör därför ökas med 11 miljoner kronor.

Länsstyrelserna, särskilt i de nordliga länen, har fått en ökad ärendehantering med anledning av införandet av en konsultationsordning i frågor som rör det samiska folket och anslaget bör därför ökas med 2,5 miljoner kronor. Det finansieras genom att anslaget 3:1 Sametinget minskas med motsvarande belopp. Minskningen bedöms inte påverka den verksamhet som finansieras från anslaget 3:1 Sametinget.

## **Utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning**

Ramen för utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning ökas med 14 miljoner kronor 2022, enligt regeringens förslag.

Regeringen föreslår att anslaget 1:2 Kammarkollegiet m.m. ökas med sammanlagt 4,25 miljoner kronor. Kammarkollegiet handlägger ärenden om ersättning i vissa fall till personer som insjuknat i narkolepsi till följd av vaccinering med vaccinet Pandemrix mot svininfluensan 2009–2010. Kammarkollegiets beslut i dessa ärenden kan överklagas till Statens skaderegleringsnämnd. För att täcka ökade kostnader för administration och medicinsk expertis i ärendena bör anslaget 1:2 Kammarkollegiet därför ökas med 1,75 miljoner kronor. Regeringen har i propositionen Idéburen välfärd föreslagit att en ny lag införs som innebär att idéburna organisationer som bedriver offentligt finansierad välfärdsverksamhet ska kunna registrera sig i ett särskilt register (prop. 2021/22:135). Regeringen avser att utse Kammarkollegiet till registreringsmyndighet enligt lagen. Uppbyggnaden av registret väntas medföra vissa initiala kostnader och anslaget 1:2 Kammarkollegiet bör därför ökas med 2,5 miljoner kronor. Det finansieras

delvis genom att anslaget 1:9 Statistiska centralbyrån minskas med 1 miljon kronor. Det finansieras även delvis genom att anslaget 1:15 Statens servicecenter minskas med 1,5 miljoner kronor. Minskningarna bedöms inte påverka den verksamhet som finansieras från anslagen 1:9 Statistiska centralbyrån och 1:15 Statens servicecenter.

Konjunkturinstitutets miljöekonomiska analyskapacitet behöver stärkas med anledning av det lagstiftningspaket på klimatområdet som presenterades av Europeiska kommissionen den 14 juli 2021. Kommissionens förslag är omfattande och kräver ingående analys för att säkerställa att Sveriges och EU:s klimatomål kan nås på ett kostnadseffektivt sätt. Anslaget 1:7 Konjunkturinstitutet bör därför ökas med 3 miljoner kronor.

Den säkerhetspolitiska utvecklingen i Sveriges närområde har medfört behov av att vidta åtgärder för att stärka det civila försvaret. Regeringen avser mot denna bakgrund att besluta om en ny struktur för samhällets krisberedskap och civilt försvar. Inom ramen för denna struktur kommer Finansinspektionen att få ytterligare uppgifter. Anslaget 1:11 Finansinspektionen bör därför ökas med 2 miljoner kronor.

Riksgäldskontoret fick den 1 januari 2022 nya uppgifter i samband med att ändringar i lagen (2010:950) om ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor samt den nya förordningen (2021:1142) om ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor trädde i kraft. De nya reglerna infördes med anledning av Sveriges ratificering av ändringsprotokollen till Pariskonventionen om skadeståndsansvar på atomenergins område och dess tilläggskonvention. Den nya lagstiftningen innebär att Riksgäldskontoret får ett tillsyns- och prövningsansvar av anläggningshavares och transportörers ekonomiska säkerhet vid händelse av radiologiska olyckor, vilket medför ökade kostnader för myndigheten. Riksgäldskontoret får ta ut avgifter, som dock inte disponeras av myndigheten, för prövning och tillsyn. Anslaget 1:12 Riksgäldskontoret bör därför ökas med 6 miljoner kronor. Det finansieras genom att anslaget 1:4 Sanering och återställning av förorenade områden inom utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård minskas med motsvarande belopp. Minskningen bedöms inte påverka den verksamhet som finansieras från anslaget.

Regeringen föreslår att anslaget 1:15 Statens servicecenter minskas med sammanlagt 500 000 kronor. Den säkerhetspolitiska utvecklingen i Sveriges närområde har medfört behov av att vidta åtgärder för att stärka det civila försvaret. Regeringen avser mot denna bakgrund att besluta om en ny struktur för samhällets krisberedskap och civilt försvar. Inom ramen för denna struktur kommer Statens servicecenter att få ytterligare uppgifter. Anslaget 1:15 Statens servicecenter bör därför ökas med 1 miljon kronor. För att finansiera ökningen av anslaget 1:2 Kammarkollegiet minskas anslaget 1:15 Statens servicecenter med 1,5 miljoner kronor. Minskningen bedöms inte påverka den verksamhet som finansieras från anslaget.

Staten har en möjlighet att förvärva fastigheterna Solna Ulriksdal 2:1 och Sollentuna Helenelund 7:1, som är värderade till sammanlagt 1,6 miljarder

kronor. På fastigheterna bedrivs polisiär verksamhet. Regeringen anser att det är av stor vikt för utvecklingen av denna verksamhet att säkra tillgången till fastigheterna. Förvärv genom köp eller byte och försäljning ska enligt 8 kap. 7 § budgetlagen (2011:203) genomföras affärsmässigt, om inte särskilda skäl talar mot det. Det aktuella förvärvet är avsett att genomföras utan att objekten kommer ut till försäljning på marknaden. Det pris staten betalar kan därmed komma att överstiga marknadsvärdet. Eftersom fastigheternas värde är betydande, och det är fråga om belopp som avviker från beräknat marknadsvärde, bör riksdagens godkännande av förvärvet inhämtas. Behovet av fastigheterna inom den polisiära verksamheten utgör enligt regeringen skäl att förvärva dessa till ett pris som överstiger marknadsvärdet. Anskaffningskostnaderna bedöms rymmas inom den låneram som riksdagen har beslutat för Fortifikationsverkets investeringar i fastigheter och markanläggningar för 2022. Regeringen anser mot denna bakgrund att riksdagen bör godkänna att regeringen under 2022 förvärvar fastigheterna Solna Ulriksdal 2:1 och Sollentuna Helenelund 7:1 för sammanlagt 1,81 miljarder kronor.

### **Utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution**

Ramen för utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution ökas med 2 miljoner kronor 2022, enligt regeringens förslag.

Den säkerhetspolitiska utvecklingen i Sveriges närområde har medfört behov av att vidta åtgärder för att stärka det civila försvaret. Regeringen avser mot denna bakgrund att besluta om en ny struktur för samhällets krisberedskap och civilt försvar. Inom ramen för denna struktur kommer Skatteverket att få ytterligare uppgifter. Anslaget 1:1 Skatteverket bör därför ökas med 2 miljoner kronor. Skatteverket fick t.o.m. 2019 använda medel från anslaget 1:15 Statens servicecenter inom utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning för lokal statlig service. Den 1 juni 2019 tog Statens servicecenter över ansvaret för servicekontoren. Skatteverket har alltså kostnader som hänförs till semesterlöneskulden för verksamheten vid servicekontoren. Anslaget 1:1 Skatteverket bör därför även få användas för kostnader för statliga servicekontor som kvarstår sedan 2019.

### **Utgiftsområde 4 Rättsväsendet**

Ramen för utgiftsområde 4 Rättsväsendet ökas med 80 miljoner kronor 2022, enligt regeringens förslag.

Den säkerhetspolitiska utvecklingen i Sveriges närområde har medfört behov av att vidta åtgärder för att stärka det civila försvaret. Regeringen avser mot denna bakgrund att besluta om en ny struktur för samhällets krisberedskap och civilt försvar. Inom ramen för denna struktur kommer Polismyndigheten att få ytterligare uppgifter. Anslaget 1:1 Polismyndigheten bör därför ökas med 2 miljoner kronor.

Det säkerhetspolitiska läget i Sveriges närområde har försämrats drastiskt. Det är av största vikt att Säkerhetspolisen kan möta en mer komplex hotbild

och säkerställa en fortsatt hög operativ förmåga. För att myndigheten ska kunna vidta nödvändiga beredskapsåtgärder och stärka arbetet med att reducera hot och sårbarheter bör anslaget 1:2 Säkerhetspolisen tillföras 20 miljoner kronor.

Den säkerhetspolitiska utvecklingen i Sveriges närområde har medfört behov av att vidta åtgärder för att stärka det civila försvaret. Regeringen avser mot denna bakgrund att besluta om en ny struktur för samhällets krisberedskap och civilt försvar. Inom ramen för denna struktur kommer Åklagarmyndigheten, Domstolsverket och Kriminalvården att få ytterligare uppgifter. Anslagen 1:3 Åklagarmyndigheten, 1:5 Sveriges Domstolar och 1:6 Kriminalvården bör därför ökas med 1 miljon kronor vardera.

Anslaget 1:17 Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet, gränsförvaltning och visering används för utgifter för verksamhet som bedrivs inom ramen för fonden för inre säkerhet och fonden för integrerad gränsförvaltning, instrumentet för gränsförvaltning och visering, samt för administration. Verksamheten bedrivs utifrån nationella program, som huvudsakligen omfattar fleråriga projekt med finansiering från fonden för inre säkerhet och fonden för integrerad gränsförvaltning. Under 2021 fanns inte förutsättningar att börja ingå åtaganden inom programperioden 2021–2027. Därför avses två utlysningar genomföras under 2022 i stället för en, som tidigare var planerat. Det väntas medföra ett ökat antal beslut om medel till fleråriga projekt, vilket innebär en ökning av utestående åtaganden jämfört med vad som tidigare var beräknat. Bemyndigandet som är kopplat till anslaget 1:17 Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet, gränsförvaltning och visering bör därför ökas med 107 miljoner kronor.

### **Utgiftsområde 5 Internationell samverkan**

Ramen för utgiftsområde 5 Internationell samverkan ökas med 90 miljoner kronor 2022, enligt regeringens förslag.

Anslaget 1:1 Avgifter till internationella organisationer används för utgifter för avgifter avseende Sveriges medlemskap i internationella organisationer, främst Förenta nationerna (FN), Europarådet, Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE), Nordiska ministerrådet och Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD). Utgifterna på anslaget påverkas av såväl valutakursförändringar som antalet freds- och säkerhetsfrämjande insatser. På grund av den försvagade kronkursen förväntas utgifterna för Sveriges avgifter bli högre än vad som tidigare beräknats. Anslaget 1:1 Avgifter till internationella organisationer bör därför ökas med 90 miljoner kronor.

### **Utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap**

Ramen för utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap ökas med 411 miljoner kronor 2022, enligt regeringens förslag.



För att finansiera ökningen av anslaget 1:5 Statens geotekniska institut inom utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik och delvis finansiera ökningen av anslaget 1:9 Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut inom utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård, minskas anslaget 2:2 Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor med 2 miljoner kronor. Minskningen bedöms inte påverka de åtgärder som finansieras från anslaget.

Regeringen föreslår att anslaget 2:4 Krisberedskap ökas med sammanlagt 236 miljoner kronor. Det drastiskt försämrade säkerhetspolitiska läget i Sveriges närområde har medfört behov av att vidta åtgärder för att stärka det civila försvaret. Kommunernas och regionernas arbete med krisberedskap och civilt försvar behöver utvecklas och stärkas. Anslaget bör därför ökas med 100 miljoner kronor. Det finns även behov av att förstärka skyddet av civilbefolkningen. Bland annat behöver medel tillföras för bidrag till upprustning av befintliga stora befolkningsskyddsrum och för ljudsändare av utomhusvarningssystem. Anslaget bör därför ökas med 91 miljoner kronor. Det finns även behov av förstärkningsresurser som kan användas inom kommunal räddningstjänst. Anslaget bör därför ökas med 17 miljoner kronor. Totalförsvarets forskningsinstituts arbete med beredskapsdiagnostik, vilket utgör en del av den nationella laboratorieberedskapen, behöver stärkas. Anslaget bör därför ökas med 3 miljoner kronor. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) stöd till andra aktörers utveckling av alternativa ledningsplatser behöver stärkas. Anslaget bör därför ökas med 25 miljoner kronor.

Anslaget 2:5 Ersättning till SOS Alarm Sverige AB för alarmeringstjänst enligt avtal används för att finansiera ersättning från staten till SOS Alarm Sverige AB enligt avtal. Antalet samtal till både det nationella nödnumret 112 och informationsnumret 113 13 har ökat över tid, vilket medfört att svarstiderna blivit längre. Vidare medför det drastiskt försämrade säkerhetspolitiska läget behov av att ytterligare förstärka bolagets förmåga att ta emot och förmedla nödsamtal samt besvara frågor från allmänheten. Anslaget bör därför ökas med 25 miljoner kronor.

Regeringen föreslår att anslaget 2:6 Myndigheten för samhällsskydd och beredskap ökas med sammanlagt 130 miljoner kronor. MSB bör genomföra särskilda kommunikationsinsatser för att förbättra beredskapen hos allmänheten. Anslaget bör därför ökas med 60 miljoner kronor. Vidare bör den uppdragsersättning som betalas till ideella organisationer för att öka den enskildes förmåga att förebygga och hantera olyckor, allvarliga händelser och kriser höjas. Anslaget bör därför ökas med 10 miljoner kronor. Enskildas medvetenhet och kunskap om informations- och cybersäkerhet behöver öka. MSB bör därför, i samverkan med Polismyndigheten, genomföra en nationell informationskampanj som riktar sig till allmänheten och till företagare. Anslaget bör därför ökas med 40 miljoner kronor. Det stöd som MSB lämnar inom informations- och cybersäkerhet behöver stärkas. Myndigheten bör därför utveckla det användarstöd som den lämnar. Myndigheten bör även

stärka CERT-SE, dvs. den funktion som har till uppgift att stödja samhället i arbetet med att hantera och förebygga it-incidenter, samt vidta åtgärder som stärker förmågan att stå emot cyberattacker. Anslaget bör därför ökas med 15 miljoner kronor. Regeringen avser att besluta om en ny struktur för samhällets krisberedskap och civilt försvar. MSB kommer att få ytterligare uppgifter inom ramen för denna struktur. Anslaget bör därför ökas med 2 miljoner kronor. Slutligen behöver myndighetens operativa förmåga vad gäller förstärkningsresurser som kan stödja en insats där farliga ämnen är inblandade stärkas. Anslaget bör därför ökas med 3 miljoner kronor.

Den drastiskt försämrade säkerhetspolitiska läget i Sveriges närområde har medfört behov av att öka enskildas medvetenhet och kunskap om otillbörlig informationspåverkan och annan vilseledande information. Myndigheten för psykologiskt försvar bör mot den bakgrunden genomföra en informationskampanj i syfte att öka allmänhetens förmåga att stå emot otillbörlig informationspåverkan. Anslaget 2:8 Myndigheten för psykologiskt försvar bör därför ökas med 10 miljoner kronor.

Det drastiskt försämrade säkerhetspolitiska läget i Sveriges närområde har medfört behov av att vidta åtgärder för att stärka det civila försvaret. Strålskyddsberedskapen bör därför förstärkas och vissa investeringar för det civila försvaret bör tidigareläggas. Det finns också behov av att säkerställa att Strålsäkerhetsmyndigheten kan ersätta kostnader för hantering av samtal från allmänheten till informationsnumret 113 13 i händelse av en radiologisk olycka eller utsläpp i Sverige eller utomlands. Anslaget 3:1 Strålsäkerhetsmyndigheten bör därför ökas med 12 miljoner kronor.

### **Utgiftsområde 7 Internationellt bistånd**

Ramen för utgiftsområde 7 Internationellt bistånd ska vara oförändrad 2022, enligt regeringens förslag.

Den del av verksamheten vid utlandsmyndigheterna som Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) svarar för påverkas av den svenska kronans växelkurs. Med de slutliga beräkningarna av valutakursförändringarna under 2021 som grund bedöms Sidas del av kostnaderna för utlandsmyndigheterna bli lägre än vad som tidigare beräknats. Anslaget 1:2 Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) bör därför minskas med 13,774 miljoner kronor. För att upprätthålla den biståndsram som riksdagen faställt till 1 procent av den vid budgeteringstillfället beräknade bruttonationalinkomsten för 2022 behöver anslaget 1:1 Biståndsverksamhet tillföras ytterligare medel. Anslaget 1:1 Biståndsverksamhet bör därför ökas med 13, 774 miljoner kronor.

År 2003 inrättades ett partnerskap mellan Europa och utvecklingsländer inom området klinisk prövning (EDCTP). Efter beslut av regeringen bidrog Sverige genom Sida under åren 2006–2013 med ca 95 miljoner kronor i biståndsmedel till den första fasen av partnerskapet (EDCTP1), och bidrar 2013–2023 med 25 miljoner kronor per år till den andra fasen (EDCTP2). Inom ramen för EU:s forsknings- och innovationsprogram 2021–2027 har

Europeiska unionens råd antagit förordning (EU) 2021/2085 av den 19 november 2021 om bildande av gemensamma företag inom ramen för Horisont Europa och om upphävande av förordningarna (EG) nr 219/2007, (EU) nr 557/2014, (EU) nr 558/2014, (EU) nr 559/2014, (EU) nr 560/2014, (EU) nr 561/2014 och (EU) nr 642/2014. Målet med de gemensamma företagen är bl.a. att i Afrika söder om Sahara fortsätta främja utveckling och användning av ny eller förbättrad medicinsk teknik. De ska också stärka forsknings- och innovationsbaserad kapacitet för att bekämpa infektionssjukdomar, främja partnerskap inom global hälsoforskning samt underlätta samordning mellan europeiska och afrikanska finansiärers, institutioners och myndigheters globala hälsostrategier. Inför genomförandet av det andra programmet bildades stiftelsen EDCTP Association med säte i Haag (Nederländerna) som tillsammans med EU, företrädd av Europeiska kommissionen, utgör medlemmar i partnerskapets tredje fas (EDCTP3). De europeiska länderna deltar i EDCTP3 genom medlemskap i EDCTP Association via medfinansiering av EDCTP3. Erfarenheterna av medverkan i EDCTP1 och EDCTP2 är positiva. Därför bör Sveriges och Sidas engagemang i EDCTP fortsätta under EDCTP3, som förutses pågå 2022–2031. Mot denna bakgrund bör riksdagen godkänna att regeringen under 2022 beslutar om deltagande i det gemensamma företag som inrättats för ändamålet. De ekonomiska åtaganden som följer av ett deltagande i EDCTP3 avses ingås med högst 25 miljoner kronor per år med stöd av det beställningsbemyndigande som finns för anslaget 1:1 Biståndsverksamhet.

### **Utgiftsområde 8 Migration**

Ramen för utgiftsområde 8 Migration ökas med 10,3 miljarder kronor 2022, enligt regeringens förslag.

Anslaget 1:2 Ersättningar och bostadskostnader används för utgifter för stöd till asylsökande och övriga kategorier som omfattas av lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl., statsbidrag till kommuner och regioner samt boende för asylsökande. Rysslands invasion av Ukraina och EU:s aktivering av rådets direktiv 2001/55/EG av den 20 juli 2001 om miniminormer för att ge tillfälligt skydd vid massiv tillströmning av fördrivna personer och om åtgärder för att främja en balans mellan medlemsstaternas insatser för att ta emot dessa personer och bära följderna av detta (massflyktsdirektivet) innebär att ett stort antal personer söker och förväntas söka skydd i Sverige. I nuläget bedöms att ca 76 000 personer på flykt från Ukraina kommer att söka skydd i Sverige under 2022. Till följd av detta förväntas utgifterna för ersättningar till kommuner och regioner och för Migrationsverkets boenden bli högre än beräknat. Anslaget bör därför ökas med 9,8 miljarder kronor. I enlighet med befintligt regelverk och OECD:s riktlinjer kommer avsevärda delar av de ökade kostnaderna att avräknas från biståndet under 2022.

Ett stort antal personer söker skydd i Sverige till följd av Rysslands invasion av Ukraina och EU:s aktivering av massflyktsdirektivet. Med

anledning av detta ställer många kommuner om delar av sin verksamhet för att hantera att personer från Ukraina som söker skydd i Sverige bor i kommunen. Detta kan innebära ökade kostnader för kommunerna som inte har kunnat förutses. Ett nytt anslag 1:9 Tillfälligt stöd till kommuner med anledning av kriget i Ukraina bör därför föras upp på statens budget med 500 miljoner kronor. Anslaget bör få användas för statsbidrag till kommuner för kostnader som avser mottagandet av personer som har beviljats tillfälligt skydd i Sverige på flykt från Ukraina.

### **Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg**

Ramen för utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg ökas med 1,6 miljarder kronor 2022, enligt regeringens förslag.

Den säkerhetspolitiska utvecklingen i Sveriges närområde har medfört behov av att vidta åtgärder för att stärka det civila försvaret. Regeringen avser mot denna bakgrund att besluta om en ny struktur för samhällets krisberedskap och civilt försvar. Inom ramen för denna struktur kommer Socialstyrelsen att få ytterligare uppgifter. Anslaget 1:1 Socialstyrelsen bör därför ökas med 2 miljoner kronor.

Regeringen föreslår att anslaget 1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård ökas med sammanlagt 1,736 miljarder kronor.

Regeringen och SKR ingick den 22 december 2021 en överenskommelse om genomförande av vaccinering mot covid-19 som förutsätter att riksdagen avsätter tillräckliga medel för ändamålet under 2022. Enligt överenskommelsen ersätter staten regionerna bl.a. med ett schablonbelopp per given dos vaccin som ges i enlighet med Folkhälsomyndighetens rekommendationer och prioritetsordning. För närvarande rekommenderar Folkhälsomyndigheten en fjärde dos vaccin till äldre personer, de som bor på särskilt boende för äldre, personer med hemtjänst och personer med nedsatt immunförsvar. För att staten ska kunna ersätta regionerna för vaccinationer om Folkhälsomyndigheten skulle utöka sin rekommendation om en fjärde dos till att gälla hela den vuxna befolkningen behöver anslaget 1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård tillföras 1,2 miljarder kronor.

Medel från anslaget 1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård används även för att betala ut ersättning till personer som insjuknat i narkolepsi till följd av vaccinering med vaccinet Pandemrix mot svininfluensan 2009–2010 i enlighet med lagen (2016:417) om statlig ersättning till personer som insjuknat i narkolepsi efter pandemivaccinering. Tidigare betalades ersättningen ut från läkemedelsförsäkringen. Till följd av att taket för totala utbetalningar från läkemedelsförsäkringen har nåtts har staten tagit över ansvaret att lämna ersättning tidigare än beräknat. Detta har medfört att statens utbetalningar av ersättning har ökat. Anslaget bör därför ökas med 14 miljoner kronor.

Regeringen genomför insatser för att åstadkomma en långsiktigt hållbar finansiering av läkemedel. Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket ska vidta kostnadsdämpande åtgärder i fråga om läkemedel som ingår i läkemedels-

förmåner och samtidigt säkerställa prisdynamik och fortsatt god tillgång till läkemedel i Sverige. Anslaget bör därför ökas med 8 miljoner kronor.

Hälso- och sjukvårdens kapacitet har under de senaste åren blivit alltmer ansträngd, vilket lett till sämre tillgänglighet för patienterna. Det har också resulterat i en ökad belägningsgrad och högre belastning på vårdavdelningarna, inklusive akutmottagningarna. En anledning till att antalet vårdplatser inte kan utökas är bristen på sjuksköterskor. För att öka kapaciteten i vården genom att bl.a. anställa fler sjuksköterskor, förbättra arbetsmiljön inom vården och utöka antalet vårdplatser inklusive intensivvårdsplatser, behöver anslaget tillföras ytterligare medel. Anslaget bör därför ökas med 500 miljoner kronor.

Läkemedelsverkets roll under pandemin har varit central både nationellt och på EU-nivå. Myndigheten har bl.a. utrett flera vacciner och läkemedel mot covid-19. Arbetet har krävt mobilisering av personella resurser. Därutöver har arbetet med att vaccinera hela den svenska befolkningen mot covid-19 medfört att antalet misstänkta biverkningsrapporter som kommit till Läkemedelsverket blivit betydligt större än tidigare. Det stora inflödet misstänkta biverkningar har fortsatt under 2022. För att säkerställa att den del av myndighetens arbete som är kopplad till vaccin mot covid-19 kan fortsätta med samma höga kvalitet även framöver behöver anslaget tillföras ytterligare medel. Anslaget 1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård bör därför ökas med 15 miljoner kronor. Det finansieras delvis genom att anslaget 2:3 Bidrag till WHO minskas med 5 miljoner kronor. Minskningen bedöms inte påverka den verksamhet som finansieras från anslaget. För att finansiera ökningen av anslaget 1:16 Omstrukturerings- och genomlysning av statligt ägda företag inom utgiftsområde 24 Näringsliv minskas anslaget 1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård med 1 miljon kronor.

Anslaget 4:5 Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet används bl.a. för utgifter för att genom riktade insatser ge bättre förutsättningar för en ökad bemanning och kvalitet i omsorgen och främja ett hållbart arbetsliv inom vård och omsorg. Inom ramen för anslaget betalas statsbidrag ut för de initiativ inom äldreområdet som framgår av finansutskottets betänkande för ökad kvalitet inom vård och omsorg om äldre (bet. 2020/21:FiU46, rskr. 2020/21:237). Det prestationsbaserade stödet för att minska andelen timanställningar inom äldreomsorgen och stödet för att utöka sjuksköterskebemanningen inom äldreomsorgen betalas ut till kommunerna året efter genomförd prestation. För att kunna ingå ekonomiska åtaganden för dessa insatser bör bemyndigandet ökas med 2,997 miljarder kronor.

Anslaget 4:7 Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m. används bl.a. för utgifter för bidrag för att stimulera utvecklingen av socialt arbete samt för vissa administrativa utgifter kopplade till bidragsgivningen. I budgetpropositionen för 2021 aviserades en ändring av den särskilda beräkningsregeln för försörjningsstöd, den s.k. jobbstimulansen, som innebar att den andel av arbetsinkomsten som inte ska beaktas vid bedömningen av rätten till ekonomiskt bistånd skulle öka från 25 till 50 procent. Syftet med förslaget var

att minska marginaleffekterna i försörjningsstödet som uppstår vid arbetsinkomst, dvs. att försörjningsstödet minskar när inkomsten ökar. Ändringen föreslogs träda i kraft den 1 januari 2022 och kostnaderna för reformen beräknades till 100 miljoner kronor årligen fr.o.m. 2022. Regeringen anser dock att förslaget behöver utredas ytterligare innan det kan genomföras. Mer information behövs om vilka effekter den nuvarande utformningen har, och en analys bör göras av hur konstruktionen kan bli så träffsäker som möjligt. Regeringen avser därför att ge en kommitté i uppdrag att utreda frågan om drivkrafter till arbete inom det ekonomiska biståndet. Kommittén ska även bl.a. utvärdera effekterna av den befintliga jobbstimulansen. Mot denna bakgrund bör anslaget minskas med 100 miljoner kronor.

### **Utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning**

Ramen för utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning ökas med 5,8 miljarder kronor 2022, enligt regeringens förslag.

Anslaget 1:7 Ersättning för höga sjuklönekostnader används för utgifter för sjuklönekostnader enligt lagen (1991:1047) om sjuklön. Efter förslag i propositionen Extra ändringsbudget för 2022 – Ersättningar på sjukförsäkringsområdet, stöd till företag, medel för testning och smittspårning samt andra åtgärder med anledning av coronaviruset ökades anslaget med 7 125 miljoner kronor till följd av återinförande av ersättning för kostnader för sjuklön utöver det normala och slopat krav på läkarintyg t.o.m. mars 2022 (prop. 2021/22:86, bet. 2021/22:FiU16, rskr. 2021/22:139). Med anledning av spridningen av covid-19 infördes särskilda regler som innebar att staten fram till utgången av mars 2022 ersatte arbetsgivarna för sjuklönekostnader över den normala nivån. De inrapporterade sjuklönekostnaderna har blivit högre än vad som tidigare beräknats. Anslaget 1:7 Ersättning för höga sjuklönekostnader bör därför ökas med 5,8 miljarder kronor.

Den säkerhetspolitiska utvecklingen i Sveriges närområde har medfört behov av att vidta åtgärder för att stärka det civila försvaret. Regeringen avser mot denna bakgrund att besluta om en ny struktur för samhällets krisberedskap och civilt försvar. Inom ramen för denna struktur kommer Försäkringskassan att få ytterligare uppgifter. Anslaget 2:1 Försäkringskassan bör därför ökas med 2 miljoner kronor.

### **Utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom**

Ramen för utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom ökas med 4,3 miljarder kronor 2022, enligt regeringens förslag.

Regeringen föreslår i den aktuella propositionen att de tillfälliga bestämmelser som möjliggör fortsatt utbetalning av garantipension och garantipension till omställningspension till personer bosatta inom EES, i Schweiz eller i Förenade kungariket förlängs i tre månader, fr.o.m. oktober

t.o.m. december 2022. Förlängningen innebär ökade utgifter. Anslaget 1:1 Garantipension till ålderspension bör därför ökas med 118 miljoner kronor.

Regeringen föreslår i den aktuella propositionen att en ny förmån, garantitillägg i bostadstillägget, införs inom ramen för bostadstillägget till pensionärer. Bestämmelserna om den nya förmånen föreslås träda i kraft den 15 juli 2022. Den nya förmånen innebär ändrade utgifter på tre anslag enligt följande.

Anslaget 1:3 Bostadstillägg till pensionärer ökas med 4 miljarder kronor 2022. För 2023 beräknas anslaget öka med 9,405 miljarder kronor, för 2024 beräknas anslaget öka med 9,175 miljarder kronor och fr.o.m. 2025 beräknas anslaget öka med 9,280 miljarder kronor. Ändamålet för anslaget 1:3 Bostadstillägg till pensionärer bör vidare utvidgas till att även omfatta utgifter för garantitillägg i bostadstillägget enligt socialförsäkringsbalken.

Den nya förmånen innebär minskade utgifter för äldreförsörjningsstöd. Anslaget 1:4 Äldreförsörjningsstöd bör därför minskas med 10 miljoner kronor 2022. För 2023 beräknas anslaget minska med 115 miljoner kronor, för 2024 beräknas anslaget minska med 125 miljoner kronor och fr.o.m. 2025 beräknas anslaget minska med 145 miljoner kronor.

Handläggningen av, och it-stödet för, den nya förmånen innebär ökade kostnader för Pensionsmyndigheten. Anslaget 2:1 Pensionsmyndigheten bör därför ökas med 165 miljoner kronor.

## **Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn**

Ramen för utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn ökas med 1,7 miljarder kronor 2022, enligt regeringens förslag.

Anslaget 1:1 Barnbidrag används för utgifter för allmänna barnbidrag, flerbarnstillägg och förlängt barnbidrag. Anslaget får även användas för utgifter för tilläggsbelopp vid familjeförmåner. I budgetpropositionen för 2022 saknades av förbiseende delar av det anslagsändamål som skulle ha funnits med (prop. 2021/22:1 utg.omr. 12). Ändamålet bör därför ändras så att det omfattar även utgifter enligt lagen (2010:111) om införande av socialförsäkringsbalken samt så att hänvisningar görs till socialförsäkringsbalken och till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen.

Som en följd av hög smittspridning av bl.a. covid-19 har utgifterna för tillfällig föräldrapenning och graviditetspenning varit betydligt högre än vad som tidigare beräknats. Utgifterna förväntas fortsätta att ligga på en hög nivå. Anslaget 1:2 Föräldraförsäkring bör därför ökas med 1,140 miljarder kronor.

Regeringen föreslår i den aktuella propositionen ett tillfälligt tilläggsbidrag till barnfamiljer som har, eller senare under 2022 kommer att ha, rätt till bostadsbidrag. Tilläggsbidraget innebär ökade utgifter. Anslaget 1:8 Bostadsbidrag bör därför ökas med 513 miljoner kronor.

### **Utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering**

Ramen för utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering ökas med 30 miljoner kronor 2022, enligt regeringens förslag.

Med anledning av det kraftigt ökade mottagandet av personer som har beviljats tillfälligt skydd i Sverige på flykt från Ukraina har behovet av lokala insatser för att bl.a. skapa nätverk, stödja språkinläring och ge socialt stöd ökat. Anslaget 1:1 Etableringsåtgärder bör därför ökas med 30 miljoner kronor.

Till följd av riksdagens beslut om statens budget för 2022 ska Delegationen mot segregation upphöra som myndighet senast den 31 december 2022 (bet. 2021/22:AU1, rskr. 2021/22:106). Regeringen har mot denna bakgrund gett myndigheten i uppdrag att förbereda avvecklingen (A2021/02363). Avvecklingen innebär merkostnader som inte ryms inom anvisade medel. Anslaget 4:2 Delegationen mot segregation bör därför ökas med 10,5 miljoner kronor. Det finansieras genom att anslaget 4:1 Åtgärder mot segregation minskas med motsvarande belopp.

### **Utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv**

Ramen för utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv ökas med 51 miljoner kronor 2022, enligt regeringens förslag.

Regeringen föreslår att anslaget 1:1 Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader ökas med sammanlagt 51 miljoner kronor. Regeringen arbetar för att införa etableringsjobb under första halvåret 2022. Genom reformen ska fler nyanlända och långtidsarbetslösa kunna få ett jobb och etablera sig på arbetsmarknaden. För att främja den fortsatta implementeringen bör anslaget 1:1 Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader ökas med 50 miljoner kronor. Vidare har den säkerhetspolitiska utvecklingen i Sveriges närområde medfört behov av att vidta åtgärder för att stärka det civila försvaret. Regeringen avser mot denna bakgrund att besluta om en ny struktur för samhällets krisberedskap och civilt försvar. Inom ramen för denna struktur kommer Arbetsförmedlingen att få ytterligare uppgifter. Anslaget 1:1 Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader bör därför ökas med 1 miljon kronor.

Anslaget 2:1 Arbetsmiljöverket används för Arbetsmiljöverkets förvaltningsutgifter och utgifter för bidrag till myndigheter samt statsbidrag till arbetsmarknadens parter för arbete mot arbetslivskriminalitet. För att genomföra Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/1937 av den 23 oktober 2019 om skydd för personer som rapporterar om överträdelse av unionsrätten (visselblåsardirektivet) har regeringen beslutat om förordningen (2021:949) om statsbidrag för information och rådgivning om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden. Regeringen anser också att ett statsbidrag till arbetsmarknadens parter och ideella organisationer för information och rådgivning är nödvändigt för att genomföra visseblåsardirektivet. Anslaget 2:1 Arbetsmiljöverket bör därför även få användas för utgifter för statsbidrag till arbetsmarknadens parter och ideella



organisationer för information och rådgivning till personer som omfattas av lagen (2021:890) om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden.

### **Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning**

Ramen för utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning ökas med 89 miljoner kronor 2022, enligt regeringens förslag.

Den säkerhetspolitiska utvecklingen i Sveriges närområde har medfört behov av att vidta åtgärder för att stärka det civila försvaret. Regeringen avser mot denna bakgrund att besluta om en ny struktur för samhällets krisberedskap och civilt försvar. Inom ramen för denna struktur kommer Statens skolverk att få ytterligare uppgifter. Anslaget 1:1 Statens skolverk bör därför ökas med 1 miljon kronor.

Statsbidraget till kommuner för kvalitetshöjande åtgärder inom förskolan beviljas per kalenderår (bidragsår) och Statens skolverk ska besluta bidragsramar för kommunerna. Kommunerna behöver information om bidragsramarnas storlek och Skolverket fattar därför beslut om bidragsramarna året före bidragsåret. I samband med riksdagens beslut om statens budget för 2022 beräknades anslaget ökas med 800 miljoner kronor 2023 för en utökning av statsbidraget för kvalitetshöjande åtgärder inom förskolan (bet. 2021/22:UbU1, rskr. 2021/22:108). För att kunna fatta beslut om bidragsramar under 2022 behöver bemyndigandet ökas med ett belopp motsvarande den beräknade ökningen av anslaget. Bemyndigandet för anslaget 1:7 Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet, m.m. bör därför ökas med 800 miljoner kronor.

Anslaget 1:8 Bidrag till viss verksamhet inom skolväsendet, m.m. används bl.a. för utgifter för statsbidrag för barn och ungdomar som inte är folkbokförda i Sverige. På grund av en hög efterfrågan på medel från anslaget, bl.a. för barn och ungdomar som inte är folkbokförda i Sverige, förväntas de utgifter som anslaget får användas för öka mer än beräknat. Anslaget 1:8 Bidrag till viss verksamhet inom skolväsendet, m.m. bör därför ökas med 30 miljoner kronor.

Efter förslag i budgetpropositionen för 2022 ökades anslaget 1:19 Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning med anledning av att privata utbildningsanordnare inom yrkeshögskolan och konst- och kulturutbildningar fått ökade kostnader för mervärdesskatt (prop. 2021/22:1 utg.omr. 16, bet. 2021/22:UbU1, rskr. 2021/22:108). Deras kostnader för mervärdesskatt för 2022 bedöms dock bli högre än beräknat. Anslaget 1:19 Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning bör därför ökas med 43 miljoner kronor.

Med anledning av spridningen av covid-19 under 2021 begränsades antalet skrivande vid högskoleprovet. För att möjliggöra för fler att skriva högskoleprovet har Universitets- och högskolerådet fattat beslut om att provet ska genomföras vid två tillfällen under våren 2022. Det medför ökade kostnader för bl.a. lokaler, personal och distribution av prov. Anslaget 2:64

Särskilda utgifter inom universitet och högskolor bör därför ökas med 15 miljoner kronor.

Anslaget 3:1 Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation används bl.a. för bidrag till ett konsortium för konstruktion och drift av European Spallation Source (ESS). Fördyringar avseende konstruktionen av anläggningen ESS har medfört likviditetsbrist hos konsortiet. En tidigare lagd bidragsutbetalning 2022 möjliggör för ESS att kortsiktigt hantera den uppkomna situationen. Anslaget 3:1 Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation bör därför ökas med 300 miljoner kronor. Det finansieras genom att anslaget 1:17 Statligt stöd till vuxenutbildning minskas med motsvarande belopp. Minskningen bedöms inte påverka den verksamhet som finansieras från anslaget.

Sverige har hittills betalat ut bidrag till konsortiet ESS som uppgår till ca 7,2 miljarder kronor för konstruktion och initial drift av anläggningen, varav ca 5,8 miljarder kronor från anslaget 3:1 Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation. För att konsortiet ska kunna hantera den likviditetsbrist som uppstått till följd av fördyringar avseende konstruktionen av anläggningen behöver vissa bidragsbetalningar tidigare läggas. I propositionen föreslås således, som framgått, en ökning av anslaget. Bemyndigandet om bidrag till ESS bör därför ökas med 300 miljoner kronor. I och med den tidigare lagda utbetalningen kommer Sveriges betalningar till ESS att uppgå till totalt ca 7,5 miljarder kronor.

### **Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid**

Ramen för utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid ökas med 109 miljoner kronor 2022, enligt regeringens förslag.

Genom riksdagens beslut om statens budget för 2022 tillfördes anslaget 1:2 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete 100 miljoner kronor fr.o.m. 2022 för utveckling och införande av produktionsincitament för filminspelningar i Sverige (prop. 2021/22:1 utg.omr. 17, bet. 2021/22:KrU1, rskr. 2021/22:85). Att producera och spela in en film eller dramaserie är en tidskrävande process, vilket medför att utbetalningar av stöd mot redovisade kostnader kan komma att behöva göras åren efter ansökan och beslut om stöd. För att möjliggöra att fler projekt kan genomföras behöver bemyndigandet dels ökas, dels förlängas. Bemyndigandet bör därför ökas med 100 miljoner kronor och förlängas till 2025.

Anslaget 9:2 Stöd till trossamfund används för utgifter för statsbidrag till trossamfund. Justitiekanslern beslutade i oktober 2021 att staten ska betala skadestånd till ett trossamfund för uteblivna organisationsbidrag enligt förordningen (1999:974) om statsbidrag till trossamfund. Kostnaderna för att täcka skadeståndet har hanterats genom en ökad anslagskredit för 2021. För att täcka den utnyttjade anslagskrediten behöver anslaget tillföras ytterligare medel. Anslaget 9:2 Stöd till trossamfund bör därför ökas med 8,51 miljoner kronor.

Ett stort antal personer söker skydd i Sverige till följd av Rysslands invasion av Ukraina och EU:s aktivering av massflyktsdirektivet. Detta har lett till stora behov av humanitära insatser via organisationer inom det civila samhället, t.ex. i form av samordning av och stöd till olika slags frivilliginsatser i samband med mottagandet av skyddsbehövande. Ytterligare medel behövs för att stöd ska kunna lämnas till dessa insatser. Anslaget 13:5 Insatser för den ideella sektorn bör därför ökas med 100 miljoner kronor.

Stiftelsen Tekniska museet har påbörjat byggnationen av en ny sfärisk byggnad i form av en visualiseringsdom för att öka barns och ungas intresse för teknik och naturvetenskap. Till följd av spridningen av covid-19 har stiftelsens intäkter minskat, varför delar av byggnationen nu behöver finansieras med lån. Stiftelsens behov av lån för detta ändamål beräknas uppgå till 10 miljoner kronor. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2022 besluta att Stiftelsen Tekniska museet får ta upp lån i Riksgäldskontoret för investeringar i byggnationen av en ny visualiseringsdom som inklusive tidigare upplåning för andra investeringar uppgår till högst 40 miljoner kronor.

### **Utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik**

Ramen för utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik ökas med 2 miljoner kronor 2022, enligt regeringens förslag.

Statens geotekniska institut (SGI) stöder Myndigheten för samhällsskydd och beredskap i bedömningen av ansökningar från kommuner om ersättning för åtgärder som vidtas för att förebygga jordskred och andra naturolyckor. Antalet sådana ansökningar förväntas öka. Anslaget 1:5 Statens geotekniska institut bör därför ökas med 1 miljon kronor. Det finansieras genom att anslaget 2:2 Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap minskas med motsvarande belopp.

Den säkerhetspolitiska utvecklingen i Sveriges närområde har medfört behov av att vidta åtgärder för att stärka det civila försvaret. Regeringen avser mot denna bakgrund att besluta om en ny struktur för samhällets krisberedskap och civilt försvar. Inom ramen för denna struktur kommer Lantmäteriet att få ytterligare uppgifter. Anslaget 1:6 Lantmäteriet bör därför ökas med 1 miljon kronor.

### **Utgiftsområde 19 Regional utveckling**

European Regional Policy Research Consortium (Eorpa) är ett konsortium med syftet att bedriva forskning och kunskapsutbyte om regional utvecklingspolitik. Konsortiets verksamhet omfattar jämförande och analyserande studier i ett europeiskt perspektiv av frågor av betydelse för regional utvecklingspolitik, inklusive sammanhållningspolitiken, samt fortlöpande bedömningar av regionala företagsstöd. Sverige har deltagit i Eorpas arbete sedan 1985. Det senaste avtalet avseende Eorpa gällde t.o.m.

2021. Den nya avtalsperioden avser 2022–2024. Av Nationell strategi för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030 (skr. 2020/21:133) framgår bl.a. att den forskning som bedrivs om regional utveckling och landsbygdsutveckling är central för lärandet och en forskningsbaserad kunskapsutveckling. Mot denna bakgrund bör riksdagen godkänna att regeringen under 2022 beslutar om medlemskap i Eorpa och bemyndiga regeringen att under 2022–2024 för anslaget besluta om medlemsavgifter på högst 400 000 kronor per år.

Anslaget 1:3 Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2014–2020 används för utbetalningar av medel från Europeiska regionala utvecklingsfonden för programperioden 2014–2020. Verksamheten inom regionalfondsprogrammen omfattar bl.a. fleråriga projekt som medför utgifter för kommande budgetår. Flera projekt har blivit försenade och utbetalningar uppskjutna till följd av spridningen av covid-19. Detta har inneburit dels lägre utbetalningar av medel under 2021 än vad som tidigare beräknats, dels att utbetalningarna av medel för 2022 beräknas bli lägre än förväntat. Sammantaget innebär detta ökade utbetalningar kommande år och därmed ett behov av ett ökat bemyndigande för 2022 för att kunna använda EU-medlen från programmen. Bemyndigandet för anslaget 1:3 Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2014–2020 bör därför ökas med 52 miljoner kronor.

### **Utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård**

Ramen för utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård ökas med 3,8 miljarder kronor 2022, enligt regeringens förslag.

Den säkerhetspolitiska utvecklingen i Sveriges närområde har medfört behov av att vidta åtgärder för att stärka det civila försvaret. Regeringen avser mot denna bakgrund att besluta om en ny struktur för samhällets krisberedskap och civilt försvar. Inom ramen för denna struktur kommer Naturvårdsverket att få ytterligare uppgifter. Anslaget 1:1 Naturvårdsverket bör därför ökas med 1 miljon kronor.

För att finansiera ökningen av anslaget 1:12 Riksgäldskontoret inom utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning och delvis finansiera ökningen av anslaget 1:7 Avgifter till Internationella organisationer minskas anslaget 1:4 Sanering och återställning av förorenade områden med 10,75 miljoner kronor. Minskningen bedöms inte påverka den verksamhet som finansieras från anslaget.

Anslaget 1:7 Avgifter till Internationella organisationer används för utgifter för medlemsavgifter och stöd till internationella organisationer. Den 10 september 2021 antog FN:s generalförsamling en resolution med bestämmelser för genomförandet av Stockholm + 50. Bland annat fastslags bestämmelser för hur FN-systemet ska förbereda och genomföra Stockholm + 50, och att Sverige som värdland åtar sig att täcka FN:s kostnader för detta. De senaste beräkningarna av FN-systemets kostnader för Stockholm + 50 överstiger de beräkningar som låg till grund för budgetpropositionen för 2022.

Anslaget 1:7 Avgifter till Internationella organisationer bör därför ökas med 7,75 miljoner kronor. Det finansieras genom att anslaget 1:3 Åtgärder för värdefull natur minskas med 3 miljoner kronor och genom att anslaget 1:4 Sanering och återställning av förorenade områden minskas med 4,75 miljoner kronor. Minskningarna bedöms inte påverka den verksamhet som finansieras från anslagen.

Anslaget 1:8 Klimatbonus används bl.a. för bidrag till fysiska och juridiska personer som förvärvat en ny klimatbonusbil. Försäljningen av klimatbonusbilar, dvs. elbilar, laddhybrider och gasbilar, har ökat snabbare än förväntat. Det är framför allt försäljningen av elbilar som har ökat sedan den 1 juli 2021 och som bedöms fortsätta att öka. Antalet sålda klimatbonusbilar beräknas uppgå till drygt 150 000 bilar under perioden juli 2021–juni 2022, vilket motsvarar omkring 60 procent av nybilsförsäljningen. Det är nästan en fördubbling jämfört med den senaste tolv månadersperioden. Anslaget behöver till följd av detta tillföras ytterligare medel. Anslaget 1:8 Klimatbonus bör därför ökas med 3,9 miljarder kronor.

Regeringen föreslår att anslaget 1:9 Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut ökas med sammanlagt 2 miljoner kronor. Den säkerhetspolitiska utvecklingen i Sveriges närområde har medfört behov av att vidta åtgärder för att stärka det civila försvaret. Regeringen avser mot denna bakgrund att besluta om en ny struktur för samhällets krisberedskap och civilt försvar. Inom ramen för denna struktur kommer Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut (SMHI) att få ytterligare uppgifter. Anslaget bör därför ökas med 1 miljon kronor. SMHI stödjer MSB i bedömningen av kommunernas ansökningar om ersättning för åtgärder som vidtas för att förebygga jordskred och andra naturolyckor. Antalet sådana ansökningar förväntas öka. Anslaget bör därför ökas med 1 miljon kronor. Det finansieras genom att anslaget 2:2 Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap minskas med motsvarande belopp.

Anslaget 1:19 Industriklivet används bl.a. för utgifter kopplade till åtgärder såsom forskning, förstudier och investeringar, som bidrar till att minska industrins processrelaterade utsläpp av växthusgaser. Industriklivet introducerades 2018 och sedan dess har stöd delats ut till forskning, genomförbarhetsstudier och pilotprojekt. En del av tekniken som har testats är nu tillräckligt mogen för att testas i demonstrationsanläggningar eller implementeras i fullskaliga anläggningar. Ansökningarna om dessa projekt beräknas omfatta så höga belopp att de inte ryms inom det bemyndigande som riksdagen beslutat. Ett ökat bemyndigande skulle innebära större möjligheter att bevilja investeringsstöd, och därmed även främja en grön omställning av industrin. Bemyndigandet bör därför ökas med 1,5 miljarder kronor.

För att finansiera ökningen av anslaget 1:19 Miljöförbättrande åtgärder i jordbruket inom utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel minskas anslaget 1:24 Biogasstöd med 50 miljoner kronor. Minskningen bedöms inte påverka den verksamhet som finansieras från anslaget.

Riksdagens beslut om statens budget för 2022 innebar att anslaget 1:14 Skydd av värdefull natur minskades med 2,005 miljarder kronor 2022 och beräknas minska med samma belopp 2023 och 2024 (prop. 2021/22:1 utg.omr. 20, bet. 2021/22:MJU1, rskr. 2021/22:110). Minskningen innebär att Naturvårdsverkets investeringar i fastigheter och markanläggningar som ingår i den investeringsplan för 2022–2024 som riksdagen har godkänt inte har full finansiering. Investeringsplanen behöver därför revideras. Den ändrade investeringsplanen, som redovisas i propositionen (prop. 2021/22:99 s. 189, tabell 9.2) innebär att Naturvårdsverkets samhällsinvesteringar för 2022–2024 beräknas uppgå till drygt 7,6 miljarder kronor i stället för de ca 13,7 miljarder kronor som var omfattningen i den godkända investeringsplanen. Mot denna bakgrund bör investeringsplanen för fastigheter och markanläggningar för 2022–2024 godkännas som en riktlinje för Naturvårdsverkets investeringar.

### **Utgiftsområde 21 Energi**

Ramen för utgiftsområde 21 Energi ökas med 93 miljoner kronor 2022, enligt regeringens förslag.

Den säkerhetspolitiska utvecklingen i Sveriges närområde har medfört behov av att vidta åtgärder för att stärka det civila försvaret. Regeringen avser mot denna bakgrund att besluta om en ny struktur för samhällets krisberedskap och civilt försvar. Inom ramen för denna struktur kommer Statens energimyndighet att få ytterligare uppgifter. Anslaget bör därför ökas med 2 miljoner kronor.

Under vintern 2021/22 har elpriserna varit exceptionellt höga. Många småhusägare har därför haft högre kostnader än tidigare för att värma sina hus. Rysslands invasion av Ukraina innebär vidare en ökad osäkerhet för hur elpriserna kan komma att utvecklas. Arbetet med energieffektivisering med inriktning på småhus bör intensifieras för att småhusägare ska stå bättre rustade om elkostnaderna framöver blir höga. En förstärkning av detta arbete bidrar dessutom till att bättre kunna möta kommande skärpta och bindande energieffektiviseringskrav inom EU. Anslaget 1:2 Insatser för energieffektivisering bör därför ökas med 10 miljoner kronor.

Den säkerhetspolitiska utvecklingen i Sveriges närområde har medfört behov av att vidta åtgärder för att stärka det civila försvaret under 2022. Regeringen avser mot denna bakgrund att besluta om en ny struktur för samhällets krisberedskap och civilt försvar. Inom ramen för denna struktur kommer Energimarknadsinspektionen att få ytterligare uppgifter. Anslaget 1:6 Energimarknadsinspektionen bör därför ökas med 1 miljon kronor.

Regeringen föreslår att anslaget 1:8 Elberedskap ökas med sammanlagt 130 miljoner kronor. Till följd av Rysslands invasion av Ukraina har risken för störningar i energiförsörjningens leveranskedjor ökat. Det behövs därför en ökad tillgång till reservkraft och reservmaterial inom elförsörjningen. Vidare bör utbildning om och kompetensförsörjning i fråga om elberedskap stärkas. Anslaget bör därför ökas med 50 miljoner kronor. Det behöver mot samma bakgrund även genomföras insatser för att förstärka drivmedelsförsörjningen

och leveranskedjorna för drivmedel. Till följd av detta behöver anslaget tillföras ytterligare medel. Anslaget bör därför ökas med 30 miljoner kronor.

## **Utgiftsområde 22 Kommunikationer**

Ramen för utgiftsområde 22 Kommunikationer ökas med 882 miljoner kronor 2022, enligt regeringens förslag.

Regeringen föreslår att anslaget 1:1 Utveckling av statens transportinfrastruktur ökas med sammanlagt 30 miljoner kronor. Det drastiskt försämrade säkerhetspolitiska läget i Sveriges närområde har medfört behov av att vidta åtgärder för att stärka det civila försvaret. Behovet av bl.a. samordning och ledning i frågor som rör den statliga transportinfrastrukturen kommer till följd av detta att bli större. Anslaget bör därför ökas med 28 miljoner kronor. Regeringen avser vidare, mot bakgrund av vad som anförs ovan, besluta om en ny struktur för samhällets krisberedskap och civilt försvar. Inom ramen för denna struktur kommer Trafikverket att få ytterligare uppgifter. Anslaget bör därför ökas med 2 miljoner kronor.

Efter förslag i budgetpropositionen för 2022 ökades anslaget 1:1 Utveckling av statens transportinfrastruktur med 105 miljoner kronor för arbetet med ett nationellt biljettsystem för all kollektivtrafik i hela Sverige (prop. 2021/22:1, bet. 2021/22:TU1, rskr. 2021/22:98). I samband med genomförandet har det visat sig finnas behov av att justera den inriktning som legat till grund för hur ett system bäst utformas. Regeringen anser att de befintliga biljettsystemen, som de regionala kollektivtrafikmyndigheterna ansvarar för, bör anpassas för att dessa bättre ska kunna samordnas nationellt. Anslagsändamålet behöver därför utvidgas så att anslaget även kan användas för utgifter för medfinansiering till regionerna för deras kostnader för att utveckla och integrera regionala biljettsystem för ökad nationell tillgång till kollektivtrafikens biljetter.

Trafikverket har genomfört ett större strukturarbete under en längre tid i syfte att bl.a. uppnå en mer rättvisande fördelning av kostnader mellan olika anslag och lån i Riksgäldskontoret. Det har inneburit att vissa kostnader för Västsvenska paketet och tunnelbaneutbyggnaden i Stockholm behöver omfördelas och att de i stället för att finansieras med överskott från trängselskatt i Göteborg respektive Stockholm kommer att belasta anslaget 1:1 Utveckling av statens transportinfrastruktur kommande år. Vidare har vissa kostnadsökningar uppstått, och viss upphandling av produktion som beräknats till 2021 respektive 2023 förväntas i stället genomföras under 2022. Bemyndigandet bör därför ökas med 7,4 miljarder kronor.

Regeringen föreslår att anslaget 1:2 Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur ökas med sammanlagt 769 miljoner kronor. Efter förslag i budgetpropositionen för 2021 avsattes medel för en miljökompensation för godstransporter på järnväg om 400 miljoner kronor per år för 2021–2025 (prop. 2020/21:1 utg.omr. 22, bet. 2020/21:TU1, rskr. 2020/21:131). Efter förslag i propositionen Vårändringsbudget för 2021 avsattes ytterligare 150 miljoner kronor per år för 2021–2025 (prop. 2020/21:99, bet. 2020/21:FiU21,

rskr. 2020/21:385). Företag som tillhandahåller godstransporter på järnväg uppvisar fortfarande en låg lönsamhet. Detta medför en risk för neddragningar i verksamheterna, vilket kan leda till en minskad överflyttning av godstransporter från väg till järnväg. Att ytterligare utöka miljökompensationen bedöms kunna motverka en sådan utveckling. Anslaget bör därför ökas med 697 miljoner kronor. Stödet förutsätter godkännande av Europeiska kommissionen. Vidare anför regeringen att det drastiskt försämrade säkerhetspolitiska läget i Sveriges närområde har medfört behov av att vidta åtgärder för att stärka det civila försvaret. Regeringen bedömer därför att tillgången till bl.a. drivmedel, bandvagnar och reservbroar behöver säkerställas för att kunna vidmakthålla den statliga transportinfrastrukturen. Anslaget bör därför ökas med 72 miljoner kronor.

Regeringen föreslår att anslaget 2:1 Post- och telestyrelsen ökas med sammanlagt 5 miljoner kronor. Den säkerhetspolitiska utvecklingen i Sveriges närområde har medfört behov av att vidta åtgärder för att stärka det civila försvaret. Regeringen avser mot denna bakgrund att besluta om en ny struktur för samhällets krisberedskap och civilt försvar. Inom ramen för denna struktur kommer Post- och telestyrelsen att få ytterligare uppgifter. Anslaget 2:1 Post- och telestyrelsen bör därför ökas med 2 miljoner kronor. Vidare behöver krisberedskapen och det civila försvaret inom områdena elektroniska kommunikationer och post stärkas. Anslaget 2:1 Post- och telestyrelsen bör därför ökas med 3 miljoner kronor.

Det drastiskt försämrade säkerhetspolitiska läget i Sveriges närområde har medfört behov av att vidta åtgärder för att stärka det civila försvaret. Regeringen bedömer att robustheten inom elektroniska kommunikationer och post behöver förstärkas. För att tidigarelägga planerade materielinköp behöver anslaget 2:5 Driftsäker och tillgänglig elektronisk kommunikation tillföras ytterligare medel. Anslaget bör därför ökas med 77 miljoner kronor.

Den säkerhetspolitiska utvecklingen i Sveriges närområde har medfört behov av att vidta åtgärder för att stärka det civila försvaret. Regeringen avser mot denna bakgrund att besluta om en ny struktur för samhällets krisberedskap och civilt försvar. Inom ramen för denna struktur kommer Myndigheten för digital förvaltning att få ytterligare uppgifter. Anslaget 2:6 Myndigheten för digital förvaltning bör därför ökas med 1 miljon kronor.

### **Utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel**

Ramen för utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel ökas med 461 miljoner kronor 2022, enligt regeringens förslag.

Regeringen föreslår att anslaget 1:6 Bekämpning av smittsamma djursjukdomar ökas med sammanlagt 84 miljoner kronor. Vissa av de som flyr till Sverige från Ukraina har med sig sällskapsdjur. När sällskapsdjuren förs in i landet behöver kontroller genomföras enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 576/2013 av den 12 juni 2013 om förflyttning av sällskapsdjur utan kommersiellt syfte och om upphävande av förordning (EG) nr 998/2003 och enligt andra tillämpliga EU-bestämmelser och nationella



bestämmelser. Ytterligare medel behövs för att genomföra dessa kontroller. Anslaget bör därför ökas med 53 miljoner kronor. Till följd av bl.a. ett stort utbrott av fågelinfluensa bedöms utgifter för ersättning till företagare och för andra lagstadgade åtgärder bli högre än vad som tidigare beräknats. Anslaget bör därför ökas med 31 miljoner kronor.

Regeringen föreslår att anslaget 1:8 Statens jordbruksverk ökas med sammanlagt 5,5 miljoner kronor. Regeringen avser att införa ett tillfälligt stöd riktat till företag som bedriver växthusodling samt gris- och fjäderfäsektorerna. För att Statens jordbruksverk ska kunna bidra i arbetet med genomförandet av stödet bör anslaget 1:8 Statens jordbruksverk ökas med 1 miljon kronor. Vidare fick Statens jordbruksverk i januari 2022 i uppgift att rapportera försäljning och användning av antimikrobiella läkemedel till djur enligt artikel 57 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/6 av den 11 december 2018 om veterinärmedicinska läkemedel och om upphävande av direktiv 2001/82/EG. För att Statens jordbruksverk ska kunna utföra uppgiften bör anslaget ökas med 4,5 miljoner kronor. Det finansieras genom att anslaget 1:15 Konkurrenskraftig livsmedelssektor minskas med motsvarande belopp. Minskningen innebär att avsätta medel för det s.k. vildsvinspaketet blir mindre för 2022. Denna satsning sträcker sig dock till 2025 och minskningen bedöms inte påverka det sammantagna resultatet.

Avgifter tas för närvarande ut för att finansiera offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet enligt den nuvarande växtskyddslagen (1972:318), t.ex. avgifter för kontroll som görs vid införsel av växter och växtprodukter från tredjeländer, kontroll vid utfärdande av sundhetscertifikat vid export, kontroll av företag som producerar växter som ska vara försedda med växtpass, avgifter för registrering av yrkesmässig odling samt handläggning av frågor om tillstånd. Regeringen fattade den 17 mars 2022 beslut om propositionen En ny växtskyddslag (prop. 2021/22:148). I propositionen lämnas förslag på en ny växtskyddslag i syfte att anpassa svensk lagstiftning till EU-förordningar om skyddsåtgärder och offentlig kontroll avseende bekämpning av växtskadegörare. Förslaget innebär inte några ändringar i sak i fråga om vilka avgifter som ska tas ut. Regeringen bör bemyndigas att disponera avgifter som tas ut med stöd av den nya växtskyddslagen.

Genomförandet av havs- och fiskeriprogrammet med finansiering från Europeiska havs- och fiskerifonden 2014–2020 omfattar fleråriga projekt och investeringar som medför utgifter för kommande år. År 2023 är det sista året medel kan betalas ut inom ramen för programmet. Flera projekt har blivit försenade och utbetalningar uppskjutna till följd av spridningen av covid-19. Dessutom beslutade regeringen om en ändring i programmet under 2021, vilket har medfört behov av att omfördela medel mellan åren. För att de EU-medel som tilldelats Sverige ska kunna nyttjas i så stor utsträckning som möjligt behöver fler åtaganden kunna ingås under 2022. Bemyndigandet för anslaget 1:13 Från EU-budgeten finansierade stödåtgärder för fiske och vattenbruk bör därför ökas med 36 miljoner kronor.

Regeringen föreslår att anslaget 1:14 Livsmedelsverket minskas med sammanlagt 3 miljoner kronor. Den säkerhetspolitiska utvecklingen i Sveriges närområde har medfört behov av att vidta åtgärder för att stärka det civila försvaret. Regeringen avser mot denna bakgrund att besluta om en ny struktur för samhällets krisberedskap och civilt försvar. Inom ramen för denna struktur kommer Livsmedelsverket att få ytterligare uppgifter. Anslaget bör därför ökas med 2 miljoner kronor. Vidare medför det drastiskt försämrade säkerhetspolitiska läget i Sveriges närområde att kunskapen kring kemiska, biologiska och radionukleära hot, inklusive den nationella analysförmågan, på dricksvattenområdet behöver förstärkas. Anslaget bör därför ökas med 4 miljoner kronor. För att finansiera ökningen av anslaget 1:26 Nedsättning av slakteriavgifter minskas anslaget med 9 miljoner kronor. Minskningen föranleds av att en verksamhet byter finansieringskälla och påverkar därför inte den verksamhet som även i fortsättningen finansieras från anslaget.

Under 2021 drabbades delar av lantbruket av ökade kostnader för insatsvaror. Dessa kostnader förväntas fortsätta öka under 2022 och regeringen avser därför att införa ett tillfälligt stöd riktat till företag som bedriver växthusodling samt till gris- och fjäderfäsektorena. Anslaget 1:17 Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur bör därför ökas med 300 miljoner kronor. Anslagets ändamål behöver vidare utvidgas till att även omfatta utgifter för ekonomiskt stöd till lantbrukare och trädgårdsnäringen som drabbats av höjda priser på insatsvaror 2022. Huvuddelen av åtgärderna som finansieras från anslaget är ersättningsformer som bygger på fleråriga åtaganden om utbetalningar. Av förbiseende angavs i budgetpropositionen för 2022 bemyndigandets slutår till 2025 i stället för 2029, vilket även riksdagen beslutade om (prop. 2021/22:1, utg.omr. 23, bet. 2021/22:MJU2, rskr. 2021/22:99). Mot denna bakgrund bör bemyndigandets slutår förlängas till 2029.

Statsbidrag till kommuner med geografiska och demografiska utmaningar finansieras från anslaget 1:17 Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur, men den nuvarande nivån på bemyndigandet möjliggör inte några långsiktiga ekonomiska åtaganden. Att driva kommunalt utvecklingsarbete och bevilja medel till utvecklingsprojekt förutsätter att kommunerna kan ha en långsiktighet i arbetet och att de kan bevilja insatser med utbetalningar under flera år. För detta behöver bemyndigandet för anslaget ökas med 132,6 miljoner kronor.

Nivån på stödet till produktion av biogas från gödsel behöver ökas genom en metangasreduceringspremie om upp till 40 öre per kilowattimme, i enlighet med förslag från Biogasmarknadsutredningen (SOU 2019:63). Anslaget 1:19 Miljöförbättrande åtgärder i jordbruket bör därför ökas med 50 miljoner kronor. Det finansieras genom att anslaget 1:24 Biogasstöd inom utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård minskas med motsvarande belopp.

Svåra betesförhållanden under vintern 2021/22 har medfört att samebyarnas behov av stödutfodring ökat. Anslaget 1:22 Främjande av rennäringen m.m. bör därför ökas med 10 miljoner kronor.

Efter förslag i budgetpropositionen för 2022 överfördes medel från anslaget 1:26 Nedsättning av slakteriavgifter till anslaget 1:14 Livsmedelsverket (prop. 2021/22:1 utg.omr. 23, bet. 2021/22:MJU2, rskr. 2021/22:99). En del av beloppet som överfördes ska användas till stöd för genomförande av det nationella kontrollprogrammet för salmonella vid slakterier och vilthanteringsanläggningar. Eftersom kontrollprogrammet huvudsakligen finansieras med avgifter är det mer ändamålsenligt att stöd för genomförandet av kontrollprogrammet i stället finansieras från anslaget 1:26 Nedsättning av slakteriavgifter. Anslaget 1:26 Nedsättning av slakteriavgifter bör därför ökas med 9 miljoner kronor.

Det drastiskt försämrade säkerhetspolitiska läget i Sveriges närområde har medfört behov av att vidta åtgärder för att stärka det civila försvaret. Regeringen avser mot denna bakgrund att utöka och förstärka den nationella förmågan i fråga om nödvattenförsörjningen. För att Livsmedelsverket ska kunna genomföra dessa insatser behöver anslaget 1:27 Åtgärder för beredskap inom livsmedels- och dricksvattenområdet ökas med 10 miljoner kronor.

#### **Utgiftsområde 24 Näringsliv**

Ramen för utgiftsområde 24 Näringsliv ökas med 583 miljoner kronor 2022, enligt regeringens förslag.

Genom Europaparlamentets och rådets beslut (EU) 2021/2084 av den 24 november 2021 om unionens deltagande i det europeiska partnerskapet för metrologi har ett europeiskt partnerskap inom ramen för EU:s ramprogram för forskning och innovation, Horisont Europa, startats. Mätvetenskap och mätteknik påverkar många delar av samhället. Det europeiska partnerskapet för metrologi ska arbeta för att harmonisera medlemsländernas mätstandarder och bidra till att uppnå EU:s mål för digitaliseringen och den gröna omställningen. Unionens ekonomiska bidrag till partnerskapet för metrologi ges under förutsättning att de deltagande länderna bidrar ekonomiskt till genomförandet av partnerskapet. För att bidra till att på internationell nivå skapa kvalitetssäkrade mättekniker, med målet att hantera samhälls- och miljöutmaningar och metrologiska behov från nya tekniker och innovationer, bör Sverige delta i partnerskapet. Mot denna bakgrund bör riksdagen godkänna att regeringen under 2022 beslutar om medlemskap i det europeiska partnerskapet för metrologi och bemyndiga regeringen att under 2022–2027 för anslaget 1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling besluta om bidrag på totalt högst 250 miljoner kronor.

Den säkerhetspolitiska utvecklingen i Sveriges närområde har medfört behov av att vidta åtgärder för att stärka det civila försvaret. Regeringen avser mot denna bakgrund att besluta om en ny struktur för samhällets krisberedskap och civilt försvar. Inom ramen för denna struktur kommer Bolagsverket att få

ytterligare uppgifter. Anslaget 1:11 Bolagsverket bör därför ökas med 1 miljon kronor.

Apotek Produktion & Laboratorier AB (APL) är ett bolag som är helägt av staten och som bl.a. tillverkar och tillhandahåller individanpassade läkemedel i de fall godkända läkemedel inte kan användas, s.k. extemporeläkemedel. I delbetänkandet En stärkt försörjningsberedskap för hälso- och sjukvården (SOU 2021:19) föreslås ett utökat samhällsuppdrag för APL. Det bedöms finnas ett behov av att göra en genomlysning av APL i syfte att analysera och utvärdera möjligheten att utöka bolagets samhällsuppdrag. Anslaget behöver därför tillföras ytterligare medel. Även i övrigt har utgifterna för extern rådgivning avseende den statliga bolagsportföljen ökat. Anslaget 1:16 Omstrukturering och genomlysning av statligt ägda företag bör därför ökas med 9 miljoner kronor.

Svenska rymdaktiebolaget är helägt av staten och har i uppdrag att bedriva rymdverksamhet med kommersiell inriktning, svara för driften av Esrange Space Center (Esrange) samt bedriva därmed förenlig verksamhet. Den del av bolagets verksamhet som avser driften av Esrange är ett samhällsuppdrag som beslutats särskilt av riksdagen. Regeringen presenterade 2018 en strategi för svensk rymdverksamhet (skr. 2017/18:259, bet. 2018/19:UbU3, rskr. 2018/19:45). För att genomföra regeringens rymdstrategi behöver Svenska rymdaktiebolagets verksamhet utvecklas på ett sådant sätt att bolaget i hela sin verksamhet beaktar Sveriges säkerhet och övriga utrikes-, säkerhets- och försvarspolitiska intressen. I enlighet med detta beslutades en ny ägaranvisning för bolaget vid årsstämman 2019 (N2018/02821). Av ägaranvisningen framgår bl.a. att det åligger bolaget att ta särskilda hänsyn genom att, i dialog med Regeringskansliet, se till att bolagets verksamhet bedrivs med hänsyn tagen till Sveriges utrikes-, säkerhets- och försvarspolitiska intressen.

Mot denna bakgrund har Svenska rymdaktiebolagets styrelse gjort bedömningen att det krävs en omställning av bolagets verksamhet, vilket är förenat med betydande kostnader för bolaget. Omställningen bedöms behöva genomföras successivt under en period på upp till fem år. Bolagets totala omställningskostnader beräknas uppgå till högst 880 miljoner kronor under perioden 2022–2026.

För att bolaget ska kunna ställa om verksamheten krävs att medel tillförs. Det är osäkert när kostnaderna kommer att uppstå. Samtidigt är det av stor vikt att bolagets styrelse så snart som möjligt kan fatta de beslut som är nödvändiga för omställningen. Baserat på de särskilda omständigheter som råder för bolaget bedömer regeringen att det behövs ett bemyndigande om kapitaltillskott som omfattar det totala beloppet och hela tidsperioden. Anvisade medel för ändamålet under anslaget 1:17 Kapitalinsatser i statligt ägda företag begränsar storleken på de årliga kapitaltillskotten under perioden. Kapitaltillskotten avser täcka kostnader, nedskrivningar, utbetalningar och uteblivna täckningsbidrag kopplade till omställningen av verksamheten.

Regeringens uppföljning av omställningen och dess kostnader kommer att redovisas för riksdagen i kommande budgetpropositioner.

Regeringen får enligt 8 kap. 3 § första stycket budgetlagen (2011:203) inte skjuta till kapital till ett företag utan riksdagens bemyndigande. Det finns därför behov av ett bemyndigande från riksdagen att besluta om kapitaltillskott för att den beskrivna omställningen av Svenska rymdaktiebolaget ska kunna genomföras.

Regeringen bör därför bemyndigas att under 2022–2026 för anslaget 1:17 Kapitalinsatser i statligt ägda företag besluta om kapitaltillskott på totalt högst 880 miljoner kronor till Svenska rymdaktiebolaget för omställning av verksamheten i enlighet med strategin för svensk rymdverksamhet. Anslaget bör mot denna bakgrund ökas med 476 miljoner kronor. För 2023 beräknas anslaget öka med 212 miljoner kronor, för 2024 beräknas anslaget öka med 172 miljoner kronor och för 2025 och 2026 beräknas anslaget öka med 10 miljoner kronor. Åtgärden bedöms förenlig med EU:s statsstödsregler.

Den s.k. brexitjusteringsreserven används för stöd till företag som drabbats ekonomiskt av Storbritanniens utträde ur EU. För att Sverige ska kunna ta del av medlen i reserven behöver beslut om stöd med utbetalning 2023 kunna fattas redan 2022. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2022 för anslaget 1:23 Brexitjusteringsreserven ingå ekonomiska åtaganden som medför behov av framtida anslag på högst 153 miljoner kronor 2023.

Anslaget 2:3 Exportfrämjande verksamhet används bl.a. för utgifter för att finansiera Sveriges deltagande i världsutställningen Expo 2020 i Dubai. I samband med att Expo2020 avslutas ska den svenska paviljongen avvecklas. Huvudfokus är att antingen sälja eller överlåta paviljongen utan vederlag. Om detta inte går tillkommer kostnader för att avveckla paviljongen. För att finansiera en sådan avveckling behöver anslaget tillföras ytterligare medel. Anslaget bör därför ökas med 50 miljoner kronor.

Anslaget 2:7 AB Svensk Exportkredits statsstödda exportkreditgivning används för ersättning till AB Svensk Exportkredit för eventuella underskott inom ramen för systemet med statsstödda exportkrediter till fast ränta, det s.k. CIRR-systemet (Commercial Interest Reference Rate). Svensk Exportkredits statsstödda kreditgivning inom CIRR-systemet gick under 2021 med underskott. För att täcka underskottet behöver anslaget tillföras medel. Anslaget bör därför ökas med 47 miljoner kronor.

Exportkreditnämnden ska fr.o.m. 2022 kunna utfärda statliga kreditgarantier för att säkra tillgången till råvaror genom en s.k. råvarugaranti. En råvarugaranti används för att täcka risken för en långivares finansiering av en utländsk låntagares investering i ett råvaruprojekt om denna låntagare inte klarar att fullfölja betalningarna enligt låneavtalet. En förutsättning för att få en råvarugaranti för ett låneavtal ska vara att låntagaren sluter ett långfristigt leveransavtal med en svensk råvaruimportör. De närmare villkoren för råvarugarantierna bör utformas i enlighet med bestämmelserna i budgetlagen (2011:203) och förordningen (2011:211) om utlåning och garantier. Regeringen bör mot denna bakgrund bemyndigas att under 2022 ställa ut

kreditgarantier som uppgår till högst 3 miljarder kronor för att säkra tillgången av råvaror.

### **Utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner**

Ramen för utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner ökas med 425 miljoner kronor 2022, enligt regeringens förslag.

Anslaget 1:4 Tillfälligt stöd till enskilda kommuner och regioner används för utgifter för tillfälligt stöd till kommuner och regioner, som syftar till att dessa ska nå en ekonomi i balans och på sikt en god ekonomisk hushållning. I budgetpropositionen för 2022 beräknades anslaget för 2023 och 2024 uppgå till 100 miljoner kronor respektive 400 miljoner kronor (prop. 2021/22:1 utg.omr. 25, bet. 2021/22:FiU3, rskr. 2021/22:120). Sammantaget beräknades således anslaget under åren 2022–2024 uppgå till 750 miljoner kronor. I samband med att Delegationen för kommunal ekonomi i balans beslutar om bidrag enligt förordningen (2021:820) om tillfälligt statsbidrag för kommunala åtgärder för en ekonomi i balans ska hälften av det beslutade bidraget betalas ut. Resterande del av bidraget ska betalas ut efter att en slutredovisning har kommit in till och godkänts av delegationen. För att hälften av de beräknade sammanlagda medlen på anslaget ska kunna utbetalas i samband med beslut om bidrag under 2022 behöver anslaget tillföras ytterligare medel. Anslaget bör därför ökas med 125 miljoner kronor. För 2023 beräknas anslaget minska med 100 miljoner kronor och för 2024 beräknas anslaget minska med 25 miljoner kronor.

Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som skatteutskottet anför om undantag för Kommuninvest och om kompensation (bet. 2021/22:SkU11 punkt 2, rskr. 2021/22:101). Av tillkännagivandet följer att regeringen senast den 1 oktober 2022 ska återkomma till riksdagen med ett förslag till beslut som träder i kraft den 1 januari 2023 som undantar Kommuninvest från riskskatt för kreditinstitut, och snarast med ett förslag om att kompensera kommun- och regionsektorn för de ökade kostnaderna till följd av riskskatten (bet. 2021/22:SkU11 s. 15–18). I enlighet med tillkännagivandet bör kommun- och regionsektorn under innevarande år kompenseras för ökade kostnader för finansiering. För att finansiera kompensationen till kommuner och regioner bör ett nytt anslag 1:6 Tillfälligt stöd för ökade kostnader för finansiering föras upp på statens budget med 300 miljoner kronor. Anslaget bör få användas för utgifter avseende kompensation till kommuner och regioner för ökade kostnader för finansiering. Tillkännagivandet i övrigt bereds i Regeringskansliet. Tillkännagivandet är inte slutbehandlat.

### **Motionerna**

I följdmotionen 2021/22:4713 av Oscar Sjöstedt m.fl. (SD) anføres att utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård under en tioårsperiod har ökat spektakulärt. Det är enligt motionärerna uppseendeväckande att regeringen utan vidare ökar anslagen till utgiftsområde 20 med ytterligare 3,85 miljarder

kronor, en förändring som väsentligen beror på en ökning av anslaget 1:8 Klimatbonus med 3,9 miljarder kronor. Anslaget 1:8 Klimatbonus används bl.a. för bidrag till fysiska och juridiska personer som förvärvat en ny klimatbonusbil. Det finns enligt motionärerna ett problem med att många av de miljöbilar som bidraget avser hamnar utomlands. Efterfrågan på eldrivna fordon är redan förhållandevis hög och behöver alltså inte förstärkas ytterligare med statliga subventioner. Motionärerna yrkar avslag på regeringens förslag om höjning av anslaget och föreslår också ett tillkännagivande om att regeringen bör utvärdera klimatbonusens kostnad.

I följdmotion 2021/22:4721 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkas avslag på regeringens förslag om att införa ett s.k. garantitillägg. Enligt motionärerna är inte förslaget en systemvårdande förbättring utan tvärtom motsatsen till det. Motionärerna framhåller att grundpremissen för förslagens utformning kan ifrågasättas. Garantitillägget är inte en del av bostadstillägget. Förslaget är inte träffsäkert och försvagar också livsinkomstprincipen. Att pensionssystemet är avgiftsfinansierat och att pensionsutbetalningar ska spegla inbetalningar är en viktig och grundläggande princip. Redan i dag är det s.k. respektavståndet – skillnaden i pension mellan den som har arbetat och den som inte har arbetat – mycket lågt. Förslaget leder också till höjda marginaleffekter. Det betyder att det lönar sig sämre att ha arbetat.

Det finns möjligheter att tillfälligt fram till årsskiftet 2022–2023, i väntan på en lösning i Pensionsgruppen, kompensera de sämst ställda pensionärerna för ökade levnadskostnader. Detta görs enklast inte med ett helt nytt tillägg, utan kan exempelvis genomföras med det redan existerande konsumtionstillägget inom bostadstillägget.

I motionen skisseras vidare en alternativ väg framåt för att på ett hållbart sätt stärka pensionärernas ekonomi. I motionen anförs dock att sådana förändringar måste förankras i Pensionsgruppen och föreslås skarpt i en proposition till riksdagen. Motionärerna är villiga att förutsättningslöst diskutera bl.a. följande åtgärder:

- sänkt skatt på pension
- justering av garantipensionen
- reform av bostadstillägget (BTP) för pensionärer
- en tillfällig änkepension
- förbättringar av omställningspensionen
- undersöka om pensionen kan ökas inom pensionssystemet ("gas")
- höjda avgifter till pensionssystemet, genom en växling inom ramen för den nuvarande nivån på arbetsgivaravgifterna.

Motionärernas avslag på regeringens förslag om garantitillägg i bostadstillägget innebär att de anslagsförändringar som förslaget innebär inom utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom avvisas. Det innebär att anslaget 1:3 Bostadstillägg till pensionärer minskar med 4 miljarder kronor och att anslagsändamålet inte utvidgas. Vidare ökar anslaget 1:4 Äldreförsörjningsstöd med 10 miljoner kronor jämfört med regeringens

förslag medan anslaget 2:1 Pensionsmyndigheten minskar med 165 miljoner kronor.

I propositionen anför regeringen att förslaget om en ändring av den särskilda beräkningsregeln för försörjningsstöd, den s.k. jobbstimulansen, som innebar att den andel av arbetsinkomsten som inte ska beaktas vid bedömningen av rätten till ekonomiskt bistånd skulle öka från 25 till 50 procent, behöver utredas ytterligare innan det kan genomföras. Regeringen föreslår mot denna bakgrund att anslaget 4:7 Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m. minskas med 100 miljoner kronor. Motionärerna avvisar regeringens förslag och föreslår således att anslaget inte minskas med 100 miljoner kronor.

### **Förslag om utskottsinitiativ**

Företrädare för Moderaterna, Sverigedemokraterna, Kristdemokraterna och Liberalerna har lämnat in ett förslag till utskottsinitiativ om justering av vårdringsbudgeten för 2022.

#### *Pensionerna*

Enligt förslaget kommer ersättningen till de sämst ställda pensionärerna öka med 1 000 kronor per månad redan under hösten, genom en höjning av garantipensionen och bostadstillägget. Därefter kommer skatten på pensioner sänkas med ytterligare 6 miljarder kronor och en helt ny ”gas” i pensionssystemet, som ger högre pension när Sveriges ekonomi är god, införs. Genom den här kombinationen av tre reformer ges enligt förslaget både ett rejält tillskott till de sämst ställda pensionärerna och en förbättring av alla pensionärsers ekonomi samtidigt som arbetslinjen i pensionssystemet värnas.

I en tid när priserna stiger kraftigt på just de varor och tjänster som är svårast att avvara – mat, värme och bränsle – är det nödvändigt att förbättra de svenska pensionärernas situation. Det ska dock göras på ett sätt som värnar arbetslinjen i pensionssystemet och som inte gör pensionssystemet än mer komplext. I förslaget framhålls att det garantitillägg som regeringen föreslår har kritiserats hårt av både expertmyndigheter, pensionärsorganisationer och fackföreningar just för att arbetslinjen försvagas – margineffekterna kan bli över 100 procent – och för att pensionssystemet blir än mer svåröverskådligt. I förslaget till utskottsinitiativ föreslås därför att regeringens förslag om garantitillägg i bostadstillägget avslås. I stället föreslås förbättringar inom det befintliga grundskyddet. Garantipensionen höjs med 600 kronor per månad och konsumtionsstödet i bostadstillägget höjs med 350 kronor för ensamstående och 175 kronor för sammanboende. Dessa förändringar ska träda i kraft 1 oktober 2022. Vidare aviseras också att skatten för samtliga pensionärer ska sänkas den 1 januari 2023 och att en gas införs där delar av överskottet i pensionssystemet används för att höja pensionerna. Det föreslås därför förändrade anslag inom utgiftsområde 11.



#### *Utgiftsområde 4 Rättsväsendet*

Anslaget 1:1 Polismyndigheten föreslås öka med 500 miljoner kronor utöver det som regeringen föreslår. Det behövs ett omedelbart tillskott för att stärka polisens verksamhet. Polismyndigheten är i behov av ökade resurser för att kunna säkra tryggheten för medborgarna. Anslagsökningen syftar till att finansiera inköp av bättre utrustning och verktyg för polisen under innevarande år såsom vattenkanoner, tårgas och kroppskameror och annan nödvändig utrustning som redan används i andra europeiska rättsstater för att hantera allvarliga ordningsstörningar och våldsamma upplopp. Därtill ska resurserna även finansiera inköp av nya polisfordon. Vidare ska anslagsökningen skapa ökade förutsättningar för polisen att korta ned de rådande långa handläggningstiderna för att utfärda ett pass, exempelvis genom att under en begränsad tid kunna hålla passexpeditioner öppna under kvällar och helger.

#### *Utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap*

Det militära försvaret behöver stärkas. Sveriges målsättning bör vara att försvarsanslagen ska uppgå till motsvarande 2 procent av BNP 2025. Det är nödvändigt i ljuset av det allvarliga säkerhetspolitiska läget men även för en snabb och framgångsrik anslutning av Sverige till Nato. En förutsättning för att kunna växa snabbt är att upprustningen inleds snarast möjligt. Det är därför angeläget att Försvarsmaktens bemyndiganderam höjs under innevarande år. Därigenom skapas förutsättningar och handlingsfrihet för att utöka anskaffningen av nödvändig materiel. Detta skulle medföra att försvaret snabbt kan öka inköpsvolymerna och minskar risken för att Sverige halkar efter i kön vad gäller leveranser från försvarsindustrin. Den snabbare upprustningen av försvaret bör genomföras på ett sådant sätt att dagens försvarsförmåga inte äventyras under tillväxtfasen, och att förstärkningen blir kostnadseffektiv. Den 16 mars 2022 enades riksdagens partier om snabb förstärkning av försvarsförmågan. I förslaget till utskottsinitiativ föreslås hur nästa steg kan tas med sikte på en snabb upprustning fram till 2025. Två beställningsbemyndiganden föreslås höjas.

Beställningsbemyndigandet som är knutet till anslaget 1:1 Förbandsverksamhet och beredskap omfattar bl.a. underhåll av Försvarsmaktens materiel och anläggningar som inte är av löpande eller driftskaraktär. Beställningsbemyndigandet som är kopplat till anslaget föreslås ökas med 31 997 miljoner kronor för tidsperioden 2023–2028 för att möjliggöra en kraftfull upprustning av det svenska militära försvaret. Därmed kommer beställningsbemyndigandet att uppgå till 65 miljarder kronor.

I samband med det ökade bemyndigandet bör investeringsplanen för Försvarsmakten revideras för att i större utsträckning ta hänsyn till den upprustning som nu bör genomföras.

Anslaget 1:3 Anskaffning av materiel används bl.a. för att finansiera utveckling, anskaffning, återanskaffning och avveckling av anslagsfinansierad

materiel och anläggningar. Beställningsbemyndigandet som är kopplat till anslaget föreslås ökas med 72 103 miljoner kronor för tidsperioden 2023–2031 för att möjliggöra en kraftfull upprustning av det svenska militära försvaret. Därmed kommer beställningsbemyndigandet att uppgå till 185 miljarder kronor.

I samband med det ökade bemyndigandet bör investeringsplanen för Försvarsmakten revideras för att i större utsträckning ta hänsyn till den upprustning som nu bör genomföras.

### *Stöd till Ukraina*

Det är i Sveriges utrikes- och säkerhetspolitiska intresse att stödja Ukraina med försvarsmateriel. Många västländer ökar nu sitt militära stöd till Ukraina, inte minst då Ryssland påbörjat en förnyad offensiv i Donbas. Det är naturligt att Sverige ökar sitt militära och ekonomiska stöd till Ukraina, bl.a. genom ytterligare vapenleveranser. I förslaget till utskottsinitiativ föreslås därför att ytterligare tillskott görs inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap.

Anslagsökningen syftar till att säkra mer försvarsmateriel som stöd till Ukraina då landet efterfrågar fortsatt stöd med försvarsmateriel i form av vapen och övrig utrustning. I första hand föreslås den föreslagna anslagsökningen användas för att kompensera för återinköp av försvarsmateriel som kan avvaras från statens verksamhet och som skänks till Ukraina. I andra hand kan anslagsökningen användas för att skyndsamt köpa in materiel från försvarsindustrin som därefter ges som stöd till Ukraina. Om det inte är möjligt att vare sig avvara lämplig försvarsmateriel eller att snabbt köpa in materiel för att skänka till Ukraina bör avsatta medel överföras till Ukraina för att stödja deras inköp av materiel och förnödenheter. Tillskott av medel föreslås då anslås för anslaget 1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet inom utgiftsområde 5. Det skulle kunna vara stöd i form av ett ekonomiskt bidrag till den ukrainska centralbankens fond till stöd för landets väpnade styrkor. Ett sådant stöd innebär att Ukrainas möjligheter att bekämpa den ryska invasionen och det väpnade angreppet stärks vid en kritisk tidpunkt. Anslaget 1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet, som får användas för extraordinärt stöd till Ukraina, bör därför om inte medlen anvisas för anslaget 1:3 inom utgiftsområde 6, ökas med 1 miljard kronor.

### *Utgiftsområde 11 – Ekonomisk trygghet vid ålderdom*

Anslaget 1:1 Garantipension vid ålderspension ökar med 1,075 miljarder kronor utöver det som anges i vårändringsbudgeten för 2022.

Om garantitillägget i bostadstillägget avslås bör anslaget 1:3 Bostadstillägg till pensionärer minskas med 4 miljarder kronor. Dessutom bör anslaget höjas med 380 miljoner kronor för att finansiera höjningen av konsumtionsstödet i bostadstillägget med 350 kronor per månad för ensamstående och 175 kronor

för den som är gift fr.o.m. den 1 oktober 2022. För att finansiera förändringen av fribeloppet i bostadstillägget höjs anslaget med 125 miljoner kronor.

Till följd av den pensionsreform som föreslås i förslaget till utskottsinitiativ bedöms kostnaderna för anslaget 1:4 Äldreförsörjningsstöd att minska. Minskningen för 2022 bedöms ligga i linje med den minskning som anges i propositionen till följd av förslaget om införandet av ett garantitillägg i bostadstillägget.

Höjningen av garantipensionen kommer att innebära ökade arbetsuppgifter för Pensionsmyndigheten. Anslaget 2:1 Pensionsmyndigheten föreslås därför öka med 10 miljoner kronor utöver det som anges i vårändringsbudgeten för 2022.

## Yttranden från andra utskott

Skatteutskottet, justitieutskottet, utrikesutskottet, försvarsutskottet, socialförsäkringsutskottet och socialutskottet har yttrat sig till finansutskottet.

### *Skatteutskottet*

Skatteutskottet tillstyrker i sitt yttrande (yttr. 2021/22:SkU7y) propositionens förslag om sänkt skatt på diesel inom jord-, skogs- och vattenbruk. Utskottet anser att det är viktigt att hantera effekterna av Rysslands invasion i Ukraina. Utskottet anser att den ökade kostnaden för de areella näringarna som uppstått under det senaste året på flera viktiga insatsvaror såsom energi, drivmedel, gödsel och foder gör att det är motiverat att införa en tillfällig åtgärd för att kompensera jord- och skogsbruket för de ökade kostnaderna.

Också när det gäller Skatteverkets anslag tillstyrker skatteutskottet propositionen.

Skatteutskottet anser att en förstärkning av pensionärernas ekonomi bör göras. I en tid när priserna stiger kraftigt på just de varor och tjänster som är svårast att avvara – mat, värme och bränsle – är det nödvändigt att förbättra de svenska pensionärernas situation. Det ska dock göras på ett sätt som värnar arbetslinjen i pensionssystemet och som inte gör pensionssystemet ännu mer komplext. Utskottet tillstyrker det gemensamma förslag till utskottsinitiativ som Moderaterna, Sverigedemokraterna, Kristdemokraterna och Liberalerna har lagt fram i finansutskottet i den del som ligger inom skatteutskottets beredningsområde. Förslaget till utskottsinitiativ innebär bl.a. att skatten för samtliga pensionärer ska sänkas den 1 januari 2023 genom en förstärkning av det förhöjda grundavdraget. Förstärkningen av det förhöjda grundavdraget kommer att innebära att skatten sänks med ca 200 kronor i månaden för en pensionär med genomsnittlig inkomst, vilket motsvarar den högsta nivån på skattesänkningen. För en person med en pension på ca 13 000 kronor per månad kommer skattesänkningen att vara ca 150 kronor i månaden och vid en pension på 9 000 kronor per månad kommer skattesänkningen att vara knappt 100 kronor i månaden.

I en avvikande mening från företrädaren för Miljöpartiet avstyrks propositionens förslag om sänkt skatt på diesel inom jord-, skogs- och vattenbruk. I en avvikande mening från företrädarna för Socialdemokraterna och Vänsterpartiet tillstyrks förslaget om ett garantitillägg i bostadstillägget medan förslaget om ett utskottsinitiativ om att sänka skatten för pensionärer avstyrks.

### *Justitieutskottet*

I justitieutskottets yttrande (yttr. 2021/22:JuU8y) redovisas att företrädare för Justitiedepartementet och Polismyndigheten under beredningen av ärendet har besökt justitieutskottet och bl.a. informerat om hur förslaget till utskottsinitiativ skulle påverka Polismyndighetens verksamhet. Från Polismyndighetens sida anfördes bl.a. följande. Enligt myndighetens prognos kommer man att ha ett anslagssparande om ca 200 miljoner kronor vid årets slut. När det gäller inköp av fordon utgör det en investering som görs mot en låneram. De fordon som förstördes vid de s.k. påskupploppen var försäkrade. Slutligen är passverksamheten fullt ut avgiftsfinansierad. Enligt Polismyndigheten är detta omständigheter som bör beaktas vid ett beslut om att tillskjuta resurser i syfte att stärka myndigheten inom dessa områden.

Justitieutskottet delar den uppfattning som ledamöterna i finansutskottet för fram i sitt förslag till utskottsinitiativ om att Polismyndigheten är i behov av ytterligare förstärkningar utöver den anslagsökning som regeringen föreslår. Polismyndigheten behöver ökade resurser för att säkra tryggheten för medborgarna samt bättre utrustning för att bekämpa våldsverkare och grovt kriminella. Vidare är det viktigt att resurser tillförs för att myndigheten ska kunna korta ned handläggningstiderna för passansökningar. Mot bakgrund av den kompletterande information som redovisats ovan bör dock ändringen i vårändringsbudgeten utformas på ett annat sätt än vad som föreslås i förslaget till utskottsinitiativ. Justitieutskottet anser att riksdagen ska bemyndiga regeringen att för investeringar i anläggningstillgångar som används i statens verksamhet öka låneramen för staten för 2022 med 150 miljoner kronor. Regeringen kan därefter öka Polismyndighetens låneram med motsvarande belopp för att finansiera myndighetens inköp av bättre utrustning och verktyg för att hantera allvarliga ordningsstörningar och våldsamma upplopp samt inköp av nya polisfordon. När det gäller passverksamheten anser justitieutskottet att riksdagen ska besluta om att ramen för utgiftsområde 4 och anslaget 1:1 Polismyndigheten ökas med 350 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag i vårändringsbudgeten. Anslagsökningen får användas för utgifter för Polismyndighetens verksamhet, t.ex. i syfte att korta ned köerna i passverksamheten. Därvid bör regeringen bl.a. överväga att fatta beslut om ett tillfälligt undantag från det ekonomiska målet om full kostnadstäckning för Polismyndighetens passverksamhet. För att säkerställa att så sker bör riksdagen tillkännage att regeringen ska vidta åtgärder för att minska passköerna och att regeringen därvid fattar ett beslut om ett tillfälligt undantag

från det ekonomiska målet om full kostnadstäckning för Polismyndighetens passverksamhet, eller vidtar annan åtgärd som uppnår samma resultat. Justitieutskottet föreslår således att finansutskottet genom ett utskottsinitiativ ställer sig bakom det som anförs ovan.

Justitieutskottet anser däremot att regeringens förslag till ändrad ram och ändrade anslag för utgiftsområde 4 är väl avvägda i övriga delar. Utskottet föreslår därför att finansutskottet tillstyrker regeringens förslag i dessa delar.

I en avvikande mening från ledamöterna från Socialdemokraterna, Centerpartiet och Vänsterpartiet anförs att finansutskottet bör ställa sig bakom propositionen och att finansutskottet inte bör ta något utskottsinitiativ. I en avvikande mening från ledamoten från Miljöpartiet uttrycks stöd för förslagen i vårändringsbudgeten om förstärkningar inom rättsväsendet, medan förslaget om utskottsinitiativ avstyrks. Vidare finns fyra särskilda yttranden (V, S, C).

### *Utrikesutskottet*

Utskottet noterar i sitt yttrande (yttr. 2021/22:UU5y) att regeringen i vårändringsbudgeten anger att avsevärda delar av de ökade kostnaderna för asylmottagande kommer att avräknas från biståndet under 2022. Utskottet konstaterar att om det ökade anslag som regeringen föreslår inom utgiftsområde 8 i sin helhet avräknas från biståndet motsvarar det en minskning av anslaget 1:1 Biståndsverksamhet med ca 18 procent. Det framgick vid biståndsminister Matilda Ernkrans föredragning för utskottet den 12 maj att regeringen avser att återkomma till riksdagen med förslag om avräkningar i höständringsbudgeten när prognoserna för antalet asylsökande är säkrare. För att säkra att medel finns tillgängliga för de ökade avräkningarna har regeringen beslutat om utbetalningstak för vissa anslag. Av dessa faller 6,9 miljarder kronor på anslag till Sidas förfogande och 2,3 miljarder kronor på anslag som hanteras av Utrikesdepartementet (UD). Regeringen har angett att utgiftstaken inte ska drabba humanitära insatser. Prioritet ska också ges till geografiskt landbaserat stöd. Vidare ska stöd till Östeuropa och de fattigaste länderna skyddas, och insatser för klimat och jämställdhet ska också skyddas. Vidare är kärnstöd till multilaterala organisationer prioriterat. Utskottet konstaterar att det sistnämnda stödet i huvudsak var utbetalat innan massflyktsdirektivet aktiverades och därmed inte kunde komma i fråga för neddragningar. Utskottet har inga invändningar mot regeringens prioriteringar men noterar att utbetalningstaken innebär att vissa, redan planerade, insatser måste minskas med över 40 procent, framför allt inom det bilaterala biståndet. Detta får stora såväl substantiella som administrativa konsekvenser. Utskottet vill understryka vikten av transparens och långsiktighet när det gäller avräkningar från biståndsramen. Utskottet noterar att antalet skyddsökande från Ukraina enligt Migrationsverkets prognos från den 27 april 2022 beräknas bli väsentligt lägre än tidigare prognoser. Utskottet utgår från att regeringen har en beredskap att snabbt se över utbetalningstaken när prognoserna blir säkrare. Utskottet konstaterar att kriget i Ukraina är en exceptionell situation

men att exceptionella situationer kommer att uppstå även framgent. Utskottet förutsätter att regeringen överväger olika möjligheter att hantera avräkningar så att snabba och drastiska neddragningar av redan planerat bistånd kan undvikas framöver.

När det gäller stöd till Ukraina har utrikesutskottet vid ett sammanträde fått information från Regeringskansliet. Sverige är ett av de länder som sedan många år ger störst bistånd till Ukraina, både när det gäller reforminriktat utvecklingssamarbete och när det gäller humanitärt stöd. I yttrandet redovisas olika former av svenskt stöd.

Utrikesutskottet noterar att regeringen avser att kontinuerligt se över vilka behov Ukraina har och vilket stöd som krävs, i nära samråd med EU och andra viktiga partner. I likhet med i betänkande 2021/22:UU6 vill utskottet understryka vikten av att regeringen fortsätter att följa utvecklingen och vid behov vidtar åtgärder för att ge ytterligare stöd till Ukraina. Utskottet anser att Sveriges politiska, ekonomiska, militära och humanitära stöd i samarbete med EU ska stödja den ukrainska försvarsmaktens långsiktiga förmåga och motståndskraft när det gäller att försvara landets territoriella integritet och suveränitet och skydda civilbefolkningen mot den pågående ryska militära aggressionen. Utrikesutskottet lämnar åt finansutskottet att utifrån en helhetsbild bedöma hur riksdagen bör ställa sig till förslaget till utskottsinitiativ, inklusive när det gäller utgiftsområde 5.

I yttrandet finns en avvikande mening från Centerpartiet, Vänsterpartiet, Kristdemokraterna, Liberalerna och Miljöpartiet där det anförs att avräkningar mot biståndet kraftigt bör begränsas. Företrädarna för Moderaterna har ett särskilt yttrande om avräkningar.

### *Försvarsutskottet*

Försvarsutskottet inleder sitt ställningstagande i yttrande (yttr. 2021/22:FöU4y) med att yttra sig över förslaget till utskottsinitiativ i finansutskottet. Försvarsutskottet anser att det militära försvaret behöver ytterligare förstärkningar utöver de som beslutades den 7 april 2022 genom att riksdagen biföll regeringens förslag i en extra ändringsbudget för 2022 med åtgärder för att bl.a. stärka rikets militära försvar (prop. 2021/22:199, bet. 2021/22:FiU47, rskr. 2021/22:227). Genom regeringens kompletterande uppdrag till Försvarsmakten den 19 maj beslutades därefter om en inriktning för den snabba upprustning av det svenska militära försvaret som riksdagens partier hade enats om den 16 mars 2022. Två månader senare undertecknades Sveriges ansökan om Natomedlemskap som i bred politisk förankring är ytterligare ett steg i arbetet med att stärka svensk säkerhet. Enligt förslaget till utskottsinitiativ skulle det skapas förutsättningar för ett nästa steg med sikte på en snabb upprustning redan fram till 2025. Utskottet anser att Sveriges målsättning bör vara att försvarsanslagen ska uppgå till motsvarande 2 procent av BNP redan 2025 och att de utökade beställningsbemyndigandena bör följas av motsvarande anslagsökningar. Utskottet anser att detta är nödvändigt i

ljuset av det allvarliga säkerhetspolitiska läget, men det är även en förutsättning för en snabb och framgångsrik anslutning till Nato. Som medlem måste Sverige bidra till den gemensamma försvarsplaneringen och leva upp till Natos s.k. styrkemål, vilket får genomgripande konsekvenser för Sveriges försvarsplanering. Utskottet ser det därför som angeläget att Försvarsmaktens beställningsbemyndiganden höjs ytterligare för att skapa förutsättningar och handlingsfrihet att utöka anskaffningen av materiel. Utskottet bedömer att en sådan satsning skulle ge försvaret en nödvändig handlingsfrihet att snabbt öka inköpsvolymerna. I samband med höjningarna av beställningsbemyndigandena bör investeringsplanerna för Försvarsmakten revideras för att i större utsträckning ta hänsyn till den betydande upprustning som skulle möjliggöras genom förslaget till utskottsinitiativ. Eftersom det ekonomiska utrymmet är väsentligt mycket högre än de förslag regeringen hittills har lämnat ger förslaget till utskottsinitiativ möjligheter att tidigarelägga flera av de prioriterade åtgärder för bl.a. marinstridskrafterna som regeringen inte gav tillräckligt utrymme för i totalförsvarspropositionen. Det bedöms vidare ge utrymme för vissa nya satsningar som svarar upp mot behov som följer av lärdomar från Ukraina. Behovet av ett starkt luftförsvar, stärkt försvarsunderrättelseförmåga, snabbare materielsättning av markstridsförband och satsningar på ny teknik som t.ex. drönare är några av de områden där handlingsfrihet för att möta nya och växande behov nu skapas. Försvarsutskottet föreslår därför att finansutskottet tillstyrker förslagen om att utöka beställningsbemyndigandena för anslaget 1:3 Anskaffning av materiel och anläggningar och anslaget 1:1 Förbandsverksamhet och beredskap.

Försvarsutskottet vill dessutom understryka att det ligger i Sveriges utrikes- och säkerhetspolitiska intresse att fortsätta stödja Ukraina med försvarsmateriel. Många västländer ökar sitt militära stöd till Ukraina, inte minst eftersom Ryssland påbörjat en förnyad offensiv i Donbas. Rysslands attack mot Ukrainas suveränitet är också en attack mot hela den europeiska säkerhetsordningen och mot folkrätten. Det ligger i Sveriges intresse att fortsätta bidra till Ukrainas motståndskraft. Utskottet anser därför att det är naturligt att Sverige ökar sitt militära stöd till Ukraina genom ytterligare vapenleveranser. Förslaget till utskottsinitiativ skulle möjliggöra ett stöd till Ukraina genom att skänka den försvarsmateriel de efterfrågat i form av bl.a. sjömålsrobotar, luftvärnssystem, vapen och personlig utrustning. Utskottet föreslår mot denna bakgrund att finansutskottet tillstyrker förslaget om att öka anslaget 1:3 Anskaffning av materiel och anläggningar med 1 miljard kronor. Anslagsökningen ska i första hand användas för att anskaffa sådan materiel som kan ersätta och stärka de förmågor som Försvarsmakten avvarar under en begränsad tid när materiel överlåts till Ukraina. Vid beredningen har det framkommit att återanskaffning av materiel bedöms ta mellan 18 och 36 månader. Mot bakgrund av det säkerhetspolitiska läget och Försvarsmaktens behov bedömer utskottet att bemyndigandet att överlåta materiel till Ukraina under 2022 endast bör avse sådan mängdmateriel, personlig utrustning, vapen- och robotsystem som kan avvaras under begränsad tid.

När det gäller vårändringsbudgeten för 2022 föreslår regeringen förstärkningar av det civila försvaret inom ramen för en ny struktur, bl.a. av 24 anslag utanför utgiftsområde 6 där ett antal myndigheter får ytterligare uppgifter och ytterligare medel. Försvarsutskottet anser att de ömsesidiga beroendena inom totalförsvaret måste beaktas och att riksdagens möjlighet att följa upp och uttala sig om måluppfyllelse av målet för det civila försvaret måste stärkas. Utskottet vill liksom tidigare understryka att många åtgärder krävs från regeringens sida för att öka riksdagens möjligheter till uppföljning inom det civila försvaret. Eftersom verksamheten för det civila försvaret bedrivs av många olika aktörer på central, regional och lokal nivå bedömer utskottet att höga krav ställs på välfungerande planering, samordning och uppföljning för att verksamheten ska utföras effektivt. Även regeringen har framhållit detta. Utskottet utgick från att sektorsspecifika mål och bedömningskriterier eller resultatindikatorer skulle tas fram för dessa syften. Utskottet står fast vid bedömningen att det krävs åtgärder för att säkerställa att avsedd effekt uppnås och att offentliga medel används effektivt. I ett omvärldsläge där såväl internationell fred och säkerhet som den europeiska säkerhetsordningen hotas blir det än mer angeläget att påminna om regeringens uppdrag att redovisa hur vidtagna åtgärder svarar upp mot målen för det civila försvaret. I övrigt har utskottet inget att anföra med anledning av regeringens proposition och föreslår att finansutskottet tillstyrker regeringens proposition i de delar som gäller utgiftsområde 6.

I en avvikande mening från ledamöterna från Socialdemokraterna, Centerpartiet, Vänsterpartiet och Miljöpartiet avstyrks förslaget om utskottsinitiativ medan propositionen tillstyrks.

### *Socialförsäkringsutskottet*

Socialförsäkringsutskottet ställer sig i sitt yttrande (yttr. 2021/22:SfU5y), med vissa ändringar av främst lagteknisk karaktär, bakom förslaget till utskottsinitiativ om att avslå regeringens förslag om garantitillägg och i stället göra förbättringar inom ramen för det befintliga pensionssystemet, i första hand genom höjningar av grundskyddet. Utskottet ställer sig vidare bakom förslagen om tillkännagivanden om sänkt skatt för pensionärer och den s.k. gasen i pensionssystemet. Regeringens förslag och motionen (C) bör avstyrkas i berörda delar.

I en avvikande mening (S,V,MP) tillstyrks propositionen medan motionen och förslaget till utskottsinitiativ avstyrks. I en avvikande mening (C) tillstyrks motionen medan propositionen i berörda delar och förslaget till utskottsinitiativ avstyrks.

Vid ett sammanträde i utskottet har Pensionsmyndigheten och företrädare för Regeringskansliet lämnat information med anledning av förslaget till utskottsinitiativ.

När det gäller övriga delar av propositionen ställer sig socialförsäkringsutskottet bakom dem.



### *Socialutskottet*

Socialutskottet tillstyrker i sitt yttrande (yttr. 2021/22:SoU6y) propositionen och avstyrker motionsyrkandet i berörda delar. Utskottet föreslår även att finansutskottet tar ett utskottsinitiativ i enlighet med förslaget i berörda delar. I en avvikande mening (S, V, MP) tillstyrks också propositionen och avstyrks motionen medan förslaget till utskottsinitiativ avstyrks. I en avvikande mening (C) tillstyrks motionen om den s.k. jobbstimulansen inom försörjningsstödet medan förslaget till utskottsinitiativ avstyrks. Vidare finns ett särskilt yttrande (V).

### **Proposition 2021/22:255 Extra ändringsbudget för 2022 – Stöd till Ukraina**

I propositionen lämnar regeringen förslag som innebär att Sverige bistår Ukraina med ekonomiskt stöd och utrustning till följd av Rysslands invasion av landet. Förslag lämnas om bemyndiganden att skänka försvarsmateriel i form av pansarskott, robotar av typen sjömålsrobot 17, automatgevär och ammunition till automatgevär, som kan avvaras av Försvarsmakten under en begränsad tid. Förslag lämnas även om att ytterligare medel ska anvisas för ekonomiskt stöd till Ukraina och för återanskaffning av materiel.

Förslagen som lämnas i propositionen innebär att anvisade medel ökar med 1,0 miljard kronor 2022. Ökningen hänförs i huvudsak till stöd till Ukrainas centralbank (0,6 miljarder kronor). De ökade utgifterna försämrar statens finansiella sparande med 1,0 miljard kronor och ökar statens lånebehov med motsvarande belopp.

### *Utgiftsområde 5 Internationell samverkan*

Ramen för utgiftsområde 5 Internationell samverkan ökas med 577,7 miljoner kronor 2022, enligt regeringens förslag.

Det finns behov av ytterligare stöd i form av ett ekonomiskt bidrag till den ukrainska centralbankens fond till stöd för landets väpnade styrkor. Stödet innebär att Ukrainas möjligheter att bekämpa den ryska invasionen stärks vid en kritisk tidpunkt. Anslaget 1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet bör därför ökas med 577,7 miljoner kronor.

### *Utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap*

Ramen för utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap ökas med 422,3 miljoner kronor 2022, enligt regeringens förslag.

Ukraina har efterfrågat stöd i form av bl.a. försvarsmateriel. Ukraina bedöms vara i behov av bl.a. robotar av typen sjömålsrobot 17 och ammunition till automatgevär. Försvarsmakten har tillgång till sådan materiel. Denna behövs även för statens verksamhet, men bedöms under en begränsad tid kunna avvaras som stöd till Ukraina. Sverige har ett utrikes- och säkerhetspolitiskt intresse av att tillhandahålla den efterfrågade materielen till

Ukraina. För att regeringen ska kunna skänka den materielen till Ukraina krävs riksdagens godkännande. Regeringen föreslår att den bemyndigas att under 2022 besluta att till Ukraina skänka försvarsmateriel i form av sjömålsrobot 17 och ammunition till automatgevär, som kan avvaras av Försvarsmakten under en begränsad tid, till ett värde om högst 97,3 miljoner kronor. Med hänsyn till Försvarsmaktens behov och det säkerhetspolitiska läget är det av stor betydelse att sjömålsrobot 17 och ammunition till automatgevär kan återanskaffas skyndsamt. Anslaget 1:1 Förbandsverksamhet och beredskap bör därför ökas med 97,3 miljoner kronor.

Distributionen av materielen kommer att samordnas med andra länder. I sammanhanget bör framhållas att utförsel av försvarsmateriel som utgör krigsmateriel enligt lagen (1992:1300) om krigsmateriel kräver tillstånd enligt samma lag samt att för materiel som innehåller komponenter med slutanvändarintyg från annan stat krävs tillstånd från en annan stat om undantag från dessa villkor.

Vidare anför regeringen att Ukraina har behov av stöd i form av ett ekonomiskt bidrag till den fond som Nato har upprättat med syfte att stödja Ukrainas väpnade styrkor. Stödet innebär att Ukrainas möjligheter att bekämpa den ryska invasionen och det väpnade angreppet stärks vid en kritisk tidpunkt. Anslaget 1:2 Försvarsmaktens insatser internationellt bör därför ökas med 60 miljoner kronor.

Att Ukraina har efterfrågat stöd i form av bl.a. försvarsmateriel föranleder förslag om ändring av ytterligare ett anslag. Ukraina bedöms vara i behov av bl.a. av automatgevär och pansarskott. Försvarsmakten har tillgång till sådan materiel. Denna behövs även för statens verksamhet, men bedöms under en begränsad tid kunna avvaras som stöd till Ukraina. Sverige har ett utrikes- och säkerhetspolitiskt intresse av att tillhandahålla den efterfrågade materielen till Ukraina. Regeringen bör bemyndigas att under 2022 besluta att till Ukraina skänka försvarsmateriel i form av automatgevär och pansarskott, som kan avvaras av Försvarsmakten under en begränsad tid, till ett värde om högst 165 miljoner kronor. Med hänsyn till Försvarsmaktens behov och det säkerhetspolitiska läget är det av stor betydelse att ersättningsanskaffning av materielen kan ske skyndsamt. Anslaget 1:3 Anskaffning av materiel och anläggningar bör därför ökas med 165 miljoner kronor. Distributionen av materielen kommer att samordnas med andra länder. Som anförts ovan kräver utförsel av försvarsmateriel som utgör krigsmateriel enligt lagen om krigsmateriel tillstånd enligt samma lag.

Vidare anför regeringen att Sverige via MSB har lämnat ett omfattande civilt stöd till Ukraina inom ramen för EU:s civilskyddsmekanism och FN. Det finns behov av att fortsätta stödja Ukraina inom det civila området. Anslaget 2:4 Krisberedskap bör därför ökas med 100 miljoner kronor.

## Kompletterande information

### *Finanspolitiska rådet och konstitutionsutskottet om ändringsbudgetar och utskottsinitiativ*

Finanspolitiska rådet anför i sin rapport Svensk finanspolitik – Finanspolitiska rådets rapport 2022 att efter det att budgeten för 2022 fastställdes har en rad ytterligare budgetpåverkande åtgärder föreslagits eller vidtagits, såväl i extra ändringsbudgetar som i en omfattande vårändringsbudget och genom initiativ från riksdagen. Finanspolitiska rådet påpekar att ändringsbudgetar som huvudregel inte bör innehålla förslag med varaktiga budgeteffekter. Den varaktiga ökningen av försvarsanslagen med anledning av det nya säkerhetspolitiska läget sedan Rysslands anfallskrig mot Ukraina är ett rimligt undantag från denna huvudregel, enligt Finanspolitiska rådet. Så är, enligt rådet, emellertid inte fallet när det gäller garantitillägget till pensionärer; det är ingen ny fråga utan en åtgärd som borde behandlas i en ordinarie budgetproposition.

Finanspolitiska rådet anför att en splittrad budgetprocess löper risk att bli en svag budgetprocess. Med undantag för akuta förhållanden är det därför angeläget att budgetprocessen normaliseras. Det innebär även att användningen av ändringsbudgetar, extra ändringsbudgetar och utskottsinitiativ åter bör bli återhållsam.

Det kan vidare noteras att en grupp inom konstitutionsutskottet nyligen genomfört en uppföljning och utvärdering av vissa frågeställningar kring tillämpningen av utskottsinitiativ. Gruppen anför att utskottens initiativrätt fyller en viktig funktion som är angelägen att behålla och värna. Den pågående utvecklingen, med allt fler utskottsinitiativ, väcker emellertid enligt gruppen frågor om hur bestämmelserna har kommit att tillämpas. Det finns därför anledning att på nytt erinra om den varsamhet med vilken denna initiativrätt var avsedd att utnyttjas. En tillämpning utan denna varsamhet riskerar enligt gruppen att negativt påverka både fördelningen av befogenheter mellan riksdagen och regeringen och arbets- och planeringsförutsättningarna i riksdagen. Konstitutionsutskottet ställer sig bakom gruppens iakttagelser och slutsatser (bet. 2021/22:KU35).

### *En översyn av budgetprocessen*

Den 8 juni 2022 meddelade finansministern att regeringen vill i bred politisk samstämmighet tillsätta en ny budgetkommitté för att värna budgetprocessens roll i det finanspolitiska ramverket. Finansministern anförde att Sverige har ett finanspolitiskt ramverk som under många år har säkerställt en långsiktigt hållbar finanspolitik. Tack vare detta har Sverige klarat flera allvarliga kriser utan att vi hamnat i en offentligfinansiell kris. En stram och välordnad budgetprocess är en central del i det finanspolitiska ramverket.

En oordnad och icke sammanhållen budgetprocess riskerar att försvaga Sveriges motståndskraft, göra oss sämre rustade att hantera nästa kris men även de samhällsutmaningar vi står inför. Det är därför hög tid att återgå till

en ordnad budgetprocess. Regeringen vill därför, i bred politisk samstämmighet, göra en översyn av budgetprocessen för att värna dess roll i det finanspolitiska ramverket.

Kommittén bör dra lärdomar av utmaningar från de senaste årens budgethantering och bland annat utreda:

- Hur upprätthålls helhetsperspektivet och ett samlat budgettillfälle om året
- Hur extra ändringsbudgetar och utskottsinitiativ hanteras
- Den ekonomiska vårpropositionens betydelse och det medelfristiga budgetperspektivet
- Hanteringen av budgetbeslut med flerårig effekt.

Regeringen kommer att bjuda in övriga partier för att diskutera tillsättandet av en ny parlamentarisk budgetkommitté.

### *Anläggningstillgångar*

Med anläggningstillgång förstås en tillgång som är avsedd för stadigvarande bruk eller innehav (5 kap. 1 § förordningen [2000:605] om årsredovisning och budgetunderlag). Med stadigvarande menas en period på minst ett år och i de flesta fall betydligt längre än så. Anskaffning av utrustning som klassificeras som anläggningstillgångar ska finansieras med lån i Riksgäldskontoret (2 kap. 1 § kapitalförsörjningsförordningen [2011:210]). När det gäller myndigheternas införskaffande av anläggningstillgångar så beslutar riksdagen om en låneram för investeringar i statens egen verksamhet som avser staten som helhet och inte specifika myndigheter (se bet. 2021/22:FiU1 punkt 4). Riksdagen har därvid bemyndigat regeringen att för 2022 besluta om lån i Riksgäldskontoret för investeringar i anläggningstillgångar som används i statens verksamhet som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 51 230 miljoner kronor.

### *Avgiftsfinansierad verksamhet*

Passverksamheten på Polismyndigheten är avgiftsfinansierad i enlighet med passförordningen (1979:664). Myndigheten kan därför inte använda anslagsmedel till den verksamheten. Verksamheten bedrivs med det ekonomiska målet om full kostnadstäckning i enlighet med 5 § andra stycket avgiftsförordningen (1992:191), som stadgar att om inte regeringen har föreskrivit något annat så ska avgifter beräknas så att de helt täcker verksamhetens kostnader. Det innebär att nivån på avgiften för pass är satt på ett sätt så att den täcker kostnaden för handläggningen av ärendet.

### **Finansutskottets ställningstagande**

Finansutskottet ställer sig med undantag för förslaget om garantitillägg i bostadstillägget bakom propositionerna. Utskottet anser således att regeringens förslag om garantitillägg i bostadstillägget inte bör genomföras. I

stället bör riksdagen ställa sig bakom de förslag om pensionerna som redovisas nedan.

Utskottet ställer sig också bakom övriga delar av förslaget till utskottsinitiativ med de justeringar och förtydliganden som föreslagits i utskottens yttranden. I övrigt tillstyrks alltså propositionerna medan motionerna avstyrks i berörda delar.

Utskottets förslag innebär att anslagen på statens budget ökar med netto 30,9 miljarder kronor, dvs. med 1,06 miljarder kronor mindre än vad regeringen föreslår.

I det följande redovisas de olika åtgärder som utskottet föreslår.

### *Pensionerna och utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom*

Förslagen i proposition 2021/22:99 Vårändringsbudget för 2022 innebär förändringar av statens utgifter inom utgiftsområde 11 till följd av införandet av en ny förmån, garantitillägg i bostadstillägget. I fråga om regeringens förslag i denna del och behovet av höjda pensioner vill utskottet framhålla följande.

I en tid när priserna stiger kraftigt på de varor och tjänster som är svårast att klara sig utan – mat, värme och bränsle – är det nödvändigt att förbättra de svenska pensionärernas situation. Förbättringar bör dock göras på ett sätt som värnar arbetslinjen i pensionssystemet och som inte gör pensionssystemet ännu mer komplext. Regeringens förslag till en ny förmån – garantitillägg i bostadstillägget – har kritiserats hårt av expertmyndigheter, pensionärsorganisationer och fackföreningar eftersom det innebär att arbetslinjen försvagas, att marginaleffekter kan uppgå till mer än 100 procent och att pensionssystemet blir än mer svåröverskådligt. Det som finansutskottet nu föreslår innebär den största förstärkningen av pensionärernas ekonomi sedan det nuvarande pensionssystemet infördes. Under beredningen av vårändringsbudgeten för 2022 i finansutskottet har Moderaterna, Sverigedemokraterna, Kristdemokraterna och Liberalerna presenterat ett gemensamt förslag om att avslå regeringens förslag om garantitillägg och i stället göra förbättringar inom ramen för det befintliga pensionssystemet, i första hand genom höjningar av grundskyddet. Enligt det gemensamma förslaget ska garantipensionen fr.o.m. den 1 oktober 2022 höjas med 600 kronor per månad samt konsumtionsstödet i bostadstillägget höjas med 350 kronor för ensamstående och 175 kronor för sammanboende. Förslaget innebär att anslaget 1:1 Garantipension vid ålderspension ökar med 1 075 000 000 kronor utöver regeringens förslag i proposition 2021/22:99 och att anslaget 1:3 Bostadstillägg till pensionärer minskar med 3 495 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag i propositionen. Anslaget 2:1 Pensionsmyndigheten ökar med 10 miljoner kronor utöver regeringens förslag i propositionen.

Förslaget till utskottsinitiativ innebär bl.a. att skatten för samtliga pensionärer ska sänkas från den 1 januari 2023 genom en förstärkning av det förhöjda grundavdraget. Förstärkningen av det förhöjda grundavdraget

kommer att innebära att skatten sänks med ca 200 kronor i månaden för en pensionär med genomsnittlig inkomst, vilket motsvarar den högsta nivån på skattesänkningen. För en person med en pension på ca 13 000 kronor per månad kommer skattesänkningen att vara ca 150 kronor i månaden och vid en pension på 9 000 kronor per månad kommer skattesänkningen att vara knappt 100 kronor i månaden. Skatten kommer att sänkas med 6 miljarder kronor.

Finansutskottet föreslår således ett tillkännagivande om sänkt skatt för pensionärer fr.o.m. den 1 januari 2023.

Vidare föreslår finansutskottet ett tillkännagivande om införandet av en s.k. gas i pensionssystemet som gör det möjligt att använda en del av överskottet i pensionssystemet för att höja pensionerna.

Sammantaget innebär det gemensamma förslaget att de pensionärer som har det sämst ställt får ett rejält tillskott samtidigt som alla pensionärsers ekonomi förbättras och arbetslinjen i pensionssystemet värnas. Finansutskottet ställer sig bakom det gemensamma förslaget med vissa ändringar av lagteknisk karaktär. Utskottets förslag innebär ändringar i socialförsäkringsbalken och socialtjänstlagen.

Regeringens förslag om garantitillägg i bostadstillägget avstyrks således.

#### *Utgiftsområde 4 Rättsväsendet*

I justitieutskottets yttrande redovisas att företrädare för Justitiedepartementet och Polismyndigheten under beredningen av ärendet har besökt justitieutskottet och bl.a. informerat om hur förslaget till utskottsinitiativ skulle påverka Polismyndighetens verksamhet. Från Polismyndighetens sida anfördes bl.a. följande. Enligt myndighetens prognos kommer man att ha ett anslagssparande om ca 200 miljoner kronor vid årets slut. När det gäller inköp av fordon utgör det en investering som görs mot en låneram. De fordon som förstördes vid de s.k. påskupploppen var försäkrade. Slutligen är passverksamheten fullt ut avgiftsfinansierad. Enligt Polismyndigheten är detta omständigheter som bör beaktas vid ett beslut om att tillskjuta resurser i syfte att stärka myndigheten inom dessa områden.

Finansutskottet delar uppfattningen i förslaget till utskottsinitiativ om att Polismyndigheten är i behov av ytterligare förstärkningar utöver den anslagsökning som regeringen föreslår. Polismyndigheten behöver ökade resurser för att säkra tryggheten för medborgarna samt bättre utrustning för att bekämpa våldsverkare och grovt kriminella. Vidare är det viktigt att resurser tillförs för att myndigheten ska kunna korta ned handläggningstiderna för passansökningar. Mot bakgrund av den kompletterande information som redovisats ovan bör dock ändringen utformas på ett annat sätt än vad som föreslås i förslaget till utskottsinitiativ. Finansutskottet anser att riksdagen ska bemyndiga regeringen att för investeringar i anläggningstillgångar som används i statens verksamhet öka låneramen för staten för 2022 med 150 miljoner kronor, dvs. till 51 380 miljoner kronor. Regeringen kan därefter öka Polismyndighetens låneram med motsvarande belopp för att finansiera

myndighetens inköp av bättre utrustning och verktyg för att hantera allvarliga ordningsstörningar och våldsamma upplopp samt inköp av nya polisfordon. När det gäller passverksamheten bör riksdagen besluta om att ramen för utgiftsområde 4 och anslaget 1:1 Polismyndigheten ökas med 350 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag i vårandringsbudgeten. Anslagsökningen får användas för utgifter för Polismyndighetens verksamhet, t.ex. i syfte att korta köerna i passverksamheten. Därvid bör regeringen bl.a. överväga att fatta beslut om ett tillfälligt undantag från det ekonomiska målet om full kostnadstäckning för Polismyndighetens passverksamhet. För att säkerställa att så sker bör riksdagen tillkännage för regeringen att denna ska vidta åtgärder för att minska passköerna och att regeringen därvid fattar ett beslut om ett tillfälligt undantag från det ekonomiska målet om full kostnadstäckning för Polismyndighetens passverksamhet, eller vidtar någon annan åtgärd som uppnår samma resultat. Vad utskottet nu anfört om att regeringen ska vidta åtgärder för att minska passköerna bör riksdagen således ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

### *Utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap*

#### **Beställningsbemyndiganden gällande Försvarsmakten**

Försvarsutskottet anser i sitt yttrande till finansutskottet att det militära försvaret behöver ytterligare förstärkningar utöver de som beslutades den 7 april 2022 genom att riksdagen biföll regeringens förslag i en extra ändringsbudget för 2022 med åtgärder för att bl.a. stärka rikets militära försvar (prop. 2021/22:199, bet. 2021/22:FiU47, rskr. 2021/22:227). Genom regeringens kompletterande uppdrag till Försvarsmakten den 19 maj beslutades därefter om en inriktning för den snabba upprustning av det svenska militära försvaret som riksdagens partier hade enats om den 16 mars 2022. Två månader senare undertecknades Sveriges ansökan om Natomedlemskap som i bred politisk förankring är ytterligare ett steg i arbetet med att stärka svensk säkerhet. Enligt förslaget till utskottsinitiativ skulle det skapas förutsättningar för ett nästa steg med sikte på en snabb upprustning redan fram till 2025. Finansutskottet anser, i likhet med försvarsutskottet, att Sveriges målsättning bör vara att försvarsanslagen ska uppgå till motsvarande 2 procent av BNP redan 2025 och att de utökade beställningsbemyndigandena bör följas av motsvarande anslagsökningar. Detta är nödvändigt i ljuset av det allvarliga säkerhetspolitiska läget, men det är även en förutsättning för en snabb och framgångsrik anslutning till Nato. Som medlem måste Sverige bidra till den gemensamma försvarsplaneringen och leva upp till Natos s.k. styrkemål, vilket får genomgripande konsekvenser för Sveriges försvarsplanering. Det är därför angeläget att Försvarsmaktens beställningsbemyndiganden höjs ytterligare för att skapa förutsättningar och handlingsfrihet att utöka anskaffningen av materiel. En sådan satsning skulle ge försvaret en nödvändig handlingsfrihet att snabbt öka inköpsvolymerna. I samband med höjningarna av beställningsbemyndigandena bör investeringsplanerna för Försvarsmakten

revideras för att i större utsträckning ta hänsyn till den betydande upprustning som skulle möjliggöras genom förslaget till utskottsinitiativ. Eftersom det ekonomiska utrymmet är väsentligt mycket högre än de förslag regeringen hittills har lämnat ger förslaget till utskottsinitiativ möjligheter att tidigarelägga flera av de prioriterade åtgärder för bl.a. marinstridskrafterna som regeringen inte gav tillräckligt utrymme för i totalförsvarspropositionen. Det bedöms vidare ge utrymme för vissa nya satsningar som svarar upp mot behov som följer av lärdomar från Ukraina. Behovet av ett starkt luftförsvar, stärkt försvarsunderrättelseförmåga, snabbare materielsättning av markstridsförband och satsningar på ny teknik som t.ex. drönare är några av de områden där handlingsfrihet för att möta nya och växande behov nu skapas.

Finansutskottet ställer sig således bakom förslaget om att öka beställningsbemyndigandet som är kopplat till anslaget 1:1 Förbandsverksamhet och beredskap med 31 997 miljoner kronor för tidsperioden 2023–2028. Därmed kommer beställningsbemyndigandet att uppgå till 65 miljarder kronor.

Vidare ställer sig finansutskottet bakom att beställningsbemyndigandet som är kopplat till anslaget 1:3 Anskaffning av materiel ökas med 72 103 miljoner kronor för tidsperioden 2023–2031. Därmed kommer beställningsbemyndigandet att uppgå till 185 miljarder kronor.

### **Stöd till Ukraina**

Utskottet ställer sig bakom förslagen i proposition 2021/22:255 om stöd till Ukraina.

Vidare föreslår utskottet, i enlighet med förslaget till utskottsinitiativ, ytterligare stöd till Ukraina utöver regeringens förslag. Utskottet föreslår således, utöver det som föreslås i propositionen, att regeringen bemyndigas att under 2022 för anslaget 1:3 Anskaffning av materiel och anläggningar inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap besluta att till Ukraina skänka försvarsmateriel, som kan avvaras av Försvarsmakten under en begränsad tid, till ett värde om högst 1 miljard kronor. Utskottet föreslår att anslaget 1:3 Anskaffning av materiel och anläggningar ökar med 1 miljard kronor utöver regeringens förslag i proposition 2021/22:255 om stöd till Ukraina.

Utskottet ställer sig således bakom det som försvarsutskottet föreslår med anledning av förslaget till utskottsinitiativ.

Det innebär att finansutskottet vill understryka att det ligger i Sveriges utrikes- och säkerhetspolitiska intresse att fortsätta stödja Ukraina med försvarsmateriel. Många västländer ökar sitt militära stöd till Ukraina, inte minst eftersom Ryssland påbörjat en förnyad offensiv i Donbas. Rysslands attack mot Ukrainas suveränitet är också en attack mot hela den europeiska säkerhetsordningen och mot folkrätten. Det ligger i Sveriges intresse att fortsätta bidra till Ukrainas motståndskraft. Utskottet anser därför att det är naturligt att Sverige ökar sitt militära stöd till Ukraina genom ytterligare vapenleveranser. Förslaget till utskottsinitiativ skulle möjliggöra ett stöd till



Ukraina genom att skänka den försvarsmateriel de efterfrågat i form av bl.a. sjömålsrobotar, luftvärnssystem, vapen och personlig utrustning. Finansutskottet ställer sig således bakom förslaget om att anslaget 1:3 Anskaffning av materiel och anläggningar ska öka med 1 miljard kronor, utöver regeringens förslag. Anslagsökningen ska i första hand användas för att anskaffa sådan materiel som kan ersätta och stärka de förmågor som Försvarsmakten avvarar under en begränsad tid när materiel överlåts till Ukraina. Vid beredningen har det framkommit att återanskaffning av materiel bedöms ta mellan 18 och 36 månader. Mot bakgrund av det säkerhetspolitiska läget och Försvarsmaktens behov bedömer utskottet att bemyndigandet att överlåta materiel till Ukraina under 2022 endast bör avse sådan mängdmateriel, personlig utrustning, vapen- och robotsystem som kan avvaras under begränsad tid.

### **Det civila försvaret**

Försvarsutskottet noterar att när det gäller vårändringsbudgeten för 2022 föreslår regeringen förstärkningar av det civila försvaret inom ramen för en ny struktur, bl.a. av 24 anslag utanför utgiftsområde 6 där ett antal myndigheter får ytterligare uppgifter och ytterligare medel. Försvarsutskottet anser att de ömsesidiga beroendena inom totalförsvaret måste beaktas och att riksdagens möjlighet att följa upp och uttala sig om måluppfyllelse av målet för det civila försvaret måste stärkas. Finansutskottet delar denna uppfattning och det som försvarsutskottet anför i frågan.

# Reservationer

## 1. Vårändringsbudget för 2022 samt extra ändringsbudget om stöd till Ukraina, punkt 1 (S, V, MP)

av Åsa Westlund (S), Gunilla Carlsson (S), Janine Alm Ericson (MP), Eva Lindh (S), Ilona Szatmari Waldau (V), Ann-Christin Ahlberg (S) och Mattias Vepsä (S).

### *Förslag till riksdagsbeslut*

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

*Ändrad inkomstberäkning, ändrade utgiftsramar, ändrade och nya anslag samt ändrade beställningsbemyndiganden*

Riksdagen

a) godkänner utskottets förslag till ändrad beräkning av inkomster i statens budget för 2022 i bilaga 11,

b) godkänner ändrade ramar för utgiftsområden och anvisar ändrade och nya anslag enligt reservanternas förslag i bilaga 6,

c) bemyndigar regeringen att under 2022 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst de belopp och inom de tidsperioder som regeringen föreslår.

Därmed bifaller riksdagen propositionerna 2021/22:99 punkterna 33–35 och 38 samt 2021/22:255 punkt 3 och avslår motionerna 2021/22:4713 av Oscar Sjöstedt m.fl. (SD) yrkandena 1 och 2 samt 2021/22:4721 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 2.

*Lån för myndigheternas investeringar i anläggningstillgångar*

Riksdagen avslår utskottets förslag.

*Sänkt skatt på diesel inom jord-, skogs- och vattenbruk*  
=utskottet

### *Garantitillägg i bostadstillägget*

Riksdagen antar regeringens förslag till

a) lag om ändring i socialförsäkringsbalken (avsnitt 2.4 i propositionen) med den ändringen att 100 kap. 2 § ska ha den lydelse som reservanternas föreslår i bilaga 14,

b) lag om ändring i socialförsäkringsbalken (avsnitt 2.5 i propositionen),

c) lag om ändring i socialförsäkringsbalken (avsnitt 2.6 i propositionen) med den ändringen att uttrycket ”102 kap. 5 §” i 102 kap. 5 § ska bytas ut mot ”102 a kap. 5 §”,

d) lag om ändring i lagen (2022:00) om ändring i socialförsäkringsbalken (avsnitt 2.7 i propositionen) med den ändringen att uttrycket ”102 kap. 16 §” i 102 kap. 16 § ska bytas ut mot ”102 kap. 16 a §”,

e) lag om ändring i lagen (2022:00) om ändring i socialförsäkringsbalken (avsnitt 2.8 i propositionen).

Därmed bifaller riksdagen proposition 2021/22:99 punkterna 4–8 och avslår motion

2021/22:4721 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 1.

*Grundskydd för pensionärer*

Riksdagen avslår utskottets förslag.

*Utbetalning av garantipension inom EES och i Schweiz samt i Förenade kungariket*

=utskottet

*Tillfälligt tilläggsbidrag till barnfamiljer inom bostadsbidraget med anledning av ökade levnadsomkostnader*

Riksdagen antar regeringens förslag till

a) lag om ändring i socialförsäkringsbalken,

b) lag om ändring i socialförsäkringsbalken.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2021/22:99 punkterna 15 och 16.

*Utgiftsområde 1 Rikets styrelse*

=utskottet

*Utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning*

=utskottet

*Utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution*

=utskottet

*Utgiftsområde 4 Rättsväsendet*

Riksdagen avslår utskottets förslag.

*Utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap*

=utskottet

*Utgiftsområde 7 Internationellt bistånd*

=utskottet

*Utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom*

Riksdagen godkänner den föreslagna användningen av anslaget 1:3 Bostadstillägg till pensionärer inom utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2021/22:99 punkt 20.

*Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn*

=utskottet

*Utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv*

=utskottet

*Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning*

=utskottet

*Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid*

=utskottet

*Utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik*

=utskottet

*Utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård*

=utskottet

*Utgiftsområde 22 Kommunikationer*

=utskottet

*Utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel*

=utskottet

*Utgiftsområde 24 Näringsliv*

=utskottet

*Ställningstagande*

Vi ställer oss bakom propositionerna och anser att riksdagen bör avslå förslagen i utskottsinitiativet. I det följande behandlas de frågor som berörs av utskottsinitiativet.

*Pensionerna och utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom*

Det övergripande syftet med den nya förmån som föreslås i propositionen – garantitillägg i bostadstillägget – är att långsiktigt förbättra den ekonomiska situationen för pensionärer som har låg allmän ålderspension. Utskottsmajoritetens förslag innebär i jämförelse med propositionen en betydligt lägre ersättning, som dessutom kommer att införas senare i tid. Den omständigheten att en relativt stor grupp pensionärer kan få rätt till Garantitillägg i enlighet med förslaget i propositionen betyder inte att träffsäkerheten i förslaget är bristfällig utan indikerar snarare att det i dag finns orimligt många pensionärer som behöver få sin ekonomi förstärkt. Garantitillägget innebär visserligen ett avsteg från livsinkomstprincipen och kan ge upphov till högre marginaleffekter. Det kan dock konstateras att grundskyddet för pensionärer överlag utgör ett avsteg från vissa bärande principer i pensionssystemet och att ett väl utvecklat grundskydd är en förutsättning för att skydda ekonomiskt svaga äldre mot ekonomisk utsatthet. Samtidigt gäller att arbete ska löna sig och att den inkomstgrundade pensionen ska återspegla det. Som regeringen anför i propositionen hindrar ett införande

av garantitillägget på inget sätt andra reformer på pensionsområdet. Slutligen bör det framhållas att förbättringar av den ekonomiska situationen för den grupp pensionärer som omfattas av förmånen är mycket angelägna och därför bör genomföras så snart det är möjligt. Vi tillstyrker således regeringens förslag om garantitillägg i bostadstillägget, avstyrker motion 2021/22:4721 (C) i berörda delar, och anser att utskottsinitiativet ska avslås.

#### *Utgiftsområde 4 Rättsväsendet*

Under utskottets beredning av ärendet har det, genom yttrandet från justitieutskottet, framkommit att Polismyndigheten redan utan tillskottet som nu föreslås i utskottsinitiativet kommer att ha ett överskott om ca 200 miljoner kronor år 2022 och att några tillskott för passverksamheten eller för inköp av nya fordon eller ny utrustning inte behövs. Förslaget i utskottsinitiativet bör således avslås.

#### *Utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap*

Rysslands invasion av Ukraina har inneburit att läget skärps ytterligare och att ett väpnat angrepp mot Sverige inte kan uteslutas. Sveriges försvarsförmåga måste av denna anledning öka och upprustningen måste ske i snabbare takt än tidigare planerat. Efter överläggningar mellan regeringen och Försvarsberedningen blev Socialdemokraterna, Moderaterna, Sverigedemokraterna, Centerpartiet, Vänsterpartiet, Kristdemokraterna, Liberalerna och Miljöpartiet, den 16 mars 2022, överens om ytterligare förstärkningar av försvarsförmågan. Överenskommelsen omfattade både kortsiktiga anslagsförstärkningar till det militära försvaret och utökningar av bemyndiganderamen för materielbeställningar m.m. I överenskommelsen konstaterades att detta kommer att kräva motsvarande tillskott av framtida anslagsmedel och utgöra en del av den kommande ökningen av anslagen för det militära försvaret till 2 procent av BNP. Utgångspunkten var att ökningen vilar på en redovisning från försvarsmyndigheterna med förslag om en ekonomisk trappa för att nå 2 procent av BNP så snart det är praktiskt möjligt. I överenskommelsen sattes fokus på hur snabbt det är möjligt att på ett effektivt sätt omsätta ökningarna i stärkt försvarsförmåga. Genom nya anvisningar till Försvarsberedningen och nya uppdrag till myndigheterna skulle en bred politisk grund läggas för ytterligare förstärkningar av försvarsförmågan i budgetpropositionen för 2023 och en överenskommelse om en ekonomisk trappa för att nå 2 procent av BNP. Vidare kan vi konstatera att en grupp inom konstitutionsutskottet genomfört en uppföljning och utvärdering av tillämpningen av riksdagsordningens bestämmelse om utskottsinitiativ (2021/22:RFR8). Rapporten de i enighet presenterat visar att utskottsinitiativ till del har kommit att tillämpas på ett sätt som inte var avsett. Enligt aktuella bestämmelser och förarbetsuttalanden skulle utskottsinitiativ möta behovet av snabba åtgärder när det inte råder någon oenighet i frågan. Konstitutionsutskottets arbetsgrupp påminde vidare om fördelarna med en viss

tröghet i systemet för beslutsfattandet för att skapa utrymme för nödvändig eftertanke, planering och utredning och menade att dagens tillämpning väcker frågor om balansen och ansvarsfördelningen mellan den styrande och den lagstiftande makten. Försvarsutskottet har vid tidigare beredning av ökad ambitionsnivå och betydande ekonomiska tillskott också krävt att man säkerställer att avsedd effekt uppnås och att offentliga medel används effektivt. I beslutet om inriktningen för totalförsvaret under 2021–2025 (bet. 2020/21:FöU4) betonade försvarsutskottet att utgångspunkten bör vara att den operativa förmågan ska vara styrande för inriktning av materielanskaffning, infrastrukturinvesteringar och utbildnings- och övningsverksamheten. Utskottet betonade att krigsorganisationen bör ges en starkt uthållighet givet de krav som ställs på totalförsvaret i sin helhet och att det behövs en bättre balans mellan ingående delar, framför allt mellan stöd- och verkansförband. Utskottet menade dessutom att trovärdigheten för försvarssektorn och försvarspolitiken missgynnas av osäkerheten om vad som faktiskt kan realiseras och välkomnade åtgärder för att öka långsiktigheten i planeringsförutsättningarna för försvaret i fråga om personal, infrastruktur och övningar så att ett tioårsperspektiv kan bli utgångspunkten för strategisk styrning och planering. Vid beredningen av förslaget till utskottsinitiativ har försvarsutskottet fått information om att ytterligare beställningar av försvarsmateriel inte är realistiskt under 2022. Även led- och leveranstider för anskaffning av inte alltför komplex försvarsmateriel bedöms vara mellan 18 och 36 månader. En utökad bemyndiganderam som inte åtföljs av en planering av helheten, nya investeringsplaner och höjda anslag och som begränsas av långa led- och leveranstider bidrar inte till ökad försvarsförmåga.

Rysslands invasion av Ukraina är provocerad, olaglig och oförsvarlig. Angreppet är en kränkning av Ukrainas territoriella integritet och suveränitet och innebär ett stort lidande för den ukrainska befolkningen. Det är en allvarlig överträdelse av folkrätten, inklusive FN-stadgan, som hotar internationell fred och säkerhet, och den europeiska säkerhetsordningen. Det råder stor osäkerhet kring hur den rådande situationen i Ukraina kommer att utvecklas. Däremot råder det stor enighet när det gäller Sveriges svar på Rysslands agerande och bedömningen att Sverige har både ett försvars- och ett säkerhetspolitiskt intresse av att bistå Ukraina med bl.a. försvarsmateriel. Det pågår kontinuerligt ett arbete med att tillhandahålla den materiel som Ukraina efterfrågar och att distributionen av materielen samordnas med andra länder. Med hänsyn till Försvarsmaktens behov och det säkerhetspolitiska läget fokuseras ansträngningarna på att matcha mottagarens behov med svensk tillgång där en återanskaffning av materielen bedöms kunna ske skyndsamt. Detta arbete bör inte föregripas. Försvarspolitiken och svensk försvarsvilja gynnas av att alla partier står fast vid överenskommelsen från den 16 mars. Vi står dessutom fast vid uppfattningen i försvarsutskottet att trovärdigheten för försvarssektorn missgynnas av osäkerheter om vad som faktiskt kan realiseras. Förslaget till utskottsinitiativ har väckts på ett sätt som inte är i linje med riksdagsordningens intentioner. De föreslagna ekonomiska förstärkningarna

görs utan planering och trots tydliga indikationer om att de inte kommer att kunna användas effektivt eller bidra till en nödvändig förstärkning av militär förmåga i operativ balans. Mot ovanstående bakgrund bör biståndet till Ukraina hanteras inom ramen för pågående arbete och förslagen i utskottsinitiativet bör avslås. När det gäller civilt försvar föreslår regeringen förstärkningar inom ramen för en ny struktur, bl.a. av 24 anslag utanför utgiftsområde 6 där ett antal myndigheter får ytterligare uppgifter och ytterligare medel. Där delar vi utskottsmajoritetens uppfattning. Inte bara det militära försvaret måste stärkas effektivt och hållbart utan totalförsvaret som helhet.

## **2. Vårändringsbudget för 2022 samt extra ändringsbudget om stöd till Ukraina, punkt 1 (C)**

av Martin Ådahl (C).

### *Förslag till riksdagsbeslut*

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

*Ändrad inkomstberäkning, ändrade utgiftsramar, ändrade och nya anslag samt ändrade beställningsbemyndiganden*

Riksdagen

a) godkänner utskottets förslag till ändrad beräkning av inkomster i statens budget för 2022 i bilaga 11,

b) godkänner ändrade ramar för utgiftsområden och anvisar ändrade och nya anslag enligt reservantens förslag i bilaga 7,

c) bemyndigar regeringen att under 2022 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst de belopp och inom de tidsperioder som regeringen föreslår.

Därmed bifaller riksdagen propositionerna 2021/22:99 punkterna 33, 35 och 38 samt 2021/22:255 punkt 3 och motion

2021/22:4721 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 2,

bifaller delvis proposition 2021/22:99 punkt 34 och avslår motion

2021/22:4713 av Oscar Sjöstedt m.fl. (SD) yrkandena 1 och 2.

*Lån för myndigheternas investeringar i anläggningstillgångar*

Riksdagen avslår utskottets förslag.

*Sänkt skatt på diesel inom jord-, skogs- och vattenbruk*

=utskottet

*Garantitillägg i bostadstillägget*

=utskottet

*Grundskydd för pensionärer*

Riksdagen avslår utskottets förslag.

*Utbetalning av garantipension inom EES och i Schweiz samt i Förenade kungariket*

=utskottet

*Tillfälligt tilläggsbidrag till barnfamiljer inom bostadsbidraget med anledning av ökade levnadsomkostnader*

=utskottet

*Utgiftsområde 1 Rikets styrelse*

=utskottet

*Utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning*

=utskottet

*Utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution*

=utskottet

*Utgiftsområde 4 Rättsväsendet*

Riksdagen avslår utskottets förslag.

*Utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap*

=utskottet

*Utgiftsområde 7 Internationellt bistånd*

=utskottet

*Utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom*

=utskottet

*Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn*

=utskottet

*Utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv*

=utskottet

*Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning*

=utskottet

*Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid*

=utskottet

*Utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik*

=utskottet

*Utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård*

=utskottet

*Utgiftsområde 22 Kommunikationer*

=utskottet



*Utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel*  
=utskottet

*Utgiftsområde 24 Näringsliv*  
=utskottet

### *Ställningstagande*

Jag anser att riksdagen, med bifall till följdmotionen (C), bör avslå propositionens förslag om garantitillägg i bostadstillägget och avvisa regeringens förslag när det gäller den s.k. jobbstimulansen inom försörjningsstödet. Vidare bör riksdagen avslå utskottsinitiativet och bifalla propositionerna i övriga delar.

I det följande behandlas de frågor som berörs av utskottsinitiativet och följdmotionen (C).

### *Pensionerna och utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom*

Genom det fristående och avgiftsfinansierade pensionssystemet skapas förutsättningar för förutsebara och trygga pensioner. För att säkerställa att nivåerna på pensionsutbetalningarna är tillräckliga för att garantera alla äldre en värdig ålderdom måste systemet kontinuerligt ses över och förbättras. Pensionärskollektivet som helhet har en relativt god ekonomisk standard. Andelen äldre som lever i absolut fattigdom är lägre än motsvarande andel för de som är yngre än 65 år. Det betyder dock inte att inte mer behöver göras för att stärka pensionärernas ekonomi. Samtidigt är det viktigt att förstärkningar för de pensionärer som har det sämst ställt kombineras med åtgärder som värnar livsinkomstprincipen. Att träffsäkert höja levnadsstandarden för de pensionärer som har det sämst ställt samtidigt som pensionssystemet värnas är klart bättre än att införa garantitillägget, vilket försvagar livsinkomstprincipen och leder till höjda marginaleffekter. Garantitillägget är dessutom i allt väsentligt en förstärkning av garantipensionen och borde därmed ha behandlats inom Pensionsgruppen. Det är genom det breda och blocköverskridande samarbete som präglar Pensionsgruppen som hållbara förbättringar för pensionärer kan uppnås. Det finns möjligheter att i väntan på en långsiktig och klok lösning i Pensionsgruppen tillfälligt kompensera de pensionärer som har det sämst ställt för ökade levnadskostnader. Detta görs lämpligen inte med ett helt nytt tillägg enligt regeringens förslag utan exempelvis genom en höjning av det redan existerande konsumtionstillägget inom bostadstillägget. Härutöver bör en rad åtgärder analyseras, såsom sänkt skatt på pension, förbättringar av grundskyddet, en tillfällig änkepension, en gas i pensionssystemet och höjda avgifter till pensionssystemet – eventuellt kombinerat med ett avskaffande av inkomstpensionstillägget. Sammantaget avstyrks regeringens förslag om garantitillägg i bostadstillägget och utskottsinitiativet medan motion 2021/22:4721 (C) tillstyrks i berörda delar.

### *Utgiftsområde 4 Rättsväsendet*

Under utskottets beredning av ärendet har det, genom yttrandet från justitieutskottet, framkommit att Polismyndigheten redan utan tillskottet som nu föreslås i utskottsinitiativet kommer att ha ett överskott om ca 200 miljoner kronor år 2022 och att några tillskott för passverksamheten eller för inköp av nya fordon eller ny utrustning inte behövs. Förslaget i utskottsinitiativet bör således avslås.

### *Utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap*

Rysslands invasion av Ukraina har inneburit att läget skärps ytterligare och att ett väpnat angrepp mot Sverige inte kan uteslutas. Sveriges försvarsförmåga måste av denna anledning öka och upprustningen måste ske i snabbare takt än tidigare planerat. Efter överläggningar mellan regeringen och Försvarsberedningen blev Socialdemokraterna, Moderaterna, Sverigedemokraterna, Centerpartiet, Vänsterpartiet, Kristdemokraterna, Liberalerna och Miljöpartiet, den 16 mars 2022, överens om ytterligare förstärkningar av försvarsförmågan. Överenskommelsen omfattade både kortsiktiga anslagsförstärkningar till det militära försvaret och utökningar av bemyndiganderamen för materielbeställningar m.m. I överenskommelsen konstaterades att detta kommer att kräva motsvarande tillskott av framtida anslagsmedel och utgöra en del av den kommande ökningen av anslagen för det militära försvaret till 2 procent av BNP. Utgångspunkten var att ökningen vilar på en redovisning från försvarsmyndigheterna med förslag om en ekonomisk trappa för att nå 2 procent av BNP så snart det är praktiskt möjligt. I överenskommelsen sattes fokus på hur snabbt det är möjligt att på ett effektivt sätt omsätta ökningarna i stärkt försvarsförmåga. Genom nya anvisningar till Försvarsberedningen och nya uppdrag till myndigheterna skulle en bred politisk grund läggas för ytterligare förstärkningar av försvarsförmågan i budgetpropositionen för 2023 och en överenskommelse om en ekonomisk trappa för att nå 2 procent av BNP. Vidare kan jag konstatera att en grupp inom konstitutionsutskottet genomfört en uppföljning och utvärdering av tillämpningen av riksdagsordningens bestämmelse om utskottsinitiativ (2021/22:RFR8). Rapporten de i enighet presenterat visar att utskottsinitiativ till del har kommit att tillämpas på ett sätt som inte var avsett. Enligt aktuella bestämmelser och förarbetsuttalanden skulle utskottsinitiativ möta behovet av snabba åtgärder när det inte råder någon oenighet i frågan. Konstitutionsutskottets arbetsgrupp påminde vidare om fördelarna med en viss tröghet i systemet för beslutsfattandet för att skapa utrymme för nödvändig eftertanke, planering och utredning och menade att dagens tillämpning väcker frågor om balansen och ansvarsfördelningen mellan den styrande och den lagstiftande makten. Försvarsutskottet har vid tidigare beredning av ökad ambitionsnivå och betydande ekonomiska tillskott också krävt att man säkerställer att avsedd effekt uppnås och att offentliga medel används effektivt. I beslutet om inriktningen för totalförsvaret under 2021–2025 (bet.

2020/21:FöU4) betonade försvarsutskottet att utgångspunkten bör vara att den operativa förmågan ska vara styrande för inriktning av materielanskaffning, infrastrukturinvesteringar och utbildnings- och övningsverksamheten. Utskottet betonade att krigsorganisationen bör ges en starkt uthållighet givet de krav som ställs på totalförsvaret i sin helhet och att det behövs en bättre balans mellan ingående delar, framför allt mellan stöd- och verkansförband. Utskottet menade dessutom att trovärdigheten för försvarssektorn och försvarspolitikerna missgynnas av osäkerheten om vad som faktiskt kan realiseras och välkomnade åtgärder för att öka långsiktigheten i planeringsförutsättningarna för försvaret i fråga om personal, infrastruktur och övningar så att ett tioårsperspektiv kan bli utgångspunkten för strategisk styrning och planering. Vid beredningen av förslaget till utskottsinitiativ i finansutskottet har försvarsutskottet fått information om att ytterligare beställningar av försvarsmateriel inte är realistiskt under 2022. Även led- och leveranstider för anskaffning av inte alltför komplex försvarsmateriel bedöms vara mellan 18 och 36 månader. En utökad bemyndiganderam som inte åtföljs av en planering av helheten, nya investeringsplaner och höjda anslag och som begränsas av långa led- och leveranstider bidrar inte till ökad försvarsförmåga.

Rysslands invasion av Ukraina är oprovocerad, olaglig och oförsvarlig. Angreppet är en kränkning av Ukrainas territoriella integritet och suveränitet och innebär ett stort lidande för den ukrainska befolkningen. Det är en allvarlig överträdelse av folkrätten, inklusive FN-stadgan, som hotar internationell fred och säkerhet, och den europeiska säkerhetsordningen. Det råder stor osäkerhet kring hur den rådande situationen i Ukraina kommer att utvecklas. Däremot råder det stor enighet när det gäller Sveriges svar på Rysslands agerande och bedömningen att Sverige har både ett försvars- och ett säkerhetspolitiskt intresse av att bistå Ukraina med bl.a. försvarsmateriel. Det pågår kontinuerligt ett arbete med att tillhandahålla den materiel som Ukraina efterfrågar och att distributionen av materielen samordnas med andra länder. Med hänsyn till Försvarsmaktens behov och det säkerhetspolitiska läget fokuseras ansträngningarna på att matcha mottagarens behov med svensk tillgång där en återanskaffning av materielen bedöms kunna ske skyndsamt. Detta arbete bör inte föregripas. Försvarspolitikerna och svensk försvarsvilja gynnas av att alla partier står fast vid överenskommelsen från den 16 mars. Jag står dessutom fast vid uppfattningen i försvarsutskottet att trovärdigheten för försvarssektorn missgynnas av osäkerheter om vad som faktiskt kan realiseras. Förslaget till utskottsinitiativ har väckts på ett sätt som inte är i linje med riksdagsordningens intentioner. De föreslagna ekonomiska förstärkningarna görs utan planering och trots tydliga indikationer om att de inte kommer att kunna användas effektivt eller bidra till en nödvändig förstärkning av militär förmåga i operativ balans. Mot ovanstående bakgrund bör biståndet till Ukraina hanteras inom ramen för pågående arbete och förslagen i utskottsinitiativet bör avslås. När det gäller civilt försvar föreslår regeringen förstärkningar inom ramen för en ny struktur, bl.a. av 24 anslag utanför utgiftsområde 6 där ett antal myndigheter får ytterligare uppgifter och

ytterligare medel. Där delar jag utskottsmajoritetens uppfattning. Inte bara det militära försvaret måste stärkas effektivt och hållbart utan totalförsvaret som helhet.

### *Jobbstimulansen inom försörjningsstödet*

Jag är kritisk till att regeringen inte har för avsikt att fördubbla den s.k. jobbstimulansen inom försörjningsstödet. Enligt min mening bör regeringens förslag att anslaget 4:7 Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m. ska minska med 100 miljoner kronor avvisas. Syftet är att genomföra den ändrade beräkningsregeln för försörjningsstöd, den s.k. jobbstimulansen, som innebär att den andel av arbetsinkomsten som inte ska beaktas vid bedömningen av rätten till ekonomiskt bistånd ökas från 25 till 50 procent. Motion 2021/22:4721 (C) yrkande 2 tillstyrks och propositionen i motsvarande del avstyrks.

### **3. Skatt för pensionärer fr.o.m. den 1 januari 2023, punkt 2 (S, V, MP)**

av Åsa Westlund (S), Gunilla Carlsson (S), Janine Alm Ericson (MP), Eva Lindh (S), Ilona Szatmari Waldau (V), Ann-Christin Ahlberg (S) och Mattias Vepsä (S).

### *Förslag till riksdagsbeslut*

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår utskottets förslag.

### *Ställningstagande*

Vi ställer oss inte bakom förslaget till utskottsinitiativ och anser således att riksdagen inte bör göra något tillkännagivande.

## Särskilda yttranden

### **1. Vårändringsbudget för 2022 samt extra ändringsbudget om stöd till Ukraina, punkt 1 (S, V, MP) – gällande utskottsmajoritetens beslut att inte tillåta ny gemensam reservation**

Åsa Westlund (S), Gunilla Carlsson (S), Janine Alm Ericson (MP), Eva Lindh (S), Ilona Szatmari Waldau (V), Ann-Christin Ahlberg (S) och Mattias Vepsä (S) anför:

Pensionärernas ekonomi behöver stärkas, på både kort och lång sikt.

Vi ville i vår reservation till FiU21 lägga fram förslag som innebär följande:

1) Garantipensionen höjs permanent, fr.o.m. augusti 2022. Höjningen sker med 1 000 kronor vilket ger en ny garantinivå på 9 779 kronor för ensamstående, enligt 2022 års priser. Höjningen ska betalas ut snarast möjligt, och retroaktivt om det inte är möjligt med utbetalning från augusti. Följdjusteringar görs inom bostadstillägget samt övriga regelverk som t.ex. för socialtjänstavgifter med ambitionen att nivåhöjningen får avsedd effekt. Förslaget bedöms kosta ungefär 4 000 miljoner kronor under 2022.

2) Bostadstillägget höjs fr.o.m. augusti 2022. Konsumtionsstödet i bostadstillägget höjs med 100 kronor på hushållsnivå. Förslaget bedöms öka utgifterna för bostadstillägget med ungefär 200 miljoner kronor 2022.

3) När det gäller det som regeringen anför i fråga om anslaget 4:7 Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m. bör inriktningen vara följande. Avsikten är att beräkningsregeln för försörjningsstöd, den s.k. jobbstimulansen, ändras så att den andel av arbetsinkomsten som inte ska beaktas vid bedömningen av rätten till ekonomiskt bistånd ökas från 25 till 50 procent.

Utskottsmajoriteten förvägrade oss möjligheten att lägga fram detta förslag i en reservation genom att besluta att vårt förslag skulle gå utöver ärendets ram.

Det är enligt vår mening helt orimligt att en s.k. falsk majoritet i utskottet på detta sätt förhindrar att kammaren får ta ställning till vårt förslag.

## **2. Vårändringsbudget för 2022 samt extra ändringsbudget om stöd till Ukraina, punkt 1 (C) – gällande utskottsmajoritetens beslut att inte tillåta ny gemensam reservation**

Martin Ådahl (C) anför:

*Pensionssystemet behöver värnas och pensionärerna garanteras trygga och hållbara pensioner*

Centerpartiet har motsatt sig såväl regeringens förslag om införande av ett garantitillägg som vissa oppositionspartiets förslag om att ensidigt, utan att komma överens i Pensionsgruppen, höja garantipensionen. Vi har primärt gjort det av två anledningar. För det första är det viktigt att pensionssystemet och Pensionsgruppen värnas. Det är det enda sättet att undvika kortsiktig ryckighet för pensionärerna. Genom att behandla pensionssystemet tillsammans med övriga budgetposter, snarare än att ha ett autonomt system som förvaltas i brett samförstånd, skapas en dynamik som på sikt underminerar pensionssystemets bärande principer. För det andra har de presenterade förslagen, i varierande grad, varit problematiska i sak.

Vi har därför presenterat en lång rad kompromissförslag, för att få såväl Pensionsgruppen som finansutskottet att enas om ett sätt att höja pensionerna på, samtidigt som pensionssystemets bärande principer värnas.

Vi i Centerpartiet ville i centerns reservation till FiU21 lägga ett förslag som skulle ha inneburit att garantipensionen höjs med 1 000 kronor per månad samt att konsumtionsstödet i bostadstillägget höjs med 100 kronor per månad på hushållsnivå. I kombination med skattesänkningar för pensionärer, som vi också var beredda att stödja, hade detta förslag påtagligt förbättrat situationen för Sveriges sämst ställda pensionärer, samtidigt som det s.k. respektavståndet för de pensionärer som haft ett långt yrkesliv värnas.

Utskottsmajoriteten drev i stället igenom att vår reservation inte får läggas fram eftersom det inte ligger inom ärendets ram. Centerpartiet anser att Sverige och riksdagen nu befinner sig i en mycket olycklig situation. Vi har, å ena sidan, en väldigt snäv tolkning av vad som ska anses ligga inom ärendets ram. Samtidigt har vi, å andra sidan, numera en väldigt vid möjlighet och acceptans för vad falska majoriteter i utskott har rätt att ta initiativ kring. Det leder till en asymmetri och en skevhet som inte speglar riksdagens vilja på ett tillfredsställande sätt.

Centerpartiet anser att de olika tolkningar som görs av olika delar av praxis måste harmonisera. I grunden var det olämpligt, och inte förenligt med en snäv tolkning av vad som ska anses ligga inom ärendets ram, att vissa oppositionspartier tog ett utskottsinitiativ för att påverka vårändringsbudgeten. Initiativet hade inte accepterats om det i stället hade lagts fram som en följdmotion på vårändringsbudgeten. Ändå vidhåller utskottsmajoriteten denna snäva tolkning av vad som ska anses ligga inom ärendets ram, när vi vill reservera oss mot detta utskottsinitiativ.

Den nuvarande situationen är inte rimlig, utan leder till motstridiga beslut. Det riskerar att menligt påverka människors förtroende för politiken att en falsk utskottsmajoritet har rätt att närmast obegränsat föreslå förändringar i en budget, medan en faktisk riksdagsmajoritet inte har den möjligheten.

Centerpartiet kräver att alla seriösa och ansvarstagande partier säkerställer att denna situation förändras, så att intentionerna bakom budgetramverket och tillhörande praxis värnas, men att dessa appliceras på ett rättvist och likvärdigt sätt på alla.

### **3. Vårändringsbudget för 2022 samt extra ändringsbudget om stöd till Ukraina, punkt 1 (V)**

Ilona Szatmari Waldau (V) anför:

Regeringen överlämnar två ordinarie ändringsbudgetar per år till riksdagen. Vårändringsbudgeten som läggs fram i samband med den ekonomiska vårpropositionen och höständringsbudgeten som läggs fram i samband med budgetpropositionen. Vänsterpartiet presenterar sitt budgetalternativ genom att motionera på budgetpropositionen. Regeringens ändringsbudgetar läggs fram i förhållande till budgetpropositionen. Vänsterpartiet brukar normalt inte motionera på regeringens två ordinarie ändringsbudgetar. Den främsta anledningen till det är att ändringsbudgetarna läggs i förhållande till regeringens budgetproposition som Vänsterpartiet inte kan ta ansvar för. För att kunna lägga meningsfulla ändringsbudgetar skulle Vänsterpartiet snarast behöva lägga dem som ändringar på sin budgetmotion, vilket inte är möjligt. Motionsrätten på ändringsbudgetarna är dessutom kraftigt begränsad. Oppositionspartierna i riksdagen får bara motionera på de anslag som regeringen ”öppnar upp” i ändringsbudgetarna, och i dessa fall får partierna bara föreslå sänkta anslagsnivåer, inte höjda anslag. Detta sammantaget innebär att det i de flesta fall inte är meningsfullt att motionera på ändringsbudgetar för oppositionspartierna. De senaste åren har varit speciella på många sätt. Regeringen har presenterat ett stort antal extra ändringsbudgetar till följd av coronapandemin och Rysslands invasion av Ukraina. I några fall har Vänsterpartiet valt att motionera på dessa, i andra fall har Vänsterpartiet valt att i stället lämna särskilda yttranden. Vänsterpartiet står i huvudsak bakom de insatser som regeringen hittills har presenterat som ett svar på pandemin samt Rysslands invasion av Ukraina och har även varit delaktiga i att förbättra dem. Vårändringsbudgeten för 2022 innehåller förslag om införande av ett garantitillägg som stärker ekonomin för pensionärer med låga inkomster. Propositionen innehåller även förslag på ytterligare åtgärder med anledning av Rysslands invasion av Ukraina. Det handlar bl. a. om insatser för mottagande av människor som söker skydd i Sverige till följd av den ryska invasionen, förstärkningar av Sveriges civila försvar och ekonomiskt stöd till jordbruk och hushåll samt sänkt skatt på diesel inom jord, skogs- och vattenbruk. Vidare innehåller propositionen förslag om ett tillfälligt tilläggsbidrag till barnfamiljer som har rätt till bostadsbidrag och förslag som

är föranledda av nya beräkningar eller ändrade förutsättningar. Garantitillägg förhandlades fram mellan Vänsterpartiet, Socialdemokraterna och Miljöpartiet. Det innebär ett nödvändigt ekonomiskt tillskott för de sämst ställda pensionärerna, vars inkomster halkat efter sedan det nuvarande pensionssystemet infördes. Vänsterpartiet står i huvudsak även bakom de övriga förslagen i propositionen och därför röstar jag för regeringens förslag till vårändringsbudget.

Inom utgiftsområde 9 föreslår regeringen bl.a. att anslaget 1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård höjs med 500 miljoner kronor för att kapaciteten i vården ska öka. För att möta många av de stora problemen som finns inom området borde anslaget höjas betydligt mer. Vänsterpartiet har dock av de skäl jag angett ovan avstått från att lämna ett eget förslag.

#### **4. Vårändringsbudget för 2022 samt extra ändringsbudget – stöd till Ukraina, punkt 1 (MP) – när det gäller Polismyndigheten**

Janine Alm Ericson (MP) anför:

Jag står bakom förslagen i vårändringsbudgeten om förstärkningar inom rättsväsendet, men anser att anslaget för Polismyndigheten borde ökas med 500 miljoner kronor. Ett tillskott till polisen skulle kunna användas till att anställa fler civila, så att inte poliser som arbetar i yttre tjänst mot gängvåldet och den grova kriminaliteten behöver bemanna passexpeditioner, receptioner och polisens kontaktcenter. Sedan mer än ett år tillbaka bemannas receptionen i Rinkeby delvis av poliser som ryckts från sina ordinarie tjänster. Anledningen är att receptionisterna behövt täcka upp i passexpeditioner eftersom vakanserna där inte får ersättningsrekryteras. Medan delar av den lokala personalen som utgör spjutspetsen i både den förebyggande och den brottsbekämpande delen av kampen mot gängkriminaliteten tvingas bemanna receptionen i Rinkeby bussas poliser in från andra delar av landet för att hantera en problembild de inte har kunskap om. Detta innebär att också dessa poliser tas från arbetet i de hemorter där just de behövs och har bäst lokalkännedom. Detta är bara exempel på ett problem som inte är isolerat till Stockholm. De satsningar som gjorts på Polismyndigheten har inte räckt. Mer pengar måste till för att lösa den uppkomna situationen och jag har för avsikt att återkomma med förslag på sådana satsningar i ett annat sammanhang. Jag anser dock inte att förslaget till utskottsinitiativ i detta betänkande löser de problem som nämnts ovan. Förslagen i utskottsinitiativet bör således avslås.

#### **5. Vårändringsbudget för 2022 samt extra ändringsbudget om stöd till Ukraina, punkt 1 (MP) – när det gäller sänkt skatt på diesel**

Janine Alm Ericson (MP) anför:



Om det hade varit möjligt hade Miljöpartiet också avstyrkt propositionens förslag om sänkt skatt på diesel inom jord-, skogs-, och vattenbruk. Vi ser att jordbruket behöver stöd och har föreslagit en rad åtgärder för det, men att sänka skatten på diesel är inte rätt väg att gå.

Miljöpartiet har i stället lagt fram förslag om ett stöd till lantbruket med inriktning mot djurhållning- och vallstöd om totalt 1,5 miljarder kronor. Vi vill se en biopremie enligt utredningen Vägen mot ett fossiloberoende jordbruk. Vi vill att Norrlandsstödet utökas med 100 miljoner kronor, och EU-medlen från krisreserven ska riktas mot ekologiska brukningsmetoder. Därutöver måste ett jordbruksavdrag införas (SOU 2021:67), men med tydlig miljöstyrning. Regeringen bör redan nu ge Skatteverket i uppdrag att ta fram förslag till ny lagstiftning, för att förkorta ledtiderna i införandet av förslaget.

De kostnadsökningar vi nu ser som en effekt av kriget i Ukraina kan inte lösas genom att låtsas som att klimatkrisen inte finns. Vi måste kunna stötta svenska bönder samtidigt som vi upprätthåller omställningstrycket och arbetar för att uppfylla klimatlagen och nå målen för biologisk mångfald.

## **6. Skatt för pensionärer fr.o.m. den 1 januari 2023, punkt 2 (S, MP)**

Åsa Westlund (S), Gunilla Carlsson (S), Eva Lindh (S), Ann-Christin Ahlberg (S) och Mattias Vepsä (S), Janine Alm Ericson (MP) anför:

Pensionärernas ekonomi behöver förbättras – inte minst för de pensionärer som har de lägsta inkomsterna. För oss handlar det om respekt. Därför har vi konsekvent under den här mandatperioden, och den föregående, tagit flera steg för att förbättra pensionärernas ekonomi genom höjt bostadstillägg, höjda pensioner och borttagen skatteflytta mellan pensionärer och löntagare. I vårändringsbudgeten för 2022 har regeringen föreslagit att ett garantitillägg ska införas. Det är vår mening att det är viktigt att snabbt göra en förbättring för de sämst ställda pensionärerna. Vi har sedan tidigare varit tydliga med att inkomstpensionssystemet även behöver stärkas. Vi vill inte införa en ny skatteflytta mellan pensionärer och löntagare.

## **7. Skatt för pensionärer fr.o.m. den 1 januari 2023, punkt 2 (C)**

Martin Ådahl (C) anför:

Pensionssystemet behöver värnas och pensionärerna garanteras trygga och hållbara pensioner.

Centerpartiet har varit drivande i arbetet för att få Pensionsgruppen, och riksdagen, att hitta breda överenskommelser i mitten av svensk politik för att kunna höja pensionerna på ett långsiktigt hållbart sätt. Ett sätt att åstadkomma detta är genom sänkt skatt för pensionärer.

Centerpartiet är, och har varit, öppna för att stödja förslag om sänkt skatt för pensionärer. Men vi anser att en förstärkning av pensionärernas ekonomi

måste ske samlat, så att olika förslag kan vägas mot varandra och ett åtgärds paket kan analyseras samlat.

Sedan en tid tillbaka råder enighet om att arbetsinkomster och pension bör behandlas likadant ur skattehänseende. Sänkt skatt för pensionärer, utan motsvarande sänkning för förvärvsarbete, innebär ett avsteg från denna princip. Samtidigt är sänkt skatt för pensionärer ett effektivt sätt att värna livsinkomstprincipen i pensionssystemet, dvs. att det ska ha lönat sig att ha arbetat jämfört med att inte ha gjort det.

Centerpartiet beklagar att riksdagens övriga partier som står bakom det svenska pensionssystemet inte var villiga att enas brett om hur pensionärernas ekonomi kan stärkas, samtidigt som livsinkomstprincipen och respektavståndet värnas. Vi är villiga att bidra till sänkt skatt för pensionärer, men anser att en sådan åtgärd borde ha vidtagits i större enighet och som en del av ett helhetspaket för att säkra trygga och långsiktigt hållbara pensioner.

## **8. Skatt för pensionärer fr.o.m. den 1 januari 2023, punkt 2 (V)**

Ilona Szatmari Waldau (V) anför:

Jag noterar att Vänsterpartiet genom de förhandlingar som har lett fram till det utarbetade förslaget om garantitillägg, har gjort frågan om pensioner till en konkret och aktuell politisk fråga, på ett sätt som den inte har varit på decennier. Detta har tvingat fram även högeroppositionen på banan, med ett annat förslag för att höja pensionerna. Jag konstaterar dock att den skattesänkning som föreslås ger en väsentligt mindre effekt för de pensionärer som är i störst behov av en inkomstförstärkning än förslaget att införa ytterligare ett garantitillägg. Förslaget om en skattesänkning kan dessutom realiseras senare och har en sämre fördelningsprofil. Jag stöder därför inte utskottsinitiativets förslag om ett tillkännagivande om att sänka skatten för pensionärer fr.o.m. den 1 januari 2023.

## **9. Införandet av en s.k. gas i pensionssystemet, punkt 3 (S)**

Åsa Westlund (S), Gunilla Carlsson (S), Eva Lindh (S), Ann-Christin Ahlberg (S) och Mattias Vepsä (S) anför:

Vi socialdemokrater är positiva till att införa en gas i pensionssystemet. Dagens system bygger på en automatisk balanseringsmekanism som ser till att utbetalningarna på lång sikt inte överstiger tillgångarna för inkomstpensionen, en broms. I dag är vi tvärtom i ett läge med stora överskott i pensionssystemet som dessutom väntas öka över tid. Det är därför rimligt att även införa en gas och förstärka pensionerna när det finns stora överskott. Vi är dock mycket kritiska till att den här typen av grundläggande förändringar av pensionssystemet beslutas om i en ändringsbudget. Frågan borde i stället hanteras inom ramen för Pensionsgruppen. För att säkra ett långsiktigt hållbart

pensionssystem behöver även andra förändringar göras, det är t.ex. helt centralt att öka inbetalningarna till pensionssystemet.

### **10. Införandet av en s.k. gas i pensionssystemet, punkt 3 (C)**

Martin Ådahl (C) anför:

Centerpartiet är positivt inställda till att införa en så kallad gas i pensionssystemet. Jag vill dock framhålla att det är genom det breda och blocköverskridande samarbete som präglar Pensionsgruppen som hållbara förbättringar för pensionärer kan uppnås. Att ensidigt rikta ett tillkännagivande till regeringen, utan en bred överenskommelse i Pensionsgruppen, om att införa en gas är därför olyckligt. Effekten av ett sådant införande måste analyseras samlat, med övriga förslag till förändringar av pensionssystemet som krävs för att säkra goda pensioner och värna viktiga principer i pensionssystemet, som exempelvis att det ska löna sig att ha arbetat.

### **11. Införandet av en s.k. gas i pensionssystemet, punkt 3 (V)**

Ilona Szatmari Waldau (V) anför:

Vänsterpartiet anser att det bör införas en gas i pensionssystemet, dels för att skapa symmetri i systemet gentemot den broms som redan finns, och dels för att pensionerna ska höjas när det systemet har stora överskott. Tanken att systemet skulle innehålla en gas fanns redan när det infördes, men något beslut om att faktiskt införa den har ännu inte tagits.

I motion 2021/22:4707 föreslår vi att en gas ska införas men att den exakta utformningen av den behöver diskuteras då de utredningar som genomförts är några år gamla. Pensionssystemet har nu varit i drift ett antal år och lärdomarna från denna tid bör kunna bidra till att utveckla de befintliga förslagen om en gas. Vänsterpartiets förslag om att införa en gas är en del av en större reform av pensionssystemet som skulle höja inkomstpensionerna med omkring 13,4 procent, eller knappt 2 000 kronor i månaden i genomsnitt.

### **12. Införandet av en s.k. gas i pensionssystemet, punkt 3 (MP)**

Janine Alm Ericson (MP) anför:

Miljöpartiet de gröna är positiva till att utreda hur det ska kunna införas en gas i pensionssystemet. När det finns stora överskott i systemen ska det komma pensionärerna till del, liksom att det måste finnas en broms för att inte på sikt utarma pensionerna.

Pensionerna måste också göras mer jämställda. Den skillnad som nu finns mellan kvinnors och mäns pensioner måste bort. Förutom att införa en gas måste också AP-fondernas hållbarhetskriterier ses över och kraven likställas med avkastningskravet. Dessutom måste också inbetalningarna till pensionssystemet öka.

### 13. Avräkningar från biståndsramen (C, V, KD, L, MP)

Martin Ådahl (C), Ilona Szatmari Waldau (V), Jakob Forssmed (KD), Mats Persson (L), Janine Alm Ericson (MP) anför:

Regeringen aviserar stora avräkningar på biståndet under innevarande år. Biståndet kommer att minska med uppemot 50 procent inom vissa områden och användas för flyktningmottagande i Sverige i stället för där det gör bäst nytta. Våra partier anser att detta är fel prioritering av regeringen, inte minst i en tid när behoven i världen ökar och höga mat- och bränslepriser som en följd av Rysslands invasion av Ukraina riskerar att leda till en global svältkatastrof. Avräkningarna bygger dessutom på en tidig prognos från Migrationsverket som inte ser ut att bli verklighet. Trots detta ändrar inte regeringen sitt besked. Det är högst olämpligt att göra så här stora avräkningar. Det innebär att satsningar inte blir av och att demokratirörelser inte stöttas och kan få som följd att fler i slutändan blir beroende av humanitärt stöd. Vi anser att avräkningar mot biståndet kraftigt bör begränsas.

Eftersom det inte finns något förslag om anslagsändringar inom biståndsområdet och ändringsbudgeten beslutas som en helhet ger vi uttryck för vår uppfattning i detta särskilda yttrande.

### 14. Avräkningar från biståndsramen (M)

Elisabeth Svantesson (M), Edward Riedl (M), Sofia Westergren (M), Ida Drougge (M) anför:

Moderaterna står bakom utskottets förslag till riksdagsbeslut i denna del och välkomnar att regeringen fortsatt tänker prioritera de humanitära insatserna i biståndsverksamheten vid avräkningarna för kostnaderna för flyktningmottagandet. Man kan dock konstatera att regeringen, för att hantera utgiftstaken till följd av avräkningarna, vill ge prioritet till icke öronmärkt stöd till multilaterala organisationer, s.k. kärnstöd. Moderaterna menar att detta är en felaktig prioritering, som inte ger största möjliga nytta för svenska skattepengar. Riksrevisionen har i en granskning från 2021 (RiR 2021:28) riktat kritik mot att kärnstödet i dag saknar en tydlig målstyrning från regeringens sida. En neddragning av kärnstödet under innevarande år hade därför varit välkommet så att humanitära insatser till följd av kriget i Ukraina, exempelvis globala insatser för att säkra livsmedelsförsörjning och motverka hungersnöd i Afrika, i stället hade kunnat prioriteras. Vi konstaterar också att den fyraåriga biståndsram som Moderaterna vill införa, i motsats till dagens enprocentsmål, som budgeteringsmetod hade gynnat långsiktighet och flexibilitet i fråga om att hantera den uppkomna situationen med avräkningar. På så sätt hade ryckighet kunnat undvikas, och en klokare planering av Sida:s verksamhet hade kunnat åstadkommas. Regeringen gör nu omfattande avräkningar på biståndsramen för de kostnader som staten har för flyktningmottagandet till följd av kriget i Ukraina. Detta är i enlighet med OECD-Dacs regler eftersom Ukraina är ett biståndsland.

## 15. Vårändringsbudget för 2022 (MP)

Janine Alm Ericson (MP) anför:

Det har varit en ovanlig tid i finanspolitiken där stödåtgärder för att hantera covid-19-pandemin och nu konsekvenserna av kriget i Ukraina har avlöst varandra. Regeringen har vidtagit omfattande åtgärder för att stötta hushållen när priserna på bränsle och el snabbt stigit. Att tillfälligt lindra de kraftiga ekonomiska konsekvenserna i en svår och osäker tid är något som vi i Miljöpartiet sympatiserar med och ställer oss bakom.

Samtidigt är vi kritiska till hur regeringen utformat flera av de stöd som annonserats och genomförts. När bränsle och el ökar i pris är det viktigt att stödåtgärder riktas till dem som drabbas mest, värnar dem som lever med små ekonomiska marginaler och inte försämrar våra möjligheter att nå våra klimatmål. Vi är övertygade om att det är möjligt att tillgodose dessa intressen, men ser att regeringen systematiskt inte gjort det i sin krispolitik. Därför har vi kontinuerligt bemött regeringens åtgärder med motförslag som vi anser bättre svarar mot de behov som oväntat uppstått av den senaste tidens händelser. Dessa presenteras i tabellen nedan, som visar hur Miljöpartiet vill utforma krisstödet.

### *Ett effektivt krisstöd som värnar klimatmålen*

Regeringen har tagit initiativ till en skattesänkning för att sänka priset på bensin och diesel med 1 krona och 30 öre vid pump. Det finns människor i Sverige som är helt beroende av att ta bilen långa sträckor till arbetet. Skattesänkningen på bränslen gynnar dock inte i första hand dessa människor. I stället har den allra största delen av de minskade utgifterna för bränslen gått till relativt rika personer i de stora och medelstora städernas ytterkanter. Dessa personer har typiskt sett möjlighet att åka mindre bil till förmån för kollektivtrafik och cykel och har dessutom i genomsnitt större ekonomiska marginaler.

Att hålla priset på utsläpp högt är en hörnsten i den svenska klimatpolitiken. Regeringen har utan hänsyn till klimatet sänkt priset på bränsle, i stället för att rikta stöd till de grupper som drabbas hårt när priserna stiger. Konsekvensen är att stödåtgärderna som regeringen genomfört är otillräckliga för dem som behöver dem och onödiga för många som inte behöver dem. Det är varken bra klimatpolitik eller bra krispolitik.

Arbetet med naturens resiliens och anpassning till klimatförändringarna behöver fortsätta, trots att vi befinner oss i ett ekonomiskt utmanande läge. Därför avsätter vi pengar till klimatanpassning och återinför den satsning på att skydda skog som ströks ur budgetpropositionen för 2022 av Moderaterna, Kristdemokraterna och Sverigedemokraterna.

### *Bryt beroendet av fossila bränslen*

Rysslands invasion av Ukraina har med förkrossande tydlighet visat att energipolitiken och säkerhetspolitiken är tätt sammanvävda. Vi vill att Sverige ska vara helt oberoende av rysk olja, fossilgas och uran och att EU slutar importera dessa bränslen för att sluta finansiera Putins krigskassa. Detta kräver både kortsiktiga och långsiktiga åtgärder. Samtidigt som vi vidtar krisåtgärderna behöver vi intensifiera omställningen av våra transport- och energisystem.

För att Europa ska kunna sluta importera rysk olja och gas måste vi vara solidariska. Ett sätt Sverige kan bidra på är att producera mer el, så vi kan exportera mer till europeiska länder som i sin tur kan avstå rysk import. Vi vill införa en lokal elbonus för förnybar elproduktion som ger kommunerna reda pengar för att upprätthålla och utöka sin produktion av förnybar el. För att minska vårt energiberoende vill vi återföra de medel som avsattes till att energieffektivisera flerbostadshus i budgetpropositionen för 2022. Även hushållen kan bidra och vi vill därför utöka det gröna avdraget så att det inkluderar åtgärder för energieffektivisering och byte till mer klimatsmarta uppvärmningskällor.

### *Riktade stöd till landsbygden och jordbruket*

Landsbygden drabbas hårt av ökade el- och bränslepriser då man i regel behöver köra längre och bor både större och utanför fjärrvärmenäten. För att underlätta livet på landsbygden har vi därför föreslagit ett engångsbidrag till alla de boende i stödområde 1, 2 och 3 och en utökning av den generella sänkning av inkomstskatten som vi i regering införde för stödområde 1 och 2. Ett snabbt sätt att bli kvitt beroendet av bränslen är att byta till elbil.

För att ge landsbygden ytterligare incitament att göra detta byte vill vi höja elbilsbonusen med 10 000 kronor i stödområde 1, 2 och 3, införa en skrotningspremie och avsätta medel till att bygga 100 000 nya laddpunkter för elbilar. Även kollektivtrafiken drabbas av högre priser och vi vill därför avsätta ett stöd till den för att undvika prisökningar. Jordbruket är en nyckelsektor i omställningen, men tyvärr också känslig för ekonomiska chocker. I stället för att sänka skatten på bränsle som regeringen föreslagit vill vi införa ett generellt jordbrukaravdrag, ett djur- och vallstöd och ett utökat Norrlandsstöd.

### *Ett krisstöd som värnar dem med minst marginaler*

En annan grupp som drabbas hårt när priserna stiger är de som redan lever med små marginaler. Här återfinns bl.a. många ensamstående föräldrar och deras barn, pensionärer, studenter och människor som erhåller sjuk- och aktivitetsersättning. Dessa vill vi särskilt värna i de krisåtgärder vi föreslår. De som har lägre inkomster lägger större andel av sin inkomst på mat. En tillfällig sänkning av matmomsen är därför ett bra sätt att skapa lite mer andrum i privatekonomin. Många pensionärer lever med mycket små marginaler.

Garantitillägget kommer först till hösten, men kostnaderna för många pensionärer skenar redan nu. Vi vill därför överbrygga perioden fram tills dess med ett motsvarande stöd, som betalas ut på samma grunder och med samma belopp som garantitillägget kommer göra.

### *Ett ordnat mottagande och en stark välfärd och rättsstat*

Migrationsverket bedömer att ett stort antal flyktingar från Ukraina kommer att komma till Sverige under 2022. För att bättre hantera situationen ökar vi förvaltningsanslaget till Arbetsförmedlingen och höjer dagersättningen för alla asylsökande. Rättsstaten och välfärden måste upprätthålla en god kvalitet. I sviterna av covid-19-pandemin kämpar både polisen och sjukvården med stor belastning. Vi avsätter därför 500 miljoner kronor till polisen för att rätt polis ska vara på rätt plats. Lönerna i många kvinnodominerade vårdyrken är alltför låga sett till en mycket pressad arbetsmiljö, vilket leder till en flykt av exempelvis sjuksköterskor därifrån. Detta måste få ett slut. Vi avsätter därför en miljard kronor till att dra igång en lönesatsning på sjukvården.

### *Ge dem som flytt från Ukraina möjligheter till ett bra liv i Sverige*

Miljöpartiet vill att de ukrainare som omfattas av massflyktsdirektivet och har fått tillfälligt uppehållstillstånd ska omfattas av samma regler som asylsökande som beviljas uppehållstillstånd. De ska ha rätt till boende i en kommun och till etableringsinsatser såsom etableringsersättning, svenskundervisning och hjälp med att hitta ett arbete och utbildning. De ska också ha samma rätt till vård.

### *Stötta kulturens återstart*

Vi förstärker arbetet med kulturens återhämtning för att fria aktörer och kulturskapare runt om i landet ska ges goda förutsättningar att komma igång och utveckla sin verksamhet samt stärkas framåt. Vi gör en extra satsning på barns och ungas kultur. Under coronapandemin har barn gått miste om viktiga kulturupplevelser och många har halkat ur kulturskolan. Vi stärker därför kulturskolestödet och skapande skola för 2022 för att möjliggöra extra insatser för barns skapande och kulturupplevelser med 100 miljoner kronor till kulturskolan och 100 miljoner kronor till Skapande skola. Vi stärker fristadssystemet med 100 miljoner kronor för att fler hotade journalister, konstnärer och författare ska kunna verka fritt i Sverige.

### *Åtgärder mot konsekvenser av krig och pandemi – tabell*

*Miljoner kr*

| <b>Minska beroendet av fossil energi, miljö</b>     | <b>Anslag</b> |
|-----------------------------------------------------|---------------|
| Lokal elbonus till kommuner                         | 575           |
| Stöd till ökad klimatanpassning                     | 1 200         |
| Program för energieffektivisering av flerbostadshus | 1 565         |
| Skrotningspremie                                    | 40            |

|                                               |       |
|-----------------------------------------------|-------|
| Höjd elbilsbonus i landsbygd                  | 50    |
| Hyberavdrag                                   | 40    |
| Utökat grönt avdrag för energieffektivisering | 500   |
| Utbyggnad av laddinfrastruktur                | 150   |
| Skydd av skog                                 | 2 005 |

**Lindra konsekvenser för svenska hushåll och företag**

|                                                           |       |
|-----------------------------------------------------------|-------|
| Engångsbidrag stödområde 1, 2 och 3                       | 4 200 |
| Sänkt skatt stödområde 1 och 2                            | 3 200 |
| Halverad moms på livsmedel under 6 månader                | 8 000 |
| Halverad moms på restaurang under 6 månader               | 160   |
| Stöd till kollektivtrafiken                               | 5 000 |
| Småföretagarstöd                                          | 300   |
| Jordbruksavdrag                                           | 1000  |
| Djur- och vallstöd                                        | 1 500 |
| Utökat Norrlandsstöd                                      | 100   |
| Höjt bostadstillägg för pensionärer och personer med SoAE | 400   |
| Höjt studiestöd och extra utbetalning i juli              | 1 600 |
| Tidigarelagt garantitillägg                               | 2 400 |
| Stöd till kulturens återstart m.m.                        | 400   |

**Välfärd, trygghet och flyktingmottagande**

|                                                         |       |
|---------------------------------------------------------|-------|
| Lönesatsning inom kvinnodominerade yrken                | 1 000 |
| Satsning på polisen för att fylla civila vakanser       | 500   |
| Ökat förvaltningsanslag Arbetsförmedlingen              | 50    |
| Höjd dagersättning för asylsökande                      | 720   |
| Fristäder för konstnärer                                | 100   |
| Förlängd etableringsersättning för nyanlända invandrare | 600   |

|              |               |
|--------------|---------------|
| <b>Summa</b> | <b>37 355</b> |
|--------------|---------------|

---



BILAGA 1

## Förteckning över behandlade förslag

## Proposition 2021/22:99

*Proposition 2021/22:99 Vårändringsbudget för 2022:*

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi (avsnitt 2.1 och 4.3).
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi (avsnitt 2.2 och 4.3).
3. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi (avsnitt 2.3 och 4.3).
4. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i socialförsäkringsbalken (avsnitt 2.4 samt 5.2 och 5.3).
5. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i socialförsäkringsbalken (avsnitt 2.5 samt 5.2 och 5.3).
6. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i socialförsäkringsbalken (avsnitt 2.6 samt 5.2 och 5.3).
7. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2022:000) om ändring i socialförsäkringsbalken (avsnitt 2.7 och 5.2).
8. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2022:000) om ändring i socialförsäkringsbalken (avsnitt 2.8 och 5.2).
9. Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i lagen (2021:1246) om ändring i lagen (2019:646) om ändring i socialförsäkringsbalken (avsnitt 2.9 och 6.3).
10. Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i lagen (2019:646) om ändring i socialförsäkringsbalken (avsnitt 2.10 och 6.3).
11. Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i socialförsäkringsbalken (avsnitt 2.11 och 6.3).
12. Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i lagen (2021:1248) om ändring i lagen (2019:168) om sociala trygghetsförmåner efter det att Förenade kungariket har lämnat Europeiska unionen (avsnitt 2.12 och 6.4).
13. Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i lagen (2019:168) om sociala trygghetsförmåner efter det att Förenade kungariket har lämnat Europeiska unionen (avsnitt 2.13 och 6.4).
14. Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i lagen (2019:168) om sociala trygghetsförmåner efter det att Förenade kungariket har lämnat Europeiska unionen (avsnitt 2.14 och 6.4).
15. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i socialförsäkringsbalken (avsnitt 2.15 och 7.5–7.7).
16. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i socialförsäkringsbalken (avsnitt 2.16 och 7.7).

17. Riksdagen godkänner att regeringen under 2022 förvärvar fastigheterna Solna Ulriksdal 2:1 och Sollentuna Helenelund 7:1 för sammanlagt 1 810 000 000 kronor (avsnitt 9.2).
18. Riksdagen godkänner den föreslagna användningen av anslaget 1:1 Skatteverket inom utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution (avsnitt 9.3).
19. Riksdagen godkänner att regeringen under 2022 beslutar om att Sverige ska delta i det gemensamma företag som bildats enligt rådets förordning (EU) 2021/2085 av den 19 november 2021 om bildande av gemensamma företag inom ramen för Horisont Europa, som genomförandestruktur för det tredje programmet för partnerskap mellan Europa och utvecklingsländer inom området klinisk prövning Global Hälsa European Developing Countries Clinical Trials Partnership 3 (GH EDCTP3) (avsnitt 9.7).
20. Riksdagen godkänner den föreslagna användningen av anslaget 1:3 Bostadstillägg till pensionärer inom utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom (avsnitt 9.11).
21. Riksdagen godkänner den föreslagna användningen av anslaget 1:1 Barnbidrag inom utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn (avsnitt 9.12).
22. Riksdagen godkänner den föreslagna användningen av anslaget 2:1 Arbetsmiljöverket inom utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv (avsnitt 9.14).
23. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2022 för anslaget 3:1 Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation inom utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning besluta om bidrag på högst 1 200 000 000 kronor till European Spallation Source ERIC (ESS) (avsnitt 9.15).
24. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2022 besluta att Stiftelsen Tekniska museet får ta upp lån i Riksgäldskontoret för investeringar i byggnationen av en ny visualiseringsdom som inklusive tidigare upplåning för andra investeringar uppgår till högst 40 000 000 kronor (avsnitt 9.16).
25. Riksdagen godkänner att regeringen under 2022 beslutar om medlemskap i European Regional Policy Research Consortium och bemyndigar regeringen att under 2022–2024 för anslaget 1:1 Regionala utvecklingsåtgärder inom utgiftsområde 19 Regional utveckling besluta om en årlig medlemsavgift på högst 400 000 kronor (avsnitt 9.18).
26. Riksdagen godkänner investeringsplanen för fastigheter och markanläggningar för 2022–2024 som en riktlinje för Naturvårdsverkets investeringar (avsnitt 9.19).
27. Riksdagen godkänner den föreslagna användningen av anslaget 1:1 Utveckling av statens transportinfrastruktur inom utgiftsområde 22 Kommunikationer (avsnitt 9.21).

28. Riksdagen bemyndigar regeringen att disponera de avgifter som tas ut med stöd av växtskyddslagen (2022:000) för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet inom växtskyddsområdet (avsnitt 9.22).
29. Riksdagen godkänner den föreslagna användningen av anslaget 1:17 Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur inom utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel (avsnitt 9.22).
30. Riksdagen godkänner att regeringen under 2022 beslutar om medlemskap i det europeiska partnerskapet för metrologi och bemyndigar regeringen att under 2022–2027 för anslaget 1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling inom utgiftsområde 24 Näringsliv besluta om bidrag på totalt högst 250 000 000 kronor (avsnitt 9.23).
31. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2022–2026 för anslaget 1:17 Kapitalinsatser i statligt ägda företag inom utgiftsområde 24 Näringsliv besluta om kapitaltillskott på totalt högst 880 000 000 kronor till Svenska rymdaktiebolaget för omställning av verksamheten i enlighet med strategin för svensk rymdverksamhet (avsnitt 9.23).
32. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2022 ställa ut kreditgarantier som uppgår till högst 3 000 000 000 kronor för att säkra tillgången av råvaror (avsnitt 9.23).
33. Riksdagen godkänner ändrad beräkning av inkomster för 2022 (avsnitt 8.1, tabell 8.1).
34. Riksdagen godkänner ändrade ramar för utgiftsområden och anvisar ändrade och nya anslag enligt tabell 1.1.
35. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2022 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst de belopp och inom de tidsperioder som anges i tabell 1.2.
36. Riksdagen godkänner att Riksdagsförvaltningen får finansiera förvärvet av fastigheten Cephalus 11 i dess helhet med anslag (avsnitt 9.1).
37. Riksdagen godkänner investeringsplanen för 2022–2024 för anslaget 2:3 Riksdagens fastighetsanslag som en riktlinje för Riksdagsförvaltningens fastighetsinvesteringar (avsnitt 9.1).
38. Riksdagen anvisar ändrat anslag som står till Riksdagsförvaltningens disposition enligt tabell 1.1.

## Följdmotionerna

2021/22:4713 av Oscar Sjöstedt m.fl. (SD):

1. Riksdagen godkänner ändrade ramar för utgiftsområden och anvisar ändrade anslag enligt regeringens förslag med de ändringar som framgår av tabell 1 i motionen.

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utvärdera klimatbonusens kostnad och tillkännager detta för regeringen.

*2021/22:4721 av Annie Lööf m.fl. (C):*

1. Riksdagen avslår regeringens förslag om garantitillägg i bostadstillägget.
2. Riksdagen godkänner ändrade ramar för utgiftsområden och anvisar ändrade anslag enligt regeringens förslag med de ändringar som framgår i tabell 1 i motionen.

## Proposition 2021/22:255

*Proposition 2021/22:255 Extra ändringsbudget för 2022 – Stöd till Ukraina:*

1. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2022 för anslaget 1:1 Förbandsverksamhet och beredskap inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap besluta att till Ukraina skänka försvarsmateriel i form av robotar av typen sjömålsrobot 17 och ammunition till automatgevär, som kan avvaras av Försvarsmakten under en begränsad tid, till ett värde om högst 97 300 000 kronor (avsnitt 3).
2. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2022 för anslaget 1:3 Anskaffning av materiel och anläggningar inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap besluta att till Ukraina skänka försvarsmateriel i form av automatgevär och pansarskott, som kan avvaras av Försvarsmakten under en begränsad tid, till ett värde om högst 165 000 000 kronor (avsnitt 3).
3. Riksdagen godkänner ändrade ramar för utgiftsområden och anvisar ändrade anslag enligt tabell 1.1.

BILAGA 2

# Regeringens förslag till ändrade ramar för utgiftsområden och ändrade och nya anslag för 2022 (prop. 2021/22:99)

Tusental kronor

| Utgiftsområde/<br>Anslag |                                                               | Beslutad<br>ram/anvisat<br>anslag | Förändring<br>av<br>ram/anslag | Ny ram/Ny<br>anslagnivå |
|--------------------------|---------------------------------------------------------------|-----------------------------------|--------------------------------|-------------------------|
| <b>1</b>                 | <b>Rikets styrelse</b>                                        | <b>17 433 338</b>                 | <b>172 000</b>                 | <b>17 605 338</b>       |
| 1:1                      | Kungliga hov- och slottsstaten                                | 149 157                           | 38 000                         | 187 157                 |
| 2:3                      | Riksdagens fastighetsanslag                                   | 120 000                           | 60 000                         | 180 000                 |
| 3:1                      | Sametinget                                                    | 61 800                            | -2 500                         | 59 300                  |
| 5:1                      | Länsstyrelserna m.m.                                          | 3 678 121                         | 76 500                         | 3 754 621               |
| <b>2</b>                 | <b>Samhällsekonomi och<br/>finansförvaltning</b>              | <b>17 971 183</b>                 | <b>13 750</b>                  | <b>17 984 933</b>       |
| 1:2                      | Kammarkollegiet                                               | 114 574                           | 4 250                          | 118 824                 |
| 1:7                      | Konjunkturinstitutet                                          | 67 682                            | 3 000                          | 70 682                  |
| 1:9                      | Statistiska centralbyrån                                      | 592 901                           | -1 000                         | 591 901                 |
| 1:11                     | Finansinspektionen                                            | 733 787                           | 2 000                          | 735 787                 |
| 1:12                     | Riksgäldskontoret                                             | 338 983                           | 6 000                          | 344 983                 |
| 1:15                     | Statens servicecenter                                         | 882 068                           | -500                           | 881 568                 |
| <b>3</b>                 | <b>Skatt, tull och exekution</b>                              | <b>12 929 734</b>                 | <b>2 000</b>                   | <b>12 931 734</b>       |
| 1:1                      | Skatteverket                                                  | 8 302 898                         | 2 000                          | 8 304 898               |
| <b>4</b>                 | <b>Rättsväsendet</b>                                          | <b>62 918 986</b>                 | <b>80 000</b>                  | <b>62 998 986</b>       |
| 1:1                      | Polismyndigheten                                              | 33 835 967                        | 2 000                          | 33 837 967              |
| 1:2                      | Säkerhetspolisen                                              | 1 878 382                         | 20 000                         | 1 898 382               |
| 1:3                      | Åklagarmyndigheten                                            | 2 022 249                         | 1 000                          | 2 023 249               |
| 1:5                      | Sveriges Domstolar                                            | 6 682 674                         | 1 000                          | 6 683 674               |
| 1:6                      | Kriminalvården                                                | 12 362 399                        | 1 000                          | 12 363 399              |
| 1:12                     | Kostnader för vissa<br>skaderegleringar m.m.                  | 39 987                            | 55 000                         | 94 987                  |
| <b>5</b>                 | <b>Internationell samverkan</b>                               | <b>2 735 117</b>                  | <b>90 000</b>                  | <b>2 825 117</b>        |
| 1:1                      | Avgifter till internationella<br>organisationer               | 1 533 554                         | 90 000                         | 1 623 554               |
| <b>6</b>                 | <b>Försvar och samhällets<br/>krisberedskap</b>               | <b>79 208 299</b>                 | <b>411 000</b>                 | <b>79 619 299</b>       |
| 2:2                      | Förebyggande åtgärder mot<br>jordskred och andra naturolyckor | 521 850                           | -2 000                         | 519 850                 |

| Utgiftsområde/<br>Anslag |                                                                               | Beslutad<br>ram/anvisat<br>anslag | Förändring<br>av<br>ram/anslag | Ny ram/Ny<br>anslagnivå |
|--------------------------|-------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------|--------------------------------|-------------------------|
| 2:4                      | Krisberedskap                                                                 | 1 273 788                         | 236 000                        | 1 509 788               |
| 2:5                      | Ersättning till SOS Alarm<br>Sverige AB för alarmeringstjänst<br>enligt avtal | 401 671                           | 25 000                         | 426 671                 |
| 2:6                      | Myndigheten för samhällsskydd<br>och beredskap                                | 1 448 916                         | 130 000                        | 1 578 916               |
| 2:8                      | Myndigheten för psykologiskt<br>försvar                                       | 103 000                           | 10 000                         | 113 000                 |
| 3:1                      | Strålsäkerhetsmyndigheten                                                     | 407 892                           | 12 000                         | 419 892                 |
| 7                        | <b>Internationellt bistånd</b>                                                | <b>51 939 762</b>                 | <b>0</b>                       | <b>51 939 762</b>       |
| 1:1                      | Biståndsverksamhet                                                            | 49 985 150                        | 13 774                         | 49 998 924              |
| 1:2                      | Styrelsen för internationellt<br>utvecklingssamarbete (Sida)                  | 1 652 317                         | -13 774                        | 1 638 543               |
| 8                        | <b>Migration</b>                                                              | <b>8 541 364</b>                  | <b>10 300 000</b>              | <b>18 841 364</b>       |
| 1:2                      | Ersättningar och<br>bostadskostnader                                          | 2 190 000                         | 9 800 000                      | 11 990 000              |
| 1:9                      | Tillfälligt stöd till kommuner<br>med anledning av kriget i<br>Ukraina        | 0                                 | 500 000                        | 500 000                 |
| 9                        | <b>Hälsovård, sjukvård och social<br/>omsorg</b>                              | <b>119 461 613</b>                | <b>1 633 000</b>               | <b>121 094 613</b>      |
| 1:1                      | Socialstyrelsen                                                               | 765 160                           | 2 000                          | 767 160                 |
| 1:6                      | Bidrag till folkhälsa och sjukvård                                            | 31 417 886                        | 1 736 000                      | 33 153 886              |
| 2:3                      | Bidrag till WHO                                                               | 46 665                            | -5 000                         | 41 665                  |
| 4:7                      | Bidrag till utveckling av socialt<br>arbete m.m.                              | 669 151                           | -100 000                       | 569 151                 |
| 10                       | <b>Ekonomisk trygghet vid<br/>sjukdom och<br/>funktionsnedsättning</b>        | <b>106 203 457</b>                | <b>5 802 000</b>               | <b>112 005 457</b>      |
| 1:7                      | Ersättning för höga<br>sjuklönekostnader                                      | 7 407 000                         | 5 800 000                      | 13 207 000              |
| 2:1                      | Försäkringskassan                                                             | 9 281 366                         | 2 000                          | 9 283 366               |
| 11                       | <b>Ekonomisk trygghet vid<br/>ålderdom</b>                                    | <b>42 161 128</b>                 | <b>4 273 000</b>               | <b>46 434 128</b>       |
| 1:1                      | Garantipension till ålderspension                                             | 13 416 400                        | 118 000                        | 13 534 400              |
| 1:3                      | Bostadstillägg till pensionärer                                               | 11 836 400                        | 4 000 000                      | 15 836 400              |
| 1:4                      | Äldreförsörjningsstöd                                                         | 1 252 200                         | -10 000                        | 1 242 200               |
| 2:1                      | Pensionsmyndigheten                                                           | 700 228                           | 165 000                        | 865 228                 |

| Utgiftsområde/<br>Anslag                                                           | Beslutad<br>ram/anvisat<br>anslag | Förändring<br>av<br>ram/anslag | Ny ram/Ny<br>anslagnivå |
|------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------|--------------------------------|-------------------------|
| <b>12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn</b>                                 | <b>99 846 770</b>                 | <b>1 653 000</b>               | <b>101 499 770</b>      |
| 1:2 Föräldraförsäkring                                                             | 45 031 247                        | 1 140 000                      | 46 171 247              |
| 1:8 Bostadsbidrag                                                                  | 4 286 404                         | 513 000                        | 4 799 404               |
| <b>13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering</b>                        | <b>6 151 744</b>                  | <b>30 000</b>                  | <b>6 181 744</b>        |
| 1:1 Etableringsåtgärder                                                            | 142 030                           | 30 000                         | 172 030                 |
| 4:1 Åtgärder mot segregation                                                       | 500 000                           | -10 500                        | 489 500                 |
| 4:2 Delegationen mot segregation                                                   | 18 416                            | 10 500                         | 28 916                  |
| <b>14 Arbetsmarknad och arbetsliv</b>                                              | <b>93 220 726</b>                 | <b>51 000</b>                  | <b>93 271 726</b>       |
| 1:1 Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader                                      | 7 810 253                         | 51 000                         | 7 861 253               |
| <b>16 Utbildning och universitetsforskning</b>                                     | <b>95 384 445</b>                 | <b>89 000</b>                  | <b>95 473 445</b>       |
| 1:1 Statens skolverk                                                               | 1 367 338                         | 1 000                          | 1 368 338               |
| 1:8 Bidrag till viss verksamhet inom skolväsendet, m.m.                            | 200 720                           | 30 000                         | 230 720                 |
| 1:17 Statligt stöd till vuxenutbildning                                            | 5 417 422                         | -300 000                       | 5 117 422               |
| 1:19 Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning                                    | 3 815 236                         | 43 000                         | 3 858 236               |
| 2:64 Särskilda utgifter inom universitet och högskolor                             | 950 902                           | 15 000                         | 965 902                 |
| 3:1 Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation                           | 7 028 846                         | 300 000                        | 7 328 846               |
| <b>17 Kultur, medier, trossamfund och fritid</b>                                   | <b>20 049 593</b>                 | <b>108 510</b>                 | <b>20 158 103</b>       |
| 9:2 Stöd till trossamfund                                                          | 81 919                            | 8 510                          | 90 429                  |
| 13:5 Insatser för den ideella sektorn                                              | 128 758                           | 100 000                        | 228 758                 |
| <b>18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik</b> | <b>5 771 334</b>                  | <b>2 000</b>                   | <b>5 773 334</b>        |
| 1:5 Statens geotekniska institut                                                   | 56 847                            | 1 000                          | 57 847                  |
| 1:6 Lantmäteriet                                                                   | 688 817                           | 1 000                          | 689 817                 |
| <b>20 Allmän miljö- och naturvård</b>                                              | <b>20 951 580</b>                 | <b>3 847 000</b>               | <b>24 798 580</b>       |
| 1:1 Naturvårdsverket                                                               | 645 033                           | 1 000                          | 646 033                 |
| 1:3 Åtgärder för värdefull natur                                                   | 2 064 035                         | -3 000                         | 2 061 035               |

| Utgiftsområde/<br>Anslag                                    | Beslutad<br>ram/anvisat<br>anslag | Förändring<br>av<br>ram/anslag | Ny ram/Ny<br>anslagnivå |
|-------------------------------------------------------------|-----------------------------------|--------------------------------|-------------------------|
| 1:4 Sanering och återställning av<br>förorenade områden     | 1 167 318                         | -10 750                        | 1 156 568               |
| 1:7 Avgifter till Internationella<br>organisationer         | 282 131                           | 7 750                          | 289 881                 |
| 1:8 Klimatbonus                                             | 3 510 000                         | 3 900 000                      | 7 410 000               |
| 1:9 Sveriges meteorologiska och<br>hydrologiska institut    | 298 143                           | 2 000                          | 300 143                 |
| 1:24 Biogasstöd                                             | 500 000                           | -50 000                        | 450 000                 |
| <b>21 Energi</b>                                            | <b>11 674 924</b>                 | <b>93 000</b>                  | <b>11 767 924</b>       |
| 1:1 Statens energimyndighet                                 | 419 387                           | 2 000                          | 421 387                 |
| 1:2 Insatser för energieffektivisering                      | 18 000                            | 10 000                         | 28 000                  |
| 1:6 Energimarknadsinspektionen                              | 184 294                           | 1 000                          | 185 294                 |
| 1:8 Elberedskap                                             | 361 000                           | 80 000                         | 441 000                 |
| <b>22 Kommunikationer</b>                                   | <b>77 091 052</b>                 | <b>882 000</b>                 | <b>77 973 052</b>       |
| 1:1 Utveckling av statens<br>transportinfrastruktur         | 31 929 785                        | 30 000                         | 31 959 785              |
| 1:2 Vidmakthållande av statens<br>transportinfrastruktur    | 30 402 263                        | 769 000                        | 31 171 263              |
| 2:1 Post- och telestyrelsen                                 | 87 679                            | 5 000                          | 92 679                  |
| 2:5 Driftsäker och tillgänglig<br>elektronisk kommunikation | 1 561 014                         | 77 000                         | 1 638 014               |
| 2:6 Myndigheten för digital<br>förvaltning                  | 156 845                           | 1 000                          | 157 845                 |
| <b>23 Areella näringar, landsbygd<br/>och livsmedel</b>     | <b>21 644 754</b>                 | <b>461 000</b>                 | <b>22 105 754</b>       |
| 1:6 Bekämpning av smittsamma<br>djursjukdomar               | 183 349                           | 84 000                         | 267 349                 |
| 1:8 Statens jordbruksverk                                   | 615 698                           | 5 500                          | 621 198                 |
| 1:14 Livsmedelsverket                                       | 344 398                           | -3 000                         | 341 398                 |
| 1:15 Konkurrenskraftig<br>livsmedelssektor                  | 204 160                           | -4 500                         | 199 660                 |
| 1:17 Åtgärder för landsbygdens miljö<br>och struktur        | 3 783 297                         | 300 000                        | 4 083 297               |
| 1:19 Miljöförbättrande åtgärder i<br>jordbruket             | 42 330                            | 50 000                         | 92 330                  |
| 1:22 Främjande av rennäringen m.m.                          | 125 915                           | 10 000                         | 135 915                 |
| 1:26 Nedsättning av slakteriavgifter                        | 73 237                            | 9 000                          | 82 237                  |



| Utgiftsområde/<br>Anslag                             |                                                                       | Beslutad<br>ram/anvisat<br>anslag | Förändring<br>av<br>ram/anslag | Ny ram/Ny<br>anslagnivå |
|------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------|-----------------------------------|--------------------------------|-------------------------|
| 1:27                                                 | Åtgärder för beredskap inom<br>livsmedels- och<br>dricksvattenområdet | 15 000                            | 10 000                         | 25 000                  |
| <b>24</b>                                            | <b>Näringsliv</b>                                                     | <b>14 248 901</b>                 | <b>583 000</b>                 | <b>14 831 901</b>       |
| 1:11                                                 | Bolagsverket                                                          | 65 542                            | 1 000                          | 66 542                  |
| 1:16                                                 | Omstrukturering och<br>genomlysning av statligt ägda<br>företag       | 18 850                            | 9 000                          | 27 850                  |
| 1:17                                                 | Kapitalinsatser i statligt ägda<br>företag                            | 1 000                             | 476 000                        | 477 000                 |
| 2:3                                                  | Exportfrämjande verksamhet                                            | 361 367                           | 50 000                         | 411 367                 |
| 2:7                                                  | AB Svensk Exportkredits<br>statsstödda exportkreditgivning            | 100 000                           | 47 000                         | 147 000                 |
| <b>25</b>                                            | <b>Allmänna bidrag till<br/>kommuner</b>                              | <b>156 498 194</b>                | <b>425 000</b>                 | <b>156 923 194</b>      |
| 1:4                                                  | Tillfälligt stöd till enskilda<br>kommuner och regioner               | 250 000                           | 125 000                        | 375 000                 |
| 1:6                                                  | Tillfälligt stöd för ökade<br>kostnader för finansiering              | 0                                 | 300 000                        | 300 000                 |
| <b>Summa anslagsförändring på<br/>ändringsbudget</b> |                                                                       |                                   | <b>31 001 260</b>              |                         |

BILAGA 3

Motionärernas förslag till ändrade ramar för  
utgiftsområden och ändrade anslag för 2022

Tusental kronor

| Utgiftsområde/ Anslag                                | Beslutad<br>ram/anvisat<br>anslag | Regeringens<br>förslag till<br>förändring<br>av<br>ram/anslag | Ny ram/ny<br>anslagnivå<br>enligt<br>regeringens<br>förslag | Avvikelse<br>från<br>regeringens<br>förslag<br>(SD) | Avvikelse<br>från<br>regeringens<br>förslag<br>(C) |
|------------------------------------------------------|-----------------------------------|---------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------|----------------------------------------------------|
| <b>9 Hälsovård, sjukvård<br/>och social omsorg</b>   | <b>119 461 613</b>                | <b>1 633 000</b>                                              | <b>121 094 613</b>                                          |                                                     | <b>100 000</b>                                     |
| 4:7 Bidrag till utveckling av<br>socialt arbete m.m. | 669 151                           | -100 000                                                      | 569 151                                                     |                                                     | 100 000                                            |
| <b>11 Ekonomisk trygghet vid<br/>ålderdom</b>        | <b>42 161 128</b>                 | <b>4 273 000</b>                                              | <b>46 434 128</b>                                           |                                                     | <b>-4 155 000</b>                                  |
| 1:3 Bostadstillägg till<br>pensionärer               | 11 836 400                        | 4 000 000                                                     | 15 836 400                                                  |                                                     | -4 000 000                                         |
| 1:4 Äldreförsörjningsstöd                            | 1 252 200                         | -10 000                                                       | 1 242 200                                                   |                                                     | 10 000                                             |
| 2:1 Pensionsmyndigheten                              | 700 228                           | 165 000                                                       | 865 228                                                     |                                                     | -165 000                                           |
| <b>20 Allmän miljö- och<br/>naturvård</b>            | <b>20 951 580</b>                 | <b>3 847 000</b>                                              | <b>24 798 580</b>                                           | <b>-3 900 000</b>                                   |                                                    |
| 1:8 Klimatbonus                                      | 3 510 000                         | 3 900 000                                                     | 7 410 000                                                   | -3 900 000                                          |                                                    |
| <b>Summa anslagsförändring<br/>på ändringsbudget</b> |                                   | <b>31 001 260</b>                                             |                                                             | <b>-3 900 000</b>                                   | <b>-4 055 000</b>                                  |

BILAGA 4

# Regeringens förslag till ändrade ramar för utgiftsområden och ändrade anslag för 2022 (prop. 2021/22:255)

*Tusental kronor*

| <b>Utgiftsområde/Anslag</b>                          |                                             | <b>Beslutad<br/>ram/anvisat<br/>anslag</b> | <b>Förändring<br/>av ram/<br/>anslag</b> | <b>Ny ram/Ny<br/>anslagnivå</b> |
|------------------------------------------------------|---------------------------------------------|--------------------------------------------|------------------------------------------|---------------------------------|
| <b>5</b>                                             | <b>Internationell samverkan</b>             | <b>2 735 117</b>                           | <b>577 700</b>                           | <b>3 312 817</b>                |
| 1:2                                                  | Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet    | 681 848                                    | 577 700                                  | 1 259 548                       |
| <b>6</b>                                             | <b>Försvar och samhällets krisberedskap</b> | <b>79 208 299</b>                          | <b>422 300</b>                           | <b>79 630 599</b>               |
| 1:1                                                  | Förbandsverksamhet och beredskap            | 44 537 502                                 | 97 300                                   | 44 634 802                      |
| 1:2                                                  | Försvarsmaktens insatser internationellt    | 1 476 513                                  | 60 000                                   | 1 536 513                       |
| 1:3                                                  | Anskaffning av materiel och anläggningar    | 22 059 713                                 | 165 000                                  | 22 224 713                      |
| 2:4                                                  | Krisberedskap                               | 1 273 788                                  | 100 000                                  | 1 373 788                       |
| <b>Summa anslagsförändring på<br/>ändringsbudget</b> |                                             |                                            | <b>1 000 000</b>                         |                                 |

BILAGA 5

# Utskottets förslag till ändrade ramar för utgiftsområden och ändrade och nya anslag för 2022

Utskottets förslag överensstämmer med regeringens förslag i de båda aktuella propositionerna utom när det gäller anslagen 1:1 inom utgiftsområde 4, 1:3 inom utgiftsområde 6 och anslagen 1:1, 1:3 samt 2:1 inom utgiftsområde 11. Ramarna för dessa utgiftsområden avviker också från regeringens förslag. Anslaget 2:4 inom utgiftsområde 6 föreslås ändras i båda de aktuella propositionerna.

| <i>Tusental kronor</i>                             |                                   |                                |                         |
|----------------------------------------------------|-----------------------------------|--------------------------------|-------------------------|
| Utgiftsområde/<br>Anslag                           | Beslutad<br>ram/anvisat<br>anslag | Förändring<br>av<br>ram/anslag | Ny ram/Ny<br>anslagnivå |
| <b>1 Rikets styrelse</b>                           | <b>17 433 338</b>                 | <b>172 000</b>                 | <b>17 605 338</b>       |
| 1:1 Kungliga hov- och slottsstaten                 | 149 157                           | 38 000                         | 187 157                 |
| 2:3 Riksdagens fastighetsanslag                    | 120 000                           | 60 000                         | 180 000                 |
| 3:1 Sametinget                                     | 61 800                            | -2 500                         | 59 300                  |
| 5:1 Länsstyrelserna m.m.                           | 3 678 121                         | 76 500                         | 3 754 621               |
| <b>2 Samhällsekonomi och<br/>finansförvaltning</b> | <b>17 971 183</b>                 | <b>13 750</b>                  | <b>17 984 933</b>       |
| 1:2 Kammarkollegiet                                | 114 574                           | 4 250                          | 118 824                 |
| 1:7 Konjunkturinstitutet                           | 67 682                            | 3 000                          | 70 682                  |
| 1:9 Statistiska centralbyrån                       | 592 901                           | -1 000                         | 591 901                 |
| 1:11 Finansinspektionen                            | 733 787                           | 2 000                          | 735 787                 |
| 1:12 Riksgäldskontoret                             | 338 983                           | 6 000                          | 344 983                 |
| 1:15 Statens servicecenter                         | 882 068                           | -500                           | 881 568                 |
| <b>3 Skatt, tull och exekution</b>                 | <b>12 929 734</b>                 | <b>2 000</b>                   | <b>12 931 734</b>       |
| 1:1 Skatteverket                                   | 8 302 898                         | 2 000                          | 8 304 898               |
| <b>4 Rättsväsendet</b>                             | <b>62 918 986</b>                 | <b>430 000</b>                 | <b>63 348 986</b>       |
| 1:1 Polismyndigheten                               | 33 835 967                        | 352 000                        | 34 187 967              |
| 1:2 Säkerhetspolisen                               | 1 878 382                         | 20 000                         | 1 898 382               |
| 1:3 Åklagarmyndigheten                             | 2 022 249                         | 1 000                          | 2 023 249               |
| 1:5 Sveriges Domstolar                             | 6 682 674                         | 1 000                          | 6 683 674               |
| 1:6 Kriminalvården                                 | 12 362 399                        | 1 000                          | 12 363 399              |
| 1:12 Kostnader för vissa<br>skaderegleringar m.m.  | 39 987                            | 55 000                         | 94 987                  |
| <b>5 Internationell samverkan</b>                  | <b>2 735 117</b>                  | <b>667 700</b>                 | <b>3 402 817</b>        |

| Utgiftsområde/<br>Anslag                                                    | Beslutad<br>ram/anvisat<br>anslag | Förändring<br>av<br>ram/anslag | Ny ram/Ny<br>anslagnivå |
|-----------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------|--------------------------------|-------------------------|
| 1:1 Avgifter till internationella organisationer                            | 1 533 554                         | 90 000                         | 1 623 554               |
| 1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet                                | 681 848                           | 577 700                        | 1 259 548               |
| <b>6 Försvar och samhällets krisberedskap</b>                               | <b>79 208 299</b>                 | <b>1 833 300</b>               | <b>81 041 599</b>       |
| 1:1 Förbandsverksamhet och beredskap                                        | 44 537 502                        | 97 300                         | 44 634 802              |
| 1:2 Försvarsmaktens insatser internationellt                                | 1 476 513                         | 60 000                         | 1 536 513               |
| 1:3 Anskaffning av materiel och anläggningar                                | 22 059 713                        | 1 165 000                      | 23 224 713              |
| 2:2 Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor              | 521 850                           | -2 000                         | 519 850                 |
| 2:4 Krisberedskap                                                           | 1 273 788                         | 336 000                        | 1 609 788               |
| 2:5 Ersättning till SOS Alarm Sverige AB för alarmeringstjänst enligt avtal | 401 671                           | 25 000                         | 426 671                 |
| 2:6 Myndigheten för samhällsskydd och beredskap                             | 1 448 916                         | 130 000                        | 1 578 916               |
| 2:8 Myndigheten för psykologiskt försvar                                    | 103 000                           | 10 000                         | 113 000                 |
| 3:1 Strålsäkerhetsmyndigheten                                               | 407 892                           | 12 000                         | 419 892                 |
| <b>7 Internationellt bistånd</b>                                            | <b>51 939 762</b>                 | <b>0</b>                       | <b>51 939 762</b>       |
| 1:1 Biståndsverksamhet                                                      | 49 985 150                        | 13 774                         | 49 998 924              |
| 1:2 Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida)               | 1 652 317                         | -13 774                        | 1 638 543               |
| <b>8 Migration</b>                                                          | <b>8 541 364</b>                  | <b>10 300 000</b>              | <b>18 841 364</b>       |
| 1:2 Ersättningar och bostadskostnader                                       | 2 190 000                         | 9 800 000                      | 11 990 000              |
| 1:9 Tillfälligt stöd till kommuner med anledning av kriget i Ukraina        | 0                                 | 500 000                        | 500 000                 |
| <b>9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg</b>                              | <b>119 461 613</b>                | <b>1 633 000</b>               | <b>121 094 613</b>      |
| 1:1 Socialstyrelsen                                                         | 765 160                           | 2 000                          | 767 160                 |
| 1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård                                      | 31 417 886                        | 1 736 000                      | 33 153 886              |
| 2:3 Bidrag till WHO                                                         | 46 665                            | -5 000                         | 41 665                  |

| Utgiftsområde/<br>Anslag                                                  | Beslutad<br>ram/anvisat<br>anslag | Förändring<br>av<br>ram/anslag | Ny ram/Ny<br>anslagnivå |
|---------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------|--------------------------------|-------------------------|
| 4:7 Bidrag till utveckling av socialt<br>arbete m.m.                      | 669 151                           | -100 000                       | 569 151                 |
| <b>10 Ekonomisk trygghet vid<br/>sjukdom och<br/>funktionsnedsättning</b> | <b>106 203 457</b>                | <b>5 802 000</b>               | <b>112 005 457</b>      |
| 1:7 Ersättning för höga<br>sjuklönekostnader                              | 7 407 000                         | 5 800 000                      | 13 207 000              |
| 2:1 Försäkringskassan                                                     | 9 281 366                         | 2 000                          | 9 283 366               |
| <b>11 Ekonomisk trygghet vid<br/>ålderdom</b>                             | <b>42 161 128</b>                 | <b>1 863 000</b>               | <b>44 024 128</b>       |
| 1:1 Garantipension till ålderspension                                     | 13 416 400                        | 1 193 000                      | 14 609 400              |
| 1:3 Bostadstillägg till pensionärer                                       | 11 836 400                        | 505 000                        | 12 341 400              |
| 1:4 Äldreförsörjningsstöd                                                 | 1 252 200                         | -10 000                        | 1 242 200               |
| 2:1 Pensionsmyndigheten                                                   | 700 228                           | 175 000                        | 875 228                 |
| <b>12 Ekonomisk trygghet för<br/>familjer och barn</b>                    | <b>99 846 770</b>                 | <b>1 653 000</b>               | <b>101 499 770</b>      |
| 1:2 Föräldraförsäkring                                                    | 45 031 247                        | 1 140 000                      | 46 171 247              |
| 1:8 Bostadsbidrag                                                         | 4 286 404                         | 513 000                        | 4 799 404               |
| <b>13 Jämställdhet och nyanlända<br/>invandrares etablering</b>           | <b>6 151 744</b>                  | <b>30 000</b>                  | <b>6 181 744</b>        |
| 1:1 Etableringsåtgärder                                                   | 142 030                           | 30 000                         | 172 030                 |
| 4:1 Åtgärder mot segregation                                              | 500 000                           | -10 500                        | 489 500                 |
| 4:2 Delegationen mot segregation                                          | 18 416                            | 10 500                         | 28 916                  |
| <b>14 Arbetsmarknad och arbetsliv</b>                                     | <b>93 220 726</b>                 | <b>51 000</b>                  | <b>93 271 726</b>       |
| 1:1 Arbetsförmedlingens<br>förvaltningskostnader                          | 7 810 253                         | 51 000                         | 7 861 253               |
| <b>16 Utbildning och<br/>universitetsforskning</b>                        | <b>95 384 445</b>                 | <b>89 000</b>                  | <b>95 473 445</b>       |
| 1:1 Statens skolverk                                                      | 1 367 338                         | 1 000                          | 1 368 338               |
| 1:8 Bidrag till viss verksamhet inom<br>skolväsendet, m.m.                | 200 720                           | 30 000                         | 230 720                 |
| 1:17 Statligt stöd till vuxenutbildning                                   | 5 417 422                         | -300 000                       | 5 117 422               |
| 1:19 Statligt stöd till<br>yrkeshögskoleutbildning                        | 3 815 236                         | 43 000                         | 3 858 236               |
| 2:64 Särskilda utgifter inom<br>universitet och högskolor                 | 950 902                           | 15 000                         | 965 902                 |
| 3:1 Vetenskapsrådet: Forskning och<br>forskningsinformation               | 7 028 846                         | 300 000                        | 7 328 846               |

| Utgiftsområde/<br>Anslag                                                                       | Beslutad<br>ram/anvisat<br>anslag | Förändring<br>av<br>ram/anslag | Ny ram/Ny<br>anslagnivå |
|------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------|--------------------------------|-------------------------|
| <b>17 Kultur, medier, trossamfund<br/>och fritid</b>                                           | <b>20 049 593</b>                 | <b>108 510</b>                 | <b>20 158 103</b>       |
| 9:2 Stöd till trossamfund                                                                      | 81 919                            | 8 510                          | 90 429                  |
| 13:5 Insatser för den ideella sektorn                                                          | 128 758                           | 100 000                        | 228 758                 |
| <b>18 Samhällsplanering,<br/>bostadsförsörjning och<br/>byggande samt<br/>konsumentpolitik</b> | <b>5 771 334</b>                  | <b>2 000</b>                   | <b>5 773 334</b>        |
| 1:5 Statens geotekniska institut                                                               | 56 847                            | 1 000                          | 57 847                  |
| 1:6 Lantmäteriet                                                                               | 688 817                           | 1 000                          | 689 817                 |
| <b>20 Allmän miljö- och naturvård</b>                                                          | <b>20 951 580</b>                 | <b>3 847 000</b>               | <b>24 798 580</b>       |
| 1:1 Naturvårdsverket                                                                           | 645 033                           | 1 000                          | 646 033                 |
| 1:3 Åtgärder för värdefull natur                                                               | 2 064 035                         | -3 000                         | 2 061 035               |
| 1:4 Sanering och återställning av<br>förorenade områden                                        | 1 167 318                         | -10 750                        | 1 156 568               |
| 1:7 Avgifter till Internationella<br>organisationer                                            | 282 131                           | 7 750                          | 289 881                 |
| 1:8 Klimatbonus                                                                                | 3 510 000                         | 3 900 000                      | 7 410 000               |
| 1:9 Sveriges meteorologiska och<br>hydrologiska institut                                       | 298 143                           | 2 000                          | 300 143                 |
| 1:24 Biogasstöd                                                                                | 500 000                           | -50 000                        | 450 000                 |
| <b>21 Energi</b>                                                                               | <b>11 674 924</b>                 | <b>93 000</b>                  | <b>11 767 924</b>       |
| 1:1 Statens energimyndighet                                                                    | 419 387                           | 2 000                          | 421 387                 |
| 1:2 Insatser för energieffektivisering                                                         | 18 000                            | 10 000                         | 28 000                  |
| 1:6 Energimarknadsinspektionen                                                                 | 184 294                           | 1 000                          | 185 294                 |
| 1:8 Elberedskap                                                                                | 361 000                           | 80 000                         | 441 000                 |
| <b>22 Kommunikationer</b>                                                                      | <b>77 091 052</b>                 | <b>882 000</b>                 | <b>77 973 052</b>       |
| 1:1 Utveckling av statens<br>transportinfrastruktur                                            | 31 929 785                        | 30 000                         | 31 959 785              |
| 1:2 Vidmakthållande av statens<br>transportinfrastruktur                                       | 30 402 263                        | 769 000                        | 31 171 263              |
| 2:1 Post- och telestyrelsen                                                                    | 87 679                            | 5 000                          | 92 679                  |
| 2:5 Driftsäker och tillgänglig<br>elektronisk kommunikation                                    | 1 561 014                         | 77 000                         | 1 638 014               |
| 2:6 Myndigheten för digital<br>förvaltning                                                     | 156 845                           | 1 000                          | 157 845                 |
| <b>23 Areella näringar, landsbygd<br/>och livsmedel</b>                                        | <b>21 644 754</b>                 | <b>461 000</b>                 | <b>22 105 754</b>       |

| Utgiftsområde/<br>Anslag                             |                                                                       | Beslutad<br>ram/anvisat<br>anslag | Förändring<br>av<br>ram/anslag | Ny ram/Ny<br>anslagnivå |
|------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------|-----------------------------------|--------------------------------|-------------------------|
| 1:6                                                  | Bekämpning av smittsamma<br>djursjukdomar                             | 183 349                           | 84 000                         | 267 349                 |
| 1:8                                                  | Statens jordbruksverk                                                 | 615 698                           | 5 500                          | 621 198                 |
| 1:14                                                 | Livsmedelsverket                                                      | 344 398                           | -3 000                         | 341 398                 |
| 1:15                                                 | Konkurrenskraftig<br>livsmedelssektor                                 | 204 160                           | -4 500                         | 199 660                 |
| 1:17                                                 | Åtgärder för landsbygdens miljö<br>och struktur                       | 3 783 297                         | 300 000                        | 4 083 297               |
| 1:19                                                 | Miljöförbättrande åtgärder i<br>jordbruket                            | 42 330                            | 50 000                         | 92 330                  |
| 1:22                                                 | Främjande av rennäringen m.m.                                         | 125 915                           | 10 000                         | 135 915                 |
| 1:26                                                 | Nedsättning av slakteriavgifter                                       | 73 237                            | 9 000                          | 82 237                  |
| 1:27                                                 | Åtgärder för beredskap inom<br>livsmedels- och<br>dricksvattenområdet | 15 000                            | 10 000                         | 25 000                  |
| <b>24</b>                                            | <b>Näringsliv</b>                                                     | <b>14 248 901</b>                 | <b>583 000</b>                 | <b>14 831 901</b>       |
| 1:11                                                 | Bolagsverket                                                          | 65 542                            | 1 000                          | 66 542                  |
| 1:16                                                 | Omstrukturerings och<br>genomlysning av statligt ägda<br>företag      | 18 850                            | 9 000                          | 27 850                  |
| 1:17                                                 | Kapitalinsatser i statligt ägda<br>företag                            | 1 000                             | 476 000                        | 477 000                 |
| 2:3                                                  | Exportfrämjande verksamhet                                            | 361 367                           | 50 000                         | 411 367                 |
| 2:7                                                  | AB Svensk Exportkredits<br>statsstödda exportkreditgivning            | 100 000                           | 47 000                         | 147 000                 |
| <b>25</b>                                            | <b>Allmänna bidrag till<br/>kommuner</b>                              | <b>156 498 194</b>                | <b>425 000</b>                 | <b>156 923 194</b>      |
| 1:4                                                  | Tillfälligt stöd till enskilda<br>kommuner och regioner               | 250 000                           | 125 000                        | 375 000                 |
| 1:6                                                  | Tillfälligt stöd för ökade<br>kostnader för finansiering              | 0                                 | 300 000                        | 300 000                 |
| <b>Summa anslagsförändring på<br/>ändringsbudget</b> |                                                                       |                                   | <b>30 941 260</b>              |                         |



## BILAGA 6

# Reservanternas (S, V, MP) förslag till ändrade ramar för utgiftsområden och ändrade och nya anslag för 2022

Förslaget innebär att förslagen i de båda propositionerna tillstyrks.

Tusental kronor

| Utgiftsområde/<br>Anslag |                                                  | Beslutad<br>ram/anvisat<br>anslag | Förändring<br>av<br>ram/anslag | Ny ram/Ny<br>anslagnivå |
|--------------------------|--------------------------------------------------|-----------------------------------|--------------------------------|-------------------------|
| <b>1</b>                 | <b>Rikets styrelse</b>                           | <b>17 433 338</b>                 | <b>172 000</b>                 | <b>17 605 338</b>       |
| 1:1                      | Kungliga hov- och slottsstaten                   | 149 157                           | 38 000                         | 187 157                 |
| 2:3                      | Riksdagens fastighetsanslag                      | 120 000                           | 60 000                         | 180 000                 |
| 3:1                      | Sametinget                                       | 61 800                            | -2 500                         | 59 300                  |
| 5:1                      | Länsstyrelserna m.m.                             | 3 678 121                         | 76 500                         | 3 754 621               |
| <b>2</b>                 | <b>Samhällsekonomi och<br/>finansförvaltning</b> | <b>17 971 183</b>                 | <b>13 750</b>                  | <b>17 984 933</b>       |
| 1:2                      | Kammarkollegiet                                  | 114 574                           | 4 250                          | 118 824                 |
| 1:7                      | Konjunkturinstitutet                             | 67 682                            | 3 000                          | 70 682                  |
| 1:9                      | Statistiska centralbyrån                         | 592 901                           | -1 000                         | 591 901                 |
| 1:11                     | Finansinspektionen                               | 733 787                           | 2 000                          | 735 787                 |
| 1:12                     | Riksgäldskontoret                                | 338 983                           | 6 000                          | 344 983                 |
| 1:15                     | Statens servicecenter                            | 882 068                           | -500                           | 881 568                 |
| <b>3</b>                 | <b>Skatt, tull och exekution</b>                 | <b>12 929 734</b>                 | <b>2 000</b>                   | <b>12 931 734</b>       |
| 1:1                      | Skatteverket                                     | 8 302 898                         | 2 000                          | 8 304 898               |
| <b>4</b>                 | <b>Rättsväsendet</b>                             | <b>62 918 986</b>                 | <b>80 000</b>                  | <b>62 998 986</b>       |
| 1:1                      | Polismyndigheten                                 | 33 835 967                        | 2 000                          | 33 837 967              |
| 1:2                      | Säkerhetspolisen                                 | 1 878 382                         | 20 000                         | 1 898 382               |
| 1:3                      | Åklagarmyndigheten                               | 2 022 249                         | 1 000                          | 2 023 249               |
| 1:5                      | Sveriges Domstolar                               | 6 682 674                         | 1 000                          | 6 683 674               |
| 1:6                      | Kriminalvården                                   | 12 362 399                        | 1 000                          | 12 363 399              |
| 1:12                     | Kostnader för vissa<br>skaderegleringar m.m.     | 39 987                            | 55 000                         | 94 987                  |
| <b>5</b>                 | <b>Internationell samverkan</b>                  | <b>2 735 117</b>                  | <b>667 700</b>                 | <b>3 402 817</b>        |
| 1:1                      | Avgifter till internationella<br>organisationer  | 1 533 554                         | 90 000                         | 1 623 554               |
| 1:2                      | Freds- och säkerhetsfrämjande<br>verksamhet      | 681 848                           | 577 700                        | 1 259 548               |

| Utgiftsområde/<br>Anslag                                                    | Beslutad<br>ram/anvisat<br>anslag | Förändring<br>av<br>ram/anslag | Ny ram/Ny<br>anslagnivå |
|-----------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------|--------------------------------|-------------------------|
| <b>6 Försvar och samhällets krisberedskap</b>                               | <b>79 208 299</b>                 | <b>833 300</b>                 | <b>80 041 599</b>       |
| 1:1 Förbandsverksamhet och beredskap                                        | 44 537 502                        | 97 300                         | 44 634 802              |
| 1:2 Försvarsmaktens insatser internationellt                                | 1 476 513                         | 60 000                         | 1 536 513               |
| 1:3 Anskaffning av materiel och anläggningar                                | 22 059 713                        | 165 000                        | 22 224 713              |
| 2:2 Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor              | 521 850                           | -2 000                         | 519 850                 |
| 2:4 Krisberedskap                                                           | 1 273 788                         | 336 000                        | 1 609 788               |
| 2:5 Ersättning till SOS Alarm Sverige AB för alarmeringstjänst enligt avtal | 401 671                           | 25 000                         | 426 671                 |
| 2:6 Myndigheten för samhällsskydd och beredskap                             | 1 448 916                         | 130 000                        | 1 578 916               |
| 2:8 Myndigheten för psykologiskt försvar                                    | 103 000                           | 10 000                         | 113 000                 |
| 3:1 Strålsäkerhetsmyndigheten                                               | 407 892                           | 12 000                         | 419 892                 |
| <b>7 Internationellt bistånd</b>                                            | <b>51 939 762</b>                 | <b>0</b>                       | <b>51 939 762</b>       |
| 1:1 Bistandsverksamhet                                                      | 49 985 150                        | 13 774                         | 49 998 924              |
| 1:2 Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida)               | 1 652 317                         | -13 774                        | 1 638 543               |
| <b>8 Migration</b>                                                          | <b>8 541 364</b>                  | <b>10 300 000</b>              | <b>18 841 364</b>       |
| 1:2 Ersättningar och bostadskostnader                                       | 2 190 000                         | 9 800 000                      | 11 990 000              |
| 1:9 Tillfälligt stöd till kommuner med anledning av kriget i Ukraina        | 0                                 | 500 000                        | 500 000                 |
| <b>9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg</b>                              | <b>119 461 613</b>                | <b>1 633 000</b>               | <b>121 094 613</b>      |
| 1:1 Socialstyrelsen                                                         | 765 160                           | 2 000                          | 767 160                 |
| 1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård                                      | 31 417 886                        | 1 736 000                      | 33 153 886              |
| 2:3 Bidrag till WHO                                                         | 46 665                            | -5 000                         | 41 665                  |
| 4:7 Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m.                           | 669 151                           | -100 000                       | 569 151                 |

| Utgiftsområde/<br>Anslag                                          | Beslutad<br>ram/anvisat<br>anslag | Förändring<br>av<br>ram/anslag | Ny ram/Ny<br>anslagnivå |
|-------------------------------------------------------------------|-----------------------------------|--------------------------------|-------------------------|
| <b>10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning</b> | <b>106 203 457</b>                | <b>5 802 000</b>               | <b>112 005 457</b>      |
| 1:7 Ersättning för höga sjuklönekostnader                         | 7 407 000                         | 5 800 000                      | 13 207 000              |
| 2:1 Försäkringskassan                                             | 9 281 366                         | 2 000                          | 9 283 366               |
| <b>11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom</b>                         | <b>42 161 128</b>                 | <b>4 273 000</b>               | <b>46 434 128</b>       |
| 1:1 Garantipension till ålderspension                             | 13 416 400                        | 118 000                        | 13 534 400              |
| 1:3 Bostadstillägg till pensionärer                               | 11 836 400                        | 4 000 000                      | 15 836 400              |
| 1:4 Äldreförsörjningsstöd                                         | 1 252 200                         | -10 000                        | 1 242 200               |
| 2:1 Pensionsmyndigheten                                           | 700 228                           | 165 000                        | 865 228                 |
| <b>12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn</b>                | <b>99 846 770</b>                 | <b>1 653 000</b>               | <b>101 499 770</b>      |
| 1:2 Föräldraförsäkring                                            | 45 031 247                        | 1 140 000                      | 46 171 247              |
| 1:8 Bostadsbidrag                                                 | 4 286 404                         | 513 000                        | 4 799 404               |
| <b>13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering</b>       | <b>6 151 744</b>                  | <b>30 000</b>                  | <b>6 181 744</b>        |
| 1:1 Etableringsåtgärder                                           | 142 030                           | 30 000                         | 172 030                 |
| 4:1 Åtgärder mot segregation                                      | 500 000                           | -10 500                        | 489 500                 |
| 4:2 Delegationen mot segregation                                  | 18 416                            | 10 500                         | 28 916                  |
| <b>14 Arbetsmarknad och arbetsliv</b>                             | <b>93 220 726</b>                 | <b>51 000</b>                  | <b>93 271 726</b>       |
| 1:1 Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader                     | 7 810 253                         | 51 000                         | 7 861 253               |
| <b>16 Utbildning och universitetsforskning</b>                    | <b>95 384 445</b>                 | <b>89 000</b>                  | <b>95 473 445</b>       |
| 1:1 Statens skolverk                                              | 1 367 338                         | 1 000                          | 1 368 338               |
| 1:8 Bidrag till viss verksamhet inom skolväsendet, m.m.           | 200 720                           | 30 000                         | 230 720                 |
| 1:17 Statligt stöd till vuxenutbildning                           | 5 417 422                         | -300 000                       | 5 117 422               |
| 1:19 Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning                   | 3 815 236                         | 43 000                         | 3 858 236               |
| 2:64 Särskilda utgifter inom universitet och högskolor            | 950 902                           | 15 000                         | 965 902                 |
| 3:1 Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation          | 7 028 846                         | 300 000                        | 7 328 846               |
| <b>17 Kultur, medier, trossamfund och fritid</b>                  | <b>20 049 593</b>                 | <b>108 510</b>                 | <b>20 158 103</b>       |

| Utgiftsområde/<br>Anslag |                                                                                             | Beslutad<br>ram/anvisat<br>anslag | Förändring<br>av<br>ram/anslag | Ny ram/Ny<br>anslagnivå |
|--------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------|--------------------------------|-------------------------|
| 9:2                      | Stöd till trossamfund                                                                       | 81 919                            | 8 510                          | 90 429                  |
| 13:5                     | Insatser för den ideella sektorn                                                            | 128 758                           | 100 000                        | 228 758                 |
| <b>18</b>                | <b>Samhällsplanering,<br/>bostadsförsörjning och<br/>byggande samt<br/>konsumentpolitik</b> | <b>5 771 334</b>                  | <b>2 000</b>                   | <b>5 773 334</b>        |
| 1:5                      | Statens geotekniska institut                                                                | 56 847                            | 1 000                          | 57 847                  |
| 1:6                      | Lantmäteriet                                                                                | 688 817                           | 1 000                          | 689 817                 |
| <b>20</b>                | <b>Allmän miljö- och naturvård</b>                                                          | <b>20 951 580</b>                 | <b>3 847 000</b>               | <b>24 798 580</b>       |
| 1:1                      | Naturvårdsverket                                                                            | 645 033                           | 1 000                          | 646 033                 |
| 1:3                      | Åtgärder för värdefull natur                                                                | 2 064 035                         | -3 000                         | 2 061 035               |
| 1:4                      | Sanering och återställning av<br>förorenade områden                                         | 1 167 318                         | -10 750                        | 1 156 568               |
| 1:7                      | Avgifter till Internationella<br>organisationer                                             | 282 131                           | 7 750                          | 289 881                 |
| 1:8                      | Klimatbonus                                                                                 | 3 510 000                         | 3 900 000                      | 7 410 000               |
| 1:9                      | Sveriges meteorologiska och<br>hydrologiska institut                                        | 298 143                           | 2 000                          | 300 143                 |
| 1:24                     | Biogasstöd                                                                                  | 500 000                           | -50 000                        | 450 000                 |
| <b>21</b>                | <b>Energi</b>                                                                               | <b>11 674 924</b>                 | <b>93 000</b>                  | <b>11 767 924</b>       |
| 1:1                      | Statens energimyndighet                                                                     | 419 387                           | 2 000                          | 421 387                 |
| 1:2                      | Insatser för energieffektivisering                                                          | 18 000                            | 10 000                         | 28 000                  |
| 1:6                      | Energimarknadsinspektionen                                                                  | 184 294                           | 1 000                          | 185 294                 |
| 1:8                      | Elberedskap                                                                                 | 361 000                           | 80 000                         | 441 000                 |
| <b>22</b>                | <b>Kommunikationer</b>                                                                      | <b>77 091 052</b>                 | <b>882 000</b>                 | <b>77 973 052</b>       |
| 1:1                      | Utveckling av statens<br>transportinfrastruktur                                             | 31 929 785                        | 30 000                         | 31 959 785              |
| 1:2                      | Vidmakthållande av statens<br>transportinfrastruktur                                        | 30 402 263                        | 769 000                        | 31 171 263              |
| 2:1                      | Post- och telestyrelsen                                                                     | 87 679                            | 5 000                          | 92 679                  |
| 2:5                      | Driftsäker och tillgänglig<br>elektronisk kommunikation                                     | 1 561 014                         | 77 000                         | 1 638 014               |
| 2:6                      | Myndigheten för digital<br>förvaltning                                                      | 156 845                           | 1 000                          | 157 845                 |
| <b>23</b>                | <b>Areella näringar, landsbygd<br/>och livsmedel</b>                                        | <b>21 644 754</b>                 | <b>461 000</b>                 | <b>22 105 754</b>       |
| 1:6                      | Bekämpning av smittsamma<br>djursjukdomar                                                   | 183 349                           | 84 000                         | 267 349                 |

| Utgiftsområde/<br>Anslag                             |                                                                       | Beslutad<br>ram/anvisat<br>anslag | Förändring<br>av<br>ram/anslag | Ny ram/Ny<br>anslagnivå |
|------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------|-----------------------------------|--------------------------------|-------------------------|
| 1:8                                                  | Statens jordbruksverk                                                 | 615 698                           | 5 500                          | 621 198                 |
| 1:14                                                 | Livsmedelsverket                                                      | 344 398                           | -3 000                         | 341 398                 |
| 1:15                                                 | Konkurrenskraftig<br>livsmedelssektor                                 | 204 160                           | -4 500                         | 199 660                 |
| 1:17                                                 | Åtgärder för landsbygdens miljö<br>och struktur                       | 3 783 297                         | 300 000                        | 4 083 297               |
| 1:19                                                 | Miljöförbättrande åtgärder i<br>jordbruket                            | 42 330                            | 50 000                         | 92 330                  |
| 1:22                                                 | Främjande av rennäringen m.m.                                         | 125 915                           | 10 000                         | 135 915                 |
| 1:26                                                 | Nedsättning av slakteriavgifter                                       | 73 237                            | 9 000                          | 82 237                  |
| 1:27                                                 | Åtgärder för beredskap inom<br>livsmedels- och<br>dricksvattenområdet | 15 000                            | 10 000                         | 25 000                  |
| <b>24</b>                                            | <b>Näringsliv</b>                                                     | <b>14 248 901</b>                 | <b>583 000</b>                 | <b>14 831 901</b>       |
| 1:11                                                 | Bolagsverket                                                          | 65 542                            | 1 000                          | 66 542                  |
| 1:16                                                 | Omstrukturerings och<br>genomlysning av statligt ägda<br>företag      | 18 850                            | 9 000                          | 27 850                  |
| 1:17                                                 | Kapitalinsatser i statligt ägda<br>företag                            | 1 000                             | 476 000                        | 477 000                 |
| 2:3                                                  | Exportfrämjande verksamhet                                            | 361 367                           | 50 000                         | 411 367                 |
| 2:7                                                  | AB Svensk Exportkredits<br>statsstödda exportkreditgivning            | 100 000                           | 47 000                         | 147 000                 |
| <b>25</b>                                            | <b>Allmänna bidrag till<br/>kommuner</b>                              | <b>156 498 194</b>                | <b>425 000</b>                 | <b>156 923 194</b>      |
| 1:4                                                  | Tillfälligt stöd till enskilda<br>kommuner och regioner               | 250 000                           | 125 000                        | 375 000                 |
| 1:6                                                  | Tillfälligt stöd för ökade<br>kostnader för finansiering              | 0                                 | 300 000                        | 300 000                 |
| <b>Summa anslagsförändring på<br/>ändringsbudget</b> |                                                                       |                                   | <b>32 001 260</b>              |                         |

BILAGA 7

# Reservantens (C) förslag till ändrade ramar för utgiftsområden och ändrade och nya anslag för 2022

Förslaget innebär att regeringens förslag om en sänkning av anslaget 4:7 inom utgiftsområde 9 med 100 miljoner kronor avvisas samt att regeringens föreslagna ändringar av anslagen 1:3, 1:4 och 2:1 inom utgiftsområde 11 avvisas. Det innebär att dessa anslag inte tas upp i denna tabell.

*Tusental kronor*

| Utgiftsområde/<br>Anslag |                                                  | Beslutad<br>ram/anvisat<br>anslag | Förändring<br>av<br>ram/anslag | Ny ram/Ny<br>anslagnivå |
|--------------------------|--------------------------------------------------|-----------------------------------|--------------------------------|-------------------------|
| <b>1</b>                 | <b>Rikets styrelse</b>                           | <b>17 433 338</b>                 | <b>172 000</b>                 | <b>17 605 338</b>       |
| 1:1                      | Kungliga hov- och slottsstaten                   | 149 157                           | 38 000                         | 187 157                 |
| 2:3                      | Riksdagens fastighetsanslag                      | 120 000                           | 60 000                         | 180 000                 |
| 3:1                      | Sametinget                                       | 61 800                            | -2 500                         | 59 300                  |
| 5:1                      | Länsstyrelserna m.m.                             | 3 678 121                         | 76 500                         | 3 754 621               |
| <b>2</b>                 | <b>Samhällsekonomi och<br/>finansförvaltning</b> | <b>17 971 183</b>                 | <b>13 750</b>                  | <b>17 984 933</b>       |
| 1:2                      | Kammarkollegiet                                  | 114 574                           | 4 250                          | 118 824                 |
| 1:7                      | Konjunkturinstitutet                             | 67 682                            | 3 000                          | 70 682                  |
| 1:9                      | Statistiska centralbyrån                         | 592 901                           | -1 000                         | 591 901                 |
| 1:11                     | Finansinspektionen                               | 733 787                           | 2 000                          | 735 787                 |
| 1:12                     | Riksgäldskontoret                                | 338 983                           | 6 000                          | 344 983                 |
| 1:15                     | Statens servicecenter                            | 882 068                           | -500                           | 881 568                 |
| <b>3</b>                 | <b>Skatt, tull och exekution</b>                 | <b>12 929 734</b>                 | <b>2 000</b>                   | <b>12 931 734</b>       |
| 1:1                      | Skatteverket                                     | 8 302 898                         | 2 000                          | 8 304 898               |
| <b>4</b>                 | <b>Rättsväsendet</b>                             | <b>62 918 986</b>                 | <b>80 000</b>                  | <b>62 998 986</b>       |
| 1:1                      | Polismyndigheten                                 | 33 835 967                        | 2 000                          | 33 837 967              |
| 1:2                      | Säkerhetspolisen                                 | 1 878 382                         | 20 000                         | 1 898 382               |
| 1:3                      | Åklagarmyndigheten                               | 2 022 249                         | 1 000                          | 2 023 249               |
| 1:5                      | Sveriges Domstolar                               | 6 682 674                         | 1 000                          | 6 683 674               |
| 1:6                      | Kriminalvården                                   | 12 362 399                        | 1 000                          | 12 363 399              |
| 1:12                     | Kostnader för vissa<br>skaderegleringar m.m.     | 39 987                            | 55 000                         | 94 987                  |
| <b>5</b>                 | <b>Internationell samverkan</b>                  | <b>2 735 117</b>                  | <b>667 700</b>                 | <b>3 402 817</b>        |

| Utgiftsområde/<br>Anslag                                                    | Beslutad<br>ram/anvisat<br>anslag | Förändring<br>av<br>ram/anslag | Ny ram/Ny<br>anslagnivå |
|-----------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------|--------------------------------|-------------------------|
| 1:1 Avgifter till internationella organisationer                            | 1 533 554                         | 90 000                         | 1 623 554               |
| 1:1 Förbandsverksamhet och beredskap                                        | 44 537 502                        | 97 300                         | 44 634 802              |
| 1:2 Försvarsmaktens insatser internationellt                                | 1 476 513                         | 60 000                         | 1 536 513               |
| 1:3 Anskaffning av materiel och anläggningar                                | 22 059 713                        | 165 000                        | 22 224 713              |
| 1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet                                | 681 848                           | 577 700                        | 1 259 548               |
| <b>6 Försvar och samhällets krisberedskap</b>                               | <b>79 208 299</b>                 | <b>833 300</b>                 | <b>80 041 599</b>       |
| 2:2 Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor              | 521 850                           | -2 000                         | 519 850                 |
| 2:4 Krisberedskap                                                           | 1 273 788                         | 336 000                        | 1 609 788               |
| 2:5 Ersättning till SOS Alarm Sverige AB för alarmeringstjänst enligt avtal | 401 671                           | 25 000                         | 426 671                 |
| 2:6 Myndigheten för samhällsskydd och beredskap                             | 1 448 916                         | 130 000                        | 1 578 916               |
| 2:8 Myndigheten för psykologiskt försvar                                    | 103 000                           | 10 000                         | 113 000                 |
| 3:1 Strålsäkerhetsmyndigheten                                               | 407 892                           | 12 000                         | 419 892                 |
| <b>7 Internationellt bistånd</b>                                            | <b>51 939 762</b>                 | <b>0</b>                       | <b>51 939 762</b>       |
| 1:1 Biståndsverksamhet                                                      | 49 985 150                        | 13 774                         | 49 998 924              |
| 1:2 Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida)               | 1 652 317                         | -13 774                        | 1 638 543               |
| <b>8 Migration</b>                                                          | <b>8 541 364</b>                  | <b>10 300 000</b>              | <b>18 841 364</b>       |
| 1:2 Ersättningar och bostadskostnader                                       | 2 190 000                         | 9 800 000                      | 11 990 000              |
| 1:9 Tillfälligt stöd till kommuner med anledning av kriget i Ukraina        | 0                                 | 500 000                        | 500 000                 |
| <b>9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg</b>                              | <b>119 461 613</b>                | <b>1 733 000</b>               | <b>120 994 613</b>      |
| 1:1 Socialstyrelsen                                                         | 765 160                           | 2 000                          | 767 160                 |
| 1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård                                      | 31 417 886                        | 1 736 000                      | 33 153 886              |
| 2:3 Bidrag till WHO                                                         | 46 665                            | -5 000                         | 41 665                  |

| Utgiftsområde/<br>Anslag                                          | Beslutad<br>ram/anvisat<br>anslag | Förändring<br>av<br>ram/anslag | Ny ram/Ny<br>anslagnivå |
|-------------------------------------------------------------------|-----------------------------------|--------------------------------|-------------------------|
| <b>10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning</b> | <b>106 203 457</b>                | <b>5 802 000</b>               | <b>112 005 457</b>      |
| 1:7 Ersättning för höga sjuklönekostnader                         | 7 407 000                         | 5 800 000                      | 13 207 000              |
| 2:1 Försäkringskassan                                             | 9 281 366                         | 2 000                          | 9 283 366               |
| <b>11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom</b>                         | <b>42 161 128</b>                 | <b>118 000</b>                 | <b>42 279 128</b>       |
| 1:1 Garantipension till ålderspension                             | 13 416 400                        | 118 000                        | 13 534 400              |
| <b>12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn</b>                | <b>99 846 770</b>                 | <b>1 653 000</b>               | <b>101 499 770</b>      |
| 1:2 Föräldraförsäkring                                            | 45 031 247                        | 1 140 000                      | 46 171 247              |
| 1:8 Bostadsbidrag                                                 | 4 286 404                         | 513 000                        | 4 799 404               |
| <b>13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering</b>       | <b>6 151 744</b>                  | <b>30 000</b>                  | <b>6 181 744</b>        |
| 1:1 Etableringsåtgärder                                           | 142 030                           | 30 000                         | 172 030                 |
| 4:1 Åtgärder mot segregation                                      | 500 000                           | -10 500                        | 489 500                 |
| 4:2 Delegationen mot segregation                                  | 18 416                            | 10 500                         | 28 916                  |
| <b>14 Arbetsmarknad och arbetsliv</b>                             | <b>93 220 726</b>                 | <b>51 000</b>                  | <b>93 271 726</b>       |
| 1:1 Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader                     | 7 810 253                         | 51 000                         | 7 861 253               |
| <b>16 Utbildning och universitetsforskning</b>                    | <b>95 384 445</b>                 | <b>89 000</b>                  | <b>95 473 445</b>       |
| 1:1 Statens skolverk                                              | 1 367 338                         | 1 000                          | 1 368 338               |
| 1:8 Bidrag till viss verksamhet inom skolväsendet, m.m.           | 200 720                           | 30 000                         | 230 720                 |
| 1:17 Statligt stöd till vuxenutbildning                           | 5 417 422                         | -300 000                       | 5 117 422               |
| 1:19 Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning                   | 3 815 236                         | 43 000                         | 3 858 236               |
| 2:64 Särskilda utgifter inom universitet och högskolor            | 950 902                           | 15 000                         | 965 902                 |
| 3:1 Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation          | 7 028 846                         | 300 000                        | 7 328 846               |
| <b>17 Kultur, medier, trossamfund och fritid</b>                  | <b>20 049 593</b>                 | <b>108 510</b>                 | <b>20 158 103</b>       |
| 9:2 Stöd till trossamfund                                         | 81 919                            | 8 510                          | 90 429                  |
| 13:5 Insatser för den ideella sektorn                             | 128 758                           | 100 000                        | 228 758                 |



| Utgiftsområde/<br>Anslag                                                                       | Beslutad<br>ram/anvisat<br>anslag | Förändring<br>av<br>ram/anslag | Ny ram/Ny<br>anslagnivå |
|------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------|--------------------------------|-------------------------|
| <b>18 Samhällsplanering,<br/>bostadsförsörjning och<br/>byggande samt<br/>konsumentpolitik</b> | <b>5 771 334</b>                  | <b>2 000</b>                   | <b>5 773 334</b>        |
| 1:5 Statens geotekniska institut                                                               | 56 847                            | 1 000                          | 57 847                  |
| 1:6 Lantmäteriet                                                                               | 688 817                           | 1 000                          | 689 817                 |
| <b>20 Allmän miljö- och naturvård</b>                                                          | <b>20 951 580</b>                 | <b>3 847 000</b>               | <b>24 798 580</b>       |
| 1:1 Naturvårdsverket                                                                           | 645 033                           | 1 000                          | 646 033                 |
| 1:3 Åtgärder för värdefull natur                                                               | 2 064 035                         | -3 000                         | 2 061 035               |
| 1:4 Sanering och återställning av<br>förorenade områden                                        | 1 167 318                         | -10 750                        | 1 156 568               |
| 1:7 Avgifter till Internationella<br>organisationer                                            | 282 131                           | 7 750                          | 289 881                 |
| 1:8 Klimatbonus                                                                                | 3 510 000                         | 3 900 000                      | 7 410 000               |
| 1:9 Sveriges meteorologiska och<br>hydrologiska institut                                       | 298 143                           | 2 000                          | 300 143                 |
| 1:24 Biogasstöd                                                                                | 500 000                           | -50 000                        | 450 000                 |
| <b>21 Energi</b>                                                                               | <b>11 674 924</b>                 | <b>93 000</b>                  | <b>11 767 924</b>       |
| 1:1 Statens energimyndighet                                                                    | 419 387                           | 2 000                          | 421 387                 |
| 1:2 Insatser för energieffektivisering                                                         | 18 000                            | 10 000                         | 28 000                  |
| 1:6 Energimarknadsinspektionen                                                                 | 184 294                           | 1 000                          | 185 294                 |
| 1:8 Elberedskap                                                                                | 361 000                           | 80 000                         | 441 000                 |
| <b>22 Kommunikationer</b>                                                                      | <b>77 091 052</b>                 | <b>882 000</b>                 | <b>77 973 052</b>       |
| 1:1 Utveckling av statens<br>transportinfrastruktur                                            | 31 929 785                        | 30 000                         | 31 959 785              |
| 1:2 Vidmakthållande av statens<br>transportinfrastruktur                                       | 30 402 263                        | 769 000                        | 31 171 263              |
| 2:1 Post- och telestyrelsen                                                                    | 87 679                            | 5 000                          | 92 679                  |
| 2:5 Driftsäker och tillgänglig<br>elektronisk kommunikation                                    | 1 561 014                         | 77 000                         | 1 638 014               |
| 2:6 Myndigheten för digital<br>förvaltning                                                     | 156 845                           | 1 000                          | 157 845                 |
| <b>23 Areella näringar, landsbygd<br/>och livsmedel</b>                                        | <b>21 644 754</b>                 | <b>461 000</b>                 | <b>22 105 754</b>       |
| 1:6 Bekämpning av smittsamma<br>djursjukdomar                                                  | 183 349                           | 84 000                         | 267 349                 |
| 1:8 Statens jordbruksverk                                                                      | 615 698                           | 5 500                          | 621 198                 |
| 1:14 Livsmedelsverket                                                                          | 344 398                           | -3 000                         | 341 398                 |

| Utgiftsområde/<br>Anslag                                                   | Beslutad<br>ram/anvisat<br>anslag | Förändring<br>av<br>ram/anslag | Ny ram/Ny<br>anslagnivå |
|----------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------|--------------------------------|-------------------------|
| 1:15 Konkurrenskraftig<br>livsmedelssektor                                 | 204 160                           | -4 500                         | 199 660                 |
| 1:17 Åtgärder för landsbygdens miljö<br>och struktur                       | 3 783 297                         | 300 000                        | 4 083 297               |
| 1:19 Miljöförbättrande åtgärder i<br>jordbruket                            | 42 330                            | 50 000                         | 92 330                  |
| 1:22 Främjande av rennäringen m.m.                                         | 125 915                           | 10 000                         | 135 915                 |
| 1:26 Nedsättning av slakteriavgifter                                       | 73 237                            | 9 000                          | 82 237                  |
| 1:27 Åtgärder för beredskap inom<br>livsmedels- och<br>dricksvattenområdet | 15 000                            | 10 000                         | 25 000                  |
| <b>24 Näringsliv</b>                                                       | <b>14 248 901</b>                 | <b>583 000</b>                 | <b>14 831 901</b>       |
| 1:11 Bolagsverket                                                          | 65 542                            | 1 000                          | 66 542                  |
| 1:16 Omstrukturering och<br>genomlysning av statligt ägda<br>företag       | 18 850                            | 9 000                          | 27 850                  |
| 1:17 Kapitalinsatser i statligt ägda<br>företag                            | 1 000                             | 476 000                        | 477 000                 |
| 2:3 Exportfrämjande verksamhet                                             | 361 367                           | 50 000                         | 411 367                 |
| 2:7 AB Svensk Exportkredits<br>statsstödda exportkreditgivning             | 100 000                           | 47 000                         | 147 000                 |
| <b>25 Allmänna bidrag till<br/>kommuner</b>                                | <b>156 498 194</b>                | <b>425 000</b>                 | <b>156 923 194</b>      |
| 1:4 Tillfälligt stöd till enskilda<br>kommuner och regioner                | 250 000                           | 125 000                        | 375 000                 |
| 1:6 Tillfälligt stöd för ökade<br>kostnader för finansiering               | 0                                 | 300 000                        | 300 000                 |
| <b>Summa anslagsförändring på<br/>ändringsbudget</b>                       |                                   | <b>27 946 260</b>              |                         |

## BILAGA 8

# Regeringens förslag till ändrade beställningsbemyndiganden för 2022 (prop. 2021/22:99)

Tusental kronor

|                                                                |      | Beslutat<br>beställnings-<br>bemyndigande                                                         | Förändring av<br>beställnings-<br>bemyndigande | Nytt<br>beställnings-<br>bemyndigande | Tidsperiod  |                        |
|----------------------------------------------------------------|------|---------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------|---------------------------------------|-------------|------------------------|
| Utgiftsområde/ anslag                                          |      |                                                                                                   |                                                |                                       |             |                        |
| 4                                                              | 1:17 | Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet, gränsförvaltning och visering | 192 000                                        | 107 000                               | 299 000     | 2023–2026              |
| 9                                                              | 4:5  | Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet                                                    | 1 308 000                                      | 2 997 000                             | 4 305 000   | 2023–2025              |
| 16                                                             | 1:7  | Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet, m.m.                              | 2 025 000                                      | 800 000                               | 2 825 000   | 2023                   |
| 17                                                             | 1:2  | Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete   | 25 000                                         | 100 000                               | 125 000     | 2023–2025 <sup>1</sup> |
| 19                                                             | 1:3  | Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2014–2020                                         | 1 500 000                                      | 52 000                                | 1 552 000   | 2023                   |
| 20                                                             | 1:19 | Industriklivet                                                                                    | 3 000 000                                      | 1 500 000                             | 4 500 000   | 2023–2029              |
| 22                                                             | 1:1  | Utveckling av statens transportinfrastruktur                                                      | 108 500 000                                    | 7 400 000                             | 115 900 000 | 2023–2050              |
| 23                                                             | 1:13 | Från EU-budgeten finansierade stödåtgärder för fiske och vattenbruk                               | 65 000                                         | 36 000                                | 101 000     | 2023                   |
| 23                                                             | 1:17 | Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur                                                      | 2 005 400                                      | 132 600                               | 2 138 000   | 2023–2029 <sup>2</sup> |
| 24                                                             | 1:23 | Brexitjusteringsreserven                                                                          |                                                | 153 000                               | 153 000     | 2023                   |
| Summa förändring av beställningsbemyndigande på ändringsbudget |      |                                                                                                   | 13 277 600                                     |                                       |             |                        |

Not: De ekonomiska åtagandena medger utgifter fr.o.m. 2023 t.o.m. angivet slutår.

<sup>1</sup> Beställningsbemyndigandets tidsperiod ändras från 2023 till 2023–2025.<sup>2</sup> Beställningsbemyndigandets tidsperiod ändras från 2023–2025 till 2023–2029.

BILAGA 9

## Utskottets förslag till ändrade beställningsbemyndiganden för 2022

Utöver regeringens förslag, som tillstyrks av utskottet, föreslår utskottet höjda beställningsbemyndiganden för anslagen 1:1 och 1:3 inom utgiftsområde 6.

*Tusental kronor*

| <b>Utgiftsområde/ anslag</b>                                          |                                                                                                        | <b>Beslutat<br/>beställnings-<br/>bemyndigande</b> | <b>Förändring av<br/>beställnings-<br/>bemyndigande</b> | <b>Nytt<br/>beställnings-<br/>bemyndigande</b> | <b>Tidperiod</b>       |
|-----------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------|---------------------------------------------------------|------------------------------------------------|------------------------|
| 4                                                                     | 1:17 Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet, gränsförvaltning och visering | 192 000                                            | 107 000                                                 | 299 000                                        | 2023–2026              |
| 6                                                                     | 1:1 Förbandsverksamhet och beredskap                                                                   | 33 003 000                                         | 31 997 000                                              | 65 000 000                                     | 2023–2028              |
| 6                                                                     | 1:3 Anskaffning av materiel och anläggningar                                                           | 112 897 000                                        | 72 103 000                                              | 185 000 000                                    | 2023–2031              |
| 9                                                                     | 4:5 Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet                                                     | 1 308 000                                          | 2 997 000                                               | 4 305 000                                      | 2023–2025              |
| 16                                                                    | 1:7 Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet, m.m.                               | 2 025 000                                          | 800 000                                                 | 2 825 000                                      | 2023                   |
| 17                                                                    | 1:2 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete    | 25 000                                             | 100 000                                                 | 125 000                                        | 2023–2025 <sup>1</sup> |
| 19                                                                    | 1:3 Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2014–2020                                          | 1 500 000                                          | 52 000                                                  | 1 552 000                                      | 2023                   |
| 20                                                                    | 1:19 Industriklivet                                                                                    | 3 000 000                                          | 1 500 000                                               | 4 500 000                                      | 2023–2029              |
| 22                                                                    | 1:1 Utveckling av statens transportinfrastruktur                                                       | 108 500 000                                        | 7 400 000                                               | 115 900 000                                    | 2023–2050              |
| 23                                                                    | 1:13 Från EU-budgeten finansierade stödåtgärder för fiske och vattenbruk                               | 65 000                                             | 36 000                                                  | 101 000                                        | 2023                   |
| 23                                                                    | 1:17 Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur                                                      | 2 005 400                                          | 132 600                                                 | 2 138 000                                      | 2023–2029 <sup>2</sup> |
| 24                                                                    | 1:23 Brexitjusteringsreserven                                                                          |                                                    | 153 000                                                 | 153 000                                        | 2023                   |
| <b>Summa förändring av beställningsbemyndigande på ändringsbudget</b> |                                                                                                        |                                                    | <b>117 377 600</b>                                      |                                                |                        |

Not: De ekonomiska åtagandena medger utgifter fr.o.m. 2023 t.o.m. angivet slutår.

<sup>1</sup> Beställningsbemyndigandets tidsperiod ändras från 2023 till 2023–2025.

<sup>2</sup> Beställningsbemyndigandets tidsperiod ändras från 2023–2025 till 2023–2029.

BILAGA 10

# Regeringens förslag till ändrad beräkning av inkomster för 2022 (prop. 2021/22:99)

*Tusental kronor*

| <b>Inkomsttitel</b> |                              | <b>Godkänd</b>   |                     | <b>Bruttoeffekt av<br/>åtgärd på<br/>inkomstsidan</b> |
|---------------------|------------------------------|------------------|---------------------|-------------------------------------------------------|
|                     |                              | <b>beräkning</b> | <b>Ny beräkning</b> |                                                       |
| 1433                | Energiskatt oljeprodukter    | 13 482 526       | 13 262 526          | -220 000                                              |
| 1442                | Koldioxidskatt oljeprodukter | 13 913 270       | 13 693 270          | -220 000                                              |

BILAGA 11

Utskottets förslag till ändrad beräkning av inkomster för 2022

I tabell 8.1 Specifikation av ändrad beräkning av statens inkomster för 2022 i proposition 2021/22:99 Vårändringsbudget för 2022 är inte riksdagens beslut, som fattades den 27 april 2022, med anledning av proposition 2021/22:221 Extra ändringsbudget för 2022 –Tillfälligt sänkt skatt på bensin och diesel samt hantering av överskott av vaccindoser (prop. 2021/22:221, bet. 2021/22:FiU39, rskr. 2021/22:248–250) beaktat. I det beslutet ändrades beräkningen av inkomsttitel 1433 Energiskatt oljeprodukter. I följande tabell är beslutet beaktat.

*Tusental kronor*

| Inkomsttitel |                              | Godkänd    |              | Bruttoeffekt av        |
|--------------|------------------------------|------------|--------------|------------------------|
|              |                              | beräkning  | Ny beräkning | åtgärd på inkomstsidan |
| 1433         | Energiskatt oljeprodukter    | 10 782 526 | 10 562 526   | -220 000               |
| 1442         | Koldioxidskatt oljeprodukter | 13 913 270 | 13 693 270   | -220 000               |

BILAGA 12**Regeringens lagförslag (prop. 2021/22:99)****1 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi**

Härigenom föreskrivs att 6 a kap. 2 a § lagen (1994:1776) om skatt på energi ska ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse*

*Föreslagen lydelse*

**6 a kap.****2 a §<sup>1</sup>**

För drift av skepp och båtar utan medgivande enligt 2 kap. 9 § samt andra motordrivna fordon än personbilar, lastbilar och bussar medges befrielse från koldioxidskatt med 1 930 kronor per kubikmeter bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 b, om det förbrukas i yrkesmässig

1. jordbruks- eller skogsbruksverksamhet, eller
2. vattenbruksverksamhet.

För drift av skepp och båtar utan medgivande enligt 2 kap. 9 § samt andra motordrivna fordon än personbilar, lastbilar och bussar medges befrielse från koldioxidskatt med 2 292 kronor per kubikmeter bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 b, om det förbrukas i yrkesmässig

1. jordbruks- eller skogsbruksverksamhet, eller
2. vattenbruksverksamhet.

*För sådan förbrukning som avses i första stycket ska även befrielse från energiskatt medges med 1 061 kronor per kubikmeter.*

När det gäller skepp och båtar för vilka fiskelicens som inte är begränsad till fiske enbart i enskilt vatten meddelats enligt fiskelagen (1993:787) medges skattebefrielse enligt första stycket också för bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 a.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2022.

2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

<sup>1</sup> Senaste lydelse 2019:447.

## 2 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi

Härigenom föreskrivs att 6 a kap. 2 a § lagen (1994:1776) om skatt på energi ska ha följande lydelse.

*Lydelse enligt lagförslag 2.1*

*Föreslagen lydelse*

### 6 a kap.

#### 2 a §

För drift av skepp och båtar utan medgivande enligt 2 kap. 9 § samt andra motordrivna fordon än personbilar, lastbilar och bussar medges befrielse från koldioxidskatt med 2 292 kronor per kubikmeter bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 b, om det förbrukas i yrkesmässig

1. jordbruks- eller skogsbruksverksamhet, eller

2. vattenbruksverksamhet.

För sådan förbrukning som avses i första stycket ska även befrielse från energiskatt medges med 1 061 kronor per kubikmeter.

För sådan förbrukning som avses i första stycket ska även befrielse från energiskatt medges med 2 111 kronor per kubikmeter.

När det gäller skepp och båtar för vilka fiskelicens som inte är begränsad till fiske enbart i enskilt vatten meddelats enligt fiskelagen (1993:787) medges skattebefrielse enligt första stycket också för bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 a.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2022.

2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.



### 3 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi

Härigenom föreskrivs att 6 a kap. 2 a § lagen (1994:1776) om skatt på energi ska ha följande lydelse.

*Lydelse enligt lagförslag 2.2*

*Föreslagen lydelse*

#### 6 a kap.

##### 2 a §

För drift av skepp och båtar utan medgivande enligt 2 kap. 9 § samt andra motordrivna fordon än personbilar, lastbilar och bussar medges befrielse från koldioxidskatt med 2 292 kronor per kubikmeter bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 b, om det förbrukas i yrkesmässig

1. jordbruks- eller skogsbruksverksamhet, eller
2. vattenbruksverksamhet.

*För sådan förbrukning som avses i första stycket ska även befrielse från energiskatt medges med 2 111 kronor per kubikmeter.*

När det gäller skepp och båtar för vilka fiskelicens som inte är begränsad till fiske enbart i enskilt vatten meddelats enligt fiskelagen (1993:787) medges skattebefrielse enligt första stycket också för bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 a.

För drift av skepp och båtar utan medgivande enligt 2 kap. 9 § samt andra motordrivna fordon än personbilar, lastbilar och bussar medges befrielse från koldioxidskatt med 1 930 kronor per kubikmeter bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 3 b, om det förbrukas i yrkesmässig

1. jordbruks- eller skogsbruksverksamhet, eller
2. vattenbruksverksamhet.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2023.

2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

## 4 Förslag till lag om ändring i socialförsäkringsbalken

Härigenom föreskrivs i fråga om socialförsäkringsbalken

*dels* att 52 kap. 18 §, 93 kap. 4 §, 99 kap. 1 §, 100 kap. 2 §, 101 kap. 1 §, 102 kap. 1, 7, 16–17 och 29 §§, 103 kap. 1–4 §§, 107 kap. 3 §, 110 kap. 6, 33 och 46 §§, 112 kap. 4 och 7 §§ och rubrikerna till 101 och 102 kap. ska ha följande lydelse,

*dels* att det ska införas ett nytt kapitel, 102 a kap., tre nya paragrafer, 103 kap. 3 a och 4 a §§ och 113 kap. 40 a §, och närmast före 113 kap. 40 a § en ny rubrik av följande lydelse.

*Nuvarande lydelse*

*Föreslagen lydelse*

### 52 kap.

#### 18 §

Med årlig bruttoinkomst avses inkomst enligt 102 kap. 7–15 §§.

Med årlig bruttoinkomst avses inkomst enligt 102 kap. 7–15 §§, *dock inte inkomst enligt 102 kap. 7 § 6.*

För en försäkrad som avses i 10 § första stycket 1–3 ska bruttoinkomsten räknas fram utan hänsyn till makes inkomst.

För föräldrar som avses i 10 § första stycket 4 och andra stycket räknas inkomsterna samman vid beräkning av anskaffningsbidragets storlek.

*Lydelse enligt lagförslag 2.15*

*Föreslagen lydelse*

### 93 kap.

#### 4 §<sup>1</sup>

En förmån enligt denna avdelning lämnas endast till den som har ett gällande försäkringsskydd för förmånen enligt 4 och 5 kap.

Bestämmelser om anmälan och ansökan samt vissa gemensamma bestämmelser om förmåner och handläggning finns i 104–117 kap. (avdelning H). Bostadsbidrag i form av tilläggsbidrag till barnfamiljer lämnas dock utan ansökan

Bestämmelser om anmälan och ansökan samt vissa gemensamma bestämmelser om förmåner och handläggning finns i 104–117 kap. (avdelning H). Bostadsbidrag i form av tilläggsbidrag till barnfamiljer *och garantitillägg i bostadstillägget* lämnas dock utan ansökan.

*Nuvarande lydelse*

*Föreslagen lydelse*

### 99 kap.

#### 1 §

I denna underavdelning finns allmänna bestämmelser om bostadstillägg i 100 kap.

Vidare finns bestämmelser om

- rätten till bostadstillägg i 101 kap.,
- beräkning av bostadstillägg i 102 kap., *och*
- särskilda handläggningsregler för bostadstillägg i 103 kap.

– rätten till bostadstillägg *och särskilt bostadstillägg* i 101 kap.,

– beräkning av bostadstillägg *och särskilt bostadstillägg* i 102 kap.,

– rätten till *och beräkning av garantitillägg i bostadstillägget* i 102 a kap., *och*

<sup>1</sup> Senaste lydelse 2022:000.

**101 kap. Rätten till bostadstillägg****101 kap. Rätten till bostadstillägg och särskilt bostadstillägg****1 §<sup>2</sup>**

I detta kapitel finns inledande bestämmelser i 2 §.

Vidare finns bestämmelser om

- förmåner som kan ge rätt till bostadstillägg i 3–5 §§,
- undantag från rätten till bostadstillägg i 6 §,
- bostadskostnader i 7 och 8 §§,
- samordning med bostadsbidrag i 9 §, och
- förmånstiden i 10–11 §§.

*Bestämmelser om rätten till garantitillägg i bostadstillägget finns i 102 a kap.*

**102 kap. Beräkning av bostadstillägg****102 kap. Beräkning av bostadstillägg och särskilt bostadstillägg****1 §<sup>3</sup>**

I detta kapitel finns allmänna bestämmelser i 2–6 §§.

Vidare finns bestämmelser om

- beräkning av bidragsgrundande inkomst i 7–13 och 15 §§,
- beräkning av reduceringsinkomst i 16–19 §§,
- häktade eller intagna m.fl. i 20 §,
- beräkning av bostadstillägg i 21–25 a §§, och
- beräkning av särskilt bostadstillägg i 26–30 §§.

*Bestämmelser om beräkning av garantitillägg i bostadstillägget finns i 102 a kap.*

**7 §<sup>4</sup>**

Den bidragsgrundande inkomsten är summan av

1. ett uppskattat överskott i inkomstslaget tjänst enligt 10 kap. 16 § inkomstskattelagen (1999:1229) minskat med inkomstpensionstillägg enligt 74 a kap.,
2. ett uppskattat överskott i inkomstslaget näringsverksamhet beräknat enligt 8 §,
3. överskott i inkomstslaget kapital beräknat enligt 9 § utifrån de uppgifter som har legat till grund för Skatteverkets beslut om slutlig skatt, för senast möjliga beskattningsår, som har fattats närmast före den första månad som prövningen av bostadstillägget avser,

och 4. del av förmögenhet enligt 10–13 §§, 4. del av förmögenhet enligt 10–13 §§,

och 5. vissa andra inkomster enligt 15 §, 5. vissa andra inkomster enligt 15 §,

och 6. garantitillägg i bostadstillägget enligt 102 a kap.

**16 §<sup>5</sup>**

Reduceringsinkomsten är summan av

1. sjukersättning, aktivitetsersättning, allmän ålderspension och änkepension,
2. pension och invaliditetsförmån som lämnas enligt utländsk lagstiftning,
3. inkomst av kapital enligt 7 § 3,
4. del av förmögenhet enligt 7 § 4,

<sup>2</sup> Senaste lydelse 2013:747.

<sup>3</sup> Senaste lydelse 2019:651.

<sup>4</sup> Senaste lydelse 2020:1239.

<sup>5</sup> Senaste lydelse 2019:651.

5. 50 procent av de delar av den bidragsgrundande inkomsten som består av arbetsinkomst enligt 67 kap. 6 § första stycket inkomstskattelagen (1999:1229),

6. 50 procent av de delar av inkomsten enligt 15 § som, bortsett från att skatteplikt inte föreligger, är av motsvarande slag som arbetsinkomst enligt 67 kap. 6 § första stycket inkomstskattelagen, *och*

7. 80 procent av övriga delar av den bidragsgrundande inkomsten, minskad med ett fribelopp enligt 17–19 §§.

6. 50 procent av de delar av inkomsten enligt 15 § som, bortsett från att skatteplikt inte föreligger, är av motsvarande slag som arbetsinkomst enligt 67 kap. 6 § första stycket inkomstskattelagen,

7. *garantitillägg i bostadstillägget enligt 7 § 6, och*

8. 80 procent av övriga delar av den bidragsgrundande inkomsten, minskad med ett fribelopp enligt 17–19 §§.

#### 16 a §<sup>6</sup>

Från och med den månad en försäkrad, som har hel allmän ålderspension eller motsvarande utländsk förmån, fyller 65 år är reduceringsinkomsten summan av

1. 93 procent av den inkomstgrundade ålderspensionen,  
2. garantipension och änkepension,  
3. 93 procent av den pension och invaliditetsförmån som lämnas enligt utländsk lagstiftning,

4. inkomst av kapital enligt 7 § 3,

5. del av förmögenhet enligt 7 § 4,

6. 93 procent av de delar av den bidragsgrundande inkomsten som består av arbetsinkomst enligt 67 kap. 6 § första stycket inkomstskattelagen (1999:1229),

7. 93 procent av de delar av den inkomst enligt 15 § som, bortsett från att skatteplikt inte föreligger, är av motsvarande slag som arbetsinkomst enligt 67 kap. 6 § första stycket inkomstskattelagen, *och*

8. 93 procent av övriga delar av den bidragsgrundande inkomsten, minskad med ett fribelopp enligt 17 §.

7. 93 procent av de delar av den inkomst enligt 15 § som, bortsett från att skatteplikt inte föreligger, är av motsvarande slag som arbetsinkomst enligt 67 kap. 6 § första stycket inkomstskattelagen,

8. *garantitillägg i bostadstillägget enligt 7 § 6, och*

9. 93 procent av övriga delar av den bidragsgrundande inkomsten, minskad med ett fribelopp enligt 17 §.

Inkomst enligt första stycket 6 och 7 ska endast beaktas till den del den överstiger 24 000 kronor.

#### 17 §<sup>7</sup>

Det fribelopp som avses i 16 och 16 a §§ motsvarar 2,181 prisbasbelopp för den som är ogift och 1,951 prisbasbelopp för den som är gift.

*De belopp som anges i första stycket ska ökas med ett belopp som motsvarar det högsta förmånsbeloppet för garantitillägg i bostadstillägget enligt 102 a kap. för det aktuella året.*

*I fråga om fribeloppet enligt 16 § gäller andra stycket från och med den månad då personen fyller 65 år, om allmän ålderspension ingår i reduceringsinkomsten.*

<sup>6</sup> Senaste lydelse 2019:651.

<sup>7</sup> Senaste lydelse 2019:651.

29 §<sup>8</sup>

Vid tillämpning av 26 § ska följande inkomster beaktas:

1. Den del av den bidragsgrundande inkomsten som avses i 7 § 1 och 2 efter avdrag för den skatte- och avgiftssats som följer av tillämplig skattetablell enligt 55 kap. 6 och 8 §§ skatteförfarandelagen (2011:1244). Om det för den försäkrade inte kan beslutas någon tillämplig skattetablell ska den skatte- och avgiftssats användas som följer av den skattetablell som skulle ha varit tillämplig om sådant beslut hade kunnat fattas.

2. Den del av den bidragsgrundande inkomsten som avses i 7 § 3 efter avdrag med 30 procent.

3. Den del av den bidragsgrundande inkomsten som avses i 7 § 4.

4. Den del av den bidragsgrundande inkomsten som avses i 7 § 5. När det gäller sådan del av den bidragsgrundande inkomsten som avses i 97 kap. 13 § 1 ska den inkomsten tas upp efter avdrag för de skatter och avgifter som följer av bestämmelserna i 1 och 2 om inkomsten inte hade undantagits från beskattning i Sverige på grund av 3 kap. 9–13 §§ inkomstskattelagen (1999:1229) eller skatteavtal.

*4 a. Den del av den bidragsgrundande inkomsten som avses i 7 § 6.*

5. Bostadstillägg enligt 21 §.

Från och med den månad en försäkrad fyller 65 år ska arbetsinkomst som avses i 16 a § 6 och 7 beaktas i sin helhet till den del inkomsten, före avdrag för skatte- och avgiftssats, överstiger 24 000 kronor.

*Föreslagen lydelse*

## 102 a kap. Rätten till och beräkning av garantitillägg i bostadstillägget

### Innehåll

1 § I detta kapitel finns inledande bestämmelser i 2 §.

Vidare finns bestämmelser om

- rätten till garantitillägg i bostadstillägget i 3–6 §§,
- beräkningsunderlag för garantitillägg i bostadstillägget i 7–11 §§, och
- beräkning av garantitillägg i bostadstillägget i 12–20 §§.

### Inledande bestämmelser

2 § Garantitillägg i bostadstillägget är ett kompletterande bidrag till boendet.

För garantitillägg i bostadstillägget gäller bestämmelserna i detta kapitel i stället för bestämmelserna i 101 och 102 kap.

### Rätten till garantitillägg i bostadstillägget

*Vem som kan få garantitillägg i bostadstillägget*

3 § Garantitillägg i bostadstillägget kan lämnas till den som har rätt till garantipension enligt 66 kap. 2 § eller 67 kap. 2 § och som tar ut allmän ålderspension i form av inkomstpension, tilläggspension eller garantipension.

### Förmånsnivåer

4 § Garantitillägg i bostadstillägget lämnas enligt följande förmånsnivåer:

1. Helt garantitillägg i bostadstillägget om den försäkrade tar ut hel allmän ålderspension i form av inkomstpension, tilläggspension eller garantipension för samma tid.

2. Tre fjärdedels garantitillägg i bostadstillägget om den försäkrade tar ut tre fjärdedels allmän ålderspension i form av inkomstpension, tilläggspension eller garantipension för samma tid.

<sup>8</sup> Senaste lydelse 2019:651.

3. Halvt garantitillägg i bostadstillägget om den försäkrade tar ut halv allmän ålderspension i form av inkomstpension, tilläggspension eller garantipension för samma tid.

4. En fjärdedels garantitillägg i bostadstillägget om den försäkrade tar ut en fjärdedels allmän ålderspension i form av inkomstpension, tilläggspension eller garantipension för samma tid.

#### *Förmånstiden*

5 § Garantitillägg i bostadstillägget kan lämnas tidigast från och med den månad då den försäkrade fyller 65 år.

6 § Garantitillägg i bostadstillägget lämnas från och med den månad då rätten till förmånen har inträtt till och med den månad då rätten till förmånen har upphört.

### **Beräkningsunderlag för garantitillägg i bostadstillägget**

#### *Försäkrade födda 1937 eller tidigare*

7 § För en försäkrad som är född 1937 eller tidigare beräknas garantitillägg i bostadstillägget på det underlag som följer av 8–10 §§ för det aktuella året (beräkningsunderlaget).

8 § I beräkningsunderlaget enligt 7 § ska det ingå

1. inkomstgrundad ålderspension i form av tilläggspension som den försäkrade har rätt till före samordning enligt 69 kap. 12 §,
2. sådan allmän obligatorisk ålderspension enligt utländsk lagstiftning som inte är att likställa med garantipension enligt denna balk,
3. änkepension efter samordning enligt 85 kap. 9 och 10 §§,
4. efterlevandepension enligt utländsk lagstiftning, och
5. sådana förmåner som lämnas till den försäkrade enligt utländsk lagstiftning och som motsvarar sjukersättning eller aktivitetsersättning eller som utgör pension vid invaliditet.

9 § Om den försäkrade har rätt till tilläggspension, ska beloppet enligt 8 § 1 alltid bestämmas som om tilläggspensionen hade börjat lyftas den kalendermånad då den försäkrade fyllde 65 år.

10 § Det som föreskrivs i 66 kap. 7 § om garantipension i fråga om överföring av värdet av rätt till tilläggspension enligt lagen (2002:125) om överföring av värdet av pensionsrättigheter till och från Europeiska gemenskaperna tillämpas på garantitillägg i bostadstillägget till försäkrade födda 1937 eller tidigare.

#### *Försäkrade födda 1938 eller senare*

11 § För en försäkrad som är född 1938 eller senare beräknas garantitillägg i bostadstillägget på ett underlag som motsvarar underlaget för beräkning av garantipension enligt 67 kap. 15, 16, 17 och 18–20 §§ för det aktuella året (beräkningsunderlaget).

### **Beräkning av garantitillägg i bostadstillägget**

#### *Inkomstgränser och förmånsbelopp*

12 § Garantitillägg i bostadstillägget lämnas för kalenderåret 2022 med belopp per år enligt 13 eller 14 §. För efterföljande kalenderår räknas inkomstgränserna och det högsta förmånsbeloppet om på det sätt som anges i 15 och 16 §§.

13 § Om den försäkrades beräkningsunderlag inte överstiger 142 153 kronor, lämnas garantitillägg i bostadstillägget med 12 000 kronor.

**14 §** Om den försäkrades beräkningsunderlag överstiger 142 153 kronor men inte 172 153 kronor gäller följande. Garantitillägg i bostadstillägget lämnas med 12 000 kronor minskat med 38 procent av den del av beräkningsunderlaget som överstiger 142 153 kronor. Förmånen lämnas dock alltid med minst 600 kronor.

*Omräkning av inkomstgränser och förmånsbelopp*

**15 §** För kalenderåret 2023 och följande år ska inkomstgränserna och det högsta förmånsbeloppet i 13 och 14 §§ räknas om genom indexering enligt 16 § vid varje årsskifte.

Det nya högsta förmånsbeloppet utgör den indexerade delen av förmånsbeloppet med tillägg för 600 kronor.

**16 §** Indexeringen beräknas som produkten av

- den inkomstgräns som gäller före årsskiftet respektive det högsta förmånsbelopp som gäller före årsskiftet minskat med 600 kronor, och
- kvoten mellan inkomstindexet efter årsskiftet och inkomstindexet före årsskiftet, sedan den nämnda kvoten dividerats med talet 1,016.

De framräknade inkomstgränserna respektive den framräknade delen av det högsta förmånsbeloppet enligt första stycket avrundas till hela kronor.

För år då balansindex fastställs ska beräkningen göras med hänsyn till detta index i stället för inkomstindexet.

**17 §** Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela närmare föreskrifter om inkomstgränserna och det högsta förmånsbeloppet.

*Avkortning av förmånsbelopp*

**18 §** För en försäkrad som är född 1937 eller tidigare och som inte skulle ha tillgodoräknats oavkortad folkpension enligt 5 kap. 3 § andra stycket och 5 § fjärde stycket i den upphävda lagen (1962:381) om allmän försäkring i lydelsen före den 1 januari 2003 gäller följande.

Den försäkrades förmånsbelopp enligt 12–16 §§ avkortas till så stor andel som svarar mot kvoten mellan

- det antal år som pensionspoäng eller bosättningstid skulle ha tillgodoräknats för enligt de bestämmelser som avses i första stycket, och
- talet 30 när det gäller pensionspoäng respektive talet 40 när det gäller bosättnings-tid.

**19 §** För en försäkrad som är född 1938 eller senare och som inte kan tillgodoräknas 40 års försäkringstid för garantipension ska den försäkrades förmånsbelopp enligt 12–16 §§ avkortas till så stor andel som svarar mot kvoten mellan

- försäkringstiden för garantipension, och
- talet 20.

*Partiellt garantitillägg i bostadstillägget*

**20 §** Garantitillägg i bostadstillägget lämnas med så stor andel av beloppet enligt 12–16, 18 och 19 §§ som motsvarar den andel av garantitillägg i bostadstillägget som den försäkrade har rätt till enligt 4 §.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse***103 kap.****1 §<sup>9</sup>**

I detta kapitel finns bestämmelser om

- omprövning vid ändrade förhållanden i 2–4 §§, och
- utbetalning av bostadstillägg i 5 §.

– omprövning vid ändrade förhållanden i 2–4 a §§, och

**2 §**

*Bostadstillägget ska omprövas när något förhållande som påverkar tilläggets storlek har ändrats.*

*Bostadstillägg och särskilt bostadstillägg ska omprövas när något förhållande som påverkar tilläggets storlek har ändrats.*

*Garantitillägg i bostadstillägget ska omprövas när något förhållande som påverkar rätten till tillägget eller tilläggets storlek har ändrats.*

**3 §<sup>10</sup>**

Bostadstillägget får räknas om utan föregående underrättelse om den del av årsinkomsten ändras som utgörs av

- en förmån som betalas ut av Försäkringskassan eller Pensionsmyndigheten,
- pension enligt utländsk lagstiftning,
- avtalspension eller motsvarande ersättning som följer av kollektivavtal, eller
- överskott i inkomstslaget kapital som avses i 102 kap. 7 § 3.

Det som anges i första stycket gäller också när ändring sker av

- sådant belopp som avses i 102 kap. 17–19 §§,
- preliminärt bostadsbidrag enligt 98 kap., eller
- taxeringsvärde för annan fastighet än sådan som avses i 5 § lagen (2009:1053) om

förmögenhet vid beräkning av vissa förmåner.

Vid omräkning av bostadstillägget med stöd av första och andra styckena får en ny beräkning av bostadstillägget göras utifrån enbart den ändring som ligger till grund för omräkningen.

*För garantitillägg i bostadstillägget gäller i stället 3 a §.*

**3 a §**

*Garantitillägg i bostadstillägget får räknas om utan föregående underrättelse om en inkomst som ingår i beräkningsunderlaget för förmånen ändras. Detsamma gäller när inkomstgränserna och det högsta förmånsbeloppet ändras med stöd av 102 a kap. 15 och 16 §§.*

*Vid omräkning av garantitillägg i bostadstillägget med stöd av första stycket får en ny beräkning av förmånen göras utifrån enbart den ändring som ligger till grund för omräkningen.*

**4 §<sup>11</sup>**

En ändring av bostadstillägget ska gälla från och med månaden efter den månad då anledningen till ändring har uppkommit. En ändring av bostadstillägget ska dock gälla

<sup>9</sup> Senaste lydelse 2013:747.

<sup>10</sup> Senaste lydelse 2017:554.

<sup>11</sup> Senaste lydelse 2018:670.



från och med den månad under vilken de förhållanden har uppkommit som föranleder ändringen, om förhållandena avser hela den månaden. Gäller det höjning av tillägget ska även 101 kap. 10 § beaktas.

Om Pensionsmyndigheten eller Försäkringskassan har hämtat in uppgifter som avses i 102 kap. 7 § 3 direkt från Skatteverket för omräkning av bostadstillägget utan föregående underrättelse med stöd av 3 §, ska en ändring av bostadstillägget, i stället för vad som följer av första stycket, gälla från och med månaden efter den månad då Pensionsmyndigheten eller Försäkringskassan har fått uppgifterna från Skatteverket.

*För garantitillägg i bostadstillägget gäller i stället 4 a §.*

#### 4 a §

*En ändring av garantitillägg i bostadstillägget på grund av något förhållande som även innebär en ändring av garantipension ska gälla från och med den månad för vilken ändringen av garantipensionen börjar gälla.*

*En ändring av garantitillägg i bostadstillägget som följer av att inkomstgränserna och det högsta förmånsbeloppet har räknats om ska gälla från och med den månad då de nya inkomstgränserna och det nya högsta förmånsbeloppet börjar gälla.*

*I övrigt ska vad som föreskrivs i 4 § första stycket första och andra meningarna gälla i fråga om en ändring av garantitillägg i bostadstillägget.*

*Lydelse enligt lagförslag 2.15*

*Föreslagen lydelse*

### 110 kap.

#### 6 §<sup>12</sup>

Ansökan behöver, trots det som föreskrivs i 4 §, inte göras om följande förmåner.

1. Barnbidrag, i annat fall än som avses i 15 kap. 6 §. Det finns dock särskilda bestämmelser om anmälan som gäller flerbarnstillägg i 16 kap. 12 §.

2. Sjukpenning i fall där den försäkrade på grund av sjukdomen är förhindrad eller har synnerliga svårigheter att göra en ansökan.

3. Assistansersättning när kommunen har anmält till Försäkringskassan att det kan antas att den enskilde har rätt till sådan ersättning.

Om omvårdnadsbidrag eller merkostnadsersättning har beviljats för begränsad tid får den tid för vilken förmånen ska lämnas förlängas utan att ansökan om detta har gjorts.

Ytterligare bestämmelser om att förmåner lämnas utan ansökan finns beträffande

- |                                                                                          |                                                                                                     |
|------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. sjukersättning och aktivitetsersättning i 36 kap. 25–27 §§,                           |                                                                                                     |
| 2. allmän ålderspension i 56 kap. 4 a och 6 §§,                                          |                                                                                                     |
| 3. inkomstpensionstillägg i 74 a kap. 8 § andra stycket,                                 |                                                                                                     |
| 4. efterlevandepension och efterlevandestöd i 77 kap. 13 §,                              |                                                                                                     |
| 5. efterlevandelivränta i 88 kap. 10 § första stycket,                                   |                                                                                                     |
| 6. premiepension till efterlevande i 92 kap. 2 § första stycket, <i>och</i>              | 6. premiepension till efterlevande i 92 kap. 2 § första stycket,                                    |
| 7. bostadsbidrag i form av tilläggsbidrag till barnfamiljer i 93 kap. 4 § andra stycket. | 7. bostadsbidrag i form av tilläggsbidrag till barnfamiljer i 93 kap. 4 § andra stycket, <i>och</i> |

<sup>12</sup> Senaste lydelse 2022:000.

8. *garantitillägg i bostadstillägget i 93 kap.  
4 § andra stycket.*

*Nuvarande lydelse*

*Föreslagen lydelse*

### 33 §

Banker och andra penninginrättningar ska på begäran lämna uppgifter enligt 31 § första stycket till Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten och allmän förvaltningsdomstol i ärenden om äldre-försörjningsstöd, bostadsbidrag och bostadstillägg.

Banker och andra penninginrättningar ska på begäran lämna uppgifter enligt 31 § första stycket till Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten och allmän förvaltningsdomstol i ärenden om äldre-försörjningsstöd, bostadsbidrag och bostadstillägg. *Detta gäller dock inte i ärenden om garantitillägg i bostadstillägget.*

### 46 §<sup>13</sup>

Den som ansöker om, har rätt till eller annars får en förmån enligt denna balk ska anmäla sådana ändrade förhållanden som påverkar rätten till eller storleken av förmånen.

Det som anges i första stycket kan avse

1. bosättning i Sverige eller utlandsvistelse,
2. bostadsförhållanden,
3. civilstånd, vårdnad och sammanboende med vuxen eller barn,
4. hälsotillstånd,
5. förvärvsarbete i Sverige eller utomlands,
6. arbetsförmåga,
7. inkomstförhållanden,
8. förmögenhetsförhållanden, och
9. utländsk socialförsäkringsförmån.

Anmälan som gäller assistansersättning ska även göras av den till vilken assistansersättning har betalats ut enligt 51 kap. 19 §, om denne har kännedom om de ändrade förhållandena.

Anmälan behöver inte göras om den handläggande myndigheten har kännedom om ändringen och därför saknar behov av en anmälan. Anmälan behöver inte heller göras i ett ärende om bostadstillägg eller äldre-försörjningsstöd om ändringen innebär att inkomsterna eller förmögenheten endast har ökat i mindre omfattning. *Andra meningen gäller dock inte i ett ärende om garantitillägg i bostadstillägget.*

## 112 kap.

### 4 §<sup>14</sup>

Interimistiska beslut om ersättning enligt 2 och 3 §§ får inte fattas i ärenden om adoptionsbidrag, bilstöd eller särskilt pensionstillägg.

Interimistiska beslut enligt 2 § får inte fattas i ärenden om allmän ålderspension, inkomstpensionstillägg, efterlevandepension eller efterlevandestöd.

Interimistiska beslut enligt 2 § får inte fattas i ärenden om allmän ålderspension, inkomstpensionstillägg, efterlevandepension, efterlevandestöd eller garantitillägg i bostadstillägget.

Interimistiska beslut enligt 3 § får inte fattas i ärenden om assistansersättning.

<sup>13</sup> Senaste lydelse 2014:470.

<sup>14</sup> Senaste lydelse 2020:1239.

7 §<sup>15</sup>

Beslut om allmän ålderspension får fattas genom automatiserad behandling av Pensionsmyndigheten om en klargörande motivering för beslutet får utelämnas enligt 32 § första stycket förvaltningslagen (2017:900). Detsamma gäller i tillämpliga delar för beslut om inkomstpensionstillägg, efterlevandepension och efterlevandestöd.

Beslut om allmän ålderspension får fattas genom automatiserad behandling av Pensionsmyndigheten om en klargörande motivering för beslutet får utelämnas enligt 32 § första stycket förvaltningslagen (2017:900). Detsamma gäller i tillämpliga delar för beslut om inkomstpensionstillägg, efterlevandepension, efterlevandestöd och garantitillägg i bostadstillägget.

### 113 kap.

#### Särskilda bestämmelser om garantitillägg i bostadstillägget

##### 40 a §

*De bestämmelser som anges i 22 § första och andra stycket om ändring och omprövning av beslut i ärenden om allmän ålderspension gäller i tillämpliga delar i ärenden om garantitillägg i bostadstillägget. Därutöver gäller vad som föreskrivs om begäran om omprövning i 20 a §.*

*I fråga om överklagande av beslut i ärenden om garantitillägg i bostadstillägget gäller även 35 §.*

1. Denna lag träder i kraft den 15 juli 2022.
2. De nya bestämmelserna i 102 a kap. och bestämmelserna i 102 kap. 7, 16–17 och 29 §§ i den nya lydelsen tillämpas första gången för förmåner som avser augusti 2022.
3. För den som vid tidpunkten för ikraftträdandet har rätt till garantipension för juli 2022 får ett beslut om garantitillägg i bostadstillägget som avser augusti 2022 fattas på ett beräkningsunderlag som grundas på inkomsterna i beräkningsunderlaget för den försäkrades garantipension för augusti 2022, i den omfattning inkomsterna ska ingå i beräkningsunderlaget för garantitillägg i bostadstillägget. Ett sådant beslut ska omprövas om det beräkningsunderlag för garantipension som legat till grund för beslutet om garantitillägg i bostadstillägget har ändrats.

<sup>15</sup> Senaste lydelse 2020:1239.

## 5 Förslag till lag om ändring i socialförsäkringsbalken

Härigenom föreskrivs att 102 kap. 17 § och 102 a kap. 5 och 11 §§ socialförsäkringsbalken ska ha följande lydelse.

*Lydelse enligt lagförslag 2.4*

*Föreslagen lydelse*

### 102 kap.

#### 17 §<sup>1</sup>

Det fribelopp som avses i 16 och 16 a §§ motsvarar 2,181 prisbasbelopp för den som är ogift och 1,951 prisbasbelopp för den som är gift.

De belopp som anges i första stycket ska ökas med ett belopp som motsvarar det högsta förmånsbeloppet för garantitillägg i bostadstillägget enligt 102 a kap. för det aktuella året.

I fråga om fribeloppet enligt 16 § gäller andra stycket från och med den månad då personen fyller 65 år, om allmän ålderspension ingår i reduceringsinkomsten.

I fråga om fribeloppet enligt 16 § gäller andra stycket från och med den månad då personen fyller 66 år, om allmän ålderspension ingår i reduceringsinkomsten.

### 102 a kap.

#### 5 §<sup>2</sup>

Garantitillägg i bostadstillägget kan lämnas tidigast från och med den månad då den försäkrade fyller 65 år.

Garantitillägg i bostadstillägget kan lämnas tidigast från och med den månad då den försäkrade fyller 66 år.

#### 11 §<sup>3</sup>

För en försäkrad som är född 1938 eller senare beräknas garantitillägg i bostadstillägget på ett underlag som motsvarar underlaget för beräkning av garantipension enligt 67 kap. 15, 16, 17 och 18–20 §§ för det aktuella året (beräkningsunderlaget).

För en försäkrad som är född 1938 eller senare beräknas garantitillägg i bostadstillägget på ett underlag som motsvarar underlaget för beräkning av garantipension enligt 67 kap. 15, 16, 17 och 18–20 b §§ för det aktuella året (beräkningsunderlaget).

- 
1. Denna lag träder i kraft den 1 december 2022.
  2. Lagen tillämpas första gången för förmåner som avser januari 2023.
  3. Äldre föreskrifter gäller dock fortfarande för den som har fyllt 65 år före den 1 januari 2023.

<sup>1</sup> Senaste lydelse 2022:000.

<sup>2</sup> Senaste lydelse 2022:000.

<sup>3</sup> Senaste lydelse 2022:000.

## 6 Förslag till lag om ändring i socialförsäkringsbalken

Härigenom föreskrivs att 102 kap. 17 § och 102 a kap. 5 och 11 §§ socialförsäkringsbalken ska ha följande lydelse.

*Lydelse enligt lagförslag 2.5*

*Föreslagen lydelse*

### 102 kap.

#### 17 §<sup>1</sup>

Det fribelopp som avses i 16 och 16 a §§ motsvarar 2,181 prisbasbelopp för den som är ogift och 1,951 prisbasbelopp för den som är gift.

De belopp som anges i första stycket ska ökas med ett belopp som motsvarar det högsta förmånsbeloppet för garantitillägg i bostadstillägget enligt 102 a kap. för det aktuella året.

I fråga om fribeloppet enligt 16 § gäller andra stycket från och med den månad då personen *fyller 66 år*, om allmän ålderspension ingår i reduceringsinkomsten.

I fråga om fribeloppet enligt 16 § gäller andra stycket från och med den månad då personen *uppnår riktåldern för pension*, om allmän ålderspension ingår i reduceringsinkomsten.

### 102 kap.

#### 5 §<sup>2</sup>

Garantitillägg i bostadstillägget kan lämnas tidigast från och med den månad då den försäkrade *fyller 66 år*.

Garantitillägg i bostadstillägget kan lämnas tidigast från och med den månad då den försäkrade *uppnår riktåldern för pension*.

#### 11 §<sup>3</sup>

För en försäkrad som är född 1938 eller senare beräknas garantitillägg i bostadstillägget på ett underlag som motsvarar underlaget för beräkning av garantipension enligt 67 kap. 15, 16, 17 och 18–20 b §§ för det aktuella året (beräkningsunderlaget).

För en försäkrad som är född 1938 eller senare beräknas garantitillägg i bostadstillägget på ett underlag som motsvarar underlaget för beräkning av garantipension enligt 67 kap. 15, 16, 17 och 18–20 c §§ för det aktuella året (beräkningsunderlaget).

1. Denna lag träder i kraft den 1 december 2025.
2. Lagen tillämpas första gången för förmåner som avser januari 2026.
3. Äldre föreskrifter gäller dock fortfarande för den som har fyllt 66 år före den 1 januari 2026.

<sup>1</sup> Senaste lydelse 2022:000.

<sup>2</sup> Senaste lydelse 2022:000.

<sup>3</sup> Senaste lydelse 2022:000.

## 7 Förslag till lag om ändring i lagen (2022:000) om ändring i socialförsäkringsbalken

Härigenom föreskrivs att 102 kap. 16 a och 29 §§ socialförsäkringsbalken i stället för lydelsen enligt lagen (2022:000) om ändring i den balken ska ha följande lydelse.

*Lydelse enligt lagförslag 2.1 i prop.  
2021/22:181*

*Föreslagen lydelse*

### 102 kap.

#### 16 §<sup>1</sup>

Från och med den månad en försäkrad, som har hel allmän ålderspension eller motsvarande utländsk förmån, fyller 66 år är reduceringsinkomsten summan av

1. 93 procent av den inkomstgrundade ålderspensionen,
2. garantipension och änkepension,
3. 93 procent av den pension och invaliditetsförmån som lämnas enligt utländsk lagstiftning,

4. inkomst av kapital enligt 7 § 3,

5. del av förmögenhet enligt 7 § 4,

6. 93 procent av de delar av den bidragsgrundande inkomsten som består av arbetsinkomst enligt 67 kap. 6 § första stycket inkomstskattelagen (1999:1229),

7. 93 procent av de delar av den inkomst enligt 15 § som, bortsett från att skatteplikt inte föreligger, är av motsvarande slag som arbetsinkomst enligt 67 kap. 6 § första stycket inkomstskattelagen, *och*

7. 93 procent av de delar av den inkomst enligt 15 § som, bortsett från att skatteplikt inte föreligger, är av motsvarande slag som arbetsinkomst enligt 67 kap. 6 § första stycket inkomstskattelagen,

*8. garantitillägg i bostadstillägget enligt 7 § 6, och*

8. 93 procent av övriga delar av den bidragsgrundande inkomsten, minskad med ett fribelopp enligt 17 §.

9. 93 procent av övriga delar av den bidragsgrundande inkomsten, minskad med ett fribelopp enligt 17 §.

Inkomst enligt första stycket 6 och 7 ska endast beaktas till den del den överstiger 24 000 kronor.

#### 29 §<sup>2</sup>

Vid tillämpning av 26 § ska följande inkomster beaktas:

1. Den del av den bidragsgrundande inkomsten som avses i 7 § 1 och 2 efter avdrag för den skatte- och avgiftssats som följer av tillämplig skattetablell enligt 55 kap. 6 och 8 §§ skatteförfarandelagen (2011:1244). Om det för den försäkrade inte kan beslutas någon tillämplig skattetablell ska den skatte- och avgiftssats användas som följer av den skattetablell som skulle ha varit tillämplig om sådant beslut hade kunnat fattas.

2. Den del av den bidragsgrundande inkomsten som avses i 7 § 3 efter avdrag med 30 procent.

3. Den del av den bidragsgrundande inkomsten som avses i 7 § 4.

4. Den del av den bidragsgrundande inkomsten som avses i 7 § 5. När det gäller sådan del av den bidragsgrundande inkomsten som avses i 97 kap. 13 § 1 ska den inkomsten tas upp efter avdrag för de skatter och avgifter som följer av bestämmelserna i 1 och 2 om inkomsten inte hade undantagits från beskattning i Sverige på grund av 3 kap. 9–13 §§ inkomstskattelagen (1999:1229) eller skatteavtal.

*4 a. Den del av den bidragsgrundande inkomsten som avses i 7 § 6.*

<sup>1</sup> Senaste lydelse 2022:000.

<sup>2</sup> Senaste lydelse 2022:000.

5. Bostadstillägg enligt 21 §.

Från och med den månad en försäkrad fyller 66 år ska arbetsinkomst som avses i 16 a § 6 och 7 beaktas i sin helhet till den del inkomsten, före avdrag för skatte- och avgiftssats, överstiger 24 000 kronor.

## 8 Förslag till lag om ändring i lagen (2022:000) om ändring i socialförsäkringsbalken

Härigenom föreskrivs att 102 kap. 16 a och 29 §§ socialförsäkringsbalken i stället för lydelsen enligt lagen (2022:000) om ändring i den balken ska ha följande lydelse.

*Lydelse enligt lagförslag 2.2 i prop.  
2021/22:181*

*Föreslagen lydelse*

### 102 kap.

#### 16 a §<sup>1</sup>

Från och med den månad en försäkrad, som har hel allmän ålderspension eller motsvarande utländsk förmån, uppnår riktåldern för pension är reduceringsinkomsten summan av

1. 93 procent av den inkomstgrundade ålderspensionen,
2. garantipension och änkepension,
3. 93 procent av den pension och invaliditetsförmån som lämnas enligt utländsk lagstiftning,

4. inkomst av kapital enligt 7 § 3,

5. del av förmögenhet enligt 7 § 4,

6. 93 procent av de delar av den bidragsgrundande inkomsten som består av arbetsinkomst enligt 67 kap. 6 § första stycket inkomstskattelagen (1999:1229),

7. 93 procent av de delar av den inkomst enligt 15 § som, bortsett från att skatteplikt inte föreligger, är av motsvarande slag som arbetsinkomst enligt 67 kap. 6 § första stycket inkomstskattelagen, *och*

7. 93 procent av de delar av den inkomst enligt 15 § som, bortsett från att skatteplikt inte föreligger, är av motsvarande slag som arbetsinkomst enligt 67 kap. 6 § första stycket inkomstskattelagen,

8. *garantitillägg i bostadstillägget enligt 7 § 6, och*

8. 93 procent av övriga delar av den bidragsgrundande inkomsten, minskad med ett fribelopp enligt 17 §.

9. 93 procent av övriga delar av den bidragsgrundande inkomsten, minskad med ett fribelopp enligt 17 §.

Inkomst enligt första stycket 6 och 7 ska endast beaktas till den del den överstiger 24 000 kronor.

#### 29 §<sup>2</sup>

Vid tillämpning av 26 § ska följande inkomster beaktas:

1. Den del av den bidragsgrundande inkomsten som avses i 7 § 1 och 2 efter avdrag för den skatte- och avgiftssats som följer av tillämplig skattetablell enligt 55 kap. 6 och 8 §§ skatteförfarandelagen (2011:1244). Om det för den försäkrade inte kan beslutas någon tillämplig skattetablell ska den skatte- och avgiftssats användas som följer av den skattetablell som skulle ha varit tillämplig om sådant beslut hade kunnat fattas.

2. Den del av den bidragsgrundande inkomsten som avses i 7 § 3 efter avdrag med 30 procent.

3. Den del av den bidragsgrundande inkomsten som avses i 7 § 4.

4. Den del av den bidragsgrundande inkomsten som avses i 7 § 5. När det gäller sådan del av den bidragsgrundande inkomsten som avses i 97 kap. 13 § 1 ska den inkomsten tas upp efter avdrag för de skatter och avgifter som följer av bestämmelserna i 1 och 2 om inkomsten inte hade undantagits från beskattning i Sverige på grund av 3 kap. 9–13 §§ inkomstskattelagen (1999:1229) eller skatteavtal.

<sup>1</sup> Senaste lydelse 2022:000.

<sup>2</sup> Senaste lydelse 2022:000.



*4 a. Den del av den bidragsgrundande  
inkomsten som avses i 7 § 6.*

5. Bostadstillägg enligt 21 §.

Från och med den månad en försäkrad uppnår riktåldern för pension ska arbetsinkomst som avses i 16 a § 6 och 7 beaktas i sin helhet till den del inkomsten, före avdrag för skatte- och avgiftssats, överstiger 24 000 kronor.

## **9            Förslag till lag om ändring i lagen (2021:1246) om ändring i lagen (2019:646) om ändring i socialförsäkringsbalken**

Härigenom föreskrivs att lagen (2021:1246) om ändring i lagen (2019:646) om ändring i socialförsäkringsbalken ska utgå.

## 10      **Förslag till lag om ändring i lagen (2019:646) om ändring i socialförsäkringsbalken**

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2019:646) om ändring i socialförsäkringsbalken  
*dels* att ikraftträdandebestämmelsen ska ha följande lydelse,  
*dels* att det i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna ska införas en ny punkt,  
2, av följande lydelse.

*Lydelse enligt SFS 2019:646*

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2021.

*Förslagen lydelse*

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2023.

2. De upphävda paragraferna gäller dock  
fortfarande i fråga om garantipension och  
garantipension till omställningspension för tid  
före ikraftträdandet.

## 11 Förslag till lag om ändring i socialförsäkringsbalken

Härigenom föreskrivs att 5 kap. 17 a § socialförsäkringsbalken ska ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse*

*Föreslagen lydelse*

### 5 kap.

#### 17 a §<sup>1</sup>

Garantipension och garantipension till omställningspension får, trots bestämmelserna i 2–8 §§, lämnas till den som är bosatt i ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) eller i Schweiz *om personen* uppfyller kraven i fråga om försäkringstid enligt 67 och 81 kap.

Garantipension och garantipension till omställningspension får, trots bestämmelserna i 2–8 §§, *fortsätta att* lämnas till den som

1. är bosatt i ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) eller i Schweiz,

2. uppfyller kraven i fråga om försäkringstid enligt 67 och 81 kap., *och*

3. *med stöd av denna paragraf i dess lydelse före den 1 oktober 2022, 18 eller 18 a § har rätt att få förmånen utbetald i ett annat land inom EES eller i Schweiz för september 2022.*

1. Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2022.

2. Äldre bestämmelser gäller dock fortfarande i fråga om garantipension och garantipension till omställningspension för tid före ikraftträdandet.

<sup>1</sup> Senaste lydelse 2019:645.

## **12 Förslag till lag om ändring i lagen (2021:1248) om ändring i lagen (2019:168) om sociala trygghetsförmåner efter det att Förenade kungariket har lämnat Europeiska unionen**

Härigenom föreskrivs att lagen (2021:1248) om ändring i lagen (2019:168) om sociala trygghetsförmåner efter det att Förenade kungariket har lämnat Europeiska unionen ska utgå.

## 13 Förslag till lag om ändring i lagen (2019:168) om sociala trygghetsförmåner efter det att Förenade kungariket har lämnat Europeiska unionen

Härigenom föreskrivs att 4 a § lagen (2019:168) om sociala trygghetsförmåner efter det att Förenade kungariket har lämnat Europeiska unionen ska ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse*

*Förslagen lydelse*

### 4 a §<sup>1</sup>

En person som före den tidpunkt som Förenade kungariket lämnade EU med ett utträdesavtal hade rätt att få eller fick en förmån utbetald i Förenade kungariket med stöd av 5 kap. 17 a, 18 eller 18 a § socialförsäkringsbalken har fortsatt rätt att få förmånen utbetald utan minskad ersättning och utan hinder av att Förenade kungariket har lämnat EU, förutsatt att den enskilde inte omfattas av ett annat tredjelands lagstiftning och att övriga omständigheter är oförändrade. Vid beräkning av förmånerna ska 67 kap. 16, 16 a, 17 och 17 a §§ och 81 kap. 9 och 9 a §§ socialförsäkringsbalken tillämpas.

En person som före den tidpunkt som Förenade kungariket lämnade EU med ett utträdesavtal hade rätt att få eller fick en förmån utbetald i Förenade kungariket med stöd av 5 kap. 17 a § i dess lydelse före den 1 oktober 2022, 18 eller 18 a § socialförsäkringsbalken har fortsatt rätt att få förmånen utbetald utan minskad ersättning och utan hinder av att Förenade kungariket har lämnat EU, förutsatt att den enskilde inte omfattas av ett annat tredjelands lagstiftning och att övriga omständigheter är oförändrade. Vid beräkning av förmånerna ska 67 kap. 16, 16 a, 17 och 17 a §§ och 81 kap. 9 och 9 a §§ socialförsäkringsbalken tillämpas.

---

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2022.

<sup>1</sup> Senaste lydelse 2019:647.

## **14      Förslag till lag om ändring i lagen (2019:168) om sociala trygghetsförmåner efter det att Förenade kungariket har lämnat Europeiska unionen**

Härigenom föreskrivs att 4 a § lagen (2019:168) om sociala trygghetsförmåner efter det att Förenade kungariket har lämnat Europeiska unionen<sup>1</sup> ska upphöra att gälla.

- 
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2023.
  2. Den upphävda paragrafen gäller dock fortfarande i fråga om förmåner för tid före ikraftträdandet.

<sup>1</sup> Senaste lydelse av 4 a § 2022:000.

## 15 Förslag till lag om ändring i socialförsäkringsbalken

Härigenom föreskrivs i fråga om socialförsäkringsbalken<sup>1</sup>

*dels* att 93 kap. 4 §, 95 kap. 2 och 4 §§, 96 kap. 1 §, 97 kap. 1 och 15 §§, 98 kap. 1 § och 110 kap. 6 § ska ha följande lydelse,

*dels* att rubriken närmast före 96 kap. 3 § ska lyda ”Särskilda bidrag, umgängesbidrag och tilläggsbidrag till barnfamiljer”,

*dels* att det ska införas tre nya paragrafer, 96 kap. 3 a §, 97 kap. 23 a § och 98 kap. 12 §, och närmast före 96 kap. 3 a §, 97 kap. 23 a § och 98 kap. 12 § nya rubriker av följande lydelse.

*Nuvarande lydelse*

*Föreslagen lydelse*

### 93 kap.

#### 4 §<sup>2</sup>

En förmån enligt denna avdelning lämnas endast till den som har ett gällande försäkringsskydd för förmånen enligt 4 och 5 kap.

Bestämmelser om anmälan och ansökan samt vissa gemensamma bestämmelser om förmåner och handläggning finns i 104–117 kap. (avdelning H).

Bestämmelser om anmälan och ansökan samt vissa gemensamma bestämmelser om förmåner och handläggning finns i 104–117 kap. (avdelning H).  
*Bostadsbidrag i form av tilläggsbidrag till barnfamiljer lämnas dock utan ansökan.*

### 95 kap.

#### 2 §<sup>3</sup>

Bostadsbidrag lämnas i form av

1. bidrag till kostnader för bostad,
2. särskilt bidrag för hemmavarande barn,
3. särskilt bidrag för barn som bor växelvis, *och*
4. umgängesbidrag till den som på grund av vårdnad eller umgänge tidvis har barn boende i sitt hem.

3. särskilt bidrag för barn som bor växelvis,

4. umgängesbidrag till den som på grund av vårdnad eller umgänge tidvis har barn boende i sitt hem, *och*

*5. tilläggsbidrag till barnfamiljer.*

Med barn som bor växelvis avses ett barn som bor varaktigt hos båda sina föräldrar som inte bor tillsammans.

#### 4 §<sup>4</sup>

Bostadsbidrag betalas ut löpande som preliminärt bidrag, beräknat efter en uppskattad bidragsgrundande inkomst. *Bostadsbidraget* bestäms slutligt i efterhand på grundval av den fastställda bidragsgrundande inkomsten.

Bostadsbidrag *enligt 2 § första stycket 1–4* betalas ut löpande som preliminärt bidrag, beräknat efter en uppskattad bidragsgrundande inkomst. *Sådant bidrag* bestäms slutligt i efterhand på grundval av den fastställda bidragsgrundande inkomsten.

*Bostadsbidrag enligt 2 § första stycket 5 beräknas inte på grundval av en bidragsgrundande inkomst. Sådant bidrag*

<sup>1</sup> Senaste lydelse av rubriken närmast före 96 kap. 3 § 2021:586.

<sup>2</sup> Senaste lydelse 2021:586.

<sup>3</sup> Senaste lydelse 2021:586.

<sup>4</sup> Senaste lydelse 2021:586.



*betalas ut löpande med ett belopp som bestäms enligt 97 kap. 23 a §.*

## 96 kap.

### 1 §<sup>5</sup>

I detta kapitel finns allmänna bestämmelser i 2 och 3 §§.

Vidare finns bestämmelser om

- barnfamiljer i 4–9 §§,
- hushåll utan barn i 10 och 11 §§, och
- förmånstiden i 12–15 §§.

I detta kapitel finns allmänna bestämmelser i 2–3 a §§.

### Tilläggsbidrag till barnfamiljer

#### 3 a §<sup>6</sup>

*Den som har rätt till särskilt bidrag eller umgängesbidrag enligt 3 och 4–9 §§ har också rätt till tilläggsbidrag till barnfamiljer.*

*Tilläggsbidrag till barnfamiljer beräknas på grundval av bidrag till kostnader för bostad, särskilt bidrag och umgängesbidrag. Om sådana bidrag sammanlagt beräknas till ett mindre belopp än 1 200 kronor för helt år, finns det dock ingen rätt till tilläggsbidrag.*

## 97 kap.

### 1 §<sup>7</sup>

I detta kapitel finns bestämmelser om

- bidragsgrundande inkomst i 2–13 §§,
- kostnader för bostad i 14 §,
- beräkning av bostadsbidrag till barnfamiljer i 15–18 och 20–23 §§,
- beräkning av bostadsbidrag till barnfamiljer i 15–18 och 20–23 a §§,
- beräkning av bostadsbidrag till hushåll utan barn i 24–28 §§, och
- undantag när bidragsbehov saknas i 29 §.

### 15 §<sup>8</sup>

Bostadsbidrag till barnfamiljer beräknas enligt 18–23 §§.

Om den bidragsgrundande inkomsten överstiger 150 000 kronor för en försäkrad, eller för makar 75 000 kronor för var och en av dem, ska bidraget minskas med 20 procent av den överskjutande inkomsten.

Bostadsbidrag till barnfamiljer beräknas enligt 18–23 a §§.

Om den bidragsgrundande inkomsten överstiger 150 000 kronor för en försäkrad, eller för makar 75 000 kronor för var och en av dem, ska bidraget enligt 95 kap. 2 § första stycket 1–4 minskas med 20 procent av den överskjutande inkomsten.

<sup>5</sup> Senaste lydelse 2021:586.

<sup>6</sup> Tidigare 96 kap. 3 a § upphävd genom 2021:586.

<sup>7</sup> Senaste lydelse 2021:586.

<sup>8</sup> Senaste lydelse 2021:586.

Tilläggsbidrag till barnfamiljer23 a §<sup>9</sup>

Bostadsbidrag lämnas månadsvis som tilläggsbidrag till barnfamiljer med ett belopp som motsvarar 25 procent av det preliminära bostadsbidrag som lämnas enligt 95 kap. 2 § första stycket 1–4 för samma månad.

**98 kap.**1 §<sup>10</sup>

I detta kapitel finns bestämmelser om

- preliminärt bostadsbidrag i 2–4 §§,
- slutligt bostadsbidrag i 5–7 §§,
- omprövning vid ändrade förhållanden i 8 och 9 §§, och
- utbetalning till annan än den försäkrade i 10 och 11 §§.

- omprövning vid ändrade förhållanden i 8 och 9 §§,
- utbetalning till annan än den försäkrade i 10 och 11 §§, och
- tilläggsbidrag till barnfamiljer i 12 §.

Tilläggsbidrag till barnfamiljer12 §<sup>11</sup>

Bestämmelserna i 2–9 §§ gäller inte i fråga om tilläggsbidrag till barnfamiljer.

**110 kap.**6 §<sup>12</sup>

Ansökan behöver, trots det som föreskrivs i 4 §, inte göras om följande förmåner.

1. Barnbidrag, i annat fall än som avses i 15 kap. 6 §. Det finns dock särskilda bestämmelser om anmälan som gäller flerbarnstillägg i 16 kap. 12 §.
2. Sjukpenning i fall där den försäkrade på grund av sjukdomen är förhindrad eller har synnerliga svårigheter att göra en ansökan.
3. Assistanrsättning när kommunen har anmält till Försäkringskassan att det kan antas att den enskilde har rätt till sådan ersättning.

Om omvårdnadsbidrag eller merkostnadsersättning har beviljats för begränsad tid får den tid för vilken förmånen ska lämnas förlängas utan att ansökan om detta har gjorts.

Ytterligare bestämmelser om att förmåner lämnas utan ansökan finns beträffande

1. sjukersättning och aktivitetsersättning i 36 kap. 25–27 §§,
2. allmän ålderspension i 56 kap. 4 a och 6 §§,
3. inkomstpensionstillägg i 74 a kap. 8 § andra stycket,
4. efterlevandepension och efterlevandestöd i 77 kap. 13 §,
5. efterlevandelivränta i 88 kap. 10 § första stycket, och
6. premiepension till efterlevande i 92 kap. 2 § första stycket.

5. efterlevandelivränta i 88 kap. 10 § första stycket,
6. premiepension till efterlevande i 92 kap. 2 § första stycket, och
7. bostadsbidrag i form av tilläggsbidrag till barnfamiljer i 93 kap. 4 § andra stycket.

<sup>9</sup> Tidigare 97 kap. 23 a § upphävd genom 2021:586.

<sup>10</sup> Senaste lydelse 2021:586.

<sup>11</sup> Tidigare 98 kap. 12 § upphävd genom 2021:586.

<sup>12</sup> Senaste lydelse 2021:586.

- 
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2022.
  2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för bostadsbidrag som avser tid före ikraftträdandet.

## 16 Förslag till lag om ändring i socialförsäkringsbalken

Härigenom föreskrivs i fråga om socialförsäkringsbalken<sup>1</sup>

*dels* att 96 kap. 3 a §, 97 kap. 23 a § och 98 kap. 12 § ska upphöra att gälla,

*dels* att rubrikerna närmast före 96 kap. 3 a §, 97 kap. 23 a § och 98 kap. 12 § ska utgå,

*dels* att 93 kap. 4 §, 95 kap. 2 och 4 §§, 96 kap. 1 §, 97 kap. 1 och 15 §§, 98 kap. 1 § och 110 kap. 6 § ska ha följande lydelse,

*dels* att rubriken närmast före 96 kap. 3 § ska lyda ”Särskilda bidrag och umgängesbidrag”.

*Lydelse enligt lagförslag 2.4*

*Föreslagen lydelse*

### 93 kap.

#### 4 §<sup>2</sup>

En förmån enligt denna avdelning lämnas endast till den som har ett gällande försäkringsskydd för förmånen enligt 4 och 5 kap.

Bestämmelser om anmälan och ansökan samt vissa gemensamma bestämmelser om förmåner och handläggning finns i 104–117 kap. (avdelning H). *Bostadsbidrag i form av tilläggsbidrag till barnfamiljer och garantitillägg i bostadstillägget* lämnas dock utan ansökan.

Bestämmelser om anmälan och ansökan samt vissa gemensamma bestämmelser om förmåner och handläggning finns i 104–117 kap. (avdelning H). *Garantitillägg i bostadstillägget* lämnas dock utan ansökan.

*Lydelse enligt lagförslag 2.15*

*Föreslagen lydelse*

### 95 kap.

#### 2 §<sup>3</sup>

Bostadsbidrag lämnas i form av

1. bidrag till kostnader för bostad,
2. särskilt bidrag för hemmavarande barn,
3. särskilt bidrag för barn som bor växelvis,
4. umgängesbidrag till den som på grund av vårdnad eller umgänge tidvis har barn boende i sitt hem, *och*
5. *tilläggsbidrag till barnfamiljer.*

3. särskilt bidrag för barn som bor växelvis, *och*
4. umgängesbidrag till den som på grund av vårdnad eller umgänge tidvis har barn boende i sitt hem.

Med barn som bor växelvis avses ett barn som bor varaktigt hos båda sina föräldrar som inte bor tillsammans.

<sup>1</sup> Senaste lydelse av

96 kap. 3 a § 2022:000

97 kap. 23 a § 2022:000

98 kap. 12 § 2022:000

rubriken närmast före 96 kap. 3 § 2022:000

rubriken närmast före 96 kap. 3 a § 2022:000

<sup>2</sup> Senaste lydelse 2022:000.

<sup>3</sup> Senaste lydelse 2022:000.

rubriken närmast före 97 kap. 23 a § 2022:000

rubriken närmast före 98 kap. 12 § 2022:000.

4 §<sup>4</sup>

Bostadsbidrag enligt 2 § första stycket 1–4 betalas ut löpande som preliminärt bidrag, beräknat efter en uppskattad bidragsgrundande inkomst. Sådant bidrag bestäms slutligt i efterhand på grundval av den fastställda bidragsgrundande inkomsten.

*Bostadsbidrag enligt 2 § första stycket 5 beräknas inte på grundval av en bidragsgrundande inkomst. Sådant bidrag betalas ut löpande med ett belopp som bestäms enligt 97 kap. 23 a §.*

Bostadsbidrag betalas ut löpande som preliminärt bidrag, beräknat efter en uppskattad bidragsgrundande inkomst. Bostadsbidraget bestäms slutligt i efterhand på grundval av den fastställda bidragsgrundande inkomsten.

## 96 kap.

1 §<sup>5</sup>

I detta kapitel finns allmänna bestämmelser i 2–3 a §§.

Vidare finns bestämmelser om

- barnfamiljer i 4–9 §§,
- hushåll utan barn i 10 och 11 §§, och
- förmånstiden i 12–15 §§.

I detta kapitel finns allmänna bestämmelser i 2 och 3 §§.

## 97 kap.

1 §<sup>6</sup>

I detta kapitel finns bestämmelser om

- bidragsgrundande inkomst i 2–13 §§,
- kostnader för bostad i 14 §,
- beräkning av bostadsbidrag till barnfamiljer i 15–18 och 20–23 a §§,
- beräkning av bostadsbidrag till hushåll utan barn i 24–28 §§, och
- undantag när bidragsbehov saknas i 29 §.

15 §<sup>7</sup>

Bostadsbidrag till barnfamiljer beräknas enligt 18–23 a §§.

Om den bidragsgrundande inkomsten överstiger 150 000 kronor för en försäkrad, eller för makar 75 000 kronor för var och en av dem, ska bidraget enligt 95 kap. 2 § första stycket 1–4 minskas med 20 procent av den överskjutande inkomsten.

Bostadsbidrag till barnfamiljer beräknas enligt 18–23 §§.

Om den bidragsgrundande inkomsten överstiger 150 000 kronor för en försäkrad, eller för makar 75 000 kronor för var och en av dem, ska bidraget minskas med 20 procent av den överskjutande inkomsten.

## 98 kap.

1 §<sup>8</sup>

I detta kapitel finns bestämmelser om

- preliminärt bostadsbidrag i 2–4 §§,
- slutligt bostadsbidrag i 5–7 §§,

<sup>4</sup> Senaste lydelse 2022:000. Ändringen innebär bl.a. att andra stycket tas bort.

<sup>5</sup> Senaste lydelse 2022:000.

<sup>6</sup> Senaste lydelse 2022:000.

<sup>7</sup> Senaste lydelse 2022:000.

<sup>8</sup> Senaste lydelse 2022:000.

- |                                                                       |                                                                |
|-----------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------|
| – omprövning vid ändrade förhållanden i 8 och 9 §§,                   | – omprövning vid ändrade förhållanden i 8 och 9 §§, <i>och</i> |
| – utbetalning till annan än den försäkrade i 10 och 11 §§, <i>och</i> | – utbetalning till annan än den försäkrade i 10 och 11 §§.     |
| – <i>tilläggsbidrag till barnfamiljer i 12 §.</i>                     |                                                                |

*Lydelse enligt lagförslag 2.4*

*Föreslagen lydelse*

### 110 kap.

#### 6 §<sup>9</sup>

Ansökan behöver, trots det som föreskrivs i 4 §, inte göras om följande förmåner.

1. Barnbidrag, i annat fall än som avses i 15 kap. 6 §. Det finns dock särskilda bestämmelser om anmälan som gäller flerbarnstillägg i 16 kap. 12 §.

2. Sjukpenning i fall där den försäkrade på grund av sjukdomen är förhindrad eller har synnerliga svårigheter att göra en ansökan.

3. Assistansersättning när kommunen har anmält till Försäkringskassan att det kan antas att den enskilde har rätt till sådan ersättning.

Om omvårdnadsbidrag eller merkostnadsersättning har beviljats för begränsad tid får den tid för vilken förmånen ska lämnas förlängas utan att ansökan om detta har gjorts.

Ytterligare bestämmelser om att förmåner lämnas utan ansökan finns beträffande

- |                                                                                                     |                                                                             |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|
| 1. sjukersättning och aktivitetsersättning i 36 kap. 25–27 §§,                                      |                                                                             |
| 2. allmän ålderspension i 56 kap. 4 a och 6 §§,                                                     |                                                                             |
| 3. inkomstpensionstillägg i 74 a kap. 8 § andra stycket,                                            |                                                                             |
| 4. efterlevandepension och efterlevandestöd i 77 kap. 13 §,                                         |                                                                             |
| 5. efterlevandelivränta i 88 kap. 10 § första stycket,                                              |                                                                             |
| 6. premiepension till efterlevande i 92 kap. 2 § första stycket,                                    | 6. premiepension till efterlevande i 92 kap. 2 § första stycket, <i>och</i> |
| 7. <i>bostadsbidrag i form av tilläggsbidrag till barnfamiljer i 93 kap. 4 § andra stycket, och</i> |                                                                             |
| 8. <i>garantitillägg i bostadstillägget i 93 kap. 4 § andra stycket.</i>                            | 7. <i>garantitillägg i bostadstillägget i 93 kap. 4 § andra stycket.</i>    |

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2023.

2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för bostadsbidrag som avser tid före ikraftträdandet.

<sup>9</sup> Senaste lydelse 2022:000.

BILAGA 13

## Utskottets lagförslag

## 1 Ändring i regeringens förslag till lag om ändring i socialförsäkringsbalken

## Avser avsnitt 2.16 i propositionen

*Regeringens förslag**Utskottets förslag***93 kap.**4 §<sup>1</sup>

En förmån enligt denna avdelning lämnas endast till den som har ett gällande försäkringsskydd för förmånen enligt 4 och 5 kap.

Bestämmelser om anmälan och ansökan samt vissa gemensamma bestämmelser om förmåner och handläggning finns i 104–117 kap. (avdelning H). *Garantitillägg i bostadstillägget lämnas dock utan ansökan.*

**110 kap.**6 §<sup>2</sup>

Ansökan behöver, trots det som föreskrivs i 4 §, inte göras om följande förmåner.

1. Barnbidrag, i annat fall än som avses i 15 kap. 6 §. Det finns dock särskilda bestämmelser om anmälan som gäller flerbarnstillägg i 16 kap. 12 §.

2. Sjukpenning i fall där den försäkrade på grund av sjukdomen är förhindrad eller har synnerliga svårigheter att göra en ansökan.

3. Assistansersättning när kommunen har anmält till Försäkringskassan att det kan antas att den enskilde har rätt till sådan ersättning.

Om omvårdnadsbidrag eller merkostnadsersättning har beviljats för begränsad tid får den tid för vilken förmånen ska lämnas förlängas utan att ansökan om detta har gjorts.

Ytterligare bestämmelser om att förmåner lämnas utan ansökan finns beträffande

1. sjukersättning och aktivitetsersättning i 36 kap. 25–27 §§,
2. allmän ålderspension i 56 kap. 4 a och 6 §§,
3. inkomstpensionstillägg i 74 a kap. 8 § andra stycket,
4. efterlevandepension och efterlevandestöd i 77 kap. 13 §,

<sup>1</sup> Senaste lydelse 2022:000.

<sup>2</sup> Senaste lydelse 2022:000.

5. efterlevandelivränta i 88 kap.  
10 § första stycket,  
6. premiepension till efterlevande  
i 92 kap. 2 § första stycket, *och*  
7. *garantitillägg i bostadstillägget*  
*i 93 kap. 4 § andra stycket.*

5. efterlevandelivränta i 88 kap.  
10 § första stycket, *och*  
6. premiepension till efterlevande  
i 92 kap. 2 § första stycket.



## 2 Förslag till lag om ändring i socialförsäkringsbalken

Härigenom föreskrivs att 66 kap. 20 a, 22 och 22 a §§, 67 kap. 21–24 §§ samt 102 kap. 17 och 22 a §§ socialförsäkringsbalken ska ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse*

*Utskottets förslag*

### **66 kap.**

#### **20 a §<sup>1</sup>**

Det beräkningsunderlag som har räknats fram enligt 17–20 §§ ska ökas med 0,051 prisbasbelopp. Ökningen ska dock beräknas på samma sätt som anges i 13 § andra stycket första meningen.

Det beräkningsunderlag som har räknats fram enligt 17–20 §§ ska ökas med 0,2 prisbasbelopp. Ökningen ska dock beräknas på samma sätt som anges i 13 § andra stycket första meningen.

#### **22 §<sup>2</sup>**

För den vars beräkningsunderlag inte överstiger 0,25 prisbasbelopp gäller följande:

Den årliga garantipensionen motsvarar differensen mellan

– beräkningsunderlaget som först har multiplicerats med 1,04 och därefter har ökats med 0,051 prisbasbelopp som i sin tur har beräknats på samma sätt som anges i 13 § andra stycket första meningen och

– beräkningsunderlaget som först har multiplicerats med 1,04 och därefter har ökats med 0,2 prisbasbelopp som i sin tur har beräknats på samma sätt som anges i 13 § andra stycket första meningen och

– summan av sådan tilläggspension, tjänstepension, änkepension, utländsk pension och sådana andra förmåner som enligt 5 § andra stycket 7 har ingått i beräkningsunderlaget.

#### **22 a §<sup>3</sup>**

För den som är ogift och vars beräkningsunderlag överstiger 3,16 prisbasbelopp eller för den som är gift och vars beräkningsunderlag överstiger 2,8275 prisbasbelopp ska beräkningsunderlaget ökas med 0,051 prisbasbelopp. Ökningen ska dock beräknas på samma sätt som

För den som är ogift och vars beräkningsunderlag överstiger 3,16 prisbasbelopp eller för den som är gift och vars beräkningsunderlag överstiger 2,8275 prisbasbelopp ska beräkningsunderlaget ökas med 0,2 prisbasbelopp. Ökningen ska dock beräknas på samma sätt som anges i 13 § andra stycket första meningen.

<sup>1</sup> Senaste lydelse 2019:651.

<sup>2</sup> Senaste lydelse 2019:651.

<sup>3</sup> Senaste lydelse 2019:651.

anges i 13 § andra stycket första meningen.

För den som det i beräkningsunderlaget inte ingår något belopp enligt 5 § andra stycket 5 ska det belopp som enligt första stycket har ökat beräkningsunderlaget reduceras med 0,4 multiplicerat med den del av beräkningsunderlaget enligt 5 § som överstiger 3,16 prisbasbelopp för ogifta eller 2,8275 prisbasbelopp för gifta.

## 67 kap.

### 21 §<sup>4</sup>

För den som är ogift och vars beräkningsunderlag inte överstiger 1,26 prisbasbelopp gäller följande.

|                                   |                                  |
|-----------------------------------|----------------------------------|
| Den årliga garantipensionen är    | Den årliga garantipensionen är   |
| 2,181 prisbasbelopp (basnivån för | 2,33 prisbasbelopp (basnivån för |
| ogifta) minskat med               | ogifta) minskat med              |
| beräkningsunderlaget.             | beräkningsunderlaget.            |

### 22 §<sup>5</sup>

För den som är ogift och vars beräkningsunderlag överstiger 1,26 prisbasbelopp gäller följande.

|                                     |                                     |
|-------------------------------------|-------------------------------------|
| Den årliga garantipensionen är      | Den årliga garantipensionen är      |
| 0,921 prisbasbelopp minskat med 48  | 1,07 prisbasbelopp minskat med 48   |
| procent av den del av               | procent av den del av               |
| beräkningsunderlaget som överstiger | beräkningsunderlaget som överstiger |
| 1,26 prisbasbelopp.                 | 1,26 prisbasbelopp.                 |

### 23 §<sup>6</sup>

För den som är gift och vars beräkningsunderlag inte överstiger 1,14 prisbasbelopp gäller följande.

|                                   |                                 |
|-----------------------------------|---------------------------------|
| Den årliga garantipensionen är    | Den årliga garantipensionen är  |
| 1,951 prisbasbelopp (basnivån för | 2,1 prisbasbelopp (basnivån för |
| gifta) minskat med                | gifta) minskat med              |
| beräkningsunderlaget.             | beräkningsunderlaget.           |

### 24 §<sup>7</sup>

För den som är gift och vars beräkningsunderlag överstiger 1,14 prisbasbelopp gäller följande.

|                                    |                                   |
|------------------------------------|-----------------------------------|
| Den årliga garantipensionen är     | Den årliga garantipensionen är    |
| 0,811 prisbasbelopp minskat med 48 | 0,96 prisbasbelopp minskat med 48 |
| procent av den del av              | procent av den del av             |

<sup>4</sup> Senaste lydelse 2019:651.

<sup>5</sup> Senaste lydelse 2019:651.

<sup>6</sup> Senaste lydelse 2019:651.

<sup>7</sup> Senaste lydelse 2019:651.

beräkningsunderlaget som överstiger 1,14 prisbasbelopp. beräkningsunderlaget som överstiger 1,14 prisbasbelopp.

### 102 kap.

#### 17 §<sup>8</sup>

Det fribelopp som avses i 16 och 16 a §§ motsvarar 2,181 prisbasbelopp för den som är ogift och 1,951 prisbasbelopp för den som är gift. Det fribelopp som avses i 16 och 16 a §§ motsvarar 2,33 prisbasbelopp för den som är ogift och 2,1 prisbasbelopp för den som är gift.

*Lydelse enligt bet. 2021/22:SfU26*

*Utskottets förslag*

#### 22 a §<sup>9</sup>

Från och med den månad en försäkrad fyller 65 år beaktas vid beräkning av bostadstillägg hela bostadskostnaden per månad av den del som inte överstiger 3 000 kronor för den som är ogift och 1 500 kronor för den som är gift.

Om bostadskostnaden överstiger de belopp som anges i första stycket beaktas 90 procent av den överskjutande bostadskostnaden per månad upp till 5 000 kronor för den som är ogift och 2 500 kronor för den som är gift. Därutöver beaktas 70 procent av bostadskostnaden per månad mellan 5 001 kronor och 7 000 kronor för den som är ogift och mellan 2 501 kronor och 3 500 kronor för den som är gift. Vidare beaktas 50 procent av bostadskostnaden per månad mellan 7 001 kronor och 7 500 kronor för den som är ogift och mellan 3 501 kronor och 3 750 kronor för den som är gift.

För var och en av makar ska bostadskostnaden beräknas till hälften av deras sammanlagda bostadskostnad.

Ett belopp om 740 kronor för den som är ogift och 370 kronor för den som är gift ska läggas till den bostadskostnad som har beaktats enligt första–tredje styckena och 23 §. Ett belopp om 1 090 kronor för den som är ogift och 545 kronor för den som är gift ska läggas till den bostadskostnad som har beaktats enligt första–tredje styckena och 23 §.

- 
1. Denna lag träder i kraft den 1 september 2022.
  2. De nya bestämmelserna tillämpas dock för tid från och med den 1 oktober 2022.
  3. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för tid före den 1 oktober 2022.

<sup>8</sup> Senaste lydelse 2019:651.

<sup>9</sup> Senaste lydelse 2022:000.

### 3 Förslag till lag om ändring i lagen (2022:000) om ändring i socialförsäkringsbalken

Härigenom föreskrivs att 102 kap. 22 a § socialförsäkringsbalken i stället för lydelsen enligt lagen (2022:000) om ändring i den balken ska ha följande lydelse.

*Lydelse enligt bet. 2021/22:SfU26 Utskottets förslag  
(utskottets lagförslag 1)*

#### **102 kap.**

##### **22 a §<sup>1</sup>**

Från och med den månad en försäkrad fyller 66 år beaktas vid beräkning av bostadstillägg hela bostadskostnaden per månad av den del som inte överstiger 3 000 kronor för den som är ogift och 1 500 kronor för den som är gift.

Om bostadskostnaden överstiger de belopp som anges i första stycket beaktas 90 procent av den överskjutande bostadskostnaden per månad upp till 5 000 kronor för den som är ogift och 2 500 kronor för den som är gift. Därutöver beaktas 70 procent av bostadskostnaden per månad mellan 5 001 kronor och 7 000 kronor för den som är ogift och mellan 2 501 kronor och 3 500 kronor för den som är gift. Vidare beaktas 50 procent av bostadskostnaden per månad mellan 7 001 kronor och 7 500 kronor för den som är ogift och mellan 3 501 kronor och 3 750 kronor för den som är gift.

För var och en av makar ska bostadskostnaden beräknas till hälften av deras sammanlagda bostadskostnad.

Ett belopp om 740 kronor för den som är ogift och 370 kronor för den som är gift ska läggas till den bostadskostnad som har beaktats enligt första–tredje styckena och 23 §.

Ett belopp om 1 090 kronor för den som är ogift och 545 kronor för den som är gift ska läggas till den bostadskostnad som har beaktats enligt första–tredje styckena och 23 §.

<sup>1</sup> Senaste lydelse 2022:000.

## 4 Förslag till lag om ändring i lagen (2022:000) om ändring i socialförsäkringsbalken

Härigenom föreskrivs att 102 kap. 22 a § socialförsäkringsbalken i stället för lydelsen enligt lagen (2022:000) om ändring i den balken ska ha följande lydelse.

*Lydelse enligt bet. 2021/22:SfU26 Utskottets förslag  
(utskottets lagförslag 2)*

### **102 kap.**

#### **22 a §<sup>1</sup>**

Från och med den månad en försäkrad uppnår riktåldern för pension beaktas vid beräkning av bostadstillägg hela bostadskostnaden per månad av den del som inte överstiger 3 000 kronor för den som är ogift och 1 500 kronor för den som är gift.

Om bostadskostnaden överstiger de belopp som anges i första stycket beaktas 90 procent av den överskjutande bostadskostnaden per månad upp till 5 000 kronor för den som är ogift och 2 500 kronor för den som är gift. Därutöver beaktas 70 procent av bostadskostnaden per månad mellan 5 001 kronor och 7 000 kronor för den som är ogift och mellan 2 501 kronor och 3 500 kronor för den som är gift. Vidare beaktas 50 procent av bostadskostnaden per månad mellan 7 001 kronor och 7 500 kronor för den som är ogift och mellan 3 501 kronor och 3 750 kronor för den som är gift.

För var och en av makar ska bostadskostnaden beräknas till hälften av deras sammanlagda bostadskostnad.

Ett belopp om 740 kronor för den som är ogift och 370 kronor för den som är gift ska läggas till den bostadskostnad som har beaktats enligt första–tredje styckena och 23 §.

Ett belopp om 1 090 kronor för den som är ogift och 545 kronor för den som är gift ska läggas till den bostadskostnad som har beaktats enligt första–tredje styckena och 23 §.

<sup>1</sup> Senaste lydelse 2022:000.

## 5 Förslag till lag om ändring i socialtjänstlagen (2001:453)

Härigenom föreskrivs att 8 kap. 7 § socialtjänstlagen (2001:453) ska ha följande lydelse.

*Lydelse enligt bet. 2021/22:SfU26      Utskottets förslag*

### **8 kap.**

#### **7 §<sup>1</sup>**

Kommunen ska bestämma den enskildes förbehållsbelopp genom att beräkna den enskildes levnadskostnader, utom boendekostnaden, med ledning av ett minimibelopp. Boendekostnaden ska beräknas för sig och läggas till minimibeloppet. För sådan boendekostnad som anges i 5 § ska dock inget förbehåll göras.

Minimibeloppet ska, om inte annat följer av 8 §, alltid per månad utgöra lägst en tolftedel av

- |                                                                           |                                                                           |
|---------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------|
| 1. 1,4541 prisbasbelopp för ensamstående, eller                           | 1. 1,5411 prisbasbelopp för ensamstående, eller                           |
| 2. 1,1942 prisbasbelopp för var och en av sammanlevande makar och sambor. | 2. 1,2377 prisbasbelopp för var och en av sammanlevande makar och sambor. |

Minimibeloppet enligt första stycket ska täcka normalkostnader för livsmedel, kläder, skor, fritid, hygien, dagstidning, telefon, hemförsäkring, öppen hälso- och sjukvård, tandvård, hushållsel, förbrukningsvaror, resor, möbler, husgeråd och läkemedel.

---

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2022.

<sup>1</sup> Senaste lydelse 2022:000.

BILAGA 14

## Reservanternas lagförslag

## Ändring i regeringens förslag till lag om ändring i socialförsäkringsbalken

**Reservation 1 (förslagspunkt 1)***Nuvarande lydelse**Reservanternas förslag***100 kap.**

## 2 §

Bostadstillägg är ett inkomstprövat tillägg till vissa andra socialförsäkringsförmåner och lämnas i form av

- bostadstillägg, *och*
- särskilt bostadstillägg.

Bostadstillägg är ett inkomstprövat tillägg till vissa andra socialförsäkringsförmåner och lämnas i form av

- bostadstillägg,
- särskilt bostadstillägg, *och*
- *garantitillägg i bostadstillägget.*

BILAGA 15

## Skatteutskottets yttrande 2021/22:SkU7y

Vårändringsbudget för 2022

---

## Till finansutskottet

Finansutskottet har gett bl.a. skatteutskottet tillfälle att senast tisdagen den 31 maj 2022 kl. 14.00 yttra sig över Vårändringsbudget för 2022 (prop. 2021/22:99) med eventuella motioner, i de delar som berör respektive utskotts beredningsområde. I yttrandet behandlar skatteutskottet regeringens förslag om sänkt skatt på diesel inom jord-, skogs- och vattenbruk. Utskottet behandlar även regeringens förslag till ändrat anslag inom utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution.

Finansutskottet har vidare gett skatteutskottet tillfälle att senast den 31 maj 2022 kl. 14.00 yttra sig över ett förslag (M, SD, KD, L) till utskottsinitiativ om justering av vårändringsbudgeten för 2022 yrkande 9 om att sänka skatten för pensionärer från den 1 januari 2023.

Utskottet anser att finansutskottet bör tillstyrka regeringens förslag om nedsättningen av koldioxidskatt för diesel i arbetsmaskiner och i skepp och vissa båtar i yrkesmässig jordbruks-, skogsbruks- och vattenbruksverksamhet under tiden den 1 juli 2022–30 juni 2023. Utskottet tillstyrker även regeringens förslag om nedsättning av energiskatten för samma användningsområden under samma tidsperiod. Under perioden den 1 juli 2022–30 september 2022 ska dock skattebefrielsen avseende energiskatt uppgå till 1 061 kronor.

Utskottet anser att finansutskottet bör tillstyrka regeringens förslag om ändrade anslag till Skatteverket.

Utskottet anser att finansutskottet även bör tillstyrka det föreslagna initiativet om justering av vårändringsbudgeten för 2022 yrkande 9 om att sänka skatten för pensionärer från den 1 januari 2023.

I yttrandet finns två avvikande meningar (S, V, MP) och fyra särskilda yttranden (S, C, V).



# Utskottets överväganden

## Vårändringsbudget för 2022

### Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bifaller regeringens förslag om nedsättningen av koldioxidskatt för diesel i arbetsmaskiner och i skepp och vissa båtar i yrkesmässig jordbruks-, skogsbruks- och vattenbruksverksamhet. Riksdagen bifaller regeringens förslag om nedsättning av energiskatten för samma användningsområden. Riksdagen bifaller regeringens förslag om ändrade anslag till Skatteverket.

Jämför avvikande mening 1 (MP) och särskilt yttrande 1 (V).

## Sänkt skatt på diesel inom jord-, skogs- och vattenbruk

### Propositionen

Sedan riksdagens behandling och beslut om statens budget för 2022 har en rad händelser påverkat Sverige. Spridningen av sjukdomen covid-19 ökade återigen i slutet av november 2021 och en rad smittskyddsåtgärder och ekonomiska stödåtgärder behövde vidtas. Vidare ledde situationen på elmarknaden vintern 2021/22 till exceptionellt höga elpriser och behov av ett snabbt ekonomiskt stöd till hushåll med hög elförbrukning. Den 24 februari 2022 inledde Ryssland ett storskaligt väpnat angrepp mot Ukraina som har krävt skyndsamma åtgärder för att bl.a. stötta Ukraina och stärka Sveriges försvarsförmåga.

Mot denna bakgrund har regeringen vid fem tillfällen lämnat extra propositioner med förslag till ändringar i budgeten för 2022.

I denna proposition lämnar regeringen förslag på ytterligare åtgärder som är nödvändiga för att hantera effekterna för Sverige av Rysslands invasion av Ukraina.

Det handlar bl.a. om insatser för ett ordnat mottagande av personer som söker skydd i Sverige till följd av den ryska invasionen, förstärkningar av Sveriges civila försvar och ekonomiskt stöd till jordbruk och hushåll samt sänkt skatt på diesel inom jord-, skogs- och vattenbruk. Propositionen innehåller även förslag om införande av ett nytt bidrag till pensionärer med låga inkomster, eftersom det finns ett stort behov av att så snart som möjligt genomföra ekonomiska förbättringar för de pensionärer som har den lägsta allmänna pensionen. Vidare innehåller propositionen förslag om ett tillfälligt tilläggsbidrag till barnfamiljer som har rätt till bostadsbidrag. I övrigt innehåller propositionen förslag som är föranledda av nya beräkningar eller

ändrade förutsättningar för olika verksamheter som inte kunde förutses hösten 2021.

De förslag inom skatteutskottets beredningsområde som nu är aktuella i vårändringsbudgeten är

- sänkt skatt på diesel inom jord-, skogs- och vattenbruk
- anslaget 1:1 till Skatteverket ökas med 2 000 000 kronor.

Regeringen föreslår att nedsättningen av koldioxidskatt för diesel i arbetsmaskiner och i skepp och vissa båtar i yrkesmässig jordbruks-, skogsbruks- och vattenbruksverksamhet under tiden den 1 juli 2022–30 juni 2023 ska utökas till 2 292 kronor per kubikmeter.

För samma användningsområden under samma tidsperiod ska det även medges en nedsättning av energiskatten med 2 111 kronor. Under perioden den 1 juli 2022–30 september 2022 ska dock skattebefrielsen avseende energiskatt uppgå till 1 061 kronor.

Det är viktigt med konkurrenskraftiga och hållbara areella näringar. Under det senaste året har priset på flera viktiga insatsvaror inom jord- och skogsbruket ökat kraftigt, inte minst efter Rysslands invasion av Ukraina. Det handlar om att såväl energi och drivmedel som gödsel och foder har ökat i pris, i vissa fall betydligt mer i Sverige än i andra jämförbara länder. Samtidigt är de areella näringarna konkurrensutsatta sektorer, som inte fullt ut kan kompensera ökade kostnader med högre produktpriser.

Regeringen anser därför att det är rimligt att införa en tillfällig åtgärd för att kompensera jord- och skogsbruket för de ökade kostnaderna. Regeringen bedömer att åtgärden kan vara ett träffsäkert sätt att stödja jordbruket, kan införas relativt snabbt och att det saknas anledning att behandla de olika areella näringarna på olika sätt. I syfte att kompensera jord-, skogs- och vattenbruket för ökade kostnader på olika insatsvaror och värna konkurrenskraften bör därför skattenedsättningen tillfälligt öka för diesel som används i yrkesmässig jord-, skogs- och vattenbruksverksamhet.

I syfte att snabbt och enkelt få ut ett stöd till drabbade sektorer föreslår regeringen att en tillfällig skattenedsättning från energiskatt och koldioxidskatt införs från den 1 juli 2022.

Sedan förslaget om ökad nedsättning remitterades, har Finansdepartementet remitterat promemorian Tillfälligt sänkt skatt på bensin och diesel (Fi2022/01024). I promemorian föreslås att energiskatten på bensin och diesel tillfälligt ska sänkas med 1 krona och 5 öre per liter under perioden den 1 maj–30 september 2022. Då den generella skattesänkningen även kommer de areella näringarna till godo har nedsättningen avseende energiskatten i detta förslag justerats för att beakta detta.

Mot bakgrund av den höga prisvolatiliteten och kraftigt ökade priser på drivmedel, särskilt efter Rysslands invasion av Ukraina, bedömer regeringen att det är befogat att öka nedsättningen ytterligare, så att de areella näringarna i princip inte kommer att betala någon energi- eller koldioxidskatt på sin dieselanvändning.

Nedsättningen av skatt föreslås även omfatta diesel i skepp och vissa båtar i yrkesmässig jord-, skogs- och vattenbruksverksamhet. Den ytterligare nedsättningen avseende koldioxidskatt föreslås även gälla för märkt dieselolja. Den särskilda nedsättningen av energiskatt kommer dock inte att gälla sådan märkt dieselolja.

Förslaget bedöms vara förenligt med dels rådets direktiv 2003/96/EG av den 27 oktober 2003 om en omstrukturering av gemenskapsramen för beskattning av energiprodukter och elektricitet, dels reglerna om statligt stöd som följer av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

Ändringarna i förslaget föreslås träda i kraft den 1 juli 2022 för de skattenedsättningar som ska gälla under perioden den 1 juli–30 september 2022. Övriga ändringar ska träda i kraft den 1 oktober 2022 för de skattenedsättningar som ska gälla under perioden från det datumet till den 30 juni 2023.

### Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att det är viktigt att hantera effekterna av Rysslands invasion i Ukraina. Utskottet anser att den ökade kostnaden för de areella näringarna som uppstått under det senaste året på flera viktiga insatsvaror såsom energi, drivmedel, gödsel och foder gör att det är motiverat att införa en tillfällig åtgärd för att kompensera jord- och skogsbruket för de ökade kostnaderna. Utskottet tillstyrker därför regeringens förslag om att nedsättningen av koldioxidskatt för diesel i arbetsmaskiner och i skepp och vissa båtar i yrkesmässig jordbruks-, skogsbruks- och vattenbruksverksamhet under tiden den 1 juli 2022–30 juni 2023 ska utökas till 2 292 kronor per kubikmeter. Utskottet tillstyrker även regeringens förslag om nedsättning av energiskatten med 2 111 kronor för samma användningsområden under samma tidsperiod och att skattebefrielsen avseende energiskatt ska uppgå till 1 061 kronor under perioden den 1 juli 2022–30 september 2022.

## Utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution

### Propositionen

Regeringen föreslår att anslaget 1:1 Skatteverket ökas med 2 000 000 kronor. Regeringen anför att den säkerhetspolitiska utvecklingen i Sveriges närområde har medfört behov av att vidta åtgärder för att stärka det civila försvaret. Regeringen avser mot denna bakgrund att besluta om en ny struktur för samhällets krisberedskap och civilt försvar. Inom ramen för denna struktur kommer Skatteverket att få ytterligare uppgifter.

Vidare anför regeringen att Skatteverket t.o.m. 2019 fick använda medel från anslaget 1:15 Statens servicecenter inom utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning för lokal statlig service. Den 1 juni

2019 tog Statens servicecenter över ansvaret för servicekontoren. Skatteverket har alltså jämt kostnader hänförliga till semesterlöneskulden för verksamheten vid servicekontoren. Regeringen föreslår att anslaget även får användas för kostnader för statliga servicekontor som kvarstår sedan 2019.

### Utskottets ställningstagande

Utskottet har inte någon invändning mot regeringens förslag och tillstyrker att riksdagen för 2022 ändrar anslaget till Skatteverket på det sätt regeringen föreslår.

## Förslag till utskottsinitiativ om justering av vårändringsbudgeten för 2022 om sänkt skatt för pensionärer

### Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bifaller yrkande 9 i det föreslagna initiativet om justering av vårändringsbudgeten för 2022 om sänkt skatt för pensionärer.

Jämför avvikande mening 2 (S, V) och särskilt yttrande 2 (S), 3 (C) och 4 (V).

Moderaternas, Sverigedemokraternas, Kristdemokraternas och Liberalernas ledamöter har föreslagit att finansutskottet i samband med beredningen av Vårändringsbudget för 2022 (bet. 2021/22:FiU21) tar ett utskottsinitiativ om ett tillkännagivande till regeringen om sänkt skatt för pensionärer från den 1 januari 2023. Ledamöterna föreslår följande:

Moderaterna, Sverigedemokraterna, Kristdemokraterna och Liberalerna är överens om att göra den största förstärkningen av pensionärernas ekonomi sedan det nuvarande pensionssystemet infördes. Redan under hösten kommer ersättningen till de sämst ställda pensionärerna öka med 1 000 kr per månad, genom en höjning av garantipensionen och bostadstillägget. Därefter kommer skatten på pensioner sänkas med ytterligare 6 miljarder kronor och vi inför en helt ny ”gas” i pensionssystemet, som ger högre pension när Sveriges ekonomi är god. Genom den här kombinationen av tre reformer kan vi både ge ett rejält tillskott till de sämst ställda pensionärerna, förbättra alla pensionärsers ekonomi och värna arbetslinjen i pensionssystemet.

I en tid när priserna stiger kraftigt på just de varor och tjänster som är svårast att avvara – mat, värme och bränsle – är det nödvändigt att förbättra de svenska pensionärernas situation. Det ska dock göras på ett sätt som värnar arbetslinjen i pensionssystemet och som inte gör pensionssystemet ännu mer komplext. Det av regeringen föreslagna garantitillägget har kritiserats hårt av både expertmyndigheter, pensionärsorganisationer och fackföreningar just för att arbetslinjen försvagas, marginaleffekterna kan bli över 100 procent, och för att pensionssystemet blir än mer svåröverskådligt. Vi föreslår därför att regeringens förslag om garantitillägg i bostadstillägget avslås. Istället föreslår vi förbättringar

inom det befintliga grundskyddet. Garantipensionen höjs med 600 kr per månad och konsumtionsstödet i bostadstillägget höjs med 350 kr för ensamstående och 175 kr för sammanboende. Dessa förändringar ska träda ikraft 1 oktober 2022. Vi aviserar också att skatten för samtliga pensionärer ska sänkas från den 1 januari 2023 och att en gas införs där delar av överskottet i pensionssystemet används för att höja pensionerna. Vi föreslår därför förändrade anslag under utgiftsområde 11. Förslaget kommer diskuteras i pensionsgruppen.

### Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att en förstärkning av pensionärernas ekonomi bör göras. I en tid när priserna stiger kraftigt på just de varor och tjänster som är svårast att avvara – mat, värme och bränsle – är det nödvändigt att förbättra de svenska pensionärernas situation. Det ska dock göras på ett sätt som värnar arbetslinjen i pensionssystemet och som inte gör pensionssystemet ännu mer komplext. Utskottet tillstyrker det gemensamma förslag till utskottsinitiativ som Moderaterna, Sverigedemokraterna, Kristdemokraterna och Liberalerna har lagt fram i finansutskottet i den del som ligger inom skatteutskottets beredningsområde. Förslaget till utskottsinitiativ innebär bl.a. att skatten för samtliga pensionärer ska sänkas från den 1 januari 2023 genom en förstärkning av det förhöjda grundavdraget. Förstärkningen av det förhöjda grundavdraget kommer att innebära att skatten sänks med ca 200 kronor i månaden för en pensionär med genomsnittlig inkomst, vilket motsvarar den högsta nivån på skattesänkningen. För en person med en pension på ca 13 000 kronor per månad kommer skattesänkning att vara ca 150 kronor i månaden och vid en pension på 9 000 kronor per månad kommer skattesänkningen att vara knappt 100 kronor i månaden.

Stockholm den 31 maj 2022

På skatteutskottets vägnar

*Jörgen Hellman*

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Jörgen Hellman (S), Per Åsling (C)\*, Niklas Wykman (M), Helena Bouveng (M), Ulla Andersson (V), David Lång (SD), Patrik Lundqvist (S), Hampus Hagman (KD), Gulan Avci (L), Anne Oskarsson (SD), Lorentz Tovatt (MP), Kjell Jansson (M), Jasmin Farid (M), Johnny Skalin (SD), Anders Österberg (S) och Ingela Nylund Watz (S).

\* Avstår från ställningstagande under punkt 2, se särskilda yttranden.

# Avvikande meningar

## 1. Vårändringsbudget för 2022 (MP)

Lorentz Tovatt (MP) anför:

Det har varit en ovanlig tid i finanspolitiken där stödåtgärder för att hantera covid-19-pandemin och nu konsekvenserna av kriget i Ukraina har avlöst varandra. Regeringen har vidtagit omfattande åtgärder för att stötta hushållen när priserna på bränsle och el snabbt stigit. Att tillfälligt lindra de kraftiga ekonomiska konsekvenserna i en svår och osäker tid är något som vi i Miljöpartiet sympatiserar med och ställer oss bakom.

Samtidigt är vi kritiska till hur regeringen utformat flera av de stöd som aviseras och genomförs. När bränsle och el ökar i pris är det viktigt att stödåtgärder riktas till dem som drabbas mest, värnar dem som lever nära sina ekonomiska marginaler och inte försämrar våra möjligheter att nå våra klimatmål. Vi är övertygade om att det är möjligt att tillgodose dessa intressen, men ser att regeringen systematiskt inte gjort det i sin krispolitik. Därför har vi kontinuerligt bemött regeringens åtgärder med motförslag som vi anser bättre svarar på de behov som oväntat uppstått av den senaste tidens händelser – ett effektivt krisstöd som värnar klimatmålen.

Regeringen har tagit initiativ till en skattesänkning för att sänka priset på bensin och diesel med 1 krona och 30 öre vid pump. Det finns människor i Sverige som är helt beroende av att ta bilen långa sträckor till arbetet. Skattesänkningen på bränslen gynnar dock inte i första hand dessa människor. I stället har den allra största delen av de minskade utgifterna för bränslen gått till relativt rika personer i de stora och medelstora städernas ytterkanter. Dessa personer har typiskt sett möjlighet att åka mindre bil till förmån för kollektivtrafik och cykel och har dessutom i genomsnitt större ekonomiska marginaler.

Att hålla priset på utsläpp högt är en hörnsten i den svenska klimatpolitiken. Regeringen har utan hänsyn till klimatet sänkt priset på bränsle, i stället för att rikta stöd till de grupper som drabbas hårt när priserna stiger. Konsekvensen är att stödåtgärderna som regeringen genomfört är otillräckliga för dem som behöver dem och onödiga för många som inte behöver dem. Det är varken bra klimatpolitik eller bra krispolitik.

Enligt min mening bör finansutskottet avstyrka regeringens förslag om tillfällig nedsättning av koldioxidskatt för diesel i arbetsmaskiner och i skepp och vissa båtar i yrkesmässig jordbruks-, skogsbruks- och vattenbruks-verksamhet och förslaget om nedsättning av energiskatten.

## **2. Förslag till utskottsinitiativ om justering av vårändringsbudgeten för 2022 om sänkt skatt för pensionärer (S, V)**

Jörgen Hellman (S), Ulla Andersson (V), Patrik Lundqvist (S), Anders Österberg (S) och Ingela Nylund Watz (S) anför:

Vi anser att det finns ett behov av ytterligare ekonomiska förbättringar för de pensionärer som har den lägsta allmänna pensionen. Vi står därför bakom förslaget om ett garantitillägg i bostadstillägget som föreslås av regeringen i vårändringsbudgeten för 2022. Enligt vår mening bör finansutskottet avstyrka förslaget till utskottsinitiativ om justering av vårändringsbudgeten för 2022 yrkande 9 om att sänka skatten för pensionärer från den 1 januari 2023.

## Särskilda yttranden

### 1. Vårändringsbudget för 2022 (V)

Ulla Andersson (V) anför:

Regeringen lägger två ordinarie ändringsbudgetar per år. Vårändringsbudgeten som läggs i samband med den ekonomiska vårpropositionen och höständringsbudgeten som läggs i samband med budgetpropositionen.

Vänsterpartiet presenterar sitt budgetalternativ genom att motionera på budgetpropositionen. Regeringens ändringsbudgetar läggs i förhållande till budgetpropositionen.

Vänsterpartiet brukar normalt inte motionera på regeringens två ordinarie ändringsbudgetar. Den främsta anledningen till det är att ändringsbudgetarna läggs i förhållande till regeringens budgetproposition som Vänsterpartiet inte kan ta ansvar för. För att kunna lägga meningsfulla ändringsbudgetar skulle Vänsterpartiet snarast behöva lägga dem som ändringar på sin budgetmotion, vilket inte är möjligt.

Motionsrätten på ändringsbudgetarna är därtill kraftigt begränsad. Oppositionspartierna i riksdagen får bara motionera på de anslag som regeringen ”öppnar upp” i ändringsbudgetarna, och i dessa fall får partierna bara föreslå sänkta anslagsnivåer, inte höjda anslag. Detta sammantaget innebär att det i de flesta fall inte är meningsfullt att motionera på ändringsbudgetar för oppositionspartierna.

De senaste åren har varit speciella på många sätt. Regeringen har presenterat ett stort antal extra ändringsbudgetar till följd av coronapandemin och Rysslands invasion av Ukraina. I några fall har Vänsterpartiet valt att motionera på dessa, i andra fall har Vänsterpartiet valt att i stället lämna särskilda yttranden. Vänsterpartiet står i huvudsak bakom de insatser som regeringen hittills har presenterat som ett svar på pandemin samt Rysslands invasion av Ukraina och har även varit delaktiga i att förbättra dem.

Vårändringsbudgeten för 2022 innehåller förslag om införande av ett garantitillägg som stärker ekonomin för pensionärer med låga inkomster. Propositionen innehåller även förslag på ytterligare åtgärder med anledning av Rysslands invasion av Ukraina. Det handlar bl. a. om insatser för mottagande av människor som söker skydd i Sverige till följd av den ryska invasionen, förstärkningar av Sveriges civila försvar och ekonomiskt stöd till jordbruk och hushåll samt sänkt skatt på diesel inom jord-, skogs- och vattenbruk. Vidare innehåller propositionen förslag om ett tillfälligt tilläggsbidrag till barnfamiljer som har rätt till bostadsbidrag och förslag som är föranledda av nya beräkningar eller ändrade förutsättningar.

Garantitilläggat förhandlades fram mellan Vänsterpartiet, Socialdemokraterna och Miljöpartiet. Det innebär ett nödvändigt ekonomiskt



tillskott för de sämst ställda pensionärerna, vars inkomster halkat efter sedan det nuvarande pensionssystemet infördes. Vänsterpartiet står i huvudsak även bakom de övriga förslagen i propositionen och därför röstar jag för regeringens förslag till vårändringsbudget.

**2. Förslag till utskottsinitiativ om justering av  
vårändringsbudgeten för 2022 om sänkt skatt för  
pensionärer (S)**

Jörgen Hellman (S), Patrik Lundqvist (S), Anders Österberg (S) och Ingela Nylund Watz (S) anför:

Pensionärernas ekonomi behöver förbättras – inte minst för de pensionärer som har de lägsta inkomsterna. För oss socialdemokrater handlar det om respekt. Därför har vi konsekvent under den här mandatperioden, och den föregående, tagit flera steg för att förbättra pensionärernas ekonomi genom höjt bostadstillägg, höjda pensioner och sänkt skatt. I vårändringsbudgeten för 2022 har regeringen föreslagit att ett garantitillägg ska införas. Det är Socialdemokraternas mening att den ordnade budgetprocessen behöver värnas. Vi anser därför att ett tillkännagivande om skattefrågor inte kan anses vara väl avvägt. Skattejusteringar bör hanteras samlat inom ramen för den ordnade och sammanhållna budgetprocessen. Vi stöder därför inte förslaget till utskottsinitiativ om justering av vårändringsbudgeten för 2022 yrkande 9 om att sänka skatten för pensionärer från den 1 januari 2023.

**3. Förslag till utskottsinitiativ om justering av  
vårändringsbudgeten för 2022 om sänkt skatt för  
pensionärer (C)**

Per Åsling (C) anför:

När det gäller förslaget till utskottsinitiativ om justering av vårändringsbudgeten för 2022 yrkande 9 om att sänka skatten för pensionärer från den 1 januari 2023 vill jag avvakta att frågan tas upp i pensionsgruppen och avstår därför från ställningstagande.

**4. Förslag till utskottsinitiativ om justering av  
vårändringsbudgeten för 2022 om sänkt skatt för  
pensionärer (V)**

Ulla Andersson (V) anför:

Jag noterar att Vänsterpartiet genom de förhandlingar som har lett fram till det utarbetade förslaget om garantitillägg, har gjort frågan om pensioner till en konkret och aktuell politisk fråga, på ett sätt som den inte har varit på decennier. Detta har tvingat fram även högeroppositionen på banan, med ett annat förslag för att höja pensionerna. Jag konstaterar dock att den

skattesänkning som föreslås ger en väsentligt mindre effekt för de pensionärer som är i störst behov av en inkomstförstärkning än förslaget att införa ytterligare ett garantitillägg. Förslaget om en skattesänkning kan dessutom realiseras senare och har en sämre fördelningsprofil. Jag stöder därför inte förslaget till utskottsinitiativ om justering av vårandringsbudgeten för 2022 yrkande 9 om att sänka skatten för pensionärer från den 1 januari 2023.

BILAGA 16

## Justitieutskottets yttrande 2021/22:JuU8y

Vårändringsbudget för 2022

---

## Till finansutskottet

Finansutskottet har gett justitieutskottet tillfälle att yttra sig över Vårändringsbudget för 2022 (prop. 2021/22:99) och motioner samt förslag till utskottsinitiativ relaterat till beredningen av vårändringsbudgeten.

Justitieutskottet begränsar sitt yttrande till de förslag i propositionen och förslaget till utskottsinitiativ som gäller ändrade utgiftsramar och ramanslag för 2022 för utgiftsområde 4 Rättsväsendet.

Utskottet föreslår att regeringen bemyndigas att för 2022 besluta att statens låneram ökas för investeringar i anläggningstillgångar, att anslaget för Polismyndigheten ökas i förhållande till vårändringsbudgeten samt att riksdagen ska rikta ett tillkännagivande till regeringen om att regeringen ska vidta vissa åtgärder för att minska passköerna. I övrigt föreslår utskottet att finansutskottet tillstyrker regeringens proposition i de berörda delarna.

I yttrandet finns två avvikande meningar (S, C, V, MP).

# Utskottets överväganden

## Vårändringsbudget för 2022

### Propositionen

I propositionen föreslår regeringen dels att utgiftsramen för utgiftsområde 4 Rättsväsendet ska uppgå till 62 998 986 000 kronor för 2022, dels att anslagen för 1:1 Polismyndigheten, 1:2 Säkerhetspolisen, 1:3 Åklagarmyndigheten, 1:5 Sveriges Domstolar, 1:6 Kriminalvården och 1:12 Kostnader för vissa skaderegleringar m.m. ska höjas enligt följande.

| Anslag                                         | Beslutad    | Förändring av | Ny ram/Ny  |
|------------------------------------------------|-------------|---------------|------------|
| Tusental kronor                                | ram/anvisat | ram/anslag    | anslagnivå |
|                                                | anslag      |               |            |
| 1:1 Polismyndigheten                           | 33 835 967  | 2 000         | 33 837 967 |
| 1:2 Säkerhetspolisen                           | 1 828 382   | 20 000        | 1 898 382  |
| 1:3 Åklagarmyndigheten                         | 2 022 249   | 1 000         | 2 023 249  |
| 1:5 Sveriges Domstolar                         | 6 682 674   | 1 000         | 6 683 674  |
| 1:6 Kriminalvården                             | 12 362 399  | 1 000         | 12 363 399 |
| 1:12 Kostnader för vissa skaderegleringar m.m. | 39 987      | 55 000        | 94 987     |

Skälen till förslagen om anslagshöjningar är enligt regeringen att den säkerhetspolitiska utvecklingen i Sveriges närområde har medfört behov av att vidta åtgärder för att stärka det civila försvaret. Regeringen avser mot denna bakgrund besluta om en ny struktur för samhällets krisberedskap och civilt försvar vilket medför att Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten, Sveriges Domstolar och Kriminalvården kommer att få ytterligare uppgifter. Vidare anser regeringen att anslaget till Säkerhetspolisen behöver tillföras ytterligare medel för att myndigheten ska kunna vidta nödvändiga beredskapsåtgärder och stärka arbetet med att reducera hot och sårbarheter. Slutligen uppger regeringen att antalet skaderegleringsärenden har ökat varför utgifterna för skadereglering förväntas bli högre än tidigare beräknat.

I propositionen föreslås även att regeringen bemyndigas att under 2022 för anslaget 1:17 Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet, gränsförvaltning och visering ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 299 000 000 kronor 2023–2026, vilket är en ökning med 107 000 000 kronor. Skälet är att det under 2021 inte fanns förutsättningar att börja ingå åtaganden inom programperioden 2021–2027. Därför avses två utlysningar genomföras under 2022 i stället för en, som tidigare var planerat, vilket väntas medföra ett ökat antal beslut om medel.

## Förslaget till utskottsinitiativ

I det förslag till utskottsinitiativ som M-, SD-, KD- och L-ledamöterna lagt fram i finansutskottet föreslås att anslaget 1:1 Polismyndigheten ska ökas med 500 000 000 kronor utöver det som föreslås i regeringens proposition, dvs. en höjning till totalt 34 337 967 000 kronor. Som en följd av det föreslås också att ramen för utgiftsområde 4 Rättsväsendet ökas med motsvarande belopp till totalt 63 498 986 000 kronor. I övrigt föreslås inga ändringar i förhållande till värändringsbudgeten.

Anslagsökningen syftar till att finansiera inköp av bättre utrustning och verktyg för polisen under 2022, t.ex. vattenkanoner, tårgas och kroppskameror samt annan nödvändig utrustning som används i andra europeiska rättsstater för att hantera allvarliga ordningsstörningar och våldsamma upplopp. Resurserna ska även finansiera inköp av nya polisfordon. Vidare ska anslagsökningen öka förutsättningarna för polisen att korta de långa handläggnings-tiderna för att få pass, exempelvis genom att under en begränsad tid hålla pass-expeditioner öppna under kvällar och helger.

## Kompletterande information

### *Anläggningstillgångar*

Med anläggningstillgångar avses tillgångar som är avsedda att stadigvarande brukas eller innehas (4 kap. 1 § årsredovisningslagen [1995:1554]). Med stadigvarande menas en period på minst ett år och i de flesta fall betydligt längre än så.

Anskaffning av utrustning som klassificeras som anläggningstillgångar ska finansieras med lån (2 kap. 1 § kapitalförsörjningsförordningen [2011:210]).

När det gäller myndigheternas införskaffande av anläggningstillgångar så beslutar riksdagen om en låneram för investeringar i statens egen verksamhet som avser staten som helhet och inte specifika myndigheter (se bet. 2021/22:FiU1 punkt 4). Riksdagen har därvid bemyndigat regeringen att för 2022 besluta om lån i Riksgäldskontoret för investeringar i anläggningstillgångar som används i statens verksamhet som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 51 230 miljoner kronor.

### *Avgiftsfinansierad verksamhet*

Passverksamheten på Polismyndigheten är avgiftsfinansierad i enlighet med passförordningen (1979:664). Myndigheten kan därför inte använda anslagsmedel till den verksamheten.

Verksamheten bedrivs med det ekonomiska målet om full kostnadstäckning i enlighet med 5 § andra stycket avgiftsförordningen (1992:191), som stadgar att om inte regeringen har föreskrivit något annat så ska avgifter beräknas så att de helt täcker verksamhetens kostnader. Det innebär att nivån på avgiften för pass är satt på ett sätt så att den täcker kostnaden för handläggningen av ärendet.

*Information från justitiedepartementet och Polismyndigheten*

Under beredningen av ärendet har företrädare för justitiedepartementet och Polismyndigheten besökt justitieutskottet och bl.a. informerat om hur förslaget till utskottsinitiativ skulle påverka Polismyndighetens verksamhet.

Från Polismyndighetens sida anfördes bl.a. följande. Enligt myndighetens prognos kommer man att ha ett anslagssparande om ca 200 miljoner kronor vid årets slut. När det gäller inköp av fordon utgör det en investering som görs mot en låneram. De fordon som förstördes vid de s.k. påsk-upploppen var försäkrade. Slutligen är passverksamheten fullt ut avgiftsfinansierad. Enligt Polismyndigheten är detta omständigheter som bör beaktas vid ett beslut om att tillskjuta resurser i syfte att stärka myndigheten inom dessa områden.

**Utskottets ställningstagande**

Utskottet delar den uppfattning som ledamöterna i finansutskottet för fram i sitt förslag till utskottsinitiativ om att Polismyndigheten är i behov av ytterligare förstärkningar utöver den anslagsökning som regeringen föreslår. Polismyndigheten behöver ökade resurser för att säkra tryggheten för medborgarna samt bättre utrustning för att bekämpa våldsverkare och grovt kriminella. Vidare är det viktigt att resurser tillförs för att myndigheten ska kunna korta handläggningstiderna för passansökningar.

Mot bakgrund av den kompletterande information som redovisats ovan bör dock ändringen i vårändringsbudgeten utformas på ett annat sätt än vad som föreslås i förslaget till utskottsinitiativ.

Justitieutskottet anser att riksdagen ska bemyndiga regeringen att för investeringar i anläggningstillgångar som används i statens verksamhet öka låneramen för staten för 2022 med 150 000 000 kronor. Regeringen kan därefter öka Polismyndighetens låneram med motsvarande belopp för att finansiera myndighetens inköp av bättre utrustning och verktyg för att hantera allvarliga ordningsstörningar och våldsamma upplopp samt inköp av nya polisfordon.

När det gäller passverksamheten anser justitieutskottet att riksdagen ska besluta om att ramen för utgiftsområde 4 och anslaget 1:1 Polismyndigheten ökas med 350 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag i vårändringsbudgeten. Anslagsökningen får användas för utgifter avseende Polismyndighetens verksamhet, t.ex. i syfte att korta köerna i passverksamheten. Därvid bör regeringen bl.a. överväga att fatta beslut om ett tillfälligt undantag från det ekonomiska målet om full kostnadstäckning för Polismyndighetens passverksamhet. För att säkerställa att så sker bör riksdagen tillkännage att regeringen ska vidta åtgärder för att minska passköerna och att regeringen därvid fattar ett beslut om ett tillfälligt undantag från det ekonomiska målet om full kostnadstäckning för Polismyndighetens passverksamhet, eller vidtar annan åtgärd som uppnår samma resultat.

Justitieutskottet föreslår således att finansutskottet genom ett utskottsinitiativ ställer sig bakom det ovan anförda.

Justitieutskottet anser däremot att regeringens förslag till ändrad ram och ändrade anslag för utgiftsområde 4 är väl avvägda i övriga delar. Utskottet föreslår därför att finansutskottet tillstyrker regeringens förslag i dessa delar.

Stockholm den 31 maj 2022

På justitieutskottets vägnar

*Fredrik Lundh Sammeli*

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Fredrik Lundh Sammeli (S), Johan Forssell (M), Petter Löberg (S), Louise Meijer (M), Adam Marttinen (SD), Maria Strömkvist (S), Linda Westerlund Snecker (V), Ellen Juntti (M), Katja Nyberg (SD), Gustaf Lantz (S), Carina Ödebrink (S), Juno Blom (L), Tobias Andersson (SD), Martin Marmgren (MP), Ingemar Kihlström (KD), Malin Björk (C) och Magnus Oscarsson (KD).

# Avvikande mening

## 1. Vårändringsbudget för 2022 (S, C, V)

Fredrik Lundh Sammeli (S), Petter Löberg (S), Maria Strömkvist (S), Linda Westerlund Snecker (V), Gustaf Lantz (S), Carina Ödebrink (S) och Malin Björk (C) anför:

Vi anser att regeringens förslag till ändrad ram och ändrade anslag är väl avvägt och att finansutskottet bör ställa sig bakom vårändringsbudgeten för 2022 när det gäller utgiftsområde 4 Rättsväsendet. Under utskottets beredning av ärendet har det framkommit att Polismyndigheten redan utan tillskottet som nu föreslås i utskottsinitiativet kommer att ha ett överskott om ca 200 miljoner kronor år 2022 och att några tillskott för passverksamheten eller för inköp av nya fordon eller ny utrustning inte behövs. Vi anser mot den bakgrunden att finansutskottet inte bör ta något utskottsinitiativ.

## 2. Vårändringsbudget för 2022 (MP)

Martin Marmgren (MP) anför:

Jag står bakom förslagen i vårändringsbudgeten om förstärkningar inom rättsväsendet, men anser att anslaget för Polismyndigheten borde ökas med 500 000 000 kr. Ett tillskott till polisen skulle kunna användas till att anställa fler civila, så att inte poliser som arbetar i yttre tjänst mot gängvåldet och den grova kriminaliteten behöver bemanna passexpeditioner, receptioner och polisens kontaktcenter.

Sedan mer än ett år tillbaka bemannas receptionen i Rinkeby delvis av poliser som ryckts från sina ordinarie tjänster. Anledningen är att receptionisterna behövt täcka upp i passexpeditioner eftersom vakanserna där inte får ersättningsrekryteras. Medan delar av den lokala personalen som utgör spjutspetsen i både den förebyggande och brottsbekämpande delen av kampen mot gängkriminaliteten tvingas bemanna receptionen i Rinkeby bussas poliser in från andra delar av landet för att hantera en problembild de inte har kunskap om. Detta innebär att också dessa poliser tas från arbetet i de hemorter där just de behövs och har bäst lokalkännedom.

Detta är bara exempel på ett problem som inte är isolerat till Stockholm. De satsningar som gjorts på Polismyndigheten har inte räckt. Mer pengar måste till för att lösa den uppkomna situationen och jag har för avsikt att återkomma med förslag på sådana satsningar i ett annat sammanhang.

Jag anser dock inte att det förslag till utskottsinitiativ som M-, SD-, KD- och L-ledamöterna lagt fram i finansutskottet löser de problem som nämnts ovan. Finansutskottet bör därför enligt mig inte ta något sådant utskottsinitiativ.



## Utrikesutskottets yttrande 2021/22:UU5y

### Vårändringsbudget för 2022

---

#### Till finansutskottet

Finansutskottet beslutade den 21 april 2022 att ge samtliga utskott tillfälle att senast den 31 maj 2022 yttra sig över Vårändringsbudget för 2022 (prop. 2021/22:99) med eventuella motioner, i de delar som berör respektive utskotts beredningsområde. Finansutskottet beslutade vidare den 12 maj 2022 att ge bl.a. utrikesutskottet tillfälle att senast den 31 maj yttra sig över ett förslag till utskottsinitiativ, som Moderaternas, Sverigedemokraternas, Kristdemokraternas och Liberalernas ledamöter i finansutskottet har lämnat i samband med beredningen av vårändringsbudgeten, i de delar som det rör utskottets beredningsområde.

Utskottet begränsar sitt yttrande när det gäller propositionen till de delar som berör avräkningar från biståndsramen för kostnader för flyktningmottagande och när det gäller förslaget till utskottsinitiativ till de delar som berör anslaget 1:2 inom utgiftsområde 5.

I yttrandet finns en avvikande mening (C, V, KD, L, MP) och ett särskilt yttrande (M).

# Utskottets överväganden

## Avräkningar från biståndsramen

### Propositionen

Regeringen föreslår inom utgiftsområde 8 Migration att anslaget 1:2 Ersättningar och bostadskostnader ökas med 9 800 000 000 kronor. Med anledning av Rysslands invasion av Ukraina har EU aktiverat rådets direktiv 2001/55/EG av den 20 juli 2001 om miniminormer för att ge tillfälligt skydd vid massiv tillströmning av fördrivna personer (massflyktsdirektivet). Direktivet innebär att ett stort antal personer söker och förväntas söka skydd i Sverige. Regeringen bedömer i propositionen att ca 76 000 personer på flykt från Ukraina kommer att söka skydd i Sverige under 2022. Till följd av detta förväntas utgifterna för ersättningar till kommuner och regioner och för Migrationsverkets boenden bli högre än beräknat. Regeringen föreslår därför att anslaget ökas med 9 800 000 000 kronor. I enlighet med befintligt regelverk och Organisationen för ekonomiskt samarbete och utvecklings (OECD) riktlinjer kommer avsevärda delar av de utökade kostnaderna att avräknas från biståndet under 2022.

### Bakgrund

Riksdagen har beslutat att biståndsramen för 2022 ska uppgå till 57,4 miljarder kronor, vilket motsvarar 1 procent av beräknad BNI enligt EU-förordningen för nationalräkenskaperna ENS 2010 (prop. 2021/22:1, bet. 2021/22:UU2, rskr. 2021/22:90). Det innebär en ökning med ca 5 miljarder kronor jämfört med besluten för 2021.

I biståndsramen ingår ODA-relaterade kostnader, dvs. kostnader som klassificeras som bistånd (official development assistance, ODA) i enlighet med den definition som används av OECD:s biståndskommitté OECD-Dac. Huvuddelen av biståndsramen är fördelad på anslag inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd, som totalt uppgår till 51,9 miljarder kronor.

Kostnader för mottagande av asylsökande och skyddsbehövande från låg- och medelinkomstländer under deras första år i Sverige ingår i den svenska biståndsramen. I OECD-Dacs riktlinjer anges att kostnaderna räknas som bistånd på humanitära grunder för att spegla ett gemensamt ansvarstagande med låg- och medelinkomstländer som är värdar för de flesta av världens flyktingar.

Regeringen presenterade i budgetpropositionen för 2020 en ny modell för beräkning av dessa kostnader. I den nya modellen ingår kostnader inom dels utgiftsområde 8 Migration, dels utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv. I budgetpropositionen för 2022 beräknades kostnader för

asylsökande och skyddsbehövande inom biståndet uppgå till 1,1 miljarder kronor.

### Utskottets ställningstagande

Utskottet noterar att regeringen i vårändringsbudgeten anger att avsevärda delar av de ökade kostnaderna för asylmottagande kommer att avräknas från biståndet under 2022. Utskottet konstaterar att om det ökade anslag som regeringen föreslår inom utgiftsområde 8 i sin helhet avräknas från biståndet motsvarar det en minskning av anslaget 1:1 Biståndsverksamhet med ca 18 procent.

Det framgick vid biståndsminister Matilda Ernkrans föredragning för utskottet den 12 maj att regeringen avser att återkomma till riksdagen med förslag om avräkningar i höständringsbudgeten när prognoserna för antalet asylsökande är säkrare. För att säkra att medel finns tillgängliga för de ökade avräkningarna har regeringen beslutat om utbetalningstak för vissa anslag. Av dessa faller 6,9 miljarder kronor på anslag till Sidas förfogande och 2,3 miljarder kronor på anslag som hanteras av Utrikesdepartementet (UD). Regeringen har angett att utgiftstaken inte ska drabba humanitära insatser. Prioritet ska också ges till geografiskt landbaserat stöd. Vidare ska stöd till Östeuropa och de fattigaste länderna skyddas, och insatser för klimat och jämställdhet ska också skyddas. Vidare är kärnstöd till multilaterala organisationer prioriterat. Utskottet konstaterar att det sistnämnda stödet i huvudsak var utbetalat innan massflyktsdirektivet aktiverades och därmed inte kunde komma i fråga för neddragningar.

Utskottet har inga invändningar mot regeringens prioriteringar men noterar att utbetalningstaken innebär att vissa, redan planerade, insatser måste minskas med över 40 procent, framför allt inom det bilaterala biståndet. Detta får stora såväl substantiella som administrativa konsekvenser.

Utskottet vill understryka vikten av transparens och långsiktighet när det gäller avräkningar från biståndsramen. Utskottet noterar att enligt Migrationsverkets prognos från den 27 april 2022 beräknas antalet skyddssökande från Ukraina bli väsentligt lägre än tidigare prognoser. Utskottet utgår från att regeringen har en beredskap att snabbt se över utbetalningstaken när prognoserna blir säkrare.

Utskottet konstaterar att kriget i Ukraina är en exceptionell situation men att exceptionella situationer kommer att uppstå även framgent. Utskottet förutsätter att regeringen överväger olika möjligheter att hantera avräkningar så att snabba och drastiska neddragningar av redan planerat bistånd kan undvikas framöver.

### Förslaget till utskottsinitiativ i finansutskottet

Moderaternas, Sverigedemokraternas, Kristdemokraternas och Liberalernas ledamöter i finansutskottet föreslår i samband med beredningen av

vårändringsbudgeten för 2022 ett utskottsinitiativ om bl.a. anslaget 1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet inom utgiftsområde 5. I utskottsinitiativet anför dessa ledamöter att det är i Sveriges utrikes- och säkerhetspolitiska intresse att stödja Ukraina med försvarsmateriel. Många västländer ökar nu sitt militära stöd till Ukraina, inte minst då Ryssland påbörjat en förnyad offensiv i Donbas. Det är naturligt att Sverige ökar sitt militära och ekonomiska stöd till Ukraina, bl.a. genom ytterligare vapenleveranser.

I första hand föreslås att ytterligare tillskott görs inom utgiftsområde 6. Anslagsökningen syftar till att säkra mer försvarsmateriel som stöd till Ukraina. Den föreslagna anslagsökningen ska användas för att kompensera för återinköp av försvarsmateriel som kan avvaras från statens verksamhet och som skänks till Ukraina. I andra hand kan anslagsökningen användas för att skyndsamt köpa in materiel som därefter ges som stöd till Ukraina.

Om det inte är möjligt att vare sig avvara lämplig försvarsmateriel eller snabbt köpa in materiel för att skänka till Ukraina bör avsatta medel överföras till Ukraina för att stödja deras inköp av materiel och förnödenheter. Tillskott av medel föreslås då anslås på anslaget 1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet inom utgiftsområde 5. Det skulle kunna vara stöd i form av ett ekonomiskt bidrag till den ukrainska centralbankens fond till stöd för landets väpnade styrkor. Ett sådant stöd innebär att Ukrainas möjligheter att bekämpa den ryska invasionen och det väpnade angreppet stärks vid en kritisk tidpunkt. Anslaget 1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet, som får användas för extraordinärt stöd till Ukraina, bör därför, om inte medlen anvisas under anslaget 1:3 inom utgiftsområde 6, ökas med 1 miljard kronor.

### Utskottets ställningstagande

Utskottet begränsar sitt ställningstagande till de delar som rör utgiftsområde 5, anslaget 1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet.

I statens budget för innevarande år är anslaget 1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet uppfört med 181 848 000 kronor (prop. 2021/22:1, bet. 2021/22:UU1, rskr. 2021/22:77). Anslaget används bl.a. för utgifter för att främja fred och säkerhet, förebygga konflikter, genomföra sanktioner och humanitär verksamhet samt främja respekten för folkrätten och de mänskliga rättigheterna.

Riksdagen beslutade i februari 2022 att öka anslaget med 500 miljoner kronor för att stärka Ukrainas möjligheter att bekämpa den ryska invasionen och dess effekter (bet. 2021/22:FiU40, rskr. 2021/22:174–175). Detta skedde genom ett ekonomiskt bidrag om 500 miljoner kronor till den ukrainska centralbankens fond till stöd för landets väpnade styrkor. Riksdagen beslutade även att utvidga ändamålet för anslaget så att det kan användas för extraordinärt stöd till Ukraina.

Vid sammanträdet den 19 maj 2022 fick utskottet information från departementsrådet och chefen för UD:s FN-enhet Carl Skau om det svenska stödet till Ukraina. Sverige är ett av de länder som sedan många år ger störst

bistånd till Ukraina, både när det gäller reforminriktat utvecklingssamarbete och när det gäller humanitärt stöd. Genom den regionala strategin för reformsamarbete med Östeuropa, som omfattar 6,6 miljarder kronor, beräknas svenskt bilateralt stöd till Ukraina uppgå till ca 240 miljoner kronor årligen under 2021–2027.

För att möta de växande humanitära behoven med nära 16 miljoner hjälpbehövande och ca 8 miljoner på flykt har regeringen under våren ökat det humanitära biståndet till totalt 775 miljoner kronor. Utbetalningar och stödåtgärder har gjorts till FN:s flyktingkommissariat UNHCR, FN:s humanitära landfond för Ukraina, Internationella Rödakorskommittén och FN:s barnfond Unicef. Sverige stod även värd för en internationell givarkonferens för Ukraina tillsammans med Polen den 5 maj 2022.

Sverige har bistått med ett direkt ekonomiskt stöd till den ukrainska centralbankens fond till stöd för Ukrainas väpnade styrkor om 500 miljoner kronor. Sverige har skänkt militär utrustning (pansarskott, skyddsvästar, hjälmar och fältransoner samt stöd till minröjning) till ett värde av totalt 618,5 miljoner kronor. Stödet ges i nära samordning med andra länder. Utskottet noterar i detta sammanhang att regeringen i ett pressmeddelande den 23 maj 2022 meddelade att regeringen under mars och april beslutade om ytterligare militärt stöd till Ukraina i form av överskottsmateriel. Omfattningen eller karaktären på stödet omfattas av sekretess.

Sverige har varit pådrivande för kontinuerligt ökat stöd inom ramen för den europeiska fredsfaciliteten.

Sverige har stöttat upprätthållandet av grundläggande funktioner i det ukrainska samhället, bl.a. genom Svenska kraftnät som har skänkt materiel för reparation av elnät och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) som sänt experter, bl.a. inom det medicinska området. Sverige har även donerat brandbekämpnings- och sjukvårdsmateriel samt läkemedel. Svensk sjukvård har även tagit emot ukrainska patienter.

I enlighet med riksdagens godkännande har regeringen ställt ut en garanti motsvarande nära en halv miljard kronor för Världsbankens utlåning till Ukraina.

Utskottet noterar att regeringen avser att kontinuerligt se över vilka behov Ukraina har och vilket stöd som krävs, i nära samråd med EU och andra viktiga partner.

I likhet med i betänkande 2021/22:UU6 vill utskottet understryka vikten av att regeringen fortsätter att följa utvecklingen och vid behov vidtar åtgärder för att ge ytterligare stöd till Ukraina. Utskottet anser att Sveriges politiska, ekonomiska, militära och humanitära stöd i samarbete med EU ska stödja den ukrainska försvarsmaktens långsiktiga förmåga och motståndskraft när det gäller att försvara landets territoriella integritet och suveränitet och skydda civilbefolkningen mot den pågående ryska militära aggressionen.

Utskottet lämnar åt finansutskottet att utifrån en helhetsbild bedöma hur riksdagen bör ställa sig till förslaget till utskottsinitiativ, inklusive när det gäller utgiftsområde 5.

Stockholm den 2 juni 2022

På utrikesutskottets vägnar

*Hans Wallmark*

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Hans Wallmark (M), Olle Thorell (S), Hans Rothenberg (M), Markus Wiechel (SD), Jamal El-Haj (S), Margareta Cederfelt (M), Diana Laitinen Carlsson (S), Gudrun Brunegård (KD), Alexandra Völker (S), Joar Forssell (L), Aron Emilsson (SD), Maria Ferm (MP), Magnus Ek (C), Linda Modig (C), Yasmine Posio (V), Mats Nordberg (SD) och Jasenko Omanovic (S).

## Avvikande mening

### **Avräkningar från biståndsramen (C, V, KD, L, MP)**

Gudrun Brunegård (KD), Joar Forssell (L), Maria Ferm (MP), Magnus Ek (C), Linda Modig (C) och Yasmine Posio (V) anför:

Regeringen aviserar stora avräkningar på biståndet under innevarande år. Biståndet kommer att minska med uppemot 50 procent inom vissa områden och användas för flyktningmottagande i Sverige istället för där det gör bäst nytta.

Våra partier anser att detta är fel prioritering av regeringen, inte minst i en tid när behoven i världen ökar och höga mat- och bränslepriser som en följd av Rysslands invasion av Ukraina riskerar att leda till en global svältkatastrof. Avräkningarna bygger dessutom på en tidig prognos från Migrationsverket som inte ser ut att bli verklighet. Trots detta ändrar inte regeringen sitt besked.

Det är högst olämpligt att göra så här stora avräkningar. Det innebär att satsningar inte blir av och att demokratirörelser inte stöttas och kan få som följd att fler i slutändan blir beroende av humanitärt stöd. Vi anser att avräkningar mot biståndet bör begränsas kraftigt.

## Särskilt yttrande

### **Avräkningar från biståndsramen (M)**

Hans Wallmark (M), Hans Rothenberg (M) och Margareta Cederfelt (M) anför:

Moderaterna står bakom utskottets förslag till riksdagsbeslut i denna del och välkomnar att regeringen fortsatt tänker prioritera de humanitära insatserna i biståndsverksamheten vid avräkningarna för kostnaderna för flyktningmottagandet. Man kan dock konstatera att regeringen, för att hantera utgiftstaken till följd av avräkningarna, vill ge prioritet till icke-öronmärkt stöd till multilaterala organisationer, så kallat kärnstöd. Moderaterna menar att detta är en felaktig prioritering, som inte ger största möjliga nytta för svenska skattepengar.

Riksrevisionen har i en granskning från 2021 (RiR 2021:28) riktat kritik mot att kärnstödet i dag saknar en tydlig målstyrning från regeringens sida. En neddragning av kärnstödet under innevarande år hade därför varit välkommet för att i stället kunna prioritera humanitära insatser till följd av kriget i Ukraina, exempelvis globala insatser för att säkra livsmedelsförsörjning och motverka hungersnöd i Afrika.

Vi konstaterar också att den fyraåriga biståndsramen som Moderaterna vill införa, i motsats till dagens enprocentsmål, som budgeteringsmetod hade gynnat långsiktighet och flexibilitet i att hantera den uppkomna situationen med avräkningar. På så sätt hade ryckighet kunnat undvikas, och en klokare planering av Sida:s verksamhet kunnat äga rum.

Regeringen gör nu omfattande avräkningar på biståndsramen för de kostnader staten har för flyktningmottagandet till följd av kriget i Ukraina. Detta är i enlighet med OECD-DAC:s regler då Ukraina är ett biståndsland.



BILAGA 18

## Försvarsutskottets yttrande 2021/22:FöU4y

Vårändringsbudget för 2022

---

## Till finansutskottet

Finansutskottet har gett försvarsutskottet tillfälle att yttra sig över regeringens proposition med förslag till vårändringsbudget för 2022 (prop. 2021/22:99) och följdmotioner i de delar som rör utskottets beredningsområde. Finansutskottet har vidare beslutat att bereda försvarsutskottet tillfälle att yttra sig över en fråga om utskottsinitiativ framställd av företrädare för M, SD, KD och L som relaterar till vårändringsbudgeten för 2022. Försvarsutskottet begränsar sitt yttrande till de förslag som rör utskottets beredningsområden.

Utskottet föreslår att finansutskottet tillstyrker förslagen i det föreslagna utskottsinitiativet om att utöka bemyndigandena till regeringen för anslaget 1:3 Anskaffning av materiel och anläggningar och anslaget 1:1 Förbandsverksamhet och beredskap samt att förslaget om att öka anslaget 1:3 Anskaffning av materiel och anläggningar med en miljard kronor tillstyrks för att möjliggöra stöd till Ukraina med den försvarsmateriel de efterfrågat. Med det utskottet anfört i fråga om civilt försvar föreslår utskottet att finansutskottet tillstyrker regeringens proposition i de delar som gäller utgiftsområde 6.

# Utskottets överväganden

## Bakgrund

Utskottet har beslutat att bereda den fråga om utskottsinitiativ som lyftes i finansutskottet vid sammanträdet den 12 maj 2022 genom att inhämta information från Regeringskansliet (Försvarsdepartementet), Försvarmakten och Försvarets materielverk. Vid sammanträde i försvarsutskottet den 19 maj 2022 hade utskottet begärt att få en redovisning av myndigheternas bedömningar av konsekvenser och realiserbarhet när det gäller förslagen i utskottsinitiativet.

Två motioner har väckts med anledning av vårändringsbudgeten för 2022. Ingen av motionerna innehåller förslag som rör försvarsutskottets ansvarsområden.

## Propositionen

### Utgiftsområde 6

Regeringen föreslår att anslaget 2:2 Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor minskas med 2 miljoner kronor. Statens geotekniska institut (SGI) stödjer Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) i bedömningen av ansökningar från kommuner om ersättning för åtgärder som vidtas för att förebygga jordskred och andra naturolyckor. Antalet sådana ansökningar förväntas öka. Regeringen föreslår att 1 miljon kronor förs över från anslaget 2:2 som MSB disponerar till SGI. Regeringen bedömer inte att minskningen påverkar de åtgärder som finansieras från anslaget.

I syfte att förstärka det civila försvaret föreslår regeringen att anslaget 2:4 Krisberedskap ökas med 236 miljoner kronor. Anslaget används bl.a. för att finansiera åtgärder som stärker samhällets samlade beredskap och förmåga att hantera allvarliga kriser och deras konsekvenser. Regeringen anför att kommunernas och regionernas arbete med krisberedskap och civilt försvar behöver utvecklas och stärkas varför anslaget bör ökas med 100 miljoner kronor. Det finns även behov av att förstärka skyddet av civilbefolkningen varför medel tillförs (91 miljoner kronor) bl.a. för att rusta upp befolkningsskyddet. Regeringen föreslår även förstärkningsresurser motsvarande 17 miljoner kronor som kan användas inom kommunal räddningstjänst. Regeringen föreslår vidare en förstärkning om 3 miljoner kronor av Totalförsvarets forskningsinstituts (FOI) arbete med beredskapsdiagnostik, vilket utgör en del av den nationella laboratorieberedskapen. Även MSB:s stöd till andra aktörers utveckling av alternativa ledningsplatser behöver stärkas med 25 miljoner kronor enligt förslaget i vårändringsbudgeten.

När det gäller anslaget 2:5 Ersättning till SOS Alarm Sverige AB för alarmeringstjänst enligt avtal föreslår regeringen en ökning med 25 miljoner kronor. Antalet samtal till både det nationella nödnumret 112 och informationsnumret 113 13 har ökat över tid och det försämrade säkerhetspolitiska läget kräver att bolagets förmåga att ta emot och förmedla nödsamtal samt att besvara frågor från allmänheten förstärks ytterligare.

Regeringen föreslår att anslaget 2:6 Myndigheten för samhällsskydd och beredskap ökas med totalt 130 miljoner kronor. Regeringen pekar ut sex områden som bedöms kräva förstärkningar. Dels bör MSB genomföra särskilda kommunikationsinsatser för att förbättra beredskapen hos allmänheten (60 miljoner kronor). Dels bör den uppdragsersättning som betalas till ideella organisationer för att öka den enskildes förmåga att förebygga och hantera olyckor, allvarliga händelser och kriser höjas med totalt 10 miljoner kronor. Regeringen föreslår en höjning med 40 miljoner kronor för att MSB ska kunna stärka informations- och cybersäkerhet och för att MSB - i samverkan med Polismyndigheten - ska kunna genomföra en nationell informationskampanj i syfte att öka enskildas medvetenhet och kunskap inom området. Med en förstärkning om 15 miljoner kronor bör MSB utveckla det användarstöd som den lämnar och stärka den funktion som har till uppgift att stödja samhället i arbetet med att hantera och förebygga it-incidenter, samt vidta åtgärder som stärker förmågan att stå emot cyberattacker. Inom ramen för den nya strukturen som beslutas för samhällets krisberedskap och civilt försvar kommer MSB att få ytterligare uppgifter varför anslaget bör ökas med 2 miljoner kronor. Slutligen behöver myndighetens operativa förmåga när det gäller förstärkningsresurser som kan stödja en insats där farliga ämnen är inblandade stärkas (förstärkningen görs genom att 3 miljoner kronor tillförs).

Regeringen föreslår att anslaget 2:8 Myndigheten för psykologiskt försvar ökas med 10 miljoner kronor. Regeringen ser ett behov av att öka enskildas medvetenhet och kunskap om otillbörlig informationspåverkan och annan vilseledande information varför myndigheten bör genomföra en informationskampanj i syfte att öka allmänhetens förmåga att stå emot otillbörlig informationspåverkan.

Regeringen föreslår att anslaget 3:1 Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM) ökas med 12 miljoner kronor. Regeringen bedömer att strålskyddsberedskapen bör förstärkas och vissa investeringar för det civila försvaret bör tidigareläggas. Regeringen ser också behov av att säkerställa att SSM kan ersätta kostnader för hantering av samtal från allmänheten till informationsnumret 113 13 vid händelse av en radiologisk olycka eller utsläpp i Sverige eller utomlands.

### **Det civila försvaret – andra utgiftsområden än utgiftsområde 6**

Regeringen anser att den säkerhetspolitiska utvecklingen i Sveriges närområde har medfört behov av att vidta åtgärder för att stärka det civila försvaret. Regeringen aviserar mot denna bakgrund att man avser att besluta om en ny struktur för samhällets krisberedskap och civilt försvar. Inom ramen för denna struktur föreslår regeringen förstärkningar utanför utgiftsområde 6 av 24 anslag och aviserar att ett antal myndigheter kommer att få ytterligare uppgifter och ytterligare medel.

### **Förslag till utskottsinitiativ med anledning av vårändringsbudgeten**

I finansutskottet har företrädare för M, SD, KD och L väckt frågan om ett förslag till utskottsinitiativ för att bemyndiga regeringen att, utöver förslagen i vårändringsbudgeten under 2022, ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst:

- 65 000 000 000 kronor 2023–2028 för anslaget 1:1 Förbandsverksamhet och beredskap
- 185 000 000 000 kronor 2023–2031 för anslaget 1:3 Anskaffning av materiel och anläggningar

I förslaget till utskottsinitiativ anförs att de utökade beställningsbemyndigandena syftar till att möjliggöra en kraftfull upprustning av det svenska militära försvaret. Eftersom de utökade bemyndigandena bedöms möjliggöra upprustning framhålls att de aktuella investeringsplanerna behöver revideras för att i större utsträckning ta hänsyn till detta. Därför föreslås att riksdagen även ställer sig bakom det som anförs om reviderade investeringsplaner för Försvarsmakten och tillkännager detta för regeringen.

I förslaget om utskottsinitiativ föreslås även att riksdagen ökar anslaget 1:3 Anskaffning av materiel och anläggningar med 1 miljard kronor. Anslagsökningen syftar till att säkra mer försvarsmateriel som stöd till Ukraina då landet efterfrågar fortsatt stöd i form av vapen och övrig personlig utrustning. I första hand föreslås att anslagsökningen används för att kompensera Försvarsmakten för återanskaffning av försvarsmateriel som kan avvaras och som skänks till Ukraina. I andra hand kan anslagsökningen användas för att skyndsamt köpa in materiel från försvarsindustrin som därefter ges som stöd till Ukraina. I förslaget till utskottsinitiativ föreslås därför även att riksdagen bemyndigar regeringen att under 2022 besluta att till Ukraina skänka försvarsmateriel som kan avvaras av Försvarsmakten under en begränsad tid, till ett värde om högst 1 miljard kronor.

## Utskottets ställningstagande

Utskottet inleder med att yttra sig över förslaget till utskottsinitiativ i finansutskottet. Utskottet anser att det militära försvaret behöver ytterligare förstärkningar utöver de som beslutades den 7 april 2022 genom att riksdagen biföll regeringens förslag i en extra ändringsbudget för 2022 med åtgärder för att bl.a. stärka rikets militära försvar (prop. 2021/22:199, bet. 2021/22:FiU47, rskr. 2021/22:227). Genom regeringens kompletterande uppdrag till Försvarsmakten den 19 maj beslutades därefter om en inriktning för den snabba upprustning av det svenska militära försvaret som riksdagens partier hade enats om den 16 mars 2022. Två månader senare undertecknades Sveriges ansökan om Natomedlemskap som i bred politisk förankring är ytterligare ett steg i arbetet med att stärka svensk säkerhet. Enligt förslaget till utskottsinitiativ skulle det skapas förutsättningar för ett nästa steg med sikte på en snabb upprustning redan fram till 2025. Utskottet anser att Sveriges målsättning bör vara att försvarsanslagen ska uppgå till motsvarande 2 procent av BNP redan 2025 och att de utökade beställningsbemyndigandena bör följas av motsvarande anslagsökningar. Utskottet anser att detta är nödvändigt i ljuset av det allvarliga säkerhetspolitiska läget, men det är även en förutsättning för en snabb och framgångsrik anslutning till Nato. Som medlem måste Sverige bidra till den gemensamma försvarsplaneringen och leva upp till Natos s.k. styrkemål, vilket får genomgripande konsekvenser för Sveriges försvarsplanering. Utskottet ser det därför som angeläget att Försvarsmaktens beställningsbemyndiganden höjs ytterligare för att skapa förutsättningar och handlingsfrihet att utöka anskaffningen av materiel. Utskottet bedömer att en sådan satsning skulle ge försvaret en nödvändig handlingsfrihet att snabbt öka inköpsvolymerna. I samband med höjningarna av beställningsbemyndigandena bör investeringsplanerna för Försvarsmakten revideras för att i större utsträckning ta hänsyn till den betydande upprustning som skulle möjliggöras genom förslaget till utskottsinitiativ. Eftersom det ekonomiska utrymmet är väsentligt mycket högre än de förslag regeringen hittills har lämnat ger förslaget till utskottsinitiativ möjligheter att tidigarelägga flera av de prioriterade åtgärder för bl.a. marinstridskrafterna som regeringen inte gav tillräckligt utrymme för i Totalförsvarspropositionen. Det bedöms vidare ge utrymme för vissa nya satsningar som svarar upp mot behov som följer av lärdomar från Ukraina. Behovet av ett starkt luftförsvar, stärkt försvarsunderrättelseförmåga, snabbare materielsättning av markstridsförband och satsningar på ny teknik som t.ex. drönare är några av de områden där handlingsfrihet för att möta nya och växande behov nu skapas. Utskottet föreslår därför att finansutskottet tillstyrker förslagen om att utöka beställningsbemyndigandena för anslaget 1:3 Anskaffning av materiel och anläggningar och anslaget 1:1 Förbandsverksamhet och beredskap.

Utskottet vill dessutom understryka att det ligger i Sveriges utrikes- och säkerhetspolitiska intresse att fortsätta stödja Ukraina med försvarsmateriel. Många västländer ökar sitt militära stöd till Ukraina, inte minst då Ryssland

påbörjat en förnyad offensiv i Donbas. Rysslands attack mot Ukrainas suveränitet är också en attack mot hela den europeiska säkerhetsordningen och mot folkrätten. Det ligger i Sveriges intresse att fortsätta bidra till Ukrainas motståndskraft. Utskottet anser därför att det är naturligt att Sverige ökar sitt militära stöd till Ukraina genom ytterligare vapenleveranser. Förslaget till utskottsinitiativ skulle möjliggöra ett stöd till Ukraina genom att skänka den försvarsmateriel de efterfrågat i form av bl.a. sjömålsrobotar, luftvärnssystem, vapen och personlig utrustning.

Utskottet föreslår mot denna bakgrund att finansutskottet tillstyrker förslaget om att öka anslaget 1:3 Anskaffning av materiel och anläggningar med 1 miljard kronor. Anslagsökningen ska i första hand användas för att anskaffa sådan materiel som kan ersätta och stärka de förmågor som Försvarsmakten avvarar under en begränsad tid när materiel överlåts till Ukraina. Vid beredningen har det framkommit att återanskaffning av materiel bedöms ta mellan 18 och 36 månader. Mot bakgrund av det säkerhetspolitiska läget och Försvarsmaktens behov bedömer utskottet att bemyndigandet att överlåta materiel till Ukraina under 2022 endast bör avse sådan mängdmateriel, personlig utrustning, vapen- och robotsystem som kan avvaras under begränsad tid.

När det gäller vårändringsbudgeten för 2022 föreslår regeringen förstärkningar av det civila försvaret inom ramen för en ny struktur, bl.a. av 24 anslag utanför utgiftsområde 6 där ett antal myndigheter får ytterligare uppgifter och ytterligare medel. Utskottet anser att de ömsesidiga beroendena inom totalförsvaret måste beaktas och att riksdagens möjlighet att följa upp och uttala sig om måluppfyllelse av målet för det civila försvaret måste stärkas. Utskottet vill liksom tidigare understryka att många åtgärder krävs från regeringens sida för att öka riksdagens möjligheter till uppföljning inom det civila försvaret. Eftersom verksamheten för det civila försvaret bedrivs av många olika aktörer på central, regional och lokal nivå bedömer utskottet att höga krav ställs på välfungerande planering, samordning och uppföljning för att verksamheten ska utföras effektivt. Även regeringen har framhållit detta. Utskottet utgick från att sektorsspecifika mål och bedömningskriterier eller resultatindikatorer skulle tas fram för dessa syften. Utskottet står fast vid bedömningen att det krävs åtgärder för att säkerställa att avsedd effekt uppnås och att offentliga medel används effektivt. I ett omvärldsläge där såväl internationell fred och säkerhet som den europeiska säkerhetsordningen hotas blir det än mer angeläget att påminna om regeringens uppdrag att redovisa hur vidtagna åtgärder svarar upp mot målen för det civila försvaret. I övrigt har utskottet inget att anföra med anledning av regeringens proposition och föreslår att finansutskottet tillstyrker regeringens proposition i de delar som gäller utgiftsområde 6.

Stockholm den 31 maj 2022

På försvarskottets vägnar

*Pål Jonson*

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Pål Jonson (M), Niklas Karlsson (S), Paula Holmqvist (S), Jan R Andersson (M), Sven-Olof Sällström (SD), Mattias Ottosson (S), Hanna Gunnarsson (V), Jörgen Berglund (M), Caroline Nordengrip (SD), Kalle Olsson (S), Mikael Oscarsson (KD), Heléne Björklund (S), Allan Widman (L), Per Söderlund (SD), Elisabeth Falkhaven (MP), Alexandra Anstrell (M) och Lars Thomsson (C).

## Avvikande mening

### Vårändringsbudgeten för 2022 (S, C, V, MP)

Niklas Karlsson (S), Paula Holmqvist (S), Mattias Ottosson (S), Hanna Gunnarsson (V), Kalle Olsson (S), Heléne Björklund (S), Elisabeth Falkhaven (MP) och Lars Thomsson (C) anför:

Rysslands invasion av Ukraina har inneburit att läget skärps ytterligare och att ett väpnat angrepp mot Sverige inte kan uteslutas. Sveriges försvarsförmåga måste av denna anledning öka och upprustningen måste ske i snabbare takt än tidigare planerat. Efter överläggningar mellan regeringen och Försvarsberedningen blev Socialdemokraterna, Moderaterna, Sverigedemokraterna, Centerpartiet, Vänsterpartiet, Kristdemokraterna, Liberalerna och Miljöpartiet, den 16 mars 2022, överens om ytterligare förstärkningar av försvarsförmågan. Överenskommelsen omfattade både kortsiktiga anslagsförstärkningar till det militära försvaret och utökningar av bemyndiganderamen för materielbeställningar m.m. I överenskommelsen konstaterades att detta kommer att kräva motsvarande tillskott av framtida anslagsmedel och utgöra en del av den kommande ökningen av anslagen för det militära försvaret till 2 procent av BNP. Utgångspunkten var att ökningen vilar på en redovisning från försvarsmyndigheterna med förslag om en ekonomisk trappa för att nå 2 procent av BNP så snart det är praktiskt möjligt. I överenskommelsen sattes fokus på hur snabbt det är möjligt att på ett effektivt sätt omsätta ökningarna i stärkt försvarsförmåga. Genom nya anvisningar till Försvarsberedningen och nya uppdrag till myndigheterna skulle en bred politisk grund läggas för ytterligare förstärkningar av försvarsförmågan i budgetpropositionen för 2023 och en överenskommelse om en ekonomisk trappa för att nå 2 procent av BNP.

Vidare kan vi konstatera att en grupp inom konstitutionsutskottet genomfört en uppföljning och utvärdering av tillämpningen av riksdagsordningens bestämmelse om utskottsinitiativ (2021/22:RFR8). Rapporten de i enighet presenterat visar att utskottsinitiativ till del har kommit att tillämpas på ett sätt som inte var avsett. Enligt aktuella bestämmelser och förarbetsuttalanden skulle utskottsinitiativ möta behovet av snabba åtgärder när det inte råder någon oenighet i frågan. Konstitutionsutskottets arbetsgrupp påminde vidare om fördelarna med en viss tröghet i systemet för beslutsfattandet för att skapa utrymme för nödvändig eftertanke, planering och utredning och menade att dagens tillämpning väcker frågor om balansen och ansvarsfördelningen mellan den styrande och den lagstiftande makten.

Försvarsutskottet har vid tidigare beredning av ökad ambitionsnivå och betydande ekonomiska tillskott också krävt att man säkerställer att avsedd effekt uppnås och att offentliga medel används effektivt. I beslutet om inriktningen för totalförsvaret under 2021-2025 (bet. 2020/21:FÖU4) betonade försvarsutskottet att utgångspunkten bör vara att den operativa förmågan ska vara styrande för inriktning av materielanskaffning, infrastrukturinvesteringar



och utbildnings- och övningsverksamheten. Utskottet betonade att krigsorganisationen bör ges en stärkt uthållighet givet de krav som ställs på totalförsvaret i sin helhet och att det behövs en bättre balans mellan ingående delar, framför allt mellan stöd- och verkansförband. Utskottet menade dessutom att trovärdigheten för försvarssektorn och försvarspolitiken missgynnas av osäkerheten om vad som faktiskt kan realiseras och välkomnade åtgärder för att öka långsiktigheten i planeringsförutsättningarna för försvaret i fråga om personal, infrastruktur och övningar så att ett tioårsperspektiv kan bli utgångspunkten för strategisk styrning och planering. Vid beredningen av förslaget till utskottsinitiativ i finansutskottet har försvarsutskottet fått information om att ytterligare beställningar av försvarsmateriel inte är realistiskt under 2022. Även led- och leveranstider för anskaffning av inte alltför komplex försvarsmateriel bedöms vara mellan 18 och 36 månader. En utökad bemyndiganderam som inte åtföljs av en planering av helheten, nya investeringsplaner och höjda anslag och som begränsas av långa led- och leveranstider bidrar inte till ökad försvarsförmåga.

Rysslands invasion av Ukraina är oprovocerad, olaglig och oförsvarlig. Angreppet är en kränkning av Ukrainas territoriella integritet och suveränitet och innebär ett stort lidande för den ukrainska befolkningen. Det är en allvarlig överträdelse av folkrätten, inklusive FN-stadgan, som hotar internationell fred och säkerhet, och den europeiska säkerhetsordningen. Det råder stor osäkerhet kring hur den rådande situationen i Ukraina kommer att utvecklas. Däremot ser vi att det råder stor enighet när det gäller Sveriges svar på Rysslands agerande och bedömningen att Sverige har både ett försvars- och ett säkerhetspolitiskt intresse av att bistå Ukraina med bl.a. försvarsmateriel. Vi kan konstatera att det kontinuerligt pågår ett arbete med att tillhandahålla den materiel som Ukraina efterfrågar och att distributionen av materielen samordnas med andra länder. Med hänsyn till Försvarsmaktens behov och det säkerhetspolitiska läget fokuseras ansträngningarna på att matcha mottagarens behov med svensk tillgång där en återanskaffning av materielen bedöms kunna ske skyndsamt. Vi vill inte föregripa detta arbete.

Vi anser att försvarspolitiken och svensk försvarsvilja gynnas av att alla partier står fast vid överenskommelsen från den 16 mars. Vi står dessutom fast vid försvarsutskottets uppfattning att trovärdigheten för försvarssektorn missgynnas av osäkerheter om vad som faktiskt kan realiseras. Förslaget till utskottsinitiativ har väckts på ett sätt som inte är i linje med riksdagsordningens intentioner. De föreslagna ekonomiska förstärkningarna görs utan planering och trots tydliga indikationer om att de inte kommer att kunna användas effektivt eller bidra till en nödvändig förstärkning av militär förmåga i operativ balans. Vår inriktning är mot ovanstående bakgrund att biståndet till Ukraina bör hanteras inom ramen för pågående arbete och att finansutskottet inte har skäl att tillstyrka förslagen i utskottsinitiativet.

När det gäller civilt försvar föreslår regeringen förstärkningar inom ramen för en ny struktur, bl.a. av 24 anslag utanför utgiftsområde 6 där ett antal myndigheter får ytterligare uppgifter och ytterligare medel. Där delar vi

utskottsmajoritetens uppfattning. Inte bara det militära försvaret måste stärkas effektivt och hållbart utan totalförsvaret som helhet.

Vi föreslår därför att finansutskottet tillstyrker regeringens proposition i de delar som gäller utgiftsområde 6 och avstyrker samtliga delar i förslaget till utskottsinitiativ.

BILAGA 19

# Socialförsäkringsutskottets yttrande

## 2021/22:SfU5y

### Vårändringsbudget för 2022

---

#### Till finansutskottet

Finansutskottet har beslutat att ge socialförsäkringsutskottet tillfälle att yttra sig över Vårändringsbudget för 2022 (prop. 2021/22:99) med eventuella motioner i de delar som berör utskottets beredningsområde. Finansutskottet har även beslutat att ge socialförsäkringsutskottet tillfälle att yttra sig över ett förslag till utskottsinitiativ relaterat till beredningen av vårändringsbudgeten för 2022.

I sitt yttrande behandlar utskottet regeringens förslag till ändrade ramar och ändrade och nya anslag för utgiftsområdena 8 och 10–12 samt förslag till lagändringar om

- garantitillägg i bostadstillägget
- utbetalning av garantipension inom EES och i Schweiz samt i Förenade kungariket
- tillfälligt tilläggsbidrag till barnfamiljer inom bostadsbidraget.

I yttrandet behandlas även det gemensamma förslag till utskottsinitiativ från Moderaterna, Sverigedemokraterna, Kristdemokraterna och Liberalerna som innebär att riksdagen föreslås

- anta ett alternativt förslag till ändrad ram och ändrade anslag för utgiftsområde 11
- avslå regeringens förslag om garantitillägg i bostadstillägget
- anta ett förslag om höjning av grundskyddet
- göra två tillkännagivanden till regeringen om dels en gas i pensions-systemet, dels sänkt skatt för pensionärer.

I yttrandet behandlar utskottet dessutom motion 2021/22:4721 av Annie Lööf m.fl. (C).

Socialförsäkringsutskottet anser att finansutskottet bör ställa sig bakom det gemensamma förslaget när det gäller ändrad ram, ändrade anslag och lagförslag inom utgiftsområde 11 med vissa ändringar av främst lagteknisk karaktär. Finansutskottet bör även tillstyrka de ovan nämnda förslagen till

tillkännagivanden. Regeringens förslag och motionen bör avstyrkas i motsvarande delar. I övrigt anser utskottet att propositionen bör tillstyrkas.

I yttrandet finns två avvikande meningar (S, C, V, MP).

## Redogörelse för ärendet

I yttrandet behandlar utskottet Vårändringsbudget för 2022 (prop. 2021/22:99) i de delar som gäller ändrade ramar och ändrade och nya anslag för utgiftsområdena 8 och 10–12 samt förslag till lagändringar om garantitillägg i bostadstillägget, utbetalning av garantipension inom EES och i Schweiz samt i Förenade kungariket och tillfälligt tilläggsbidrag till barnfamiljer inom bostadsbidraget. I yttrandet behandlar utskottet även en motion som väckts med anledning av propositionen och ett förslag till utskottsinitiativ enligt 9 kap. 16 § riksdagsordningen relaterat till beredningen av vårändringsbudgeten för 2022.

Vid utskottets sammanträde den 31 maj 2022 lämnade Pensionsmyndigheten och företrädare för Regeringskansliet information med anledning av förslaget till utskottsinitiativ.

# Utskottets överväganden

## Värändringsbudget för 2022

### Propositionen

#### *Utgiftsområde 8 Migration*

Regeringen föreslår att anslaget 1:2 Ersättningar och bostadskostnader ökas med 9 800 000 000 kronor. I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 2 190 000 000 kronor. Rysslands invasion av Ukraina och EU:s aktivering av rådets direktiv 2001/55/EG av den 20 juli 2001 om miniminormer för att ge tillfälligt skydd vid massiv tillströmning av fördrivna personer och om åtgärder för att främja en balans mellan medlemsstaternas insatser för att ta emot dessa personer och bära följderna av detta (massflyktsdirektivet) innebär att ett stort antal personer söker och förväntas söka skydd i Sverige. Till följd av detta förväntas utgifterna för ersättningar till kommuner och regioner och för Migrationsverkets boenden bli högre än beräknat, och anslaget bör därför ökas. I enlighet med befintligt regelverk och Organisationen för ekonomiskt samarbete och utvecklings (OECD) riktlinjer kommer avsevärda delar av de utökade kostnaderna att avräknas från biståndet under 2022.

Ett stort antal personer söker skydd i Sverige till följd av Rysslands invasion av Ukraina och EU:s aktivering av massflyktsdirektivet. Detta kan innebära ökade kostnader för kommunerna som inte har kunnat förutses. Regeringen föreslår därför att ett nytt anslag 1:9 Tillfälligt stöd till kommuner med anledning av kriget i Ukraina förs upp på statens budget med 500 000 000 kronor. Anslaget får användas för statsbidrag till kommuner för kostnader som avser mottagandet av personer som har beviljats tillfälligt skydd i Sverige på flykt från Ukraina.

#### *Utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning*

Regeringen föreslår att anslaget 1:7 Ersättning för höga sjuklönekostnader ökas med 5 800 000 000 kronor. I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 7 407 000 000 kronor. Med anledning av spridningen av covid-19 infördes särskilda regler som innebar att staten fram till utgången av mars 2022 ersatte arbetsgivarna för sjuklönekostnader över den normala nivån. Anslaget bör ökas eftersom de inrapporterade sjuklönekostnaderna har blivit högre än vad som tidigare beräknats.

Regeringen föreslår vidare att anslaget 2:1 Försäkringskassan ökas med 2 000 000 kronor. I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 9 281 366 000 kronor. Anslaget ökades med 50 000 000 kronor till följd av återinförande av bl.a. karensavdrag (prop. 2021/22:86, bet.

2021/22:FiU16, rskr. 2021/22:139). Regeringen avser att besluta om en ny struktur för samhällets krisberedskap och civilt försvar. Inom ramen för denna struktur kommer Försäkringskassan att få ytterligare uppgifter, och anslaget bör därför ökas.

### *Utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom*

Regeringen föreslår att anslaget 1:1 Garantipension till ålderspension ökas med 118 000 000 kronor. I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 13 416 400 000 kronor. Regeringen föreslår i propositionen att de tillfälliga bestämmelser som möjliggör fortsatt utbetalning av garantipension och garantipension till omställningspension till personer bosatta inom EES, i Schweiz eller i Förenade kungariket förlängs i tre månader, fr.o.m. oktober t.o.m. december 2022. Förlängningen innebär ökade utgifter. Anslaget bör därför ökas.

Regeringen föreslår vidare att anslaget 1:3 Bostadstillägg till pensionärer ökas med 4 000 000 000 kronor. I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 11 836 400 000 kronor. Anslaget ökas till följd av förslaget om att införa en ny förmån, garantitillägg i bostadstillägget, inom ramen för bostadstillägget till pensionärer. Anslagsändamålet bör vidare utvidgas till att även omfatta utgifter för garantitillägget enligt socialförsäkringsbalken.

Anslaget 1:4 Äldreförsörjningsstöd minskas med 10 000 000 kronor till följd av att förslaget om garantitillägget innebär minskade utgifter för äldre-försörjningsstöd.

Anslaget 2:1 Pensionsmyndigheten ökas med 165 000 000 kronor till följd av att förslaget om garantitillägget innebär ökade kostnader för Pensionsmyndigheten.

### *Garantitillägg i bostadstillägget*

Regeringen föreslår att det ska införas en ny förmån inom bostadstillägget i form av ett kompletterande bidrag till boendet för vissa pensionärer, benämnt garantitillägg i bostadstillägget eller i det följande bara garantitillägget. Som framgår ovan ska anslaget 1:3 Bostadstillägg till pensionärer omfatta utgifter för den nya förmånen.

Garantitillägget ska kunna lämnas till en försäkrad som har rätt till garantipension och som tar ut allmän ålderspension i form av inkomstpension, tilläggspension eller garantipension. Förmånen ska lämnas enligt fyra förmånsnivåer, beroende på i vilken omfattning den försäkrade tar ut allmän ålderspension i form av inkomstpension, tilläggspension eller garantipension: hel, tre fjärdedels, halv och en fjärdedels förmån.

Garantitillägget bör enligt regeringens bedömning vara bosättningsbaserat. Pensionsmyndigheten bör vara handläggande myndighet. Förmånen bör finansieras med medel från statsbudgeten och vara skattefri.

Garantitillägget ska kunna lämnas tidigast fr.o.m. den månad då den försäkrade fyller 65 år. Åldersgränsen ska höjas från 65 till 66 år fr.o.m. 2023 och fr.o.m. 2026 utgöras av riktåldern för pension. Garantitillägget ska lämnas fr.o.m. den månad då rätten till förmånen har inträtt t.o.m. den månad då rätten till förmånen har upphört.

Garantitillägget ska beräknas på ett underlag som fastställs utifrån vissa inkomster för det aktuella året (beräkningsunderlaget). För en försäkrad som är född 1938 eller senare ska garantitillägget beräknas på ett underlag som motsvarar underlaget för beräkning av garantipension. Om en försäkrad som är född 1937 eller tidigare har rätt till tilläggspension, ska tilläggspensionsbeloppet i beräkningsunderlaget alltid bestämmas som om tilläggspensionen hade börjat lyftas den kalendermånad då den försäkrade fyllde 65 år.

Garantitillägget ska för kalenderåret 2022 lämnas med belopp per år enligt följande. Om den försäkrades beräkningsunderlag inte överstiger 142 153 kronor, ska förmånen lämnas med 12 000 kronor. Om den försäkrades beräkningsunderlag överstiger 142 153 kronor men inte 172 153 kronor, ska följande gälla. Garantitillägget lämnas med 12 000 kronor minskat med 38 procent av den del av beräkningsunderlaget som överstiger 142 153 kronor. Förmånen lämnas dock alltid med minst 600 kronor. Om den försäkrades beräkningsunderlag överstiger 172 153 kronor, ska inget garantitillägg lämnas.

För kalenderåret 2023 och följande år ska inkomstgränserna och det högsta förmånsbeloppet räknas om vid varje årsskifte. Inkomstgränserna ska räknas om genom indexering. Vidare ska en del av det högsta förmånsbeloppet räknas om genom indexering. Det nya högsta förmånsbeloppet ska utgöra den indexerade delen av förmånsbeloppet med tillägg för 600 kronor.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska kunna meddela närmare föreskrifter om inkomstgränserna och det högsta förmånsbeloppet.

Den försäkrades högsta möjliga förmånsbelopp ska avkortas utifrån hans eller hennes försäkringstid inom ramen för garantipensionen. Garantitillägget ska lämnas med så stor andel av det avkortade förmånsbeloppet som motsvarar den andel av förmånen som den försäkrade har rätt till.

Garantitillägget ska omprövas när något förhållande som påverkar rätten till tillägget eller tilläggets storlek har ändrats. Garantitillägget ska lämnas utan ansökan. Beslut om garantitillägget ska få fattas genom automatiserad behandling av Pensionsmyndigheten i de fall en klargörande motivering för beslutet får utelämnas enligt förvaltningslagen. I fråga om överklagande bör enligt regeringens bedömning de allmänna bestämmelserna och den särskilda bestämmelsen för bostadstillägg gälla för garantitillägget.

Garantitillägget kommer enligt regeringens bedömning att omfattas av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 av den 29 april 2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen (samordningsförordningen). Garantitillägget bör inte utgöra en förmån som omfattas av de avtal om social trygghet som Sverige ingått med tredjeländer.



Garantitillägget ska ingå i den bidragsgrundande inkomsten för de nuvarande bostadstilläggsförmånerna. Fribeloppen som minskar reduceringsinkomsten för det ordinarie bostadstillägget ska ökas med ett belopp som motsvarar det högsta förmånsbeloppet för garantitillägget för det aktuella året. I fråga om fribeloppet som minskar reduceringsinkomsten för personer som inte har hel allmän ålderspension och är 65 år eller äldre ska detta gälla fr.o.m. den månad då personen fyller 65 år, om allmän ålderspension ingår i reduceringsinkomsten. Garantitillägget bör enligt regeringens bedömning till sitt fulla belopp även ingå i de inkomster som beaktas vid beräkningen av äldreomsorgsstöd. Förmånen bör däremot inte ingå i underlaget för avgifter för insatser enligt socialtjänstlagen (2001:453).

Lagändringarna som avser införandet av garantitillägget ska träda i kraft den 15 juli 2022 men i vissa delar tillämpas första gången i fråga om förmåner som avser augusti 2022.

När det gäller förslagets konsekvenser anger regeringen att 47 procent av samtliga individer äldre än 65 år som tar ut någon allmän pension beräknas få en ökad disponibel inkomst genom reformen. Bland kvinnor är det ca 64 procent och bland män ca 28 procent som får en ökad disponibel inkomst. Ungefär hälften av individerna får 1 000 kronor per månad (det högsta beloppet) och drygt 75 procent får 500 kronor per månad eller mer. Bland kvinnorna får 54 procent av de berörda 1 000 kronor. Motsvarande andel för männen är 35 procent.

Förslaget har en effekt i form av ökade marginaleffekter för vissa grupper. För en person som inte har bostadstillägg kommer marginaleffekterna att öka med 38 procentenheter för allmän inkomstpension i inkomstintervallet där garantitillägget fasas ut. Detta intervall är mellan 11 850 och 14 350 kronor i månaden. I inkomstintervallet mellan 12 100 och 12 700 kronor i månaden kommer marginaleffekten att vara som högst och uppgå till drygt 100 procent. För pensionärer som även har det ordinarie bostadstillägget är marginaleffekterna högre än för pensionärer som inte har det. Garantitillägget kommer även för gruppen med bostadstillägg att öka marginaleffekterna till över 100 procent men inte i hela intervallet för utfasningen, dvs. mellan ca 11 850 och 14 350 kronor i månaden. Ökningen av marginaleffekterna blir dock inte lika stor som för pensionärer utan bostadstillägg, 14 procentenheter jämfört med 38 procentenheter.

Införandet av ett garantitillägg bedöms leda till ökad ekonomisk jämställdhet mellan kvinnor och män.

Vid införandet av den nya förmånen bedömer regeringen att administrationen och antalet försäkringsärenden hos Pensionsmyndigheten kommer att öka eftersom samtliga försäkrade som har rätt till garantipension ska prövas för rätten till den nya förmånen. Även handläggningen av bostadstillägg kommer att påverkas genom en ökad mängd nya ansökningar till följd av att fler pensionärer kommer att kunna få bostadstillägg. It-system som kan hantera beräkning, handläggning och beställning av utbetalning av

den nya förmånen från Försäkringskassan behöver utvecklas och befintliga it-system behöver anpassas till den nya förmånen.

*Utbetalning av garantipension inom EES och i Schweiz samt i Förenade kungariket*

Reglerna i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen (samordningsförordningen) innebär att sociala trygghetsförmåner som är s.k. kontantförmåner och som en person har förvärvat i en medlemsstat som regel inte får minskas eller dras in om den berättigade personen är bosatt i en annan medlemsstat än den som betalar ut förmånen. Ålders- och efterlevandepensioner har samordnats på detta vis enligt de allmänna bestämmelserna i kapitel 5 i samordningsförordningen. Vissa sociala trygghetsförmåner har dock enligt förordningen samordnats enligt bestämmelserna om s.k. minimiförmåner (artikel 58). Sverige har tidigare tolkat artikel 58 i samordningsförordningen som att det inte finns någon svensk förmån som omfattas av artikel 58. Enligt EU-domstolens dom i mål C-189/16 Zaniewicz-Dybeck mot Pensionsmyndigheten och tolkningen av artikeln anses dock numera garantipensionen och garantipensionen till omställningspension utgöra minimiförmåner. Därmed saknas rättsligt stöd för att fortsätta att bevilja och betala ut garantipensionen och garantipensionen till omställningspension till personer bosatta i ett annat land inom EES eller i Schweiz (nedan används samlingsnamnet garantipension i EU).

För att undvika orimliga konsekvenser och för att säkerställa att garantipension i EU fortsatt betalades ut med oförändrade belopp till personer bosatta inom EES eller i Schweiz under en begränsad tid gjordes ändringar i socialförsäkringsbalken (SFS 2018:1627). Denna rätt till utbetalning har därefter förlängts i flera omgångar, senast till utgången av september 2022 (SFS 2021:1246), bl.a. med motiveringen att utredningsförslag på området behövde analyseras.

Regeringen bedömer att det inte kommer att kunna genomföras någon förändring av den nuvarande regleringen om garantipension i närtid och att möjligheten till utbetalning av garantipension i EU i dess nuvarande utformning bör upphöra vid utgången av september 2022. Regeringen anser emellertid att de personer som omfattas av regleringen om garantipension i EU bör få något mer tid att anpassa sig till en eventuell situation utan garantipension. Regeringen föreslår därför att rätten till utbetalning ska förlängas med tre månader, fr.o.m. den 1 oktober t.o.m. den 31 december 2022. Den förlängda möjligheten ska endast avse fortsatta utbetalningar till personer som har rätt att få garantipensionen i EU för september 2022.

När det gäller Förenade kungariket trädde landet ut ur EU den 31 januari 2020, med ett utträdesavtal som reglerar skyldigheter och rättigheter mellan EU:s medlemsstater och Förenade kungariket. Till utgången av 2020 tillämpades EU-rätten på samma sätt som när Förenade kungariket var medlem i EU.

Som nämnts betalas inte garantipension ut till personer bosatta inom EES eller i Schweiz med stöd av samordningsförordningen. Garantipensionärer bosatta i Förenade kungariket fick under tiden landet var medlem i EU utbetalningar med stöd av den svenska lagstiftningen. Inför utträdestidpunkten tolkade regeringen det som att fortsatt utbetalning inte skulle vara möjlig med stöd av utträdesavtalet. Regeringen föreslog och riksdagen beslutade att personer bosatta i Förenade kungariket som hade rätt att få eller fick garantipension eller garantipension till omställningspension vid utträdestidpunkten fortsatt skulle få förmånen till utgången av 2019 (prop. 2018/19:53, bet. 2018/19:SfU24, rskr. 2018/19:161). Denna tidsbegränsade rätt har förlängts, senast till utgången av september 2022 (SFS 2021:1248). Utträdesavtalet innebär när det gäller sociala trygghetsförmåner att en förmånstagare efter utträdestidpunkten och under övergångsperioden hade rätt till sociala trygghetsförmåner på samma villkor som tidigare. Utträdesavtalet reglerar även rätten att i vissa situationer fortsätta att få sociala trygghetsförmåner efter övergångsperiodens slut.

I propositionen föreslås att rätten till fortsatt utbetalning av garantipension för försäkrade som är födda 1938 eller senare och garantipension till omställningspension för personer i Förenade kungariket ska förlängas med tre månader, fr.o.m. den 1 oktober t.o.m. den 31 december 2022. Ändringen föreslås träda i kraft den 1 oktober 2022. Sådan utbetalning möjliggörs, liksom tidigare, genom en tillfällig reglering i 4 a § lagen (2019:168) om sociala trygghetsförmåner efter det att Förenade kungariket har lämnat EU.

Regeringen anser att bedömningen av vilken tid förlängningen ska avse måste göras i förhållande till de villkor som gäller specifikt för personer i en gränsöverskridande situation med Förenade kungariket, vilket innebär att övervägandena bör göras i jämförelse med de rättigheter som främst följer av utträdesavtalet. Med hänvisning till att vissa personer genom utträdesavtalet har fått en förlängd rätt att få sociala trygghetsförmåner utbetalda bedömer regeringen det lämpligt att förlänga giltigheten av 4 a § lagen om sociala trygghetsförmåner efter det att Förenade kungariket har lämnat EU. Den tidsmässiga förlängning som föreslås för de som är bosatta inom EES eller i Schweiz bör även gälla för fortsatt utbetalning till personer bosatta i Förenade kungariket.

### *Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn*

I fråga om anslaget 1:1 Barnbidrag saknades i budgetpropositionen för 2022 av förbiseende delar av det anslagsändamål som skulle ha funnits med (prop. 2021/22:1 utg.omr. 12). Ändamålet bör enligt regeringen därför ändras så att det omfattar även utgifter enligt lagen (2010:111) om införande av socialförsäkringsbalken samt så att hänvisningar görs till socialförsäkringsbalken och till samordningsförordningen.

Regeringen föreslår vidare att anslaget 1:2 Föräldraförsäkring ökas med 1 140 000 000 kronor. I statens budget för innevarande år finns för detta

ändamål uppfört ett anslag på 45 031 247 000 kronor. Som en följd av hög smittspridning av bl.a. covid-19 har utgifterna för tillfällig föräldrapenning och graviditetspenning varit betydligt högre än vad som tidigare beräknats. Utgifterna förväntas fortsätta att ligga på en hög nivå. Anslaget bör därför ökas.

Regeringen föreslår dessutom att anslaget 1:8 Bostadsbidrag ökas med 513 000 000 kronor. I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 4 286 404 000 kronor. Anslaget ökas till följd av regeringens förslag om ett tillfälligt tilläggsbidrag.

*Tillfälligt tilläggsbidrag till barnfamiljer inom bostadsbidraget med anledning av ökade levnadsomkostnader*

Barnfamiljer kan få dels ett bidrag till bostadskostnader, dels ett bidrag för att barn stadigvarande bor eller tidvis vistas i hushållet. Det sistnämnda bidraget lämnas som ett särskilt bidrag för hemmavarande barn eller för barn som bor växelvis eller som ett bidrag för umgängesbarn. Om ett barns föräldrar inte lever tillsammans men har gemensam vårdnad, har den förälder som barnet är folkbokfört hos rätt till det särskilda bidraget för hemmavarande barn.

Bostadsbidrag beräknas utifrån hushållets uppskattade inkomster för ett helt kalenderår och betalas ut löpande som ett preliminärt bidrag. Bidraget bestäms av det enskilda hushållets inkomster och tillgångar.

Regeringen föreslår att bostadsbidrag under en begränsad tid ska lämnas i form av tilläggsbidrag till barnfamiljer. Tilläggsbidraget ska lämnas till barnfamiljer som har rätt till särskilt bidrag eller umgängesbidrag och beräknas på grundval av de övriga formerna av bostadsbidrag som lämnas till barnfamiljen. Tilläggsbidraget ska lämnas utan ansökan.

I propositionen anges att med anledning av den ekonomiska situation som barnfamiljer riskerade att hamna i till följd av coronapandemin infördes under perioden juli t.o.m. december 2020 ett tillfälligt tilläggsbidrag till barnfamiljer inom bostadsbidraget. Det tillfälliga tilläggsbidraget infördes på nytt under perioden juli t.o.m. december 2021 med anledning av den fortsatta spridningen av covid-19. Bidraget hade samma konstruktion, målgrupp och omfattning som det bidrag som föreslås nu. För andra halvåret 2020 fick barnhushåll varje månad ett tillskott på 25 procent av sitt preliminära bostadsbidrag. Även under andra halvåret 2021 betalades tilläggsbidrag ut på ett motsvarande vis.

Regeringen anför att den ekonomiska situation som har uppstått med anledning av händelserna i Sveriges närområde har bidragit till att många hushåll har fått, eller riskerar att få, kraftigt höjda utgifter. Särskilt har priserna ökat på el, drivmedel och livsmedel. Dessa negativa ekonomiska konsekvenser uppstår efter en långdragen pandemi som har drabbat bl.a. barnhushåll. Boendekostnaden är den största enskilda utgiftsposten för många hushåll. För att minska risken att barnfamiljer inte kan betala sina boendekostnader är det lämpligt att under en begränsad tid åter förstärka bostadsbidraget till barnfamiljer med ett tilläggsbidrag. Tilläggsbidraget föreslås likt tidigare lämnas

som ett separat bidrag utanför beräkningen av det ordinära bostadsbidraget, och någon ansökan behövs inte.

Regeringen föreslår att tilläggsbidraget liksom tidigare ska lämnas månadsvis med ett belopp som motsvarar 25 procent av det preliminära bostadsbidrag som lämnas för samma månad. Tilläggsbidraget ska inte ingå i den slutliga avstämning av bostadsbidraget som görs efter det att beslut om slutlig skatt har meddelats för kalenderåret. Eftersom tilläggsbidraget är avsett att vara ett tillfälligt tillskott för ekonomiskt utsatta hushåll i en extraordinär situation är det inte rimligt att det ingår i avstämningsförfarandet, vilket skulle medföra en risk för återkrav till följd av ett bidrag som hushållen inte har ansökt om.

Regeringen föreslår att bestämmelserna om tilläggsbidrag ska träda i kraft den 1 juli 2022 och gälla t.o.m. december 2022. Äldre bestämmelser ska fortfarande gälla för bostadsbidrag som avser tid före den 1 juli 2022. Lagändringar som innebär att nuvarande bestämmelser om bostadsbidrag återinförs ska träda i kraft den 1 januari 2023. Bestämmelserna om tilläggsbidrag till barnfamiljer ska fortfarande gälla i fråga om bostadsbidrag som avser tid före den 1 januari 2023.

## Motionen

Annie Lööf m.fl. (C) föreslår i partimotion 2021/22:4721 yrkande 1 att riksdagen ska avslå regeringens förslag om garantitillägg i bostadstillägget. Motionärerna anför bl.a. att en motsvarande höjning av pensionerna kan åstadkommas på ett avsevärt enklare sätt, utan de nackdelar som regeringens förslag innebär och till lägre administrationskostnader. Regeringens förslag är inte en systemvårdande förbättring utan innebär bl.a. att livsinkomstprincipens ställning försvagas. I yrkande 2 i denna del föreslår motionärerna att riksdagen anvisar 4 165 000 000 kronor mindre till utgiftsområde 11 än vad som föreslås i propositionen. Till följd av motionärernas förslag om att avslå regeringens förslag om garantitillägg i bostadstillägget kan anslaget 1:3 Bostadstillägg för pensionärer minskas med 4 000 miljoner kronor, anslaget 1:4 Äldre-försörjningsstöd ökas med 10 miljoner kronor och anslaget 2:1 Pensionsmyndigheten minskas med 165 miljoner kronor.

## Utskottets ställningstagande

Inledningsvis anser utskottet att finansutskottet bör tillstyrka regeringens förslag till ändrade ramar samt ändrade och nya anslag för utgiftsområdena 8, 10 och 12. I det anförda ligger att finansutskottet bör tillstyrka regeringens lagförslag om tillfälligt tilläggsbidrag till barnfamiljer inom bostadsbidraget. Som anförts i propositionen är förslaget motiverat mot bakgrund av den försämrade ekonomiska situation som barnhushåll med låga inkomster har fått eller riskerar att få på grund av ökade levnadsomkostnader till följd av händelser i Sveriges närområde.

När det gäller utgiftsområde 11 lämnar regeringen ett lagförslag om förlängd utbetalning av garantipension och garantipension till omställningspension inom EES och i Schweiz. Utskottet delar regeringens bedömning att de personer som omfattas av denna reglering bör få något mer tid att anpassa sig till en eventuell situation utan garantipension och garantipension till omställningspension och anser därför att finansutskottet bör tillstyrka förslaget. Utskottet anser även att finansutskottet bör tillstyrka regeringens lagförslag om förlängd utbetalning av garantipension till Förenade kungariket.

Utöver det anförda innebär förslagen i propositionen förändringar av statens utgifter inom utgiftsområde 11 till följd av införandet av en ny förmån, garantitillägg i bostadstillägget. I fråga om regeringens förslag i denna del och behovet av höjda pensioner anför utskottet följande.

I en tid när priserna stiger kraftigt på de varor och tjänster som är svårast att klara sig utan – mat, värme och bränsle – är det nödvändigt att förbättra de svenska pensionärernas situation. Förbättringar bör dock göras på ett sätt som värnar arbetslinjen i pensionssystemet och som inte gör pensionssystemet ännu mer komplext. Regeringens förslag till en ny förmån – garantitillägg i bostadstillägget – har kritiserats hårt av expertmyndigheter, pensionärsorganisationer och fackföreningar eftersom det innebär att arbetslinjen försvagas, att marginaleffekter kan uppgå till mer än 100 procent och att pensionssystemet blir än mer svåröverskådligt. Moderaterna, Sverigedemokraterna, Kristdemokraterna och Liberalerna är överens om att göra den största förstärkningen av pensionärernas ekonomi sedan det nuvarande pensionssystemet infördes. Under beredningen av vårändringsbudgeten för 2022 i finansutskottet har samma partier därför presenterat ett gemensamt förslag om att avslå regeringens förslag om garantitillägg och i stället göra förbättringar inom ramen för det befintliga pensionssystemet, i första hand genom höjningar av grundskyddet.

Enligt det gemensamma förslaget ska garantipensionen fr.o.m. den 1 oktober 2022 höjas med 600 kronor per månad samt konsumtionsstödet i bostadstillägget höjas med 350 kronor för ensamstående och 175 kronor för sammanboende. Förslaget innebär att anslaget 1:1 Garantipension vid ålderspension ökar med 1 075 000 000 kronor utöver regeringens förslag i proposition 2021/22:99 och att anslaget 1:3 Bostadstillägg till pensionärer minskar med 3 495 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag i propositionen. Anslaget 2:1 Pensionsmyndigheten ökar med 10 000 000 kronor utöver regeringens förslag i propositionen.

Dessutom föreslås två tillkännagivanden till regeringen om dels sänkt skatt för pensionärer fr.o.m. den 1 januari 2023, dels införandet av en s.k. gas i pensionssystemet som gör det möjligt att använda en del av överskottet i pensionssystemet för att höja pensionerna.

Sammantaget innebär det gemensamma förslaget att de pensionärer som har det sämst ställt får ett rejält tillskott samtidigt som alla pensionärs ekonomi förbättras och arbetslinjen i pensionssystemet värnas. Utskottet anser därför att finansutskottet bör ställa sig bakom det gemensamma förslaget med

vissa ändringar av främst lagteknisk karaktär. Finansutskottet bör även tillstyrka ovannämnda förslag till tillkännagivanden. Regeringens förslag och motion 2021/22:4721 av Annie Lööf m.fl. (C) bör avstyrkas i berörda delar.

Stockholm den 2 juni 2022

På socialförsäkringsutskottets vägnar

*Maria Malmer Stenergard*

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Maria Malmer Stenergard (M), Rikard Larsson (S), Carina Ohlsson (S), Mattias Karlsson i Luleå (M), Teresa Carvalho (S), Martina Johansson (C), Ida Gabrielsson (V), Katarina Brännström (M), Julia Kronlid (SD), Emilia Töyrä (S), Hans Eklind (KD), Björn Petersson (S), Jonas Andersson i Skellefteå (SD), Rasmus Ling (MP), Arin Karapet (M), Jennie Åfeldt (SD) och Robert Hannah (L).

# Avvikande meningar

## 1. Vårändringsbudget för 2022 (S, V, MP)

Rikard Larsson (S), Carina Ohlsson (S), Teresa Carvalho (S), Ida Gabrielsson (V), Emilia Töyrä (S), Björn Petersson (S) och Rasmus Ling (MP) anför:

Det övergripande syftet med den nya förmån som föreslås i propositionen – garantitillägg i bostadstillägget – är att långsiktigt förbättra den ekonomiska situationen för pensionärer som har låg allmän ålderspension. Den omständigheten att en relativt stor grupp pensionärer kan få rätt till garantitillägg betyder inte att träffsäkerheten i förslaget är bristfällig utan indikerar snarare att det i dag finns orimligt många pensionärer som behöver få sin ekonomi förstärkt.

Garantitillägget innebär visserligen ett avsteg från livsinkomstprincipen och kan ge upphov till högre marginaleffekter. Det kan dock konstateras att grundskyddet för pensionärer överlag utgör ett avsteg från vissa bärande principer i pensionssystemet och att ett väl utvecklat grundskydd är en förutsättning för att skydda ekonomiskt svaga äldre mot ekonomisk utsatthet. Samtidigt gäller att arbete ska löna sig och att den inkomstgrundade pensionen ska återspegla det. Som regeringen anför i propositionen hindrar ett införande av garantitillägget på inget sätt andra reformer på pensionsområdet.

Slutligen bör det framhållas att förbättringar av den ekonomiska situationen för den grupp pensionärer som omfattas av förmånen är mycket angelägna och därför bör genomföras så snart det är möjligt.

Finansutskottet bör således tillstyrka regeringens förslag om garantitillägg i bostadstillägget, avstyra motion 2021/22:4721 av Annie Lööf m.fl. (C) i berörda delar och besluta att inte gå vidare med förslaget till utskottsinitiativ.

## 2. Vårändringsbudget för 2022 (C)

Martina Johansson (C) anför:

Genom det fristående och avgiftsfinansierade pensionssystemet skapas förutsättningar för förutsebara och trygga pensioner. För att säkerställa att nivåerna på pensionsutbetalningarna är tillräckliga för att garantera alla äldre en värdig ålderdom måste systemet kontinuerligt ses över och förbättras.

Pensionärskollektivet som helhet har en relativt god ekonomisk standard. Andelen äldre som lever i absolut fattigdom är lägre än motsvarande andel för de som är yngre än 65 år. Det betyder dock inte att inte mer behöver göras för att stärka pensionärernas ekonomi. Samtidigt är det viktigt att förstärkningar för de pensionärer som har det sämst ställt kombineras med åtgärder som värnar livsinkomstprincipen.

Att träffsäkert höja levnadsstandarden för de pensionärer som har det sämst ställt samtidigt som pensionssystemet värnas är klart bättre än att införa



garantitillägget, vilket försvagar livsinkomstprincipen och leder till höjda marginaleffekter.

Garantitillägget är dessutom i allt väsentligt en förstärkning av garantipensionen och borde därmed ha behandlats inom Pensionsgruppen. Det är genom det breda och blocköverskridande samarbete som präglar Pensionsgruppen som hållbara förbättringar för pensionärer kan uppnås.

Det finns möjligheter att i väntan på en långsiktig och klok lösning i Pensionsgruppen tillfälligt kompensera de pensionärer som har det sämst ställt för ökade levnadskostnader. Detta görs lämpligen inte med ett helt nytt tillägg enligt regeringens förslag utan exempelvis genom en höjning av det redan existerande konsumtionstillägget inom bostadstillägget. Härutöver bör en rad åtgärder analyseras, såsom sänkt skatt på pension, förbättringar av grundskyddet, en tillfällig änkepension, en gas i pensionssystemet och höjda avgifter till pensionssystemet – eventuellt kombinerat med ett avskaffande av inkomst-pensionstillägget.

Sammantaget bör finansutskottet avstyrka regeringens förslag om garantitillägg i bostadstillägget, besluta att inte gå vidare med förslaget till utskottsinitiativ och tillstyrka motion 2021/22:4721 av Annie Lööf m.fl. (C) i berörda delar.

BILAGA 20

## Socialutskottets yttrande 2021/22:SoU6y

Vårändringsbudget för 2022

---

## Till finansutskottet

Finansutskottet har gett socialutskottet tillfälle att yttra sig över propositionen Vårändringsbudget för 2022 (prop. 2021/22:99) och följdmotioner i de delar som berör socialutskottets beredningsområde. Finansutskottet har även gett socialutskottet tillfälle att yttra sig över ett förslag till utskottsinitiativ relaterat till vårändringsbudgeten för 2022 i den del som berör socialutskottets beredningsområde.

Socialutskottet begränsar sitt yttrande till de förslag i propositionen som gäller ändrad ram och ändrade anslag för utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg samt ett bemyndigande om ekonomiska åtaganden inom utgiftsområdet. Yttrandet omfattar även partimotion 2021/22:4721 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 2 och förslaget till utskottsinitiativ i de delar som berör socialutskottets beredningsområde.

Socialutskottet föreslår att finansutskottet tillstyrker propositionen och avstyrker motionsyrkandet i berörda delar. Utskottet föreslår även att finansutskottet tar ett utskottsinitiativ i enlighet med förslaget i berörd del.

I yttrandet finns två avvikande meningar (S, C, V, MP) och ett särskilt yttrande (V).

# Utskottets överväganden

## Vårändringsbudget för 2022

### Propositionen

I propositionen föreslår regeringen att riksdagen godkänner en ändrad ram för utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg och anvisar ändrade anslagsnivåer för fyra anslag inom utgiftsområde 9 (förslagspunkt 34 i denna del). Regeringen föreslår även ett ändrat beställningsbemyndigande inom utgiftsområdet (förslagspunkt 35 i denna del).

#### *1:1 Socialstyrelsen*

Regeringen föreslår att anslaget 1:1 Socialstyrelsen ökas med 2 000 000 kronor. Som skäl för förslaget anges att regeringen avser att besluta om en ny struktur för samhällets krisberedskap och civilt försvar. Inom ramen för denna struktur kommer Socialstyrelsen att få ytterligare uppgifter.

#### *1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård*

Regeringen föreslår att anslaget 1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård ökas med sammanlagt 1 736 000 000 kronor.

Anslaget bör enligt regeringen ökas med 1 200 000 000 kronor för att staten ska kunna ersätta regionerna för vaccinationer om Folkhälsomyndigheten utökar sin rekommendation om en fjärde dos till att gälla hela den vuxna befolkningen.

Vidare bör anslaget ökas med 14 000 000 kronor till följd av att statens utbetalningar i enlighet med lagen (2016:417) om statlig ersättning till personer som insjuknat i narkolepsi efter pandemivaccinering har ökat.

Anslaget bör ökas med 8 000 000 kronor för att finansiera insatser för att åstadkomma en långsiktigt hållbar finansiering av läkemedel.

För att öka kapaciteten i vården genom att bl.a. anställa fler sjuksköterskor, förbättra arbetsmiljön inom vården och utöka antalet vårdplatser inklusive intensivvårdsplatser, behöver anslaget enligt regeringen tillföras ytterligare medel. Anslaget bör därför ökas med 500 000 000 kronor.

Regeringen anser vidare att anslaget bör ökas med 15 000 000 kronor för att säkerställa att Läkemedelsverkets arbete som är kopplat till vaccin mot covid-19 kan fortsätta med samma höga kvalitet även framöver. Finansiering sker delvis genom att anslaget 2:3 Bidrag till WHO minskas med 5 000 000 kronor.

För att finansiera ökningen av anslaget 1:16 Omstrukturering och genomlysning av statligt ägda företag inom utgiftsområde 24 Näringsliv minskas anslaget 1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård med 1 000 000 kronor.

### *Anslaget 2:3 Bidrag till WHO*

Regeringen föreslår att anslaget 2:3 Bidrag till WHO minskas med 5 000 000 kronor för att delvis finansiera Läkemedelsverkets arbete som är kopplat till vaccin mot covid-19 Läkemedelsverket (se ovan).

### *4:5 Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet (bemyndigande)*

Regeringen har ett bemyndigande att under innevarande år ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 1 308 000 000 kronor 2023–2025.

Regeringen föreslår att riksdagen bemyndigar regeringen att under 2022 för anslaget 4:5 Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 4 305 000 000 kronor 2023–2025.

Inom ramen för anslaget utbetalas statsbidrag för de initiativ inom äldreområdet som framgår av finansutskottets betänkande för ökad kvalitet inom vård och omsorg om äldre (bet. 2020/21:FiU46, rskr. 2020/21:237). Det prestationsbaserade stödet för att minska andelen timanställningar inom äldreomsorgen och stödet för att utöka sjuksköterskebemanningen inom äldreomsorgen betalas ut till kommunerna året efter genomförd prestation. För att kunna ingå ekonomiska åtaganden för dessa insatser föreslår regeringen att bemyndigandet bör ökas med 2 997 000 000 kronor.

### *4:7 Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m.*

Regeringen föreslår att anslaget 4:7 Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m. minskas med 100 000 000 kronor.

Som skäl för förslaget anges att regeringen i budgetpropositionen för 2021 aviserade en ändring av den särskilda beräkningsregeln för försörjningsstöd, den s.k. jobbstimulansen, som innebar att den andel av arbetsinkomsten som inte ska beaktas vid bedömningen av rätten till ekonomiskt bistånd skulle öka från 25 till 50 procent. Syftet med förslaget var att minska marginaleffekterna i försörjningsstödet som uppstår vid arbetsinkomst, dvs. att försörjningsstödet minskar när inkomsten ökar. Ändringen föreslogs träda i kraft den 1 januari 2022 och kostnaderna för reformen beräknades till 100 000 000 kronor årligen fr.o.m. 2022.

Regeringen anser dock att förslaget behöver utredas ytterligare innan det kan genomföras. Mer information behövs om vilka effekter den nuvarande utformningen har, och en analys bör göras av hur konstruktionen kan bli så träffsäker som möjligt. Regeringen avser därför ge en kommitté i uppdrag att utreda frågan om drivkrafter till arbete inom det ekonomiska biståndet. Kommittén ska även bl.a. utvärdera effekterna av den befintliga jobbstimulansen.

## Motionen

I partimotion 2021/22:4721 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 2 i denna del föreslås att anslaget 4:7 Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m. ökas med 100 000 000 kronor. Syftet är att genomföra den ändrade beräkningsregeln för försörjningsstöd, den s.k. jobbstimulansen, som innebär att den andel av arbetsinkomsten som inte ska beaktas vid bedömningen av rätten till ekonomiskt bistånd ökas från 25 till 50 procent.

## Förslag till utskottsinitiativ relaterat till beredningen av vårändringsbudgeten för 2022

Ledamöterna i finansutskottet från Moderaterna, Sverigedemokraterna, Kristdemokraterna och Liberalerna lämnade den 12 maj 2022 ett förslag till utskottsinitiativ relaterat till beredningen av vårändringsbudgeten för 2022. Utskottsinitiativet innehåller ett förslag som berör socialutskottets beredningsområde (förslagspunkt 8):

Riksdagen höjer det minimibelopp som används för att fastställa avgifter för insatser enligt socialtjänstlagen med motsvarande 350 kronor per månad för ensamstående och med motsvarande 175 kronor per månad för var och en av sammanlevande makar och sambor.

Partierna föreslår en ändring i socialtjänstlagen (2001:453) 8 kap. 7 § fr.o.m. den 1 oktober 2022. Den föreslagna ändringen innebär att minimibeloppet höjs så att det alltid per månad ska utgöra lägst en tolfedel av 1,5411 prisbasbelopp för ensamstående och en tolfedel av 1,2377 prisbasbelopp för var och en av sammanlevande makar och sambor.

Den föreslagna höjningen motsvarar partiernas förslag inom utgiftsområde 11 att höja konsumtionsstödet i bostadstillägget till pensionärer med 350 kronor för ensamstående och 175 kronor för sammanlevande makar och sambor. Syftet är att höjningen av konsumtionsstödet i bostadstillägget inte ska neutraliseras och medföra negativa konsekvenser för den enskilda.

## Pågående arbete

Socialförsäkringsutskottet bereder för närvarande ett förslag till höjning av det minimibelopp som används för att fastställa avgifter enligt socialtjänstlagen (2001:453) med motsvarande 200 kronor för ensamstående och med 100 kronor för sammanlevande makar och sambor fr.o.m. den 1 augusti 2022 (prop. 2021/22:180, 2021/22:SfU26).

## Socialutskottets ställningstagande

Socialutskottet ställer sig bakom regeringens förslag till ändrade anslag inom utgiftsområde 9. Socialutskottet anser vidare att regeringens förslag till ändrat bemyndigande om ekonomiska åtaganden för anslaget 4:5 Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet är väl avvägt.

Socialutskottet föreslår därmed att finansutskottet tillstyrker propositionen och avstyrker motion 2021/22:4721 (C) yrkande 2 i berörda delar.

Socialutskottet föreslår vidare att finansutskottet tar ett utskottsinitiativ i enlighet med förslaget relaterat till beredningen av vårandringsbudgeten för 2022 i den del som berör socialutskottets beredningsområde. Förslaget är en konsekvensändring till följd av förslaget att höja konsumtionsstödet i bostadstillägget till pensionärer (utgiftsområde 11).

Stockholm den 31 maj 2022

På socialutskottets vägnar

*Acko Ankarberg Johansson*

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Acko Ankarberg Johansson (KD), Kristina Nilsson (S), Ann-Christin Ahlberg (S), Johan Hultberg (M), Mikael Dahlqvist (S), Sofia Nilsson (C), Karin Rågsjö (V), Ulrika Heindorff (M), Carina Ståhl Herrstedt (SD), Yasmine Bladelius (S), Lina Nordquist (L), Clara Aranda (SD), Pia Steensland (KD), Mats Wiking (S), Ulrika Jörgensen (M), Per Ramhorn (SD) och Annika Hirvonen (MP).

# Avvikande meningar

## 1. Vårändringsbudget för 2022 (S, V, MP)

Kristina Nilsson (S), Ann-Christin Ahlberg (S), Mikael Dahlgvist (S), Karin Rågsjö (V), Yasmine Bladelius (S), Mats Wiking (S) och Annika Hirvonen (MP) anför:

Vi delar bedömningen att finansutskottet bör tillstyrka propositionen och avstyrka motion 2021/22:4721 (C) yrkande 2 i berörda delar.

Däremot anser vi inte att finansutskottet bör ta ett utskottsinitiativ i enlighet med förslaget relaterat till vårändringsbudgeten för 2022 i berörd del.

## 2. Vårändringsbudget för 2022 (C)

Sofia Nilsson (C) anför:

Jag är kritisk till att regeringen inte har för avsikt att fördubbla den s.k. jobbstimulansen inom försörjningsstödet. Enligt min mening bör anslaget 4:7 Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m. ökas med 100 000 000 kronor. Syftet är att genomföra den ändrade beräkningsregeln för försörjningsstöd, den s.k. jobbstimulansen, som innebär att den andel av arbetsinkomsten som inte ska beaktas vid bedömningen av rätten till ekonomiskt bistånd ökas från 25 till 50 procent.

Finansutskottet bör enligt min mening tillstyrka partimotion 2021/22:4721 (C) yrkande 2 i denna del och avstyrka propositionen i motsvarande del.

Jag anser inte att finansutskottet bör ta ett utskottsinitiativ i enlighet med förslaget relaterat till vårändringsbudgeten för 2022 i berörd del.

## Särskilt yttrande

### Vårändringsbudget för 2022 (V)

Karin Rågsjö (V) anför:

Regeringen lämnar normalt förslag till ändringsbudget två gånger per år. Vänsterpartiet presenterar sitt budgetalternativ genom att motionera på budgetpropositionen.

Vänsterpartiet brukar normalt inte motionera på regeringens två ordinarie ändringsbudgetar. Den främsta anledningen till det är att ändringsbudgetarna läggs i förhållande till regeringens budgetproposition som vi inte kan ta ansvar för. Därtill är motionsrätten på ändringsbudgetarna kraftigt begränsad. Detta sammantaget innebär att det i de flesta fall inte är meningsfullt att motionera på ändringsbudgetar för oppositionspartierna.

De senaste åren har varit speciella på många sätt. Regeringen har presenterat ett stort antal extra ändringsbudgetar till följd av coronapandemin och Rysslands invasion av Ukraina. Vänsterpartiet står i huvudsak bakom de insatser som regeringen hittills har presenterat och har även varit delaktigt i att förbättra dem.

Vårändringsbudgeten för 2022 innehåller bl.a. förslag om införande av ett garantitillägg som stärker ekonomin för pensionärer med låga inkomster. Garantitillägget förhandlades fram mellan Vänsterpartiet, Socialdemokraterna och Miljöpartiet. Vänsterpartiet står i huvudsak även bakom de övriga förslagen i propositionen.

Inom utgiftsområde 9 föreslår regeringen bl.a. att anslaget 1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård bör öka med 500 000 000 kronor att öka kapaciteten i vården. För att möta många av de stora problemen som finns inom området borde anslaget höjas betydligt mer. Vänsterpartiet har dock av de skäl jag angett ovan avstått från att lämna ett eget förslag.